

FILE

Name: VPJ959__Vinayapitaka_Suttavibhanga_Parajika_BJT_1.pdf
PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl/?gr_elib-233
Type: Plain image PDF; index/bookmarks to be added on a later date.
Encoding: (no text)
Date: 12.12.2012

BRIEF RECORD

Title: Pārājikapāḷi, the First Book in the Vinayapiṭaka.
Publ.: [Colombo] : Lankāṇḍuva 1959
Series: Buddhajayantī Tripiṭakagranthamālā, 1
Description: pp. 2-640 (only even pages; Sinhalese translation not included)

FULL RECORD

www.sub.uni-goettingen.de/ebene_1/fiindolo/gr_elib.htm

NOTICE

This file may be copied on the condition that its entire contents, including this data sheet, remain intact.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 1.

විනය පිටකයෙහි

පළමුවන ග්‍රන්ථය

පාරාජික පාලි

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආගමනයෙන්
ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදාය විශ්වවිද්‍යාලයේ පුස්තකාලාධිකාරී

පණ්ඩිත

චේරගොඩ අමරමොලි සංචිතයන් වහන්සේ
විසින් කරණ ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධනය කොට සකස් කරණ ලදී.

ලංකාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

බු. ව. 2503
ක්‍රි. ව. 1959

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 1.

THE FIRST BOOK IN THE
VINAYAPITAKA
PĀRĀJĪKA PĀLI

WITH THE SINHALESE TRANSLATION

BY

THE VENERABLE PANDITA
VERAGODA AMARAMOLI THERA

THE LIBRARIAN

OF

Sri Lanka Vidyodaya University
Colombo.

REVISED AND EDITED

BY

THE EDITORIAL BOARD
OF
The Tripitaka Translation Committee

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B.E. 2503

C.E. 1959

විනයපිටකේ පාරාජිකපාලි

භික්ඛු විහරෙහි
වෙරඤ්ජනනෙය්වා

I

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරුපුට්ඨිමඤ්චලෙ මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙන්ති භික්ඛු සතෙති. අස්සොසි ඛො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො: “සමණො ඛලු භො ගොතමො සක්කපුතො සක්කකුලා පබ්බජිතො වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරුපුට්ඨිමඤ්චලෙ මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙන්ති භික්ඛුසතෙති. තං ඛො පත භවන්තං ගොතමං ආචං කල්‍යාණො නිත්තිසද්දො අබ්‍රහ්මණො: ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්ධ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සන්ථා දෙවමනුස්සාතං බුද්ධො භගවා. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණීං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සවජ්ජකතා පච්චෙදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාන්ථං සම්මාද්දන්තං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං. බ්‍රහ්මවර්යං පකාසෙති. සාධු ඛො පත තථා-රූපාතං අරහතං දස්සතං ගොතී”ති.

2. අථ ඛො ඔවරඤ්ඤා ඩ්‍රාහමණො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භිා භගවතා සද්ධිං සමමාදි. සමමාදනීයං කථං සාරාණීයං චිතිසාරේඛා එකමන්තාං නිසීදි. එකමන්තාං නිසින්නො ඛො වෙරඤ්ඤා ඩ්‍රාහමණො භගවන්තාං එතදවොච: “සුතං මෙනං හො ගොතම, ත සමණො ගොතමො ඩ්‍රාහමණෙ ජණේණ වුද්ධො මහලලකෙ අද්ධගතෙ වයො අනුපපන්නෙ අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨති වා, ආසන්නෙ වා නිමන්නෙති. තයිදං හො ගොතම තථෙව. ත භි භවං ගොතමො ඩ්‍රාහමණෙ ජණේණ වුද්ධො මහලලකෙ අද්ධගතෙ වයො අනුපපන්නෙ අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨති වා, ආසන්නෙ වා නිමන්නෙති. තයිදං හො ගොතම ත සමපන්නමෙවා”ති.

3. “තාහං තං ඩ්‍රාහමණ, පසාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුහමකෙ සසාමණ්ඩ්‍රාහමණීයා පජාය සදෙවමනුසාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා, පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා, ආසන්නෙ වා නිමන්නෙය්‍යං. යං භි ඩ්‍රාහමණ තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා, පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා, ආසන්නෙ වා නිමන්නෙය්‍ය, මුද්ධාපි තසා විපතෙය්‍යා”ති

4. “අරසරුපො භවං ගොතමො”ති. “අප්පි බෙවස ඩ්‍රාහමණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ ඩ්‍රාහමණ, රුපරසා සද්දරසා ගකිරසා රසරසා ථොට්ඨබ්බරසා, තෙ තථාගතසා පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුපපාදධමමා අයං ඛො ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. තො ව ඛො යං ත්වං සකිංය වදෙසි.”

5. “නිබ්බහාගො භවං ගොතමො”ති. “අප්පි බෙවස ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බහාගො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ ඩ්‍රාහමණ, රුපභොගා සද්දභොගා ගකිභොගා රසභොගා ථොට්ඨබ්බභොගා, තෙ තථාගතසා පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුපපාදධමමා අයං ඛො ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බහාගො සමණො ගොතමො’ති. තො ව ඛො යං ත්වං සකිංය වදෙසි.”

6. “අකිරියවාදෙ භවං ගොතමො”ති. “අනි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ අකිරියං වදාමි කායදුච්චරිතස්ස චච්චිදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

7. “උචේද්දවාදෙ භවං ගොතමො”ති. “අනි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේද්දවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, උචේද්දං වදාමි රුහස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේද්දං වදාමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේද්දවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

8. “ජේගුච්ඡි භවං ගොතමො”ති. “අනි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජේගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, ජේගුච්ඡාමි කායදුච්චරිතෙන චච්චිදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපන්නියා ජේගුච්ඡාමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජේගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

9. “වෙනසිකො භවං ගොතමො”ති. “අනි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, විතයාය ධම්මං දෙසෙමි රුහස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විතයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

10 “තපස්සි භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි ඛෙවසි බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපස්සි සම්මො ගොතමො’ති. තපනීයාහං බ්‍රාහ්මණ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදුමි කායද්‍රවචරිතං ච්චි-
ද්‍රවචරිතං මනොද්‍රවචරිතං. යස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණං උච්ඡින්නාමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාද-
ධම්මා, තමහං තපස්සිති වදුමි. තථාගතස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණං උච්ඡින්නාමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපස්සි සම්මො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං චං සංඛාය වදෙසි.”

11. “අපගබ්‍හො භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි ඛෙවසි බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍හො සම්මො ගොතමො’
ති. යස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණ, ආයතීං ගබ්‍හසෙය්‍යා පුනබ්‍හවාහිතිබ්‍බතති පභිණං උච්ඡින්නාමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා,
තමහං අපගබ්‍හො’ති වදුමි. තථාගතස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණ, ආයතීං ගබ්‍හසෙය්‍යා පුනබ්‍හවාහිතිබ්‍බතති පභිණං උච්ඡින්නාමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍හො සම්මො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං චං සංඛාය වදෙසි.”

12. “සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ කුක්කුටියා අණ්ඩාති අට්ඨ වා දස වා දවාදස වා, තානස්ස කුක්කුටියා සම්මා අබ්‍සසිතාති සම්මා පරිසෙදිතාති සම්මා පරිභාපි-
තාති, යො භු ඛො තෙසං කුක්කුටච්ඡාපකාතං පඨමතරං පාදනබ්‍සිබ්‍බාය වා මුබ්‍බුණ්‍ඛකෙන වා අණ්ඩකොසං පදලෙචා සොත්ථිතා අභිතිබ්‍හිජ්ජෙය්‍ය කිතති සවාස්ස වචනීයො ජෙට්ඨො වා කතිට්ඨො වා’ති. ‘ජෙට්ඨො’ති’ස්ස තො ගොතම වචනීයො, සො භි තෙසං ජෙට්ඨො ගොති’ති. එවමෙව ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩභුතාය පරියොතඤ්ඤාය අවිජ්ජණ්ඩකොසං පදලෙචා එකො’ව ලොකෙ අනුත්තරං සම්මාසම්මොධිං අභිසම්බුද්ධො. සවාහං බ්‍රාහ්මණ, ජෙට්ඨො සෙට්ඨො ලොකස්ස.”

13. ආරඬං බො පන මෙ බ්‍රාහ්මණ, විරියං¹ අහොසි අසලලීනං. උපට්ඨිනා සති අසමමුට්ඨා. පසස්ඤ්ඤා කායො අසාරඤ්ඤා. සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං. සො බො අහං බ්‍රාහ්මණ, විවිච්චව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකා සවිචාරං විවෙකජං පිනිසුබං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. විතකකවිචාරානං චූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං වෙනසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාබ්ජං පිනිසුබං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. පිතියා ව විරාගා උපෙකකකො ව විහාසිං. සතො ව සම්පජානො සුබං ව කායෙන පටිසංවෙදෙසිං. යං තං අරියා ආවිකකන්ති 'උපෙකකකො සතිමා සුබවිහාරී'ති, තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. සුබස්ස ව පහාණා දුකකස්ස ව පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දොමනස්සානං අත්ථබ්‍රහ්මා අදුකකමසුබං උපෙකකාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං.

14. සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදනෙ අතඛ්‍යණේ විගනුපකක්කිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මතියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනො පුබ්බෙ- නිවාසං ආනුස්සරාමි, සෙය්‍යපීදං. එකමපි ජාතියං දෙව'පි ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතස්සො'පි ජාතියො පඤ්ච'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චන්ද්‍රාශ්‍රිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසතසහස්සමපි, අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙප අනෙකෙ'පි විවට්ටකපෙප අනෙකෙ'පි සංවට්ටවිවට්ටකපෙප, 'අමුත්‍රාසිං එවංතාමො එවංගොතො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුබදුකකපටිසංවෙදී එවමායු- පරියනො. සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවන්තාමො එවං- ගොතො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුබදුකකපටිසංවෙදී එවමායුපරි- යනො. සො තතො චුතො ඉටුපපනො'ති. ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙක- විහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතතියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අබ්ගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විගතො, ආලොකො උප්පන්නො, යථා තං අප්පමන්නස්ස ආතාපිතො පභින්නත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමාහිනිබ්බිදා අහොසි කුක්කුටච්ජා- පකස්සෙව අණකකොසමහා.

1. විරියං, මජ්ඣං.

15. සො ඵවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරියොද්ධෙ අතභිගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙජ්ජපනොන සත්තානං චුතූපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධො¹ අතික්කන්තමානුසකෙන සතොන පස්සාමි චචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමුඵපගෙ සතොන පජාතාමි, “ඉමෙ චත භොනොතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චචි-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාද්දතා. තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පත භොනොතා සත්තා කායසුවරිතෙන සමන්තාගතා චචිසුවරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුවරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාද්දතා. තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා”ති. ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධො¹ අතික්කන්තමානුසකෙන සතොන පස්සාමි චචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමුඵපගෙ සතොන පජාතාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතනියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අබ්බිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපපමන්තස්ස ආනාපිනො පභිත්තනස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, දුතියාභිනිබ්බිදා අහොසි කුකකු-ච්ච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමහා.

16. සො ඵවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරියොද්ධෙ අතභිගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙජ්ජපනොන ආසවානං බයඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයො’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛනිරෝධො’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. ඉමෙ ආසවා’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවසමුදයො’ති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවනිරෝධො’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. තස්ස මෙ ඵවං ජාතතො ඵවං පස්සතො කාමාසවා’පි විතතං විමුච්චිත්ථ. භවාසවා’පි විතතං විමුච්චිත්ථ. අවිජ්ජාසවා’පි විතතං විමුච්චිත්ථ. විමුත්තසම්මි විමුත්තමිති ඤ්ඤාණං අහොසි. ඛිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, තාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ රතනියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අබ්බිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපපමන්තස්ස ආනාපිනො පභිත්තනස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ තතියාභිනිබ්බිදා අහොසි කුකකුච්ච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමහා’ති.

1. පරිසුද්ධො. කළුච්.

17. එවං චූහොත වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච:
 “ජෙට්ඨො භවං ගොතමො. සෙට්ඨො භවං ගොතමො. අභික්කන්තං හො
 ගොතම, අභික්කන්තං හො ගොතම, සෙය්‍යථාපි හො ගොතම තික්කුජ්ජිතං වා
 උක්කුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූලහස්ස වා මග්ගං ආවිකේධය්‍ය,
 අක්කිකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිනානි,
 එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අතෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං
 භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං
 ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ
 භවං ගොතමො වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙහිනා”ති.

18. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො
 භගවතො අධිවාසිනං විදිත්වා උට්ඨායාසිනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං
 කත්වා පක්කාමි.

19. හොත බො පත සමයෙන වෙරඤ්ජා දුබ්භිකං හොති දව්භිතිකා
 සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. ත සුකරු උඤ්ජෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. හොත
 බො පත සමයෙන උත්තර්ග්ගපථිකා අස්සවාණිජා පඤ්චමන්තෙති අස්සසතෙති
 වෙරඤ්ජං වස්සාවාසං උපගතා හොන්ති. තෙති අස්සමණ්ඩලිකාසු භික්ඛුනං
 පඤ්චපඤ්චුලකං පඤ්ඤත්තං හොති. භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා
 පත්තවිචරමාදාය වෙරඤ්ජං පිණ්ඩාය පටිසිත්වා පිණ්ඩං අලභමානා අස්සමණ්ඩලි-
 කාසු පිණ්ඩාය චරිත්වා පඤ්චපඤ්චුලකං ආරාමං හරිත්වා උදුක්ඛලෙ කොට්ටත්වා
 කොට්ටත්වා පරිභුඤ්ජන්ති. ආයස්මා පනාතඤ්ඤ පඤ්චුලකං සිලායං පිංසිත්වා
 භගවතො උපතාමෙති. තං භගවා පරිභුඤ්ජති.

20. අස්සොසි බො භගවා උදුක්ඛලසද්දං.-ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති,
 ජානන්තාපි ත පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්වා ත පුච්ඡන්ති.
 අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, තො අත්ථසංභිතං. අත්ථසංභිතෙ සෙතු-
 ඝාතො තථාගතානං. දව්භාකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛු පරිපුච්ඡන්ති:
 ‘ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා’ති.-

අථ බො භගවා ආයස්මන්තං ආනාදං ආමන්තෙසි: “කිං හු බො සො
 ආනාද උදුක්ඛලසද්දො”ති අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤ භගවතො එතමත්ථං
 ආරුචෙසි. “සාධු සාධු ආනාද, තුමෙහි ආනාද, සප්පරිසෙහි විජිතං.
 පච්ඡමා ජතතා සාලිමංසොදනං අතිමඤ්ඤිස්සාතිති.

21. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො යෙන භගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙභා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භගවන්තං එතදවොච: “එතරහි භනෙත වෙරඤ්ඤා දුබ්භිකා දච්ඡිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. න සුකරු උඤ්ඤේන පග්ගහෙත යාපෙතුං. ඉමිස්සා භනෙත මහාපඨවියා ගෙට්ඨිමං නලං සමපන්නං. සෙය්‍යථාපි බුද්ධමධුං අනීලකං එවමස්සාදං. සාධාහං භනෙත පඨවිං පරිවතෙතය්‍යං, භික්ඛු පපපටකොපං පරිභුඤ්ජස්සන්ති”ති.

“යෙ පන තෙ මොග්ගලාන, පඨවිතිස්සිතා පාණා තෙ කථං කරිස්සසී?”ති.

“එකාහං භනෙත පාණං අභිනිව්චිතිස්සාමි සෙය්‍යථාපි මහාපඨවි. යෙ පඨවිතිස්සිතා පාණා තෙ තත්ථ සංකාමෙස්සාමි. එකෙත භනෙත පඨවිං පරිවතෙතස්සාමි”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි පඨවිං පරිවතෙතතුං. විපලාසමපි සත්තා පටිලභෙය්‍ය”නති.

“සාධු භනෙත සංඛො භික්ඛුසංඛො උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගවෙජ්ජය්‍යා”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි සංඛස්ස භික්ඛුසංඛස්ස උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගමන්”නති.

22. අථ ඛො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසල්ලිතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

23. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො සායණහසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උපසංකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙභා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “ඉධ මස්සා භනෙත රහොගතස්ස පතිසල්ලිතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

24. “කතමෙසානං නු ඛො භනෙත බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

“භගවතො ව සාරිපුත්ත විපස්සිස්ස භගවතො ව සිඛිස්ස භගවතො ව චෙත්සහස්ස බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි. භගවතො ව සාරිපුත්ත කකුසන්ධස්ස භගවතො ව කොනාගමනස්ස භගවතො ව කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි”ති.

25. “කො ඤු බො භනෙන හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච විපසසිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

26. “භගවා ච සාරිපුත්ත විපසසී භගවා ච සිඛී භගවා ච වෙස්සභු කිලාසුතො අගෙසුං සාවකානං විජ්‍යාචරත ධම්මං දෙසෙතුං. අපපකං ච තෙසං අහොසී සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උද්‍යනං ඉතිවුත්තකං ජානකං අබ්‍හුතධම්මං වෙදලලං. අපපඤ්ඤානතං සාවකානං සිත්තාපදං. අනුද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං.

27. තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධාතෙන යෙ හෙ පච්ඡිමා සාවකා තානානාමා තානාගොතතා තානාජළවා තානාකුලා පබ්බජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං බිපපඤ්ඤෙව අන්තරධාපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත තානාපුප්ථාති ඵලකෙ තිත්තිත්තාති සුත්තෙන අසඬගභීකාති, තාති වාහො විකීරති විධම්ති විද්ධංසෙති. තං කිස්ස හෙතු? යථා තං සුත්තොත අසඬගභීහත්තා. ඵලමෙව බො සාරිපුත්ත තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධාතෙන යෙ හෙ පච්ඡිමා සාවකා තානානාමා තානාගොතතා තානාජළවා තානාකුලා පබ්බජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං බිපපඤ්ඤෙව අන්තරධාපෙසුං.

28. කිලාසුතො¹ ච හෙ භගවතො අගෙසුං සාවකෙ වෙනසා වෙනො පරිච්ච ඔවදිතුං. භූතපුබ්බං සාරිපුත්ත වෙස්සභු භගවා අරහං සම්මා-සම්බුද්ධො අඤ්ඤාභරසම්. භිංසනකෙ චතසණ්ඨි සහස්සං භික්ඛුසමිසං වෙනසා වෙනො පරිච්ච ඔවදති අනුසාසති: “ඵවං විතකෙකථ. මා ඵවං විතකකසිත්ථ. ඵවං මතසි කරොථ. මා ඵවං මතසාකත්ථ. ඉදං පජ්ඣථ. ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථා”ති. අථ බො සාරිපුත්ත තස්ස භික්ඛුසහස්සස්ස වෙස්සභුතා භගවතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධොත ඵවං ඔවදියමානානං ඵවං අනුසාසියමානානං අනුපාදය ආසවෙති විත්තාති විමුච්චිංසු. - තනු සුදං සාරිපුත්ත භිංසනකස්ස චතසණ්ඨස්ස භිංසනකතසම්. ගොති: යො කොචි අළිහාරාගො හං චතසණ්ඨං පච්ඤති, යෙභුයෙයන ලොමාති හංසනති.-

29. අයං බො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො, යෙන භගවතො ච විපසසිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී”ති.

1. කිලාසුතො, සතා.

30. “කො පන භනෙහු හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධියං භගවතො ච කොනාගමනියං භගවතො ච කසපයං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අගොසී?”ති.

31. “භගවා ච සාරිපුත්ත කකුසන්ධියා භගවා ච කොනාගමනො භගවා ච කසපො අකිලාසුතො අහෙසුං සාවකානං විජාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං. බ්‍රහ්ම ච තෙසං අගොසී සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උද්‍යනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්‍යුතධම්මං වෙදලලං. පඤ්ඤාතනං සාවකානං සීතබ්‍යාපදං. උද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං.

32. තෙසං බ්‍රද්ධානං භගවන්තානං අන්තර්ධානෙන, බ්‍රද්ධානුබ්‍රද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධානෙන, යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජළ්වා නානාකුලා පබ්බජිතා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං ධරෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත නානාපුප්ථානී ඵලකෙ නිකඛිත්තානී සුත්තෙන සුසං-ගහිතානී, නානී වාහො ත විකිරතී ත විධමති ත විද්ධංසෙති. තං කිය්‍ය හෙතු? යථා තං සුත්තෙන සුසංගහිත්තතා. ඵවමෙව බො සාරිපුත්ත, තෙසං බ්‍රද්ධානං භගවන්තානං අන්තර්ධානෙන බ්‍රද්ධානුබ්‍රද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජළ්වා නානාකුලා පබ්බජිතා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං ධරෙසුං.

33. අයං බො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධියං භගවතො ච කොනාගමනියං භගවතො ච කසපයං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අගොසී”ති.

34. අථ ඛො ආයස්මා භාරිපුත්තො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරා-
සඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤං පණ්ණමේත්වා භගවන්තං එතදවොච:
“එතස්ස භගවා කාලො, එතස්ස පුගන කාලො, යං භගවා සාවකානං සික්ඛා-
පදං පඤ්ඤාපෙය්‍ය, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං, යථසිද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අද්ධතියං
අස්ස විරට්ඨිතික”ති.

35. “ආගමෙහි තිං සාරිපුත්ත. ආගමෙහි තිං සාරිපුත්ත. තථාගතො‘ව
නස්ස කාලං ජාතිස්සති. න තාව සාරිපුත්ත සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, න උද්දිසති පාතිමොක්ඛං, යාව න ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා
ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති. යතො ච ඛො සාරිපුත්ත ඉධෙකච්ච
ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං
ධම්මානං පටිසාතාය.

36. න තාව සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස
පාතුභවන්ති, යාව න සඛෙසා රතතඤ්ඤාමහන්තං පතෙතා ගොති. යතො
ච ඛො සාරිපුත්ත, සඛෙසා රතතඤ්ඤාමහන්තං පතෙතා ගොති, අථ ඉධෙකච්ච
ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං
පටිසාතාය.

37. න තාව සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස
පාතුභවන්ති, යාව න සඛෙසා චෙට්ඨලමහන්තං පතෙතා ගොති. යතො ච ඛො
සාරිපුත්ත සඛෙසා චෙට්ඨලමහන්තං පතෙතා ගොති, අථ ඉධෙකච්ච ආසව-
ට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං
පටිසාතාය.

38. න තාව සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතු-
භවන්ති, යාව න සඛෙසා ලාභග්ගමහන්තං පතෙතා ගොති. යතො ච
ඛො සාරිපුත්ත සඛෙසා ලාභග්ගමහන්තං පතෙතා ගොති, අථ ඉධෙකච්ච
ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං
පටිසාතාය.

39. න තාව සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතු-
භවන්ති, යාව න සඛෙසා බාහුසච්චමහන්තං පතෙතා ගොති. යතො ච
ඛො සාරිපුත්ත සඛෙසා බාහුසච්චමහන්තං පතෙතා ගොති, අථ ඉධෙකච්ච
ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං
පඤ්ඤාපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං
ධම්මානං පටිසාතාය.”

40. නිරබ්බදො හි සාරිපුත්ත, භික්ඛුසඛෙසා නිරාදීතවො අපගනකාලකො
පුද්ධො සාරෙ පතිට්ඨිතො. ඉමෙසං හි සාරිපුත්ත පඤ්චන්තං භික්ඛුසතානං
යො පච්ඡිමකො භික්ඛු, සො සොතාපතො අවිනිපානධම්මො නියතො
සමෙබ්බිපරායණො”ති.

41. අථ බො භගවා ආයස්මනනං ආනන්දං ආමනෙතසී: “ආවුණණං බො පනෙනං ආනන්ද නථාගතානං යෙහි නිමන්තිතා වස්සං වසන්ති, න තෙ අනප්ප්‍රොකෙඤ්ඤා ජනපදවාරිකං පකකමන්ති. ආයාමානන්ද වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං අප්ප්‍රොකෙස්සාමා”ති. “එවං භනෙන්”ති බො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පච්චස්සෙසාසී.

42. අථ බො භගවා නිවාසෙඤ්ඤා පතනවීරමාදාය ආයස්මනා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං, හෙත්‍රපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා පඤ්ඤානෙන ආසතෙ තිසීදි.

43. අථ බො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා හෙත්‍රපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තාං තිසීදි. එකමන්තං තිසීන්තං බො වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: “නිමන්තිතමහ නයා බ්‍රාහ්මණ වස්සං වුත්ථා. අප්ප්‍රොකෙම නං. ඉච්ඡාම මයං ජනපදවාරිකං පකකමිතු”ති.

44. “සච්චං භො භොතම, නිමන්තිතස්ථ මයා වස්සං වුත්ථා. අපි ච යො දෙය්‍යධම්මො සො න දිනෙතා. නන්දො බො තො අසන්නං තො‘පි අද්දාකම්භතා. නං කුතොස්ථ ලබ්භා? බහුකිථ්ථා සරාචාසා බහුකරණීයා. අභිවාසෙතු මෙ භවං භොතමො ස්වාතතාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසනා”ති. අභිවාසෙසී භගවා තුණ්හිභාවෙන.

45. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙඤ්ඤා සමාදපෙඤ්ඤා සමුත්තෙතප්පෙඤ්ඤා සමපගංසෙඤ්ඤා උට්ඨායාසතා පකකාමි.

46. අථ බො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො නස්සා රතතියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසතෙ පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙඤ්ඤා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසී: “කාලො භො භොතම, නිට්ඨිතං භන්ත”ති.

47. අථ බො භගවා පුබ්බන්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්වරමාදය යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඬෙසන. අථ බො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඬං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සත්තපෙපත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං භූත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං නිව්වරෙත අවජාදෙසි. එකමේකං ච භික්ඛුං එකමේකෙන උස්සයුගෙන අවජාදෙසි. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙත්ත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා පකකාමි.

48. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජායං යථාභිරන්තං¹ විහරිත්වා අනුපගමම සොරෙය්‍යං සඬකස්සං තන්තකුජ්ජං, යෙන පයාගපතිට්ඨානං, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පයාගපතිට්ඨානෙ ගඬං තදිං උත්තරිත්වා යෙන බාග්ගසි තදවසරි. අථ බො භගවා බාග්ගසියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලී, තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙත වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතො කුලාභාරසාලායං.

වෙරඤ්ජභාණවාරො නිට්ඨිතො.²

1, යථාභිරන්තං කසචි, 2 වෙරඤ්ජ භාණවාරං, සිමු.

පාරාජිකකණ්ඩා

2

[නන්දමේ වතනාගේ පාරාජිකා ධම්මා උදෙසා ආගමනයන්*]

පටිමපාරාජිකං

1. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියා අවිදුරේ කලඤ්ඤාමා නාම හොති. තත් සුද්දිනො නාම කලඤ්ඤාමා සෙට්ඨිපුතො හොති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා සමබ්බලෙහි සහායකෙහි සද්ධිං වෙසාලිං අගමාසි කෙතවිදෙව කරණීයෙන. තෙන බො පන සමයෙන භගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙනො නිසිනො හොති.

2. අද්දසා බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා භගවතාං මහතියා පරිසාය පරිවුතං ධම්මං දෙසෙනාං නිසිනාං. දිස්වාතස්ස එතදහොසි: “යනානුනාහමපි ධම්මං සුඤ්ඤාය”නති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා යෙන සා පරිසා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසිනාස්ස බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා එතදහොසි: “යථා යථා බො අහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධිං සඛිලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං, යනානුනාහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායාති වත්ථාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”නති.

3. අථ බො සා පරිසා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුතෙතජිතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසතා භගවතාං අභිවාදෙත්වා පදකබ්ඤං කත්වා පකකාමි.

4. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා අවිරවුට්ඨිකාය පරිසාය යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවතාං අභිවාදෙත්වා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසිනො බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාමා භගවතාං එතදවොච: “යථා යථා බො අහං භතෙන භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධිං සඛිලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං, ඉච්ඡාමහං භතෙන කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායාති වත්ථාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජාමි. පබ්බාජෙතු මං භගවා”ති.

“අනුඤ්ඤාතො”සි පන තං සුද්දිනා මානාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

“න බො අහං භතෙන අනුඤ්ඤාතො මානාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

“න බො සුද්දිනා තථාගතා අනුඤ්ඤාතං මානාපිතුහි පුත්තං පබ්බාජෙත්වා”ති.

“සො’හං භතෙන තථා කරිස්සාමි, යථා මං මානාපිතරො අනුජාතීස්සනති, අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

* පාඨො’යං පොඨකෙසු න දිස්සතෙ.

5. අථ ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො වෙසාලියං නං කරණීයං තිරෙතො යෙන කලඤ්චාමො, යෙන මාතාපිතරො, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, තාන, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුඤ්ඤං සඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති. එවං වුතො සුද්දිනස්ස කලඤ්චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඤ්ඤාසි තාන සුද්දින, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො¹. න ඤ්ඤාසි තාන සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණෙන’පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පන මයං නං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

6. දුතියමපි ඛො - පෙ - තතියමපි ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, තාන, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුඤ්ඤං සඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති. තතියමපි ඛො සුද්දිනස්ස කලඤ්චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඤ්ඤාසි තාන සුද්දින, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො¹. න ඤ්ඤාසි තාන සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණෙන’පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පන මයං නං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි?”ති.

7. අථ ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො “න මං මාතාපිතරො අනුජානන්ති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති තත්ථෙව අනන්තරභිතාය² භූමියා නිපජ්ජි “ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජාමා”ති. අථ ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො එකමපි භතතං න භුඤ්ජී. දෙව’පි භතතාති න භුඤ්ජී. තිණ්’පි භතතාති න භුඤ්ජී. වතතාර’පි භතතාති න භුඤ්ජී. පඤ්ච’පි භතතාති න භුඤ්ජී. ඡ’පි භතතාති න භුඤ්ජී. සත්ත’පි භතතාති න භුඤ්ජී.

1. පරිභටො, කප්ඵි 2 අනන්තරභිතාය ?

8. අථ බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො සුද්දින්නං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි තාත සුද්දින්න, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො, ත ඔං තාත සුද්දින්න, කිංඤ්ච දුක්ඛස්ස ජාතාසි, මරණෙන‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජාතිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාත සුද්දින්න, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤති කරොන්නො අභිරමස්සු. ත තං මයං අනුජාතාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙත සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තුණ්හි අගොසි දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො සුද්දින්නං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි තාත සුද්දින්න, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො, ත ඔං තාත සුද්දින්න, කිංඤ්ච දුක්ඛස්ස ජාතාසි, මරණෙන‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජාතිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාත සුද්දින්න, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤති කරොන්නො අභිරමස්සු. ත තං මයං අනුජාතාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. තතියමපි බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තුණ්හි අගොසි.

9. අථ බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා යෙන සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තෙනුපසම්බම්ඤ්ඤ. උපසම්බම්ඤ්ඤා සුද්දින්නං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි සමම සුද්දින්න මාතෘපිතූන්තං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො, ත ඔං සමම සුද්දින්න, කිංඤ්ච දුක්ඛස්ස ජාතාසි, මරණෙන‘පි තෙ මාතෘපිතරො අකාමකා විතා භවිස්සානති, කිං පත තං ජීවන්තං අනුජාතිස්සානති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති සමම සුද්දින්න, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤති කරොන්නො අභිරමස්සු. ත තං මාතෘපිතරො අනුජාතිස්සානති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙත සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තුණ්හි අගොසි. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා සුද්දින්නං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි සමම සුද්දින්න -පෙ- තතියමපි බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තුණ්හි අගොසි.

10. අථ බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා යෙන සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො එතදවොචුං: “අම්ම, තාත,¹ එසො සුද්දින්නො අනන්තරභිතාය භූමියා නිපන්නො ‘ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා’ති. සචෙ තුමො සුද්දින්නං තානුජානිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තත්ථෙව මරණං ආගමිස්සති. සචෙ පත තුමො සුද්දින්නං අනුජානිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජ්ජනමපි තං දක්ඛිස්සථ. සචෙ සුද්දින්නො තාභිරමිස්සති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, කා තස්ස අඤ්ඤා ගති භවිස්සති? ඉධෙව පච්චාගමිස්සති. අනුජානාථ සුද්දින්නං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. “අනුජානාම, තාතා, සුද්දින්නං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. අථ බො සුද්දින්නස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා යෙන සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා සුද්දින්නං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “උච්චති සමම සුද්දින්න, අනුඤ්ඤානො‘ඝි මාතෘපිතුභි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

11. අථ බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො “අනුඤ්ඤානො‘මහි කීර මාතෘ පිතුභි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති හට්ඨො උදගො පාණිතා ගත්තාති පරිපුඤ්ඤානො උච්චාඝි. අථ බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො කතිපාහං බලං ගාගෙත්වා යෙන භගවා, තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්නො බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “අනුඤ්ඤානො‘මහි² අහං භන්නෙ මාතෘපිතුභි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බාජේතු මං භගවා”ති. අලත්ථ බො සුද්දින්නො කලඤ්චුත්තො භගවන්තො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං. අලත්ථ උපසම්පදං. අවිරූපසම්පන්නො ච පනායස්මා සුද්දින්නො එවිරූපෙ ඩුතගුණේ සමාදාය වත්තති: ආරඤ්ඤිකො ගොති, පිණ්ඩපාතිකො, පාසුකුලිකො, සපදානවාරිකො. අඤ්ඤතරං වජ්ජිගාමං උපනිස්සාය විහරති.

12. තෙන බො පත සමයෙන වජ්ජි දුබ්භිකං ගොති දව්භිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤන් පග්ගගෙන යාපෙතුං. අථ බො ආයසමනො සුද්දින්නස්ස එතදගොඝි: “එතරගි බො වජ්ජි දුබ්භිකා දව්භිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤන් පග්ගගෙන යාපෙතුං. බහු බො පත මෙ වෙසාලියං ඤාති අභිසා මහඥානා මහාභොගා පහුතජාන-රූපරජතා පහුතචිතතුපකරණා පහුතධ්මධඤ්ඤා. යනානුතාහං ඤාති උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං, ඤාති³ මං නිස්සාය දානාති දස්සන්ති. පුඤ්ඤාති කරිස්සන්ති භික්ඛු ච ලාභං ලච්ඡන්ති. අහංච පිණ්ඩකෙන ත කිලමිස්සාමි”ති.

1. අම්මතාතා, මජ්ඣං; 2. අනුඤ්ඤානො, මජ්ඣං; 3. ඤාතකාපි, ස්‍යා,

13. අථ ඛො ආයස්මො සුදිනො සොනාසනං සංසාමෙකො පනතව්වරමාදාය යෙන වෙසාලී, තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන වෙසාලී තදවසරී. නත්ත සුදං ආයස්මො සුදිනො වෙසාලියං විහරති මහාවතො¹. අස්සොසුං ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතකා “සුදිනො කීර කලඤ්චනො වෙසාලීං අනුපපනො”ති. තෙ ආයස්මතො සුදිනාස්ස සට්ඨිමනෙන ථාලිපාකෙ භික්ඛාභිගාරං අභිහරිංසු. අථ ඛො ආයස්මො සුදිනො තෙ සට්ඨිමනෙන ථාලිපාකෙ භික්ඛුනං විස්සජ්ජෙකො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙකො පනතව්වරමාදාය කලඤ්චාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. කලඤ්චාමෙ සපදානං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන සකපිතුනිවෙසනං, තෙනුපසඬකමි.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදාසී ආභිදොසිකං කුමමාසං ඡබ්බිතුකාමො ගොති. අථ ඛො ආයස්මො සුදිනො නං ඤාතිදාසීං එතදවොච: “සවෙ නං භගිනි ඡබ්බිනීයධම්මං, ඉධ මෙ පනෙන ආකීරු”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදාසී නං ආභිදොසිකං කුමමාසං ආයස්මතො සුදිනාස්ස පනෙන ආකීරනති හත්ථානඤ්ච පාදානඤ්ච සරස්ස ච නිමිත්තං අග්ගගෙසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදාසී යෙනායස්මතො සුදිනාස්ස මානා, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිකො ආයස්මතො සුදිනාස්ස මාතර එතදවොච: “යග්ගයෙස ජාතෙය්‍යාසී, අය්‍යපුතො සුදිනො අනුපපනො”ති. “සවෙ ජෙ සච්චං භණ්ණි, අදාසීං නං කරුමි” ති.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මො සුදිනො නං ආභිදොසිකං කුමමාසං අඤ්ඤතරං කුඛබ්බුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ජති. පිතා² පි ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස කමමනා ආගච්ඡනො අද්දස ආයස්මනාං සුදිනාං නං ආභිදොසිකං කුමමාසං අඤ්ඤතරං කුඛබ්බුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ජනං. දිස්වාන යෙනායස්මො සුදිනො, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිකො ආයස්මනාං සුදිනාං එතදවොච: “අත්ථි තාම, තාන සුදිනා, ආභිදොසිකං කුමමාසං පරිභුඤ්ජස්සි? නත්ත තාම තාන සුදිනා, සකං ගෙන ගන්තබ්බං?” නති. “අගම්මහ ²ඛො තෙ ගහපති ගෙහං. තතායං ආභිදොසිකො කුමමාසො”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මතො සුදිනාස්ස බාහායං ගහෙකො ආයස්මනාං සුදිනාං එතදවොච: “එහි තාන සුදිනා, ඝරං ගම්ස්සාමා”ති. අථ ඛො ආයස්මො සුදිනො යෙන සකපිතුනිවෙසනං, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිකො පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මනාං සුදිනාං එතදවොච: “භුඤ්ජ තාන සුදිනා”ති. “අලං ගහපති. කතං මෙ අජ්ජ භත්තකිච්ච” නති. අධි වාසෙහි තාන සුදිනා ස්වාත්තාය භත්ත” නති. අධිවාසෙසි ඛො ආයස්මො සුදිනො තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො ආයස්මො සුදිනො උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

1. මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං, මජ්ඣං; 2. අගම්මො ඉතිපි

16. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාධා තස්ස රත්තියා අව්වයෙන හරිතෙන ගොචයෙන පඨවිං ඔපුඤ්ජාපෙඤා¹ ඥෙ පුඤ්ඤ කාරාපෙඤි: එකං භිරඤ්ඤස්ස, එකං සුවණ්ණස්ස. තාව මහනතා පුඤ්ජා අනෙත්තං-ඔරතො සීතො පුරිසො පාරතො සීතං පුරිසං න පස්සති, පාරතො සීතො පුරිසො ඔරතො සීතං පුරිසං න පස්සති. තෙ පුඤ්ඤ කිලඤ්ඤති පටිච්ඡාදපෙඤා මජ්ඣේ ආසනං පඤ්ඤාපෙඤා තිරොකරණීයං පරික්ඛිපිඤා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතසි: “තෙන හි ඤං වට්ඨ, යෙන අලඛකාරෙන අලඛකතා පුත්තස්ස මෙ සුදින්නස්ස පියා අගොසි මතාපා, තෙන අලඛකාරෙන අලඛකරා” ති. ‘එවං අයෙඝ’ති ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතුයා පට්ඨස්සාසි.

17. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙඤා පත්තව්වරමාදාය යෙන සකපිභුතීවෙසනං, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා යෙනායස්මා සුදින්නො, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා තෙ පුඤ්ඤ විවරාපෙඤා ආයස්මනතං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාත සුදින්න, මාතුමතතිකං ඉත්තිකාය ඉත්තිධනං. අඤ්ඤං පෙතතිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා තාත සුදින්න, භිතායාවතතිඤා භොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි ඤං තාත සුදින්න, භිතායාවතතිඤා භොගෙ ව භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤති ව කරොති”ති. “තාත, න උස්සගාමි. න විසගාමි. අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං චරාමි”ති. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මනතං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාත සුදින්න මාතුමතතිකං ඉත්තිකාය ඉත්තිධනං. අඤ්ඤං පෙතතිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා තාත සුදින්න භිතායා-වතතිඤා භොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි ඤං තාත සුදින්න, භිතායාවතතිඤා භොගෙ ව භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤති ව කරොති”ති. “වදෙය්‍යාම ඛො තං ගහපති, සවෙ ඤං තාතිකඤ්ඤාසියාසී”ති. “වදෙති තාත සුදින්නා”ති. “තෙන හි ඤං ගහපති, මහනෙන මහනෙන සාණිපසිබ්බකෙ කාරාපෙඤා භිරඤ්ඤසුවණ්ණස්ස පුරාපෙඤා සකටෙති නිබ්බානාපෙඤා මජ්ඣේ ගඛගාය සොතෙ ඔසාදෙති². තං කිස්ස හෙතු? යං හි තෙ ගහපති භවිස්සති තතො නීදාතුං භයං වා ඡම්භිතතතං වා ලොමහංසො වා ආරකෙඛා වා, සො තෙ ත භවිස්සති”ති. එවං වුත්තෙ ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා අනත්තමතො අගොසි: “කථං හි තාම පුත්තො සුදින්නො එවං චක්ඛති”ති.

18. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතසි: “තෙන හි වට්ඨ, ඤමපි යාව, අපෙපව තාම පුත්තො සුදින්නො තුග්ගමපි වචනං කරෙය්‍යා”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පාදෙසු ගගෙඤා ආයස්මනතං සුදින්නං එතදවොච: “කිදිසා තාම තා අය්‍යපුත්ත අච්ඡරායො, යාසං ඤං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං චරසී?”ති. “ත ඛො අහං භගිනි, අච්ඡරාතං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං චරාමි”ති.

1. ඔපුඤ්ජාපෙඤා, මජ්ඣ. සං. 2. ඔපාතෙති, මජ්ඣ.

19. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකා “අජ්ජනග්ගෙ මං අය්‍යපුතො සුදින්නො භගිනීවාදෙන සමුදාවරතී”ති තතොව මුච්ඡිතා පපතා. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො පිතරං එතදවොච: “සචෙ ගහපති, භොජනං දානබ්බං, දෙථ. මා නො විහෙඬයිත්ථා”ති. “භුඤ්ජ තාන සුදින්නා”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ව පිතා ව ආයස්මන්තං සුදින්නං පණීනෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසුං සම්පවාරෙසුං. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං භූතතාපීං මනීතපිත්ත-පාණීං එතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, කුලං අඛිං මහඥානං මහාභොගං පහුතජාතරුපරජනං පහුතවිතතුපකරණං පහුතධනධිඤ්ඤං. ලබ්භං තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්ථා භොගා ව භුඤ්ජතුං. පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි තිං තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්ථා භොගෙ ව භුඤ්ජසු. පුඤ්ඤති ව කරොගී”ති. “අම්ම, ත උස්සහාමි. ත විසහාමි. අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති. දුතියමපි ඛො - පෙ - තතියමපි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, කුලං අඛිං මහඥානං මහාභොගං පහුත-ජාතරුපරජනං පහුතවිතතුපකරණං පහුතධනධිඤ්ඤං. තෙන හි තාන සුදින්න, බීජකමපි දෙහි, මා නො අපුත්තකං සාපතෙය්‍යං ලිච්ඡවග්ගො¹ අතින්තරාපෙසු”නති. “එතං ඛො මෙ අම්ම, සකකා කාතු”නති. “කහං පත තාන සුදින්න, එතරහි විහරසී”ති? “මහාවතෙ අම්මා”ති. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො උට්ඨායාසතා පකකාමි.

20. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකං ආමනෙතතෙහි: “තෙන හි වට්ඨ, යද උතුනී ගොසි, පුප්ථං තෙ උපපන්නං නොති, අථ මෙ ආරොවෙය්‍යාසී”ති. “එවං අය්‍ය”ති ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතූයා පච්චග්ගොසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකා ත විරසෙසව උතුනී අගොසි. පුප්ථංසා උපපජ්ජී. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං එතදවොච: “උතුනී‘චෙහි අය්‍ය, පුප්ථං මෙ උපපන්න”නති. “තෙන හි වට්ඨ, යෙන අලඛකාරෙන අලඛකතා පුත්තස්ස සුදින්නස්ස පියා අගොසි මනාපා, තෙන අලඛකාරෙන අලඛකරු”ති. “එවං අය්‍ය”ති ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණ දුතීඨිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං පච්චග්ගොසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතීඨිකා ආදාය යෙන මහාවතං, යෙනායස්මා සුදින්නො, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, කුලං අඛිං මහඥානං මහාභොගං පහුතජාතරුපරජනං පහුතවිතතුපකරණං පහුත-ධනධිඤ්ඤං. ලබ්භං තාන සුදින්න භිතායාවතතිත්ථා භොගා ව භුඤ්ජතුං. පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි තිං තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්ථා භොගෙ ව භුඤ්ජසු. පුඤ්ඤති ව කරොගී”ති. “අම්ම, ත උස්සහාමි. ත විසහාමි අභිරතො අහං බ්‍රහ්ම-චරියං වරාමි”ති. දුතියමපි ඛො - පෙ - තතිය මපි ඛො - පෙ - ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, කුලං අඛිං මහඥානං මහාභොගං පහුතජාතරුපරජනං පහුතවිතතුපකරණං පහුත-ධනධිඤ්ඤං. තෙන හි තාන සුදින්න, බීජකමපි දෙහි, මා නො අපුත්තකං සාප-තෙය්‍යං ලිච්ඡවග්ගො¹ අතින්තරාපෙසු”නති.

1. ලිච්ඡවග්ගො, කත්ථි.

21. “එතං ඛො මෙ අමම, සකකා කාතු”නති පුරුණදුතීයිකං¹ ඛාහායං ගහෙතා, මහාවතං අජේඛාගාහෙතා, අපසඤ්ඤානෙත සිකඛාපදෙ අතාදීතව-දස්සො පුරුණදුතීයිකාය තිකඛතතං මෙථුතං ධම්මං අභිවිඤ්ඤපෙසි. සා තෙන ගම්මං ගණති.

භූමිමා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං: “නිරබ්බදෙ වත හො භික්ඛුසඛෙසා නිරුද්දිතවො. සුදිනෙතත කලඤ්ඤානෙතත අබ්බුදං උපපාදිතං, ආදීතවො උපපාදිතො”ති. භූමමාතං දෙවාතං සද්දං සුඛා වාතුමමහාග්ඤ්ඤා දෙවාසද්දමනුස්සාවෙසුං -පෙ- නාවතීංසා දෙවා, -යාමා දෙවා, -තුසිතා දෙවා, -නිම්මාන-රතීනො දෙවා, -පරනිමිතිවසවනතීනො දෙවා, -බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා, සද්දමනුස්සාවෙසුං: “නිරබ්බදෙ වත හො භික්ඛුසඛෙසා නිරුද්දිතවො. සුදිනෙතත කලඤ්ඤානෙතත අබ්බුදං උපපාදිතං, ආදීතවො උපපාදිතො”ති. ඉතිහ තෙන බණෙන තෙන මුත්තනෙතත යාව බ්‍රහ්මලොකා සදෙද්ද අබ්බුගහඤ්ඤා.

22. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනතස්ස පුරුණදුතීයිකා තස්ස ගම්මස්ස පරිපාකමනාය පුතතං විජායි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනතස්ස සහායකා තස්ස දුරකස්ස භිජ්ඣෙතා‘ති තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුදිනතස්ස පුරුණදුතීයිකාය භිජ්ඣෙතා‘ති තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුදිනතස්ස භිජ්ඣෙතා‘ති තාමං අකංසු. තෙ අපරෙත සමයෙත උතො අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ඣා අරහතතං සච්ඡාකංසු.

23. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනතස්ස අනුදෙව කුක්කුච්චං, අනු විපප්පි සාරො “අලාභා වත මෙ. ත වත මෙ ලාභා. දුලලභං වත මෙ. ත වත මෙ සුලලභං: යො‘හං එවං ස්වාකඛාතෙ ධම්මවිතයෙ පබ්බජ්ඣා තාසකඛිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිතු”නති. සො තෙනෙව කුක්කුච්චෙවත තෙන විපප්පි-සාරෙත කිසො අහොසි දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්මිසත්ත-ගතො, අනෙතාමතො ලිතමතො දුක්ඛී දුමමතො විපප්පිසාරි පජ්ඣායි.

24. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනතස්ස සහායකා භික්ඛු ආයස්මතාං සුදිනතං එතදවොචුං: “පුබ්බෙ ඛො තිං ආවුසො සුදිනත, චණ්ණවා අහොසි පිනිඤ්ඤො² පසත්තමුච්චණ්ණො විපසත්තප්පිචණ්ණො, සො‘දුති තිං එතරහි කිසො දුබ්බෙණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්මිසත්ත-ගතො, අනෙතාමතො ලිතමතො දුක්ඛී දුමමතො විපප්පිසාරි පජ්ඣායයි. කච්චි තො තිං ආවුසො සුදිනත, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරසි”ති? “ත ඛො අහං ආවුසො අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරාමි. අත්ථි මෙ පාපං කම්මං කතං. පුරුණ-දුතීයිකාය මෙථුතො ධම්මො පතිසෙවිතො, තස්ස මය්හං ආවුසො, අනුදෙව කුක්කුච්චං, අනු විපප්පිසාරො: අලාභා වත මෙ. ත වත මෙ ලාභා. දුලලභං වත මෙ. ත වත මෙ සුලලභං: යො ‘හං එවං ස්වාකඛාතෙ ධම්මවිතයෙ පබ්බජ්ඣා තාසකඛිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිතු”නති.

1. පුරුණදුතීයිකාය. මජ්ඣ. 2. පිනිඤ්ඤො. මජ්ඣ.

25. “අලං හි තෙ ආවුසො සුදින්න කුකකුච්චාය, අලං විපපට්ඨාරාය, යං ණං එවං ස්වාකතො ධම්මචිත්තො පබ්බජිත්වා ත සකඛිස්සසි යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

26. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතො නො සඋපාදනාය?

27. තත්ථ තාම ණං ආවුසො භගවතා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය වෙනෙස්සසි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙස්සසි. අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතො සඋපාදනාය වෙනෙස්සසි,

28. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො? මදනිමමදනාය පිපාසවිතයාය ආලයසමුග්ගසානාය චට්ඨපචේදය තණ්හකකියාය විරාගාය නිරෝධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

29. නනු ආවුසො භගවතා අනෙක පරියායෙන කාමානං පහාණං අකබානං, කාමසඤ්ඤාණං පරිඤ්ඤා අකබානා, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකබානො, කාමවිතකකානං සමුග්ගානො අකබානො, කාමපරිලාභානං වූපසමො අකබානො?

30. තෙනං ආවුසො අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙඤ්ඤාචාරාය¹ අථ ඛෙවනං ආවුසො අප්පසන්නානඤ්ඤච අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා”ති.

31. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමන්තං සුදින්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සතතිපාතාපෙඤා ආයසමන්තං සුදින්නං පටි-පුච්ඡි: “සච්චං කීර ණං සුදින්න, පුරාණ දුතියිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පභිසෙඪී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා:

¹ භියෙ, ඉතිපි

32. “අනනුච්ඡේදියං මොඝපුරිසං, අනනුලොමිකං අප්පච්ඡිද්ධං අස්සා-
මණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම ත්වං මොඝපුරිසං, එවං
ස්වාකඛානෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජන්තා න සක්ඛිස්සසි යාවජ්චං පරිසුද්ධං
පරිපුණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

33. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන විරාගය ධම්මො දෙසිතො
නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදානාය
ධම්මො දෙසිතො නො සුඋපාදානාය?

34. තත්ථ තාම ත්වං මොඝපුරිසං, මයා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය
වෙනෙස්සසි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙස්සසි.
අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො සුඋපාදානාය වෙනෙස්සසි.

35. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො
දෙසිතො? මදනිමදනාය පිපාසවිතයාය ආලයසමුග්ගානාය චට්ඨපච්ඡේදය
තණ්හකඛයාය විරාගාය නිරෝධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

36. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන කාමානං පහාණං
අක්ඛානං? කාමසංගුණානං පරිසංගුණං අක්ඛානං? කාමපිපාසානං පටිවිතයො
අක්ඛානො? කාමවිතකකානං සමුග්ගානො අක්ඛානො? කාමපරිලාභානං
වූපසමො අක්ඛානො?”

37. “චරං තෙ මොඝපුරිසං ආසිවිතස්ස ඝොරවිසස්ස මුඛෙ අභිගජානං
පක්ඛිත්තං, න තෙව මාතුගාමස්ස අභිගජානෙ අභිගජානං පක්ඛිත්තං. චරං තෙ
මොඝපුරිසං කණ්හසප්පස්ස මුඛෙ අභිගජානං පක්ඛිත්තං, න තෙව මාතුගාමස්ස
අභිගජානෙ අභිගජානං පක්ඛිත්තං. චරං තෙ මොඝපුරිසං අභිගාරකාත්‍රයා
ආදිත්තාය සම්පජ්ජිතාය සජ්ජොතිභුතාය අභිගජානං පක්ඛිත්තං, න තෙව
මාතුගාමස්ස අභිගජානෙ අභිගජානං පක්ඛිත්තං. තං කියස්ස හෙතු? තතො
නිදානං හි මොඝපුරිසං මරණං වා නිගවේජයා මරණමත්තං වා දුක්ඛං.
තතෙව තප්පච්චයා කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං
තිරයං උපපජේජයා. ඉතොනිදානස්ස ඛො මොඝපුරිසං කායස්ස හෙදා
පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපජේජයා.

38. “තත්ත තාම තිං මොඝපුරිස, යං තිං අසඤ්ඤාමං ගාමධම්මං, වසලධම්මං දුට්ඨිලං ඔදකනතිකං රාහස්සං ආයංආයංසමාපනතිං සමාපජ්ජස්සාසි, බහුනතං බො තිං මොඝපුරිස අකුසලානං ධම්මානං ආදිකතනා පුබ්බභගමො, තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භික්ඛ්‍යාභාවා ය. අථ බෙවතං මොඝපුරිස, අපපසන්නානස්සෙව අපපසාදය, පසන්නානස්සෙව එකච්චානං අඤ්ඤාථතතායා”ති.

39. අථ බො භගවා ආයස්මනනං සුදිනනං අතෙකපරියායෙන විගරහිතා දුභරතාය දුප්පොසිතාය මහිච්ඡතාය අසනතුට්ඨිතාය¹ සඛගඤ්ඤිකාය කොසජ්ජස්ස අවණණං භාසිතා අතෙකපරියායෙන සුභරතාය දුප්පොසිතාය අපච්චිතස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමාස්ස වණණං භාසිතා භික්ඛුනං නදනුච්ඡිතිකං නදනුලොමිකං ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

40. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමි දස අත්ථ වසෙ පටිච්ච: සංඝසුට්ඨිතාය, සංඝචාසුතාය, දුමමසිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං චාසුචිතාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අපපසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භික්ඛ්‍යාභාවාය, සඤ්ඤාමධම්මිකාය, විතයානුග්ගහාය. එවස්සෙව පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පත භික්ඛු මෙදුතං ධම්මං පඤ්ඤාපෙය්‍ය, පාරාජිකො භහාති අසංවායො”ති.

එවස්සෙදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං භහාති.

[මුලපඤ්ඤානති]

සුදිනනාභාණවාරො නිට්ඨිතො.

¹ අසනතුට්ඨිතාය. ස්‍යා

මකකර්මය

1. තෙත බෝ පත සමයෙහි අඤ්ඤාතරෝ භික්ෂු වෙසාලියං මහාවතෙ මකකර්මං ආමිසෙත උපලාපෙතො තස්සා මෙජ්ඣං ධම්මං පතීසෙවති. අථ බෝ සො භික්ෂු පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙතො පත්තව්වරමාදාය වෙසාලියං පිණ්ඩාය පාවිසී.

2. තෙත බෝ පත සමයෙහි සම්මහලා භික්ෂු තෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනාය යෙන තස්ස භික්ෂුතො විහාරො තෙනුපසඬකමිංසු. අද්දසා බෝ සා මකකර්මෙ තෙ භික්ෂු දුරතො'ව ආගමිත්තො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ෂු තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා තෙසං භික්ෂුතං පුරතො කට්ඨි වාලෙසී, ඡෙප්පමි වාලෙසී, කට්ඨි ඔබ්බි, නිමිත්තමි අකාසී. අථ බෝ තෙසං භික්ෂුතං එතදගොසී: “නිසංසයං බෝ සො භික්ෂු ඉමිස්සා මකකර්මයා මෙජ්ඣං ධම්මං පතීසෙවති”ති එකමනං නිලීඨිංසු. අථ බෝ සො භික්ෂු වෙසාලියං පිණ්ඩාය වරිචො පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්කමි.

3. අථ බෝ සා මකකර්මෙ යෙන සො භික්ෂු තෙනුපසඬකමි. අථ බෝ සො භික්ෂු තං පිණ්ඩපාතං එකදෙසං භුඤ්ජිත්වා එකදෙසං තස්සා මකකර්මයා අදාසී. අථ බෝ සා මකකර්මෙ භුඤ්ජිත්වා තස්ස භික්ෂුතො කට්ඨි ඔබ්බි. අථ බෝ සො භික්ෂු තස්සා මකකර්මයා මෙජ්ඣං ධම්මං පතීසෙවති.

4. අථ බෝ තෙ භික්ෂු තං භික්ෂු එතදවොචු: “නනු ආට්ඨසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං. නිසංසයං ආට්ඨසො මකකර්මයා මෙජ්ඣං ධම්මං පතීසෙවති”ති. “සම්මං ආට්ඨසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං. තඤ්ච බෝ මනුසසීඨියා, තො තිරිඡ්ඡාතගතායා”ති. “නනු ආට්ඨසො තථෙව තං ගොති. අනනුච්ඡිතං ආට්ඨසො අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අග්ගාමණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම ත්වං ආට්ඨසො එවං සවාකඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා ත සකඛිස්සසී යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං? නනු ආට්ඨසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකඛාතො? තෙන ආට්ඨසො අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං ආට්ඨසො අප්පසන්නා තඤ්චෙව අප්පසාදාය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාථතතායා”ති. අථ බෝ තෙ භික්ෂු තං භික්ෂු අනෙකපරියායෙන විගර්හිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකාරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙක්ඛා තං භික්ඛුං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර ත්වං භික්ඛු මකකට්ඨා මෙජ්ඣං ධම්මං පභිසෙවසී?”ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා:

“අනුච්ඡිද්ධං මොඝපුරිස, අනුච්ඡෙදාමිකං අප්පතිරූපා අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම ත්වං මොඝපුරිස, එවං ස්වාකංගාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජ්ඣා න සක්ඛිස්සසි යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං? තනු මයා මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සිරාගාය -පෙ- කාමපරිප්‍රාහානං වූපසමො අකංගාතො?”

6. චරං තෙ මොඝපුරිස, ආසීවිසස්ස සොරවිසස්ස මුඛෙ අභිගජානං පකඛින්නං ත තෙව මකකට්ඨා අභිගජාතෙ අභිගජානං පකඛින්නං. චරං තෙ මොඝපුරිස කණ්ණසප්පස්ස මුඛෙ අභිගජානං පකඛින්නං, ත තෙව මකකට්ඨා අභිගජාතෙ අභිගජානං පකඛින්නං. චරං තෙ මොඝපුරිස, අභිගාරකාසුයා ආදින්නාය සම්පජ්ජිතාය සජ්ජොතිභුතාය අභිගජානං පකඛින්නං, ත තෙව මකකට්ඨා අභිගජාතෙ අභිගජානං පකඛින්නං. තං කිස්ස හෙතු? තනො නිදුතං හි මොඝපුරිස, මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං. ත තෙව තප්පච්චයා කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය. ඉතො නිදුතංඤ්ච ඛො මොඝපුරිස, කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය.

7. තත්ථ තාම ත්වං මොඝපුරිස, යං ත්වං අසංඛිමමං ගාමධම්මං වසලධම්මං දුට්ඨිලලං ඔදකන්තිකං රාගස්සං ද්වයංද්වයසමාපත්තිං සමාපජ්ජස්සසි, තෙනා මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අථ ඛෙවතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානංඤ්ච අප්පසාදය පසන්නානංඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාචරතායා”ති.

8. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය දුප්පොසතාය මහිච්ඡතාය අසනතුට්ඨිතාය සංඛගණිකාය කොසජ්ජස්ස අවණ්ණං භාසිත්වා අනෙකපරියායෙන සුගරතාය සුප්පොසතාය අප්පච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිත්වා භික්ඛුනං තදනුච්ඡිද්ධං තදනුච්ඡෙදාමිකං ධම්මිකං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොතසි:

9. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙක්ඛාමි දස අත්ථවතෙ පටිච්ච: සංඝසුට්ඨතාය, සංඝථාසුතාය, දුමමඛකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙතලානං භික්ඛුතං ථාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨමම්ඤාතං ආසවානං සංවරය, සම්පරුසිකාතං ආසවානං පටිසාකාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිශෙය්‍යාභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුගතාය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො සන භික්ඛු මෙට්ඨනං ධම්මං පතිත්තවෙය්‍ය අනාමකො නිරවජ්‍යානුගතායපි, පාරාජිකො හොති අසංවාසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං ගොති.

[දුතියපඤ්ඤපති]

මහකට්ඨත්ථ නිට්ඨිතං.

සන්ථගහාණවාලො

1. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා වෙසාලිකා චජ්ජිපුතහකා භික්ඛු යාවදන්ථං භුඤ්ජිංසු, යාවදන්ථං සුපිංසු, යාවදන්ථං තහාසිංසු. යාවදන්ථං භුඤ්ජිත්වා, යාවදන්ථං සුපිත්වා, යාවදන්ථං තහාසිත්වා, අයොනිසො මතසි කරිත්වා, සික්ඛං අපච්ඡාකම්භාය, දුබ්බලාං අකාමිකත්වා, මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන ඤාතිව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, භොගව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, රූතව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා ආයස්මනතං ආතඤ්ඤං උපසංඛිකම්භිත්වා එවං වදන්ති: “ත මයං භනොත ආතඤ්ඤ, බුද්ධගරහිතො න ධම්මගරහිතො න සංඝගරහිතො. අතතගරහිතො මයං භනොත ආතඤ්ඤ, අතඤ්ඤගරහිතො. මයමෙවමහා අලක්ඛිකා මයං අප්පසුඤ්ඤ යෙ මයං එවං ස්වාකම්භෙන ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා නාසක්ඛිමා යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉද්දති වෙ‘පි මයං භනොත ආතඤ්ඤ, ලභෙය්‍යාම භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යාම උපසම්පදං. ඉද්දති‘පි මයං විපස්සකා කුසලානං ධම්මානං පුබ්බරත්තාපරරත්තං බොධපක්ඛියානං ධම්මානං භාවනානුයොගමනුසුත්තා විහරෙය්‍යාම. සාධු භනොත ආතඤ්ඤ, භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙති”ති. “එවමාධුසො”ති බො ආයස්මා ආතඤ්ඤ වෙසාලිකානං චජ්ජිපුතකානං පටිසුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසංඛිකම්භි. උපසංඛිකම්භිත්වා භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි.

2. “අට්ඨානමේකං ආතඤ්ඤා, අනවකාසො, යං තථාගතො චජ්ජිතං වා චජ්ජිත්තකාතං වා කාරණා සාවකාතං පාරුජකං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං සමුගතෙය්‍යා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසි. යො පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුඛඛලාං අනාවිකතො මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො ත උපසම්පාදෙතබ්බො. යො ව ඛො භික්ඛුවෙ භික්ඛු සික්ඛං පච්චක්ඛාය දුඛඛලාං අවිකතො මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො උපසම්පාදෙතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”:

3. “යො පන භික්ඛු භික්ඛුනං සික්ඛාසාප්චසමාපනෙතා සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුඛඛලාං අනාවිකතො මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය අභ්‍යාමසො තිරවජානගතායපි, පාරුජිකො හොති අසංවාසො”ති.

[තතියපඤ්ඤාතති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො යථායුතො යථාච්චේවා යථාතාමො යථාගොතො යථාසිලො යථාවිහාරී යථාගොචරො ථේරො වා තථො වා මජ්ඣිමො වා එසො වුවවති ‘යො පනා’ති.

5. භික්ඛුති-භික්ඛකො’ති භික්ඛු, භික්ඛාචරියං අජ්ඣුපගතො’ති භික්ඛු, භික්ඛපට්ඨරො’ති භික්ඛු, සමඤ්ඤාය භික්ඛු, පටිඤ්ඤාය භික්ඛු, එහි භික්ඛු’ති භික්ඛු, තිහි සරණගමනෙහි උපසම්පනෙතො’ති භික්ඛු, භද්‍රො භික්ඛු, සාරෙ භික්ඛු, සෙඛො භික්ඛු, අසෙඛො භික්ඛු, සමග්ගෙත සමෙක්ඛ ඤාතතිවතුනේත කමෙත අකුපෙපන ආතාරගෙන උපසම්පනෙතො’ති. භික්ඛු. තත්‍රයවායං භික්ඛු සමග්ගෙත සමෙක්ඛ ඤාතතිවතුනේත කමෙත අකුපෙපන ආතාරගෙන උපසම්පනෙතො, අයං ඉමස්මිං අනේ අධිපෙපතො ‘භික්ඛු’ති.

6. සික්ඛාති - තිස්සො සික්ඛා. අධිසිලසික්ඛා අධිවිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා. තත්‍ර යායං අධිසිලසික්ඛා අයං ඉමස්මිං අනේ අධිපෙපතො ‘සික්ඛා’ති.

7. සාප්චං තාම - යං භගවතා පඤ්ඤාතං සික්ඛාපදං, එතං සාප්චං තාම. තස්මිං සික්ඛති තෙන වුවවති සාප්චසමාපනෙතො’ති.

8. සිකං අපච්චකං ය දුබ්බලාභිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්චකං. අපච්චකං දුබ්බලාභිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව පච්චකං.

9. කථං භික්ඛව භික්ඛව දුබ්බලාභිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්චකං? ඉධ භික්ඛව භික්ඛු උක්ඛණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වජ්ඣකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහීභාවං පත්ථයමානො උපාසකභාවං පත්ථයමානො ආරාමිකභාවං පත්ථයමානො සමාණෙරභාවං පත්ථයමානො තිත්ථියභාවං පත්ථයමානො තිත්ථියසාවකභාවං පත්ථයමානො අසාමණිභාවං පත්ථයමානො අසකාසුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'යනනුතං ඛුද්ධං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛව දුබ්බලාභිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්චකං.

10. අථ වා පත උක්ඛණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වජ්ඣකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහීභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'යනනුතං ඛුද්ධං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යනනුතං සමුද්ධං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සිකං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං විතයං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං පාතිමොක්ඛං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං උද්දෙසං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං උපජ්ඣායං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං ආවර්ගං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සද්ධිවිහාරිකං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං අනෙතවාසිකා පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සමානුපජ්ඣායකං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සමානාවර්ගකං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සමුගමවාරිං පච්චකෙඛය්'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං ගිහී අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං උපාසකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං ආරාමිකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං සාමණෙරො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං තිත්ථියො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං තිත්ථියසාවකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං අසාමණො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතං අසකාසුත්තියො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛව දුබ්බලාභිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්චකං.

11. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජගුවජ්ජමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'යදි පතාහං චූඬං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි -පෙ- 'යදි පතාහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙව හොති සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

12. අථ චා පන -පෙ- 'අපාහං චූඬං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි -පෙ- 'අපාහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙව හොති සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

13. අථ චා පන -පෙ- 'හන්දාහං චූඬං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි -පෙ- 'හන්දාහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති, වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙව හොති සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

14. අථ චා පන -පෙ- 'හොති මෙ චූඬං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි -පෙ- 'හොති මෙ අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙවව හොති සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

15. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජගුවජ්ජමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි -පෙ- 'පිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'භාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'හගිතීං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ධිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, 'පජාපතීං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ඤ්ඤාතකෙ සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'මිත්තෙ සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගාමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'නිගමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'බෙත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'වත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිරඤ්ඤං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සුවණ්ණං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සිප්පං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුබ්බෙ හසීතං ලපිතං කීලිතං සමනුස්සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙවව හොති සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

16. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජගුවජ්ජමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතා මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පිතා මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'භාතා මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'හගිතී මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුත්තා මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ධිතා මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පජාපතී මෙ අත්ථි සා මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ඤ්ඤාතකා මෙ අත්ථි තෙ මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'මිත්තා මෙ අත්ථි තෙ මයා පොසෙතබ්බා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙවව හොති, සික්ඛා ව අපච්චකාතා.

17. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පිතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'භාතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුතො මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සීතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පජ්ජාපති මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ඤ්ඤාතා මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සන්ති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'මිත්තා මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සන්ති'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගාමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'නිගමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'බෙත්තං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'වජ්ඣ මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'භිරඤ්ඤං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සුචණ්ණං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'සිප්පං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

18. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'දුක්ඛාර'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි -- 'ත සුක්ඛාර'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, 'දුච්චාර'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත සුච්චාර'න්ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත උසස්සාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත විසභාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත රමාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'ත අභිරමාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි බො භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

19. කථංඤ භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'බුද්ධං පච්චක්ඛාමි'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

20. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො භරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'ධම්මං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සංඝං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සික්ඛං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'විනයං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'පාතිමොක්ඛං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උද්දෙසං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපජ්ඣායං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආවරියං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සද්ධිවිහාරිකං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'අනෙතවාසිකං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානුපජ්ඣායකං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානාවරියකං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමුහමචාරිං පච්චක්ඛාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගිහිති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපාසකොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආරාමිකොති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සාමණේරොති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියොති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියසාවකොති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'අසාමණෝති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අසකාසුත්තියොති මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකම්මඤ්ඤවෙ හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

21. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො භරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'අලං මෙ බුද්ධොති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අලං මෙ සමුහමචාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

22. අථ චා පන -පෙ- 'කිනත්ත මෙ බුද්ධොති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'කිනත්ත මෙ සමුහමචාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

23. අථ චා පන -පෙ- 'න මමෙවො බුද්ධොති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'නමමෙවො සමුහමචාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

24. අථ චා පන -පෙ- 'සුමුද්ධොති හං බුද්ධොති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'සුමුද්ධොති හං සමුහමචාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකම්මඤ්ඤවෙ හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

25. යාති චා පනඤ්ඤති'පි අත්ථි බුද්ධවෙච්චනාති චා ධම්මවෙච්චනාති චා සංඝවෙච්චනාති චා සික්ඛාවෙච්චනාති චා විනයවෙච්චනාති චා පාතිමොක්ඛවෙච්චනාති චා උද්දෙසවෙච්චනාති චා උපජ්ඣායවෙච්චනාති චා ආවරියවෙච්චනාති චා සද්ධිවිහාරිකවෙච්චනාති චා අනෙතවාසිකවෙච්චනාති චා සමානුපජ්ඣායකවෙච්චනාති චා සමානාවරියකවෙච්චනාති චා සමුහමචාරිවෙච්චනාති චා ගිහිවෙච්චනාති චා උපාසකවෙච්චනාති චා ආරාමිකවෙච්චනාති චා සාමණේරවෙච්චනාති චා තිත්ථියවෙච්චනාති චා තිත්ථියසාවකවෙච්චනාති චා අසාමණේවෙච්චනාති චා අසකාසුත්තියවෙච්චනාති චා තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවං ඛො භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකම්මඤ්ඤවෙ හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

26. කථංඤා භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සික්ඛා පච්චක්ඛානා හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි උමමත්තකො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. උමමත්තකස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. දෙවනාය සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. තීරව්ජානගතස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන මිලකඛස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකඛකෙන අරියකස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන අරියකස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකඛකෙන මිලකඛකස්ස සන්තියෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. ද්වාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. රවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අසාවෙතුකාමො සාවෙති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සාවෙතුකාමො න සාවෙති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අවිඤ්ඤාස්ස සාවෙති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. විඤ්ඤාස්ස න සාවෙති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සබ්බසොවා පන න සාවෙති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. එවං ඛො භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා.

27. මෙට්ඨනාධිමෙමා නාම: යො සො අසඤ්ඤාමො ගාමධිමෙමො වසල-ධිමෙමො දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං දවයංදවයසමාපත්ති, එසො මෙට්ඨන-ධිමෙමො නාම.

28. පතිසෙවති නාම: යො නිමිත්තෙන නිමිත්තං අභිගජාතෙන අභිගජාතං අත්තමසො තිලපිලමිත්තමපි පච්චෙසෙති, එසො පතිසෙවති නාම.

29. අහගමසො තීරව්ජානගතායපි ති- තීරව්ජානගතතීපියාපි මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසකෘපුත්තියො, පභෙව මනුසසීපියො. තෙන වුච්චති 'අත්තමසො තීරව්ජානගතායපි'ති.

30. පාරුජිකො හොති ති-සොයපාපි නාම පුරිසො සිසවජිනො අභබ්බො තෙන සරීරබ්බතෙන ජිව්තුං, එවමෙව භික්ඛු මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවිත්වා අසාමණො නොති අසකාප්පතියො. තෙන වුච්චති පාරුජිකො හොතිති.

31. අසංවාසො'ති-සංවාසො නාම එකං කමමං එකුද්දෙසො සමසිකඛනා. එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තප්පී. තෙන වුච්චති අසංවාසො'ති.

32. තිසො ඉත්ථියො: මනුස්සිත්ථි, අමනුස්සිත්ථි, තීරව්ජාතගතිත්ථි. තයො උභතොබ්බසාදනකා: මනුස්සභතොබ්බසාදනකො, අමනුස්සභතොබ්බසාදනකො, තීරව්ජාතගතභතොබ්බසාදනකො. තයො පණ්ඩකා: මනුස්සපණ්ඩකො, අමනුස්සපණ්ඩකො, තීරව්ජාතගතපණ්ඩකො. තයො පුරිසා: මනුස්සපුරිසො, අමනුස්සපුරිසො, තීරව්ජාතගතපුරිසො.

33. මනුස්සිත්ථියා තයො මග්ගෙ මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවනාසා¹ ආපනති පාරුජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පසාඨමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සිත්ථියා -පෙ- තීරව්ජාතගතිත්ථියා තයො මග්ගෙ මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවනාසා¹ ආපනති පාරුජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පසාඨමග්ගෙ මුඛෙ. මනුස්සභතොබ්බසාදනකස්ස -පෙ- අමනුස්සභතොබ්බසාදනකස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතභතොබ්බසාදනකස්ස තයො මග්ගෙ මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවනාසා¹ ආපනති පාරුජිකස්ස: වච්ච මග්ගෙ පසාඨමග්ගෙ මුඛෙ.

34. මනුස්සපණ්ඩකස්ස ඤා මග්ගෙ මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවනාසා¹ ආපනති පාරුජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතපුරිසස්ස ඤා මග්ගෙ මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවනාසා¹ ආපනති පාරුජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ.

35. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා වච්චමග්ගං අභිගජ්ඣං පච්චෙසෙන්නාසා² ආපනති පාරුජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා පසාඨමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣං පච්චෙසෙන්නාසා² ආපනති පාරුජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සිත්ථියා -පෙ- තීරව්ජාතගතිත්ථියා -පෙ- මනුස්සභතොබ්බසාදනකස්ස -පෙ- අමනුස්සභතොබ්බසාදනකස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතභතොබ්බසාදනකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- පසාඨමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣං පච්චෙසෙන්නාසා² ආපනති පාරුජිකස්ස.

36. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සපණ්ඩකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣං පච්චෙසෙන්නාසා² ආපනති පාරුජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තීරව්ජාතගතපුරිසස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣං පච්චෙසෙන්නාසා² ආපනති පාරුජිකස්ස.

1. පතිසෙවනාසාසා, සී, -. 2. පච්චෙසෙන්නාසා මජ්ඣං.

43. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනුභනෝඛ්‍යඤ්ඤානං මනං යෙභුයොසන ඛයිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

44. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

45. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මන්තං -පෙ- උම්මන්තං -පෙ- පමන්තං -පෙ- මනං අක්ඛයිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අක්ඛයිතං -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

46. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පණ්ඩකං මනං යෙභුයොසන ඛයිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

47. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සපුරිසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසං -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ¹ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

48. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මන්තං -පෙ- උම්මන්තං -පෙ- පමන්තං -පෙ- මනං අක්ඛයිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අක්ඛයිතං -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

49. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පුරිසං මනං යෙභුයොසන ඛයිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

50. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සිත්තිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය අසන්තායස්ස. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඝීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

1. සන්තිකං ජ. ස.

51. භික්ඛුපච්චජීකා මනුස්සිජ්ඣිං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මතං අකඛ්ඨිතං -පෙ- මතං යෙභු-
යොන අකඛ්ඨිතං -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරුජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති,
අනාපත්ති.

52. භික්ඛුපච්චජීකා මනුස්සිජ්ඣිං -පෙ- අමනුස්සිජ්ඣිං -පෙ- තිරච්ඡාන-
ගතිජ්ඣිං මතං යෙභුයොන ඛ්ඨිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගොන
-පෙ- පස්සාවමග්ගොන -පෙ- මුඛෙන අඛ්ඨාජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය
අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තායස්ස -පෙ-
අසන්තාය අසන්තායස්ස. -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති,
සීතං සාදියති, උභිරණං සාදියති, ආපත්ති ථුලලව්වයස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා
-පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

53. භික්ඛුපච්චජීකා මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකං -පෙ- අමනුස්සු-
භතොබ්‍යඤ්ජනකං -පෙ- තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං භික්ඛුස්ස
සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගොන -පෙ- පස්සාවමග්ගොන -පෙ- මුඛෙන
අඛ්ඨාජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තායස්ස අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තායස්ස
සන්තායස්ස -පෙ- සන්තායස්ස සන්තායස්ස -පෙ- අසන්තායස්ස අසන්තායස්ස -පෙ-
සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උභිරණං
සාදියති, ආපත්ති පාරුජිකස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති අනාපත්ති.

54. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං ජාගරන්තං
-පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මතං
අකඛ්ඨිතං -පෙ- මතං යෙභුයොන අකඛ්ඨිතං -පෙ- ආපත්ති පාරුජිකස්ස.

55. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- මතං යෙභුයොන ඛ්ඨිතං භික්ඛුස්ස
සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගොන -පෙ- පස්සාවමග්ගොන -පෙ- මුඛෙන
අඛ්ඨාජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තායස්ස අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තායස්ස සන්තායස්ස,
-පෙ- සන්තායස්ස සන්තායස්ස -පෙ- අසන්තායස්ස අසන්තායස්ස -පෙ- සො වෙ
පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උභිරණං සාදියති,
ආපත්ති ථුලලව්වයස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

56. භික්ඛුපච්චජීකා මනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකං -පෙ-
තිරච්ඡානගතපණ්ඩකං -පෙ- මනුස්සපුරිසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසං -පෙ-
තිරච්ඡානගතපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගොන -පෙ- මුඛෙන
අඛ්ඨාජානං අභිනිසීදෙනති- සන්තායස්ස අසන්තායස්ස- අසන්තායස්ස සන්තායස්ස,
සන්තායස්ස සන්තායස්ස- අසන්තායස්ස අසන්තායස්ස -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං
සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උභිරණං සාදියති, ආපත්ති
පාරුජිකස්ස. භික්ඛු පච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

57. භික්ඛුපච්චජීකා මනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසං
ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං
-පෙ- මතං අකඛ්ඨිතං -පෙ- මතං යෙභුයොන අකඛ්ඨිතං -පෙ- සාදියති,
ආපත්ති පාරුජිකස්ස. භික්ඛු පච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

58. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- තිරච්ඡානගත පුරිසං මනං යෙභුයොන ඛිතිං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙඤා චච්චමග්ගන -පෙ- මුඛො අභිනිසීදෙනති, සන්තස්ස අසන්තස්ස, -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස, -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස, -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස, -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

59. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා සන්තිකො ආනෙඤා අභිනිසීදෙන චච්චමග්ගන -පෙ- පස්සාවමග්ගනං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

60. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා ඡාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මතතාය -පෙ- උමමතතාය -පෙ- පමතතාය -පෙ- මතාය අකඛඨිතාය, -පෙ- මතාය යෙභුයොන අකඛඨිතාය -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛු පච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

61. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- මනුස්සිත්ථියා මතාය යෙභුයොන ඛිතිතාය සන්තිකො ආනෙඤා අභිනිසීදෙන චච්චමග්ගනං -පෙ- පස්සාවමග්ගනං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

62. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡානගතත්ථියා -පෙ- මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ඤාකස්ස -පෙ- අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ඤාකස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතභුභතොබ්‍යඤ්ඤාකස්ස -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස සන්තිකො ආනෙඤා අභිනිසීදෙන චච්චමග්ගනං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

63. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස ඡාගරන්තස්ස -පෙ- සුත්තස්ස -පෙ- මතතස්ස -පෙ- උමමතතස්ස -පෙ- පමතතස්ස -පෙ- මතස්ස අකඛඨිතස්ස -පෙ- මතස්ස යෙභුයොන අකඛඨිතස්ස -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛු පච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

64. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස මතස්ස යෙභුයොන ඛිතිතස්ස සන්තිකො ආනෙඤා අභිනිසීදෙන චච්චමග්ගනං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

65. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා සන්තිකො ආනෙඤා අභිනිසීදෙන චච්චමග්ගනං -පෙ- පස්සාවමග්ගනං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති. සන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස සන්තාය -පෙ- සන්තස්ස සන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ටඨං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරුජකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

66. භික්ඛුපච්චත්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා ජාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මත්තාය -පෙ- උම්මත්තාය -පෙ- පමත්තාය -පෙ- මතාය අකඛඨිතාය -පෙ- මතාය යෙභ්බයෙත්ත අකඛඨිතාය -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. -පෙ- නසාදියති, අනාපත්ති.

67. භික්ඛුපච්චත්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා මතාය යෙභ්බයෙත්ත ඛඨිතාය සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන චච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති සත්තස්ස අසත්තාය -පෙ- අසත්තස්ස සත්තාය, -පෙ- සත්තස්ස සත්තාය -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තාය -පෙ- සො චෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

68. භික්ඛුපච්චත්තිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්තියා -පෙ- තිරච්ඡාතගතිත්තියා -පෙ- මනුස්සභතොබ්සඤ්ඤකස්ස -පෙ- අමනුස්සභතොබ්සඤ්ඤකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතභතොබ්සඤ්ඤකස්ස -පෙ- චච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන චච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති සත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- සත්තස්ස සත්තස්ස, -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- සො චෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

69. භික්ඛුපච්චත්තිකා භික්ඛුං -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස ජාගරන්තායස්ස -පෙ- සුත්තායස්ස -පෙ- මත්තායස්ස -පෙ- උම්මත්තායස්ස -පෙ- පමත්තායස්ස -පෙ- මතායස්ස අකඛඨිතායස්ස -පෙ- මතායස්ස යෙභ්බයෙත්ත අකඛඨිතායස්ස -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

70. භික්ඛුපච්චත්තිකා භික්ඛුං -පෙ- තිරච්ඡාතගත පුරිසස්ස මතාය යෙභ්බයෙත්ත ඛඨිතාය සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන චච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති සත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- සත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- සො චෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

71. රාජපච්චත්තිකා -පෙ- වොරපච්චත්තිකා -පෙ- ධුත්තපච්චත්තිකා -පෙ- උපපලගකිපච්චත්තිකා -පෙ- ආපත්ති -පෙ- 1අනාපත්ති [භික්ඛු පච්චත්තිකෙසු විය වින්ථාරෙතබ්බං] (සත්ථං වණ්ණිත මෙව.)

72. මග්ගෙත මග්ගං පච්චෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මග්ගෙත අමග්ගං පච්චෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙත මග්ගං පච්චෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙත අමග්ගං පච්චෙසෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

73. භික්ඛු සුත්තභික්ඛුමහි විපපට්ඨජ්ජනි, පට්ඨුඥො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුඥො ත සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

74. භික්ඛු සුත්තසාමණේරමහි විපපට්ඨජ්ජනි, පට්ඨුඥො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුඥො ත සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

75. සාමණේරො සුත්තභික්ඛුමහි විපපට්ඨජ්ජනි, පට්ඨුඥො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුඥො ත සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

76. සාමණේරො සුත්තසාමණේරමහි විපපට්ඨජ්ජනි, පට්ඨුඥො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුඥො ත සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

77. අනාපතති අජානනාසං අසාදියනාසං උමමනාකසං බිනන-
විනාසං වෙදනට්ඨසං ආදිකමමිකසාති.

සන්ථන භාණ්ඩාරො නිට්ඨිතො.

විනිතවත්තු

උද්දනභාෂා:

මකකට්ඨ වජ්ජපුතතා ව ගිහි තග්ගො ව තිත්ථියා,
දුරිකුපපලවණ්ණො ව ඔරුඤ්ඤෙති පරෙ දුවෙ.

මාතා ධිතා භගිනී ව ජායා ව මුදුලමිනිතො,
දෙව වණ්ණලෙපවිතකඤ්ඤා දුරුඤ්ඤිකාය ව.

සුඤ්ඤරත සහ පඤ්ඤා පඤ්ඤා සිවට්ඨකට්ඨිකා,
තාඨි ශක්ඛි ව පෙති ව පණ්ඩකොපහතො ජුපෙ.

භද්දියෙ අරහං සුතො සාවත්ථියා වතුරො පරෙ,
වෙසාලියා තයො මලලා සුපිතෙ භාරුකවණ්ණො.

සුපබ්බො සද්ධො භික්ඛුනී සිකබ්බාතා සාමණේරී ව,
වෙසියා පණ්ඩකො ගිහි අඤ්ඤාමඤ්ඤං බුඤ්ඤපබ්බජිතො මිගො ති.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මකකට්ඨියා මෙට්ඨනං ඛමිමං පතියෙවි. තස්ස කුකකුළුවං අභොසි. භගවතා සිකබ්බාපදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනනා'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපතතිං නුං භික්ඛු ආපනනා පාරාජිකනති. (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා වෙසාලිකා වජ්ජපුතතා භික්ඛු සිකබ්බං අපච්චිකබ්බාය දුබ්බලාසං අනාචිකනා මෙට්ඨනං ඛමිමං පතියෙවිංසු. තෙසං කුකකුළුවං අභොසි. භගවතා සිකබ්බාපදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනනා'ති. භගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං -පෙ- ආපතතිං තුග්ගො සිකබ්බවෙ ආපනනා පාරාජිකනති. (2)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතීති හිතීලිඛිගත මෙට්ඨනං ධම්මං පතීසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතීති නග්ගො හුත්වා මෙට්ඨනං ධම්මං පතීසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (4)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතීති කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලුකපකඛං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිතකම්පං නිවාසෙත්වා මෙට්ඨනං ධම්මං පතීසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (5-11)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ නිපතනං දුරිකං පසයිත්වා සාරතො අභිගුට්ඨං අභිගජාතං පවෙසෙසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස. ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (12)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො මාණවකො උපපලවණණාය භික්ඛුනියා පටිබ්බාදිතො හොති. අථ ඛො සො මාණවකො උපපලවණණාය භික්ඛුනියා ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨාය කුටිකං පවිසිත්වා නිලීනො අවජි. උපපල-වණණා භික්ඛුනී පච්ඡාභතනං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තො පාදෙ පකඛාලෙත්වා කුටිකං පවිසිත්වා මඤ්චකෙ නිසීදි. අථ ඛො සො මාණවකො උපපලවණණං භික්ඛුනිං උග්ගගෙත්වා දූසෙසි. උපපලවණණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොවෙසුං භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ අසාදියන්තියා”ති. (13)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො ඉන්ද්‍රිලිඛිං පාතුභුතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛුවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනීති සම්බන්ධං, යා ආපනතියො භික්ඛුතං භික්ඛුනීති සාධාරණා, තා ආපනතියො භික්ඛුතං සන්තිකෙ වුට්ඨාතුං, යා ආපනතියො භික්ඛුතං භික්ඛුනීති අසාධාරණා, තාති ආපනතීති අනාපනති”ති. (14)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්සා භික්ඛුනියා පුරිසලිඛිං පාතුභුතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛුවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනීති සම්බන්ධං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීතං භික්ඛුනීති සාධාරණා, තා ආපනතියො භික්ඛුතං සන්තිකෙ වුට්ඨාතුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීතං භික්ඛුනීති අසාධාරණා, තාති ආපනතීති අනාපනති”ති. (15)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති මාතුයා මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවි -පෙ- ධිතුයා මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවි -පෙ- භගිනියා මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (16-18)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පුරුණදුනිසිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (19)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මුදුපිට්ඨිකො හොති. සො අතභීරතියා පිළිතො අත්තනො අඛගජාතං මුබ්බත අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (20)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ලමබ්බි හොති. සො අතභීරතියා පිළිතො අත්තනො අඛගජාතං අත්තනො වච්චමග්ගං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (21)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි. තසම්ඤ්ඤාටි සරීරෙ අඛගජාතසාමන්තො වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති අඛගජාතෙ අඛගජාතං පවෙසෙත්වා වණෙන නිගරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (22)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි. තසම්ඤ්ඤාටි සරීරෙ අඛගජාතසාමන්තො වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති වණෙ අඛගජාතං පවෙසෙත්වා අඛගජාතෙන නිගරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (23)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සාරතොනා ලෙප- විත්තස්ස නිමිත්තං අඛගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛකටස්සා”ති. (24)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සාරතොනා දුරුධි- තලිකාය නිමිත්තං අඛගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛකටස්සා”ති. (25)

18. තෙන බො පන සමයෙන සුඤ්ඤේ නාම භික්ඛු රුජග්ගා පබ්බජතො රට්ඨිකාය ගච්ඡති. අඤ්ඤාතරං² ඉති “මුහුර්තං හතොන ආගමෙහි ව්‍යදිස්සාමි”ති. සා ව්‍යදන්තී අත්තරවාසකං උක්ඛිපිත්වා මුබ්බත අඛගජාතං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “සාදිසි නිං භික්ඛු?”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”න්ති. “අනාපතති භික්ඛු අසාදියන්තස්සා”ති. (26)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉති භික්ඛු පසයිත්වා එතද- වොච: “එහි භතොන මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවා”ති. “අලං භගිනී තෙනං කප්පතීති”. “එහි භතොන අහං වායමිස්සාමි, නිං මා වායමි. එවං තෙ අනාපතති භවිස්සතී”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජික”න්ති. (27)

1. සරීරං, සි මු. 2. ඉති තං පසයිත්වා එතදවොච මුහුර්තං.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ඉතථී භික්ඛුං පස්සිත්වා එතද-
වොච: “එහි භතො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවා”ති. අලං භගිනී තෙනං කපපතීති.
එහි භතො තං වායම, අහං න වායමිස්සාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සතීති.
සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (28)

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ඉතථී භික්ඛුං පස්සිත්වා එතද-
වොච: “එහි භතො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවා”ති. අලං භගිනී තෙනං කපපතීති.
“එහි භතො අබ්භතතරං සට්ඨෙත්වා ඛගි මොවෙහි” -පෙ- “ඛගි සට්ඨෙත්වා
අබ්භතතරං මොවෙහි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සතී”ති. සො භික්ඛු තථා
අකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො
පාරුජික”න්ති. (29, 30)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා
අකඛසිතං සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං
අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (31)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා
යෙභ්බයෙත අකඛසිතං¹ සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි.
තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො
පාරුජික”න්ති. (32)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා
යෙභ්බයෙත ඛගිතං² සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි.
තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති
ථුලලව්වයස්ස”ති. (33)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා
ජිනාසිසං පස්සිත්වා වත්තකතො³ මුඛෙ ජුපනතං අභිගජ්ඣතං පවෙසෙසි.
තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරුජි-
ක”න්ති. (34)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා
ජිනාසිසං පස්සිත්වා වත්තකතො මුඛෙ අවුජ්ජනතං අභිගජ්ඣතං පවෙසෙසි.
තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති
දුක්කචස්ස”ති. (35)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස ඉතථීයා
පට්ඨෙත්වා තොති. සා කාලකතා සුසානෙ ජබ්බිතා. අට්ඨිකාති විපප-
කිණ්ණොති හොන්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු සිව්විකං ගතත්වා අට්ඨිකාති සං-
කඛ්ඪිත්වා තිමිතො අභිගජ්ඣතං පටිපාදෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි.
-පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති දුක්කචස්ස”ති. (36)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු තාගියා මෙට්ඨනං ධම්මං
පතිසෙවි -පෙ- සකඛියා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි -පෙ- පෙතියා මෙට්ඨනං
ධම්මං පතිසෙවි. -පෙ- පණ්ඩකස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි. තස්ස
කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති.
(37-40)

1. අකඛසිතං. ම ජ ස. 2. ඛගිතං. ම ජ ස. 3. වට්ඨකතො. ම ජ ස.

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උපභතීන්ද්‍රියො හොති. සො 'නාහං වෙදියාමි සුඛං වා දුක්ඛං වා, අනාපතති මෙ භවිස්සති'ති මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි - පෙ - භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. "වෙදිසි වා සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො න වා වෙදිසි, ආපතති පාරුජකස්සා"ති. (41)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉන්ද්‍රියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවිස්සාමිති ජුට්ඨමතෙන විපපට්ඨාරි අහොසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි. - පෙ - "අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස, ආපතති සංඝාදිසෙසස්සා"ති. (42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු භද්දිමෙ ජාතියා-වනෙ දිවාච්ඡාරගතො නිපනො හොති. තස්ස අභිගමභගාති වාතුපත්ථානි හොන්ති. අඤ්ඤතරා ඉන්ද්‍රිය පසසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදිත්වා යාවදන්ථං කත්වා පකකාමි. භික්ඛු කිලින්නං පසසිත්වා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"පඤ්චභි භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති: රාගෙන වළ්චෙන පස්සාවෙන වාතෙන උච්චාලිභගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ පඤ්චභාකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තස්ස භික්ඛුතො රාගෙන අභිගජානං කමමනියං අස්ස. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපතති භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුතො"ති. (43)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවන්තියං අකිවනෙ දිවාච්ඡාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා ගොපාලිකා පසසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පට්ටඨං සාදිසි, ඩිතං සාදිසි, උඨරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි - පෙ - "ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජක"න්ති. (44)

33. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවන්තියං අකිවනෙ දිවාච්ඡාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා අජපාලිකා පසසිත්වා - පෙ - අඤ්ඤතරා කට්ඨභාරිකා පසසිත්වා - පෙ - අඤ්ඤතරා ගොමගභාරිකා පසසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පට්ටඨං සාදිසි, ඩිතං සාදිසි, උඨරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි - පෙ - "ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජක"න්ති. (45 - 47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහා-වනෙ දිවාච්ඡාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා ඉන්ද්‍රිය පසසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදිත්වා යාවදන්ථං කත්වා සාමන්තා භසමානා ඩිතා හොති. සො භික්ඛු පට්ඨුජ්ඣත්වා තං ඉන්ද්‍රියං එතදවොච: තුය්හිදං කමමන්ති. "ආම මයං කමම"න්ති. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි - පෙ - "සාදිසි නිං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා ජාතාමි"ති. "අනාපතති භික්ඛු අජානන්තස්සා"ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාච්ඡාරගතො රුක්ඛං අපස්සාය නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා ඉන්ද්‍රිය පසසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු සහසා වුට්ඨාසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි - පෙ - "සාදිසි නිං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා සාදිසි"න්ති. අනාපතති භික්ඛු අසාදියන්තස්සා"ති. (49)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ දිවා විහාරගතො රාකං අපසාය නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා ඉති පසිඤ්ඤා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු අකකම්භා පවට්ඨෙයි.¹ තස්ස කුක්කුළං අහොසි -පෙ- “සාදිසි නං භික්ඛු?”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”නති. අනාපනති භික්ඛු අසාදියන්තස්සා”ති. (50)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං දිවා විහාරගතො ආරං විවරිතා නිපනො හොති. තස්ස අභිගමභිගාති වාතුපත්ථානා හොන්ති. තෙන බො පන සමයෙන සමබ්බුලා ඉතියො ගඤ්ඤා මාලඤ්ඤා ආදාය ආරාමං අගමංසු විහාරපෙක්ඛි-කායො. අථ බො තා ඉතියො තං භික්ඛුං පසිඤ්ඤා අභිගජානෙ අභිනිසිදිතා යාවදන්තං කතා ‘පුරිසසහො වතාය’නති වතා ගඤ්ඤා මාලඤ්ඤා ආරොපෙතා පකකමංසු භික්ඛු කිලින්නං පසිඤ්ඤා භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසු.

“පඤ්ඤාති භික්ඛුවෙ ආකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති: රාගෙන වළ්ලෙන පස්සාවෙන වානෙන උච්චාලිභගපාණකදට්ඨන. ඉමෙති බො භික්ඛුවෙ පඤ්ඤාභාකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛුවෙ අනවකාසො, යං තස්ස භික්ඛුනො රාගෙන අභිගජානං කමමනියං අස්ස. අරහං සො භික්ඛුවෙ භික්ඛු. අනාපනති භික්ඛුවෙ තස්ස භික්ඛුනො. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ දිවා පතිසලලියනොන ආරං සංවරිතා පතිසලලිසි-තු”නති. (51.)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භාරාකච්ඡකො භික්ඛු සුපි-නනොන² පුරුණදුතිසිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිතා ‘අස්සමණො අහං විබහමිස්සාමි’ති භාරාකච්ඡං ගච්ඡන්තො අනාරාමගො ආයස්මන්තං උපාලිං පසිඤ්ඤා ඵතමන්තං ආරොවෙසි. ආයස්මා උපාලි ඵවමාහ: “අනාපනති ආවුසො සුපිනනොනා”ති. (52.)

39. තෙන බො පන සමයෙන ගුප්තගෙ සුපඤ්ඤා නාම උපාසිකා මුද්ධි-පපසන්තා³ හොති. සා ඵවංදිට්ඨිකා හොති: “යා මෙට්ඨනං ධම්මං දෙනි, සා අග්ගදානං දෙනී”ති. සා භික්ඛුං පසිඤ්ඤා ඵතදවොච: “ඵති භනොන මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කපපති”ති. “ඵති භනොන උභරන්තරිකාය⁴ සට්ඨෙති, ඵවං තෙ අනාපනති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති සඤ්ඤාදිසෙසස්සා”ති. (53.)

1. පවට්ඨෙයි. මජ්ඣ. පවට්ඨෙයි. ස්‍යා 2. සුපිනනොන. මජ්ඣ. 3. මුද්ධිපපසන්තා මජ්ඣ. 4. උභරන්තරිකාය. ම. ජ. සං.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන රුජගහෙ සුභබ්බා නාම උපාසිකා මුඛපසසන්නා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙට්ඨනං ධම්මං දෙති, සා අඤ්ඤානං දෙති’ති. සා භික්ඛුං පඤ්ඤානං එතදවොච: “එහි භනෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කපපති”ති. “එහි භනෙන නාභියං ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන උදරවට්ටියං ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන උපකව්ඡකෙ ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන ගීවායං ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන කණ්ණවඡ්ඤෙ ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන කෙසවට්ටියං ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන අභිගුලනතරිකාය ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකම්භා මොවෙසාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසී. තස්ස කුක්කුළවං අහොසී. “අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස, අපතති සංඝාදිසෙසස්ස”ති. (54-61.)

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ඝාච්ඡේයං ඝඤ්ඤා නාම උපාසිකා මුඛපස-
සන්නා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙට්ඨනං ධම්මං දෙති, සා අඤ්ඤානං දෙති’ති. සා භික්ඛුං පඤ්ඤානං එතදවොච: “එහි භනෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පතියෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කපපති”ති. “එහි භනෙන උරුන-
රිකාය ඝට්ටෙති” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකම්භා මොවෙසාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසී. තස්ස කුක්කුළවං අහොසී. අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස, අපතති සංඝාදිසෙසස්ස”ති. (62-70.)

42. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙවා භික්ඛුනියා විපපට්ඨපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (71.)

43. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙවා සිත්ඛමානාය විපපට්ඨපාදෙසුං -පෙ- සාමණේරියා විපපට්ඨපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (72-73.)

44. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙවා වෙසියා විපපට්ඨපාදෙසුං -පෙ- පණ්ඩිතෙ විපපට්ඨපාදෙසුං -පෙ- භිභිනියා විපපට්ඨපාදෙසුං -පෙ- භික්ඛු සාදිසි. “භික්ඛු නාසෙතබ්බා”. -පෙ- භික්ඛු න සාදිසි. “භික්ඛුස්ස අනාපතති”. (74-76.)

45. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛු ගහෙවා අඤ්ඤාමඤ්ඤං විපපට්ඨපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (77.)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බුද්ධිපබ්බජිතො භික්ඛු පුරුණදුතීකාය දස්සනං අගමාසි. සා 'එහි භනෙන විබ්භමා'ති අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු පටික්කමනො උත්තානො පරිපති. සා උබ්බුජිතො¹ අභිගජානෙ අභිනිසීදි. තස්ස කුක්කුළං අගොසි -පෙ- "අනාපතති භික්ඛු අසාදි-යනාසස්සා"ති. (78)

47. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අරඤ්ඤා විහරති. මිගපොතකො තස්ස පස්සාවට්ඨානං ආගන්ත්වා පස්සාවං පිට්ඨනො මුඛෙන අභිගජානං අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු සාදිසි. තස්ස කුක්කුළං අගොසි භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- "ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"න්ති. (79)

පඨමපාරාජිකං සමන්තං.

දුතියපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ගුණගො විහරති ගීජකිකුළෙ පබ්බතෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා සන්දිට්ඨා සමානතා භික්ඛු ඉසිගිලිපස්සෙ තිණකුටියො කරිනි, වස්සං උපගවණ්ඨු. ආයසමාපි ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණකුටිකං කරිනි, වස්සං උපගවණ්.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වස්සං චුන්ථා තෙමාසව්වයෙන තිණකුටියො භිජ්ඣො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා පටිසාමෙත්වා ජනපදමාරිකං පක්කමිංසු. ආයසමා පන ධනියො කුමහකාරපුත්තො තතේව වස්සං වසී, තන්ථ හෙමන්තං, තන්ථ ගිමාං.

3. අථ ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා ආදාය අගමංසු.

4. දුතියමපි ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා සංකඩ්ඪිනි, තිණකුටිකං අකාසි. දුතියමපි ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා ආදාය අගමංසු.

5. තතියමපි ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා සංකඩ්ඪිනි, තිණකුටිකං අකාසි. තතියමපි ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣො තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා ආදාය අගමංසු.

1. උබ්බුජිතො. මජ්ඣං.

6. අථ ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: ‘යච තතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පව්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්හුට්ඨකං භිජ්ඣො තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ආදාය අගමංසු. අහං ඛො පන සුසිකඛිතො අනවයො සකෙ ආවරියකෙ කුමහකාරකමෙම පරියොදානසිපෙපා යනනුනාහං සාමං විකබ්බං මඤ්චො සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරෙය්‍ය’න්ති.

7. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො සාමං විකබ්බං මඤ්චො සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිත්වා තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ගොමයඤ්ච සංකඛ්ඪිත්වා තං කුට්ඨකං පච්ඡි. සා අහොසි කුට්ඨකා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා ලොභිතිකා, සෙය්‍යථාපි ඉඤ්ඤාගොපකො, සෙය්‍යථාපි නාම කිඛ්ඛිණිකසද්දො ඵලමෙවං තස්සා කුට්ඨකාය සද්දො අහොසි.

8. අථ ඛො භගවා සම්මහලෙහි භික්ඛුහි සද්ධං ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දස තං කුට්ඨකං අභිරුපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොභිතිකං. දිස්වාන භික්ඛු ආමනෙතසි: කිං එතං භික්ඛවෙ අභිරුපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොභිතිකං සෙය්‍යථාපි ඉඤ්ඤාගොපකො?”ති.

9. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡේයං භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිස්සති. න හි නාම භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස පාණෙසු අනුදායා අනුකම්පා අවිහෙසා භවිස්සති. ගච්ඡේතං භික්ඛවෙ කුට්ඨකං භිජ්ඣං. මා පච්ඡමා ජනතා පාණෙසු පාතබ්‍යතං ආපජ්ජි. ත ච භික්ඛවෙ සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කාතබ්බා. යො කරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති.

10. “ඵලං භතෙත”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුත්වා යෙන සා කුට්ඨකා තෙනුපසඛකම්සු. උපසඛකම්චා තං කුට්ඨකං භිජ්ඣංසු. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිස්ස මෙ තුමො ආවුසො කුට්ඨකං භිජ්ඣං”ති. “භගවා ආවුසො හෙදාපෙනි”ති. “භිජ්ඣංවුසො සවෙ ධම්මස්සාමි හෙදාපෙනි”ති.

11. අථ ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: “යච තතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පව්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්හුට්ඨකං භිජ්ඣො තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කතා, සාපි භගවතා හෙදාපිතා. අත්ථි ච මෙ දුරුග්ගෙ ගණකො සජ්ඣේධො. යනනුනාහං දුරුග්ගෙ ගණකං දුරුති යාචිත්වා දුරුකුඛ්ඪිකං¹ කුට්ඨකං කරෙය්‍ය”න්ති.

1. දුරුකුට්ඨකං. ආ.

12. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො යෙන දුරුගහෙ ගණකො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “යාව තතියකං ඛො මෙ ආවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිජ්ඣො තිණ්ඤ්ච කට්ඨං ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමතතිකාමයා කුට්ඨා කතා, සාපි භගවතා හෙදපිතා. දෙහි මෙ ආවුසො දුරුති, ඉච්ඡාමි දුරුකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං කාතුනති. “තත්ථි භනොත තාදිසාති දුරුති, යානාහං අය්‍යස්ස දදෙය්‍යං. අත්ථි භනොත දෙවගහදුරුති තගරපට්ඨසඞ්ඛාරිකාති ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තාති. සවෙ තාති රුජා දපෙති, හරුපෙථ භනොත”ති. “දින්නාති ආවුසො රඤ්ඤ”ති.

13. අථ ඛො දුරුගහෙ ගණකො “ඉමෙ ඛො සමණො සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනො සම්මචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චචාරිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා, රුජාපිමෙසං අභිප්පසනො. න අරහති අදින්නං දින්නනති චන්ත්‍ර”නති ආයසමනං ධනියං කුමහකාරපුතං එතදවොච: “හරුපෙථ භනොත”ති. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො තාති දුරුති බණ්ඩාබණ්ඩිකං ඡෙද්දපෙත්වා සකට්ඨි තිබ්බාහාපෙත්වා දුරුකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං අකාසි.

14. අථ ඛො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මහධම්මාමනො රාජගහෙ කම්මනො අනුසඤ්ඤායමානො යෙන දුරුගහෙ ගණකො, තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “යාති තාති භණ්ණ දෙවගහ-දුරුති තගරපට්ඨසඞ්ඛාරිකාති ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තාති, කහං තාති දුරුති?”ති තාති සාමි, දුරුති දෙවෙන අය්‍යස්ස ධනියස්ස කුමහකාරපුතස්ස දින්නාති”ති.

15. අථ ඛො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මහධම්මාමනො අනන්තමනො අහොසි: “කථං හි තාම දෙවො දෙවගහදුරුති තගරපට්ඨසඞ්ඛාරිකාති ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුතස්ස දස්සති”ති.

16. අථ ඛො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මහධම්මාමනො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාණේ, තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “සච්චං කිර දෙව දෙවෙන දෙවගහදුරුති තගරපට්ඨසඞ්ඛාරිකාති ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුතස්ස දින්නාති?”ති “කො එවමාහා?”ති. “දුරුගහෙ ගණකො දෙවා”ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ දුරුගහෙ ගණකං ආණාපෙහි”ති.

17. අථ ඛො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මහධම්මාමනො දුරුගහෙ ගණකං ඔඬං ආණාපෙසි. අද්දසා ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො දුරුගහෙ ගණකං ඔඬං නියමානං. දිස්වාන දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “කිස්ස ත්වං ආවුසො ඔඬො නියසාසී?”ති. “තෙසං භනොත දුරුතං කිච්චා”ති. “ගච්ඡාවුසො අහමපි ආගච්ඡාමි”ති. “එය්‍යාසි භනොත පුරාහං හඤ්ඤාමි”ති.

18. අථ ඛො ආයසමා ඛනියො කුමහකාරපුතො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිමබ්බසාරස්ස නිවෙසනං, තෙත්ථපසඛකම්. උපසඛකම්නිං පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො සෙනායසමා ඛනියො කුමහකාරපුතො, තෙත්ථපසඛකම්. උපසඛකම්නිං ආයසමනං ඛනියං කුමහකාරපුතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසිනො, ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො ආයසමනං ඛනියං කුමහකාරපුතං එතදවොච:

19. “සච්චං ජුර මයා භනොත දෙවගහදුරුති නගරපට්ඨස් ඛාරිකාති ආපදන්තිය නිකඛිතොති අය්‍යස්ස දින්නාති?”ති. “එවං මහාරාජා”ති. “මයං ඛො භනොත රාජානො නාම බ්‍රහ්මචරිං බ්‍රහ්මකරණීයං දඤ්ඤාපි තස්සරෙය්‍යම. ඉඛස් භනොත සරාපෙති”ති. “සරස්සි ඤං මහාරාජ, පඨමාභිසිඤ්ඤො එවරුපිං වාවං-භාසිතා: දින්නං යෙව සමණ්‍රාගමණං ති. ඤකට්ඨොදකං පරිභුඤ්ඤානතු”ති. “සරාමහං භනොත. සනති භනොත සමණ්‍රාගමණං ලජ්ජිතො කුක්කුච්චකා සිකඛාකාමා. තෙසං අප්පමත්තකෙ’පි කුක්කුච්චං උපපජ්ජති. තෙසං මයා සක්ඛාය භාසිතං. තඤ්ච ඛො අරඤ්ඤො අපරිගහතිතං. සො ඤං භනොත තෙන ලෙසෙන දුරුති අදින්නං හරිතුං මඤ්ඤසි. කථං භි නාම මාදිසො සමණං වා, බ්‍රාහ්මණං වා විජිතෙ වසනං හතෙය්‍ය වා? බ්‍රහ්මය්‍ය වා? පබ්බාපෙය්‍ය වා, ගච්ඡ භනොත. ලොමෙත ඤං මුත්තොසි.¹ මාස්සු පුතපි එවරුපං අකාසි”ති.

20. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අලජ්ජිතො ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා දුස්සිලා මුසාවාදිතො. ඉමෙ භි නාම ධම්මචාරිතො සම්මාරිතො බ්‍රහ්මචාරිතො සම්මචාරිතො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සනති. තඤ්ච ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තඤ්ච ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තථං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තථං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා. අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. රාජානම්පිමෙ වඤ්ඤොනති. නිමපනඤ්ඤො මනුස්සො”ති.

21. අසෙසාස්ස ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්කුච්චකා සිකඛාකාමා, තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං භි නාම ආයසමා ඛනියො කුමහකාරපුතො රඤ්ඤො දුරුති අදින්නං ආදිබ්බසාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙත්ථං.

1. මුත්තො, සිමු.

22. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාරපුත්තං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිරි ත්වං ධනිය රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසී?”ති. “සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසීස්සසි. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතං වා පසාදය පසන්නාතං වා භියෙසාභාවාය. අථ ඛෙවනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතඤ්චව අප්පසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා”ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරාණවොහාරිකො මහා-මතො භික්ඛුසු පබ්බජිතො භගවතො අවිදුරෙ නිසින්නො ගොති. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිත්තකෙන ඛො භික්ඛු, රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො වොරං ගහෙක්ඛා හන්ති වා බක්ඛති වා පබ්බාජෙති වා?”ති. “පාදෙන වා භගවා පාදරහෙන වා”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පඤ්චමාසකො පාදෙ ගොති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාර පුත්තං අතෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුහරතාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍යසංඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුතෙ රාජානො වොරං ගහෙක්ඛා හන්ති යත්ථ වා බක්ඛෙය්‍යත්ථ වා පබ්බාජෙය්‍යත්ථ වා, වොරො’සි බාලො’සි මුලෙනා’සි ථෙත්තො’සිති, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයමපි පාගජිකො ගොති අසංවාසොති”.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං ගොති.

[මුලපඤ්ඤානති]

1 තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු රජකන්තරණං ගන්තො රජකහණිකං අවහරිත්වා ආරාමං හරිත්වා නාජෙසුං. භික්ඛු එව මාහංසු: “මහාපුඤ්ඤත්ථ තුමෙහ ආට්ටසො, බහුං තුමහාකං විවරං උප්පන්න”න්ති. “කුතො ආට්ටසො අමහාකං පුඤ්ඤං? ඉදුති මයං රජකන්තරණං ගන්තො රජකහණිකං අවහරිමහා”ති.

“නහු ආට්ටසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, නිස්ස තුමෙහ ආට්ටසො රජකහණිකං අවහරිත්වා”ති.

“සච්චං ආට්ටසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, තඤ්ච ඛො ගාමෙ තො අරඤ්ඤෙ”ති.

2. “නහු ආට්ටසො තථෙව තං ගොති. අනනුච්ඡවියං ආට්ටසො අනනු-ලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුමෙහ ආට්ටසො රජකහණිකං අවහරිස්සථ? නෙතං ආට්ටසො අප්පසන්නාතං වා පසාදය පසන්නාතං වා භියෙසාභාවාය, අථ ඛෙවනං ආට්ටසො අප්පසන්නාතඤ්චව අප්පසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා”ති.

3. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු අතෙකපරියායෙන විගර්භිනා භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ රජකන්ථරණං ගන්ත්වා රජක භණ්ඩිකං අවහරිත්වා?”ති “සච්චං භගවා.” විගර්භි බුද්ධො භගවා: “අනුචුළුච්ඡිකං මොඝපුරිසා, අනුචුළොමිකං අපපතිරූපං අස්සාමණිකං අකප්පිකං අකරණීයං. කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා රජකන්ථරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිස්සාථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවසද්ධි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසංඛාරානං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුතො රාජානො චොරං ගහෙත්වා හනෙය්‍යං වා ඛනෙය්‍යං වා පබ්බාපෙය්‍යං වා ‘චොරො’සි බාලො’සි මුලෙහා’සි ථෙන්නා’සි’ති, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො”ති.

[ද්විතීයපඤ්ඤානති]

4. යො පනාති - යො ගාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති-භික්ඛකො’ති භික්ඛු -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

ගාමො නාම - එකකුටිකො’පි ගාමො ද්විකුටිකො’පි ගාමො තිකුටිකො’පි ගාමො චතුකුටිකො’පි ගාමො සමුහස්සො’පි ගාමො අමුහස්සො’පි ගාමො පරික්ඛින්නො’පි ගාමො අපරික්ඛින්නො’පි ගාමො ගොතීසාදිනිවිට්ඨො’පි ගාමො යො’පි සතො අතිරෙකවාතුමාසනිවිට්ඨො, සො’පි චූළවති ගාමො.

ගාමුපවාතො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ගාමස්ස ඉන්ද්‍රබිලෙ ධීනය්‍ය මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස ලෙඛ්ඛුපාතො. අපරික්ඛින්නස්ස ගාමස්ස සරූපවාතෙ ධීනය්‍ය මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස ලෙඛ්ඛුපාතො.

අරඤ්ඤං නාම: සපෙත්වා ගාමසද්ධි ගාමුපවාතසද්ධි අවසෙසං අරඤ්ඤං නාම.

අදින්නං නාම: යං අදින්නං අනිස්සට්ඨං අපරිච්ඡානං රක්ඛිතං ගොපිතං මොසිතං පරපරිග්ගහිතං, එතං අදින්නං නාම.

ථෙය්‍යසංඛාරානාති - ථෙය්‍යවිනේනා අවහරණවිනේනා.

ආදියෙය්‍යාති - ආදියෙය්‍ය හරෙය්‍ය අවහරෙය්‍ය ඉරියාපථං විකොපෙය්‍ය සානා වාචෙය්‍ය සංකේතං චිතිතාමෙය්‍ය.

යථාරූපං නාම: පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

රාජානෝ නාම: පථව්‍යාරාජා, පදෙසරාජා, මණ්ඩලිකා, අනතරභොගිකා, අකබ්දසා, මහාමතා, යෙ වා පත ඡේජ්ජභෙජ්ජං අනුසාසනාති, එතෙ රාජානෝ නාම.

වොරො නාම: යො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගකකං අදින්නං ථේය්‍යසංඛ්‍යාතං ආදියති, එසො වොරො නාම.

හනෙය්‍යං වාති - හතේත වා පාදෙත වා කසාය වා වෙතෙත වා අභිදණ්ඩකෙත වා ඡේජ්ජාය වා හනෙය්‍යං.

බ්‍රහ්මය්‍යං වාති - රජ්ජබ්‍රහ්මනෙත වා අනුබ්‍රහ්මනෙත වා සංඛ්‍යාලික-බ්‍රහ්මනෙත වා සරබ්‍රහ්මනෙත වා තගරබ්‍රහ්මනෙත වා ගාමබ්‍රහ්මනෙත වා නිගමබ්‍රහ්මනෙත වා බ්‍රහ්මය්‍යං, පුරිසගුහතිං වා කරෙය්‍යං.

පබ්බාපෙය්‍යං වාති - ගාමා වා නිගමා වා තගරා වා ජනපදා වා ජනපද-පදෙසා වා පබ්බාපෙය්‍යං.

වොරොසි බාලොසි මුලොසි ථේනොසිති - පරිභාසො එසො.

තථාරූපං නාම: පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

ආදියමානොති - ආදියමානො හරමානො අවහරමානො ඉරියාපථං විකොපයමානො යානා වාචයමානො සංකෙතං චිතිතාමයමානො.

අයමිති - පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති - සෙය්‍යථාපි නාම පණ්ඩුපලාසො බ්‍රහ්මා පවුතො¹ අභබ්බො හරිතතතාය. එවමෙව භික්ඛු පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා අදින්නං ථේය්‍යසංඛ්‍යාතං ආදියතිවා අසංමණො හොති අසකාස-පුතතිසො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

අසංවාසොති - සංවාසො නාම එකං කමමං එකුද්දෙසො සමසිකතානා, එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තප්පිති තෙන වුච්චති අසංවාසොති

[නියමානිකා]

1. භුමව්‍යං ඵලව්‍යං ආකාසව්‍යං වෙහාසව්‍යං උදකව්‍යං නාවව්‍යං යානව්‍යං භාරව්‍යං ආරාමව්‍යං විහාරව්‍යං බෙතනව්‍යං වජ්ජව්‍යං ගාමව්‍යං අරඤ්ඤව්‍යං උදකං දනතපොතං වනස්සති හරණකං උපනිධි සුඛකසාතං පාණො අපදං දිපදං චතුපදං බහුපදං ඔවරකො ඔතිරකො සංවිද්ව-භාරො සංකෙතකමමං නිමිත්තකමමනාති.

1. පවුතො, සබ්බත්. “සෙය්‍යථාපි නාම පණ්ඩුපලාසො බ්‍රහ්මා පවුතො”- ඔථිප්පදිපිකා (315)

2. භූමිමට්ඨං නාම භණ්ඩං භූමියං නිකක්ඛිතං හොති භිබ්බාතං පටිච්ඡන්තං. භූමිමට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසනි කුඤ්ඤං වා පිටකං වා පරියෙසනි ගව්ඡනි වා, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. තත්ථ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා ඡිඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. පංසුං බණ්ඩි වා ව්‍යුහනි වා උභරති වා, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. කුමරිං ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අත්තමො භාජනං පච්චෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තමො භාජනගතං වා කරොති මුට්ඨිං වා ඡිඤ්ඤති, ආපනති පාරාජිකස්ස. සුත්තාරුලහං භණ්ඩං වා පාමෙඛං වා කණ්ඩසුත්තකං වා කට්ඨසුත්තකං වා සාටකං වා වෙස්ඨනං වා ථෙය්‍යවිතොතා ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. කොට්ඨං ගහෙත්වා උච්චාරෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. සංසන්තො නිහරති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තමො කෙසග්ගමත්තමපි කුලෙහිමුඛා මොචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. සප්පිං වා කෙලං වා ලෙඩුං වා එංඤ්ඤිතං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතොතා එකෙත පයොගෙත පිච්ඡති, ආපනති පාරාජිකස්ස. තත්ථෙව භිඤ්ඤති වා ඡබ්බෙති වා ක්ඛාපෙති වා අපරිභොගං වා කරොති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං.

3. ඵලමට්ඨං නාම භණ්ඩං ඵලෙ නිකක්ඛිතං හොති. ඵලමට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසනි ගව්ඡනි වා, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

4. ආකාශමට්ඨං නාම භණ්ඩං ආකාශගතං හොති. මොරො වා කපිඤ්ජරො වා තිත්තිරො වා වට්ටකො වා සාවකං වා වෙස්ඨනං වා භිරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා ඡිජ්ජමානං පතති. ආකාශමට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති. ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසනි ගව්ඡනි වා, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. ගමනං උපච්ඡිඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

5. වෙහාසමට්ඨං නාම භණ්ඩං වෙහාසගතං හොති මෙඤ්ච වා පිඨෙ වා විවරවංසෙ-වා විවරරජ්ජයා වා භිත්තිබ්බලෙ වා තාගදන්තෙ වා රුකෙඛ වා ලග්ගිතං හොති, අත්තමො පත්තාධාරකෙ'පි. වෙහාසමට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසනි ගව්ඡනි වා, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. ආමසනි, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එඤ්ඤපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

6. උදකට්ඨං නාම: භණ්ඩං උදකෙ නික්ඛිත්තං ගොති. උදකට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගව්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛං. නිමුජ්ජති වා උමමුජ්ජති වා, ආපතති දුක්ඛං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. තස්ස ජාතකං උපපලං වා පදුමං වා පුණ්ඩරිකං වා හිසං වා මිච්ඡං වා කච්ඡපං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

7. නාවා නාම යාය තරති. නාවට්ඨං නාම භණ්ඩං නාවාය නික්ඛිත්තං ගොති. නාවට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගව්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. නාවං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගව්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. බ්බතං මොචෙති, ආපතති දුක්ඛං. බ්බතං මොචෙති ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. උභං වා අධො වා නිරියං වා අනාමසො කෙසග්ගමිත්තමපි සඬ්ඛාමෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

8. යානි. නාම වය්‍යං රථො සකටං සඤ්ඤානිකා. යානට්ඨං නාම: භණ්ඩං යානෙ නික්ඛිත්තං ගොති. යානට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගව්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. යානං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගව්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

9. භාණේ නාම සීහභාරො බ්බහාරො කට්ඨභාරො මුලමිබ්බො. සීහෙ භාරං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. බ්බං මරොපෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. බ්බෙහි භාරං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. කට්ඨං මරොපෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. කට්ඨො භාරං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. හතෙත භණ්ඩාති, ආපතති පාරුජිකස්ස. හතෙත භාරං ථෙය්‍යවිතොතා භුමියං නික්ඛිපති, ආපතති පාරුජිකස්ස. ථෙය්‍යවිතොතා භුමිකො ගණ්ණාති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

10. ආණමො නාම පුප්පාරුමො ඵලාරුමො. ආණමට්ඨං නාම හණං ආරුමෙ චතුති ආනෙති නික්ඛින්නං හොති. භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. ආරුමට්ඨං හණං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. කස්ථ ජාතකං මූලං වා තචං වා පතනං වා පුප්පං වා ඵලං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශක්ඛකං ථෙය්‍යවිතොනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ආරුමං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධුරං නික්ඛිපති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා පරුජති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස.

11 විහාරට්ඨං නාම: හණං විහාරෙ චතුති ආනෙති නික්ඛින්නං හොති. භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. විහාරට්ඨං හණං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. විහාරං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධුරං නික්ඛිපති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා පරුජති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස.

12. බෙත්තං නාම යත්ථ පුබ්බන්නං වා අපරන්නං වා ජායතී. බෙත්තට්ඨං නාම: හණං බෙත්තෙ චතුති ආනෙති නික්ඛින්නං හොති. භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. බෙත්තට්ඨං හණං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතොනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. තස්ථ ජාතකං පුබ්බන්නං වා අපරන්නං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශක්ඛකං ථෙය්‍යවිතොනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. බෙත්තං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධුරං නික්ඛිපති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ධම්මං චරතොනා පරුජති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. බීලං වා රජ්ජං වා වතීං වා මරියාදං වා සඞ්ඛාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එකං පයොගං අනාගතෙ, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතෙ, ආපතති පාරුජකස්ස.

13. වසුන් නාම ආරුච්චන්ද්‍ර විහාරවන්ද්‍ර. වසුන්ද්‍ර. නාම: හණ්ඩං වන්ද්‍රස්මිං වන්ද්‍රති ආනෙති නික්ඛිප්පතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. වන්ද්‍රට්ඨං හණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපනති පාරුජකස්ස. වන්ද්‍රං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමිකස්ස විමෙතිං උපපාදෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'ත මයං හවිස්සාමී'ති ධුරං නික්ඛිපති, ආපනති පාරුජකස්ස. ඛමමං වරතොතා සාමිකං පරුපෙති, ආපනති පාරුජකස්ස ඛමමං වරතොතා පරුපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ඛිත්‍රං වා රජ්ජුං වා වතිං වා පාකාරං වා සම්ඛාමෙති, ආපනති දුක්ඛං. එකං පයොගං අනාගතෙ, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතෙ, ආපනති පාරුජකස්ස.

14. ශාමට්ඨං නාම: හණ්ඩං ගාමෙ වන්ද්‍රති ආනෙති නික්ඛිප්පතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. ගාමෙට්ඨං හණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපනති පාරුජකස්ස.

15. අරඤ්ඤං නාම යං මනුස්සානං පරිශග්ගිතං හොති, තං අරඤ්ඤං. අරඤ්ඤට්ඨං නාම: හණ්ඩං අරඤ්ඤං වන්ද්‍රති ආනෙති නික්ඛිප්පතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. අරඤ්ඤට්ඨං හණ්ඩං 'අවහරිස්සාමී'ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපනති පාරුජකස්ස. තස්ම ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා නිණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපනති පාරුජකස්ස.

16. උදකං නාම භාජනගතං වා හොති පොකඛරණීයා වා තලාකෙ වා. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. ආනා වාචෙති, ආපනති පාරුජකස්ස. අත්තනො භාජනං පවෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එඤ්ඤාපෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං කරුති, ආපනති පාරුජකස්ස. මරියදං ජිඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. මරියදං ජිඤ්ඤා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙක-පඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපනති පාරුජකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උභතපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. මාසකං වා උභතමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපනති දුක්ඛං.

17. දහනපොනං නාම ජිනනං වා අවජිනනං වා, පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. යානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

18. වනය්‍යනී¹ නාම මනුස්සානං පරිගහගිතො හොති රුකෙතො පරිගොගො. ථෙය්‍යවිතොතා ජිතුති, පහාරෙ පහාරෙ ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එකං පහාරං අනාගතෙ ආපතති ථුලලච්චයස්ස. තස්මිං පහාරෙ ආගතෙ ආපතති පාරුජිකස්ස.

19. හරණකං නාම අඤ්ඤස්ස හරණකං හණ්ඩං. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. යානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. 'සහහණ්ඩහාරකං නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සඞ්ඛාමෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්ඛාමෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. 'පතිතං හණ්ඩං ගහෙස්සාමි'ති පාධාපෙති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. පතිතං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. යානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

20. උපනිධි නාම උපනික්ඛිතනං හණ්ඩං. 'දෙති මෙ හණ්ඩ'නති වූච්චමානො 'නාහං ගණ්හාමි'ති හණ්ති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මයහං දස්සති'ති ධුරං තික්ඛිපති, ආපතති පාරුජිකස්ස. ඛම්මං වරතොතා සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. ඛම්මං වරතොතා පරජ්ජති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

21. සුඛකසානං නාම රඤ්ඤා ධම්මං හොති පබ්බතබ්බණ්ඩං වා නදීතිජෙථ වා ගාමද්වාරෙ වා 'අත්‍ර පට්ටස්ස සුඛකං ගණ්හනතු'ති. තත්‍ර පට්ටිත්ථා රාජග්ගං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. පඨමං පාදං සුඛකසානං අතික්ඛාමෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. අනෙතා සුඛකසානෙ ඕතො ඛති සුඛකසානං පාතෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. සුඛකං පරිහරති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය.

22. පාණො නාම මනුස්සපාණො වූච්චති. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. යානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. 'පදසා නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සඞ්ඛාමෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්ඛාමෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

23. අපදං නාම අතිමච්ජා, පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං චය්‍ය. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. යානා වාචෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

¹ වකපපති, මජ්ඣ.

24. දව්පදං නාම මනුස්සා පකාඨිජානා ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං සං. එකපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. 'පදසා නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

25. චතුසපදං නාම හත්ථි අස්සා ඔට්ඨා ගොණා ගද්දා පසුකා. ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං සං. එකපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. 'පදසා නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. තතියං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. චතුස්ථං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

26. ඛණ්ඩපදං නාම විවර්ජකා-සතපදි-උච්චාලිතපාණකා. පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගතකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං සං. එකපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. 'පදසා නෙස්සාමි'ති සංඝකාමෙති, පදෙ පදෙ ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. පච්ඡමං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

27. ඔවරකො නාම භණ්ඩං ඔවරිත්වා ආවිකති "ඉත්ථානාමං භණ්ඩං අවහරති" ආපතති දුක්ඛං සං. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස.

28. ඔතිරකො නාම ආගටං භණ්ඩං ගොපෙනො පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගතකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං සං. එකපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

29. සංවිදුඛහාරො නාම සම්බුද්ධා සංවිදහිත්වා එකො භණ්ඩං අවහරති, ආපතති සබ්බෙසං පාරුජකස්ස.

30. සංඝකතකම්මං නාම සංඝකතං කරොති පුරෙහත්තං වා පච්ඡා-භත්තං වා රත්තං වා දිවා වා 'තෙන සංඝකතෙන තං භණ්ඩං අවහරති'ති ආපතති දුක්ඛං සං. තෙන සංඝකතෙන තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස. තං සංඝකතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං භණ්ඩං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

31. නිමිත්තකම්මං නාම නිමිත්තං කරොති 'අඤ්ඤාමි වා නිබ්බන්ධනාමි හමුකං වා උඤ්ඤාමි සීසං වා උඤ්ඤාමි, තෙන නිමිත්තෙන තං භණ්ඩං අවහරති'ති, ආපතති දුක්ඛං සං. තෙන නිමිත්තෙන තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස. තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං භණ්ඩං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

32. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො භං මඤ්ඤමානො භං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

33. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො භං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

34. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො භං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

35. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති, "ඉත්ථන්තාමස්ස පාවද: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමස්ස පාවදතු: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරතු"ති, ආපතති දුක්ඛං සො ඉතරස්ස ආරොචෙති, ආපතති දුක්ඛං අවහාරකො පතිගණ්හාති, මුලට්ඨස්ස ආපතති පුලලව්වයස්ස. සො භං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති සම්බ්බසං පාරාජිකස්ස.

37. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති, "ඉත්ථන්තාමස්ස පාවද: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමස්ස පාවදතු, ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරතු"ති, ආපතති දුක්ඛං සො අඤ්ඤං ආණ්ඩපෙති, ආපතති දුක්ඛං අවහාරකො පතිගණ්හාති, ආපතති දුක්ඛං සො භං භණ්ඩං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති ආණ්ඩකස්ස ච අවහාරකස්ස ච ආපතති පාරාජිකස්ස.

38. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො ගතචා පුත පට්ඨාගච්ඡති 'තාහං සකෙකාමි තං භණ්ඩං අවහරිතු'න්ති. සො පුත - ආණ්ඩපෙති 'යද්ද සකෙකාමි තද්ද තං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

39. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො ආණ්ඩපෙති විපපට්ඨාරී සාවෙති 'මො අවහරී'ති. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

40. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ඩපෙති 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛං සො ආණ්ඩපෙති විපපට්ඨාරී සාවෙති 'මො අවහරී'ති. සො 'ආණ්ඩෙතො අහං කයං'ති තං භණ්ඩං අවහරති, මුලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

41. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඨං අවහරා'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙනො විපපටිසාරී සාවෙනි 'මා අවහරී'ති. සො 'සුට්ඨු'ති ඕරමති, උභින්නං අනාපනති.

42. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ගරාකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරෙකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

43. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස.

44. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

45. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාභී, න ච තාවකාලිකං, ගරාකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරෙකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

46. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාභී, න ච තාවකාලිකං, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස.

47. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාභී, න ච තාවකාලිකං, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස, එඤ්ඤෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

48. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතස්සඤ්ඤි ච, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරේකපඤ්චමාසකො වා, ථේය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාචෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

49. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතස්සඤ්ඤි ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරේකමාසකො වා උභ්‍යන්තපඤ්චමාසකො වා, ථේය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාචෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

50. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතස්සඤ්ඤි ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො වා උභ්‍යන්තමාසකො වා, ථේය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා වාචෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

51. අනාපනති සකස්සඤ්ඤිස්ස ¹, විස්සාසගාභෙ, තාවකාලිකෙ, පෙත-පථිග්ගාභෙ, තිරිච්ඡානගතපරිග්ගාභෙ, පංසුකුලස්සඤ්ඤිස්ස, උම්මන්තකස්ස, භිත්තවිත්තස්ස, වෙදනට්ඨස්ස,² ආදිකම්මකස්සාති.

අදින්නාද්‍යනමති පඨමභාණ්ඩාරො නිට්ඨිහො

1 සසඤ්ඤස්ස. සි. මු. 2 වෙදනාට්ඨස්ස. මු. ඡයං.

විනිතවත්තු

උද්‍යානාඨා

රජකෙහි පඤ්ච අකබ්‍යාතා වතුරෙ අත්ථරණෙහි ව,
අකබ්‍යාතෙත වෙ පඤ්ච පඤ්චගාරණකෙන ඡ.

තිරුතභියා පඤ්ච අකබ්‍යාතා වාතෙහි අපරෙ දුවෙ,
අසමභිනෙන කුසාපාතො ජනනාගෙන¹ සහා දස.

විසාසෙහි පඤ්ච අකබ්‍යාතා පඤ්ච වෙව අමුලකා
දුබ්භිකෙහි කුරමංසඤ්ච පුච්ඡකඛලිමොදකා.

සපරිකබ්‍යාරථවිකං² භිසිවංසා න තිකඛමෙ,
බාදනියඤ්ච විසසාසං සසඤ්ඤාය පරෙ දුවෙ.

සත්ත නාවහරුමාති සත්තවෙව අවාහරුං,
සඛසස්ස අවහරුං සත්ත පුපෙථහි අපරෙ දුවෙ.

තයො ව වුත්තවාදිනො මණ්ණි තිණ්ණි අතිකකමෙ,
සුකරු ව මිගා චෙත්ථ යානං වාපි පවට්ඨි.

දුවෙ පෙසී දුවෙ දුරු පංසුකුලං දුවෙ දකා,
අනුපුබ්බවිධානෙන තදඤ්ඤාය න පරිපුරති.

සාවච්ඡියා වතුරෙ මුට්ඨි ඤෙව විසාසා දුවෙ තිණ්ණා,
සඛසස්ස භාජයුං සත්ත සත්ත වෙව අසාමිකා.

දුරුදකං³ මෙනිකා ඤෙව තිණ්ණාති සඛසස්ස සත්ත අවභාසිසෙය්‍යං⁴
සසසාමිකං න වාපි නිගරෙය්‍ය ගරෙය්‍ය සසසාමිකං තාවකාලිකං.

වමපා රුජගහෙ වෙව වෙසාලියා ව අජජුකො,
බාරුණසී ව කොසමේ සිගලා දළහිකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු රජකත්ථරණං ගනන්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිංසු. තෙසං කුකකුච්චං අභොසි: භගවතා සිකබ්‍යාපදං පඤ්ඤාතං. කච්චි භු බො මයං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- ආපනතිං තුමෙහ භික්ඛවෙ ආපනනා පාරුජිකනති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු රජකත්ථරණං ගනන්වා මහගණං දුස්සං පසසින්වා ථෙය්‍යවිත්තං උපපාදෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අභොසි: කච්චි භු බො අහං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි: අනාපනති භික්ඛු විතතුපපාදෙ'ති. (2)

1. ජනනාගරෙන. සහ. 2. ථවිකා. මජ්ඣ. 3. දුරුදකා. සහ. 4. අවභාසිසෙය්‍යං. සිමු.
5 අසසාමිකා. මජ්ඣ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු රජකථරණං ගනාමි, මහග්ගං දුස්සං පසසිකාං ථෙය්‍යවිතො, ආමසි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු රජකථරණං ගනාමි, මහග්ගං දුස්සං පසසිකාං ථෙය්‍යවිතො, එඤ්ඤාපෙසි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති ථුලලචයස්සාති. (4)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු රජකථරණං ගනාමි, මහග්ගං දුස්සං පසසිකාං ථෙය්‍යවිතො, ධානා වාටෙසි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (5)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු මහග්ගං උත්තරජරණං පසසිකාං ථෙය්‍යවිතො උපපාදෙසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, ආමසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, එඤ්ඤාපෙසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, ධානා වාටෙසි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (6-9)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පසසිකාං නිමිත්තං අකාසි 'රතතිං අවහරිස්සාමි'ති සො තං මඤ්ඤාමානො තං අවහරි. -පෙ- තං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි, -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤාමානො තං අවහරි. -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10-13)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පසසිකාං නිමිත්තං අකාසි 'රතතිං අවහරිස්සාමි'ති සො තං මඤ්ඤාමානො අනානො භණ්ඩං අවහරි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (14)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඤ්ඤස්ස භණ්ඩං හරනො, සිසෙ හාරං ථෙය්‍යවිතො, ආමසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, එඤ්ඤාපෙසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, බකං ඔරොපෙසි. -පෙ- බකෙ හාරං ථෙය්‍යවිතො, ආමසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, එඤ්ඤාපෙසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, කට්ඨං ඔරොපෙසි. -පෙ- කට්ඨං හාරං ථෙය්‍යවිතො, ආමසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, එඤ්ඤාපෙසි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, හතොන අග්ගගෙසි. -පෙ- හතො හාරං ථෙය්‍යවිතො, භූමියං නික්ඛිපි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො, භූමිතො අග්ගගෙසි. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති (15-25)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අජේඛාකාසෙ චිවරං පථරිකාං විහාරං පාමිසි. අඤ්ඤාතරො භික්ඛු 'මාසි දං චිවරං තස්සි'ති පටිසාමෙසි. සො නික්ඛමිකාං තං භික්ඛුං පුච්ඡි: ආට්ටසො මග්ගං චිවරං කෙන අවහරිනති. සො එවමාහ: මයා අවහරිනති. සො තං ආදිසි. 'අස්සමණොසි නි'නති. තස්ස කුක්කුචං අගොසි: -පෙ- භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. කිඤ්චිතො, නිමං භික්ඛු?ති. 'නිරුතතිපථො අහං භගවා'ති. අනාපනති භික්ඛු නිරුතතිපථො'ති. (26)

11. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පිඨෙ චිවරං නික්ඛි-
පිත්ථා -පෙ- පිඨෙ නිසිද්ධං නික්ඛිපිත්ථා -පෙ- හෙට්ඨාපිඨෙ පතනං නික්ඛිපිත්ථා
විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛු 'මායං පතොතා තස්සි'ති පටිසාමෙසි. සො
නික්ඛමිත්ථා තං භික්ඛුං පුච්ඡි: 'ආවුසො මය්හං පතොතා තෙන අවහටො'ති.
සො එවමාහ: 'මයා අවහටො'ති. සො තං ආදිසි 'අස්සමණෝ'සි ත්ථ'නති.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- "අනාපතති භික්ඛු නිරුතතිපථෙ"ති. (27-29)

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී වනියා චිවරං
පඤ්ඤානරො විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී 'මාසිදං චිවරං තස්සි'ති
පටිසාමෙසි. සා නික්ඛමිත්ථා තං භික්ඛුනිං පුච්ඡි: 'අයෙස මය්හං චිවරං තෙන
අවහට'නති. සා එවමාහ: 'මයා අවහට'නති. සා තං ආදිසි 'අස්සමණෝ'සි ත්ථ'නති.
තස්සා කුක්කුච්චං අගොසි. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමත්ථං
ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමත්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො
එතමත්ථං ආරොවෙසුං. "අනාපතති භික්ඛවෙ නිරුතතිපථෙ"ති. (30)

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණෙඤ්චිකාය
උක්ඛිතතං සාටකං පස්සිත්ථා 'සාමිකාතං දස්සාමි'ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං
භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අස්සමණෝ'සි ත්ථ'නති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ-
ක්ඛිඤ්චිතොතා ත්ථං භික්ඛු'ති. 'අථෙය්‍යචිතොතා අගං භගවා'ති. "අනාපතති භික්ඛු
අථෙය්‍යචිතතස්සා"ති. (31)

14. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණෙඤ්චිකාය
උක්ඛිතතං වෙඨනං 'පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති'ති ථෙය්‍යචිතොතා අග්ගහෙසි.
සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අස්සමණෝ'සි ත්ථ'නති. තස්ස කුක්කුච්චං
අගොසි -පෙ- "ආපතතිං ත්ථං භික්ඛු ආපතොතා පාරාජික"නති. (32)

15. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සුසානං ගන්ත්වා
අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං අග්ගහෙසි. තස්මිං ච සරීරෙ පෙතො අභිවඤ්චො
ගොති. අථ ඛො සො පෙතො තං භික්ඛුං එතදවොච: "මා භතොත මය්හං
සාටකං අග්ගහෙසි"ති. සො භික්ඛු අනාදියතොතා අගමාසි. අථ ඛො තං
සරීරං උට්ඨංගිත්ථා තස්ස භික්ඛුතො පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බි. අථ ඛො සො
භික්ඛු විහාරං පටිසිත්ථා ආරං එකෙසි. අථ ඛො තං සරීරං තත්ථෙව පරිපති¹.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි - පෙ - "අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ත ච
භික්ඛවෙ අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං ගගෙතබ්බං. යො ගණෙහස්ස, ආපතති
දුක්ඛකටස්සා"ති. (33)

16. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා චිවරෙ
භාජියමානෙ ථෙය්‍යචිතොතා කුසං සඛ්ඤාමෙත්ථා චිවරං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- "ආපතතිං ත්ථං භික්ඛු ආපතොතා පාරාජික"නති. (34)

1. පරිපථි, කප්ථි.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දො ජනනාඝරෙ අඤ්ඤා-
නරස්ස භික්ඛුනො අනතරවාසකං අත්තනො මිඤ්ඤමානො නිවාසෙසි. අථ
ඛො සො භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: “කිස්ස මෙ තං ආවුසො
ආනන්ද, අනතරවාසකං නිවාසෙසි”ති. “සකසඤ්ඤී අහං ආවුසො”ති. භගවතො
එතමන්තං ආරොචෙසුං-පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ සකසඤ්ඤීස්ස”ති. (35)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣිකූටා පබ්බතා
මිරොහනතා සිහවිසාසං පසයිත්වා පවාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුක්කුළිවං
අහොසි -ප- “අනාපතති භික්ඛවෙ සිහවිසාසෙ”ති. (36)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣිකූටා පබ්බතා
මිරොහනතා ව්‍යග්ගවිසාසං පසයිත්වා -පෙ- දීපිවිසාසං පසයිත්වා -පෙ-
තරච්ඡවිසාසං පසයිත්වා -පෙ- කොකවිසාසං පසයිත්වා පවාපෙත්වා
පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුක්කුළිවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ
තීරච්ඡාතගතපරිග්ගහෙ”ති. (37-40)

20. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා
මදනෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං දෙති”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුක්කුළිවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපතති සම්ප-
ජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්ස”ති. (41)

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා බාදනීයෙ
භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා පුච්චෙ භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා උච්ඡ්වති
භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා නිබ්බරුසකෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං
දෙති”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළිවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති සම්පජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්ස”ති. (42-45)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ මදනීය-
ඝරං පවිසිත්වා පත්තපුරං මදනං ථෙය්‍යවිතො, අවහරි. තස්ස කුක්කුළිවං
අහොසි -පෙ- “ආපතති. තං භික්ඛු ආපනො, පාරාජික”න්ති. (46)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුත්තාඝරං
පවිසිත්වා පත්තපුරං මංසං ථෙය්‍යවිතො, අවහරි. තස්ස කුක්කුළිවං අහොසි.
-පෙ- “ආපතති. තං භික්ඛු ආපනො, පාරාජික”න්ති. (47)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුච්ඡඝරං
පවිසිත්වා පත්තපුරං පුච්චං ථෙය්‍යවිතො, අවහරි -පෙ- පත්තපුරං සකි-
ලියො ථෙය්‍යවිතො, අවහරි -පෙ- පත්තපුරෙ මොදකෙ ථෙය්‍යවිතො,
අවහරි. තස්ස කුක්කුළිවං අහොසි -පෙ- “ආපතති. තං භික්ඛු ආපනො,
පාරාජික”න්ති. (48-50)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පසයිවා නිමිත්තං අකාසි: “රතතිං අවහරිස්සාමි”ති. සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරි -පෙ- තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (51-54)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පසයිවා නිමිත්තං අකාසි. “රතතිං අවහරිස්සාමි”ති. සො තං මඤ්ඤමානො අතතනො පරික්ඛාරං අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛථස්සා”ති. (55)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පිඨෙ ථවිකං පසයිවා ඉතො ගණනොනො පාරාජිකො භවිස්සාමිති සහ පිඨකෙන සංඛ්ඛාමෙත්වා අග්ගගෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (56)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සංඝස්ස භිසිං ථෙය්‍යවිතොනො අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (57)

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විවරවංසෙ විවරං ථෙය්‍යවිතොනො අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (58)

30. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරෙ විවරං අවහරිත්වා ඉතො නික්ඛමනොනො පාරාජිකො භවිස්සාමිති විහාරං න නික්ඛමි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “නික්ඛමෙය්‍ය වා සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො න වා නික්ඛමෙය්‍ය ආපතති පාරාජිකස්සා”ති. (59)

31. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙව භික්ඛු සභායකා ගොන්ති. එකො භික්ඛු ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. දුතියො භික්ඛු සංඝස්ස බාදනීයෙ භාජ්‍යමානෙ සභායකස්ස භාගං ගහෙත්වා තස්ස විස්සංසනොනො පරිභුඤ්ඤී. සො ජාතිත්වා තං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනො ත්වං භික්ඛු?”ති “විස්සංසගාහී අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු විස්සංසගාගෙ”ති. (60)

32. තෙන ඛො සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු විවරකමමං කරොන්ති. සංඝස්ස බාදනීයෙ භාජ්‍යමානෙ සබ්බෙසං පටිවිංසා ආහරිත්වා උපනික්ඛිත්තා ගොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පටිවිංසං අතතනො මඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ඤී. සො ජාතිත්වා තං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනො ත්වං භික්ඛු”ති සකසඤ්ඤී අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු සකසඤ්ඤීස්සා”ති. (61)

33. තෙන බො පන සමයෙන සම්මන්ත්‍රා භික්ඛු විවරකම්මං කරොන්ති. සංඝස්ස බාදනීයෙ භාජ්‍යමාතෙ අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පනෙතන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පටිච්ඡංසො ආගරිත්වා උපනික්ඛිතො හොති. පනතසාමිකො භික්ඛු අතතතො මඤ්ඤමාතො පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිත්වා තං වොදෙයි: “අස්සමණෝ‘සි ත්වං”න්ති. තස්ස කුක්කුළුටං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි -පෙ- “ක්ඛිඤ්චිතො ත්වං භික්ඛු?”ති “සකසඤ්ඤි අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු සකසඤ්ඤස්සා”ති. (62)

34. තෙන බො පන සමයෙන අම්බවොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්භිංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤිතො පටිග්ගාහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණන්ථ තුමෙහ”ති. තෙසං කුක්කුළුටං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසු -පෙ- “ක්ඛිඤ්චිතො තුමෙහ භික්ඛුවෙ?”ති “පංසුකුලසඤ්ඤිතො මයං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛුවෙ පංසුකුලසඤ්ඤස්සා”ති. (63)

35. තෙන බො පන සමයෙන ජම්බුවොරකා -පෙ- ලබුජ්චොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- තාලපක්කවොරකා -පෙ- උච්ජ්චොරකා -පෙ- තිම්බිරුසකවොරකා තිම්බිරුසකෙ ඔවිතීත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්භිංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤිතො පටිග්ගාහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණන්ථ තුමෙහ”ති. තෙසං කුක්කුළුටං අහොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පංසුකුලසඤ්ඤස්සා”ති. (64-69)

36. තෙන බො පන සමයෙන අම්බවොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්භිංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසස්නති”ති ථෙය්‍යවිතො පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණන්ථ තුමෙහ”ති. තෙසං කුක්කුළුටං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තුමෙහ භික්ඛුවෙ ආපතනා පාරුජික”න්ති. (70)

37. තෙන බො පන සමයෙන ජම්බුවොරකා -පෙ- ලබුජ්චොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- තාලපක්කවොරකා -පෙ- උච්ජ්චොරකා -පෙ- තිම්බිරුසකවොරකා තිම්බිරුසකෙ ඔවිතීත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්භිංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසස්නති”ති ථෙය්‍යවිතො පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණන්ථ තුමෙහ”ති. තෙසං කුක්කුළුටං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තුමෙහ භික්ඛුවෙ ආපතනා පාරුජික”න්ති. (71-76)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සංඝස්ස අම්බං ථෙය්‍යවිතො අවහරි -පෙ- සංඝස්ස ජම්බුං -පෙ- සංඝස්ස ලබුජං -පෙ- සංඝස්ස පනසං -පෙ- සංඝස්ස තාලපක්කං -පෙ- සංඝස්ස උච්ජං -පෙ- සංඝස්ස තිම්බිරුසකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුළුටං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපතනා පාරුජික”න්ති. (77-83)

39. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුප්ථාරුමං ගනඛා ඔව්ඨං පුප්ථං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතො, අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (84)

40. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුප්ථාරුමං ගනඛා පුප්ථානි ඔව්ඨානා පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතො, අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (85)

41. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡනො, අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො තුග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතො, වජ්ජෙමි”ති. සො ගනඛා එකං සාටකං ආහරුපෙඛා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජානිඛා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණෝ’සි නි’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස. “න ච භික්ඛුවෙ ‘වුතො, වජ්ජෙමි’ති වත්තබ්බො, යො වදෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (86)

42. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො මග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතො, වජ්ජෙමි”ති. සො ගනඛා යුගසාටකං ආහරුපෙඛා එකං අත්තනා පරිභුඤ්ජි. එකං තස්ස භික්ඛුතො අදුසි. සො ජානිඛා නං වොදෙසි: “අස්සමණෝ’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස. “න ච භික්ඛුවෙ ‘වුතො, වජ්ජෙමි’ති වත්තබ්බො, යො වදෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (87)

43. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡනො, අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො තුග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතො, වජ්ජෙමි”ති. සො’පි එවමාහ: “වුතො, වජ්ජෙමි”ති. සො ගනඛා ආලුඝකං සප්පිං, තුලං ගුලං, දොණං තණ්හුලං, ආහරුපෙඛා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජානිඛා නං වොදෙසි: “අස්සමණෝ’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස. “න ච භික්ඛුවෙ ‘වුතො, වජ්ජෙමි’ති වත්තබ්බො, ‘න ච වුතො, වජ්ජෙමි’ති වත්තබ්බො, යො වදෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (88)

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො මහග්ගං මණිං ආදාය අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුතා සද්ධිං අභිධානමග්ගපටිපනො, හොති. අථ ඛො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පග්ගිඛා තස්ස භික්ඛුතො අජානනස්ස ඵළිකාය මණිං පකඛිපිඛා සුඛකට්ඨානං අනික්ඛමිඛා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො, නිං භික්ඛු?”ති. “තාහං හගවා ජාතාමි”ති. අනාපනති භික්ඛු අජානනස්සාති. (89)

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සො පුරිසො මහග්ගං මණ්ණිං ආදාය අඤ්ඤාතරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං අදායානමග්ගපටිපන්නො හොති. අථ ඛො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පසයිති, මහග්ගං මණ්ණිං තස්ස භික්ඛුනො අදාසී. අථ ඛො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං අතික්කමිති, තං භික්ඛුං එතදවොච: “ආහර මෙ භනෙන භණ්ඩකං, නානං අක්කලලකො”ති. කිස්ස පන තිං ආවුසො එවරුපං අකාසීති. අථ ඛො සො පුරිසො තස්ස භික්ඛුනො එතමස්ස ආරොවෙසී. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අජානනාසස්ස”ති. (90)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සජ්ඣෙන සද්ධිං අදායාන-මග්ගපටිපන්නො හොති. අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො තං භික්ඛුං ආමිසෙන උපලා-පෙති, සුඛකට්ඨානං පසයිති, මහග්ගං මණ්ණිං තස්ස භික්ඛුනො අදාසී. ඉමං භනෙන මණ්ණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙති. අථ ඛො සො භික්ඛු තං මණ්ණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙසී. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “ආපතතිං තිං භික්ඛු ආපන්නො පාරුඡික”න්ති. (91)

47. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං¹ සුකරං කාරුඤ්ඤාතරෙ ඉඤ්ඤි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “කිඤ්ඤිතො තිං භික්ඛු?”ති “කාරුඤ්ඤාතිපායො අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු කාරුඤ්ඤාතිපායස්ස”ති. (92)

48. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං සුකරං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතො, ඉඤ්ඤි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “ආපතතිං තිං භික්ඛු ආපන්නො පාරුඡික”න්ති. (93)

49. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං මිගං කාරුඤ්ඤාතරෙ ඉඤ්ඤි -පෙ- පාසෙ බද්ධං මිගං ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති ථෙය්‍යවිතො, ඉඤ්ඤි-පෙ- කුමිතෙ බද්ධෙ මචෙජ් කාරුඤ්ඤාතරෙ ඉඤ්ඤි. -පෙ- කුමිතෙ බද්ධෙ මචෙජ් ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති. ථෙය්‍යවිතො, ඉඤ්ඤි, තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී. -පෙ- “ආපතතිං තිං භික්ඛු ආපන්නො පාරුඡික”න්ති. (94-97)

50. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු යානෙ භණ්ඩං පසයිති, “ඉතො භණ්ඩනො, පාරුඡිකො භවිස්සාමි”ති අතික්කමිති, පට්ටෙති, අග්ගහෙසී. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “ආපතතිං තිං භික්ඛු ආපන්නො පාරුඡික”න්ති. (98)

51. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතං මංසපෙසිං “සාමිකානං දස්සාමි”ති අග්ගහෙසී. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසු: “අස්සමණෝ’සි ති”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතස්ස”ති. (99)

52. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතං මංසපෙසිං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතො, අග්ගහෙසී. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසු: “අස්සමණෝ’සි ති”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසී -පෙ- “ආපතතිං තිං භික්ඛු ආපන්නො පාරුඡික”න්ති. (100)

1. බබ්. මජ්ඣ.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උඵම්පං ඛන්තිඤ්ඤා අවිරචනියා නදියා ඔසාදෙනති.¹ “ඛන්තිනෙ ජිනෙන කට්ඨානි විපපකිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤානො උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං “අස්සමණ්ණස්ස තුමො”ති” තෙසං කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුල-සඤ්ඤාස්සා”ති. (101)

54. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උඵම්පං ඛන්තිඤ්ඤා අවිරචනියා නදියා ඔසාදෙනති. ඛන්තිනෙ ජිනෙන කට්ඨානි විපපකිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතතා උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණස්ස තුමො”²ති” තෙසං කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං තුමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”න්ති. (102)

55. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ගොපාලකො රුකෙහි සාටකං ආලග්ගෙත්වා උච්චාරං අගමාසි. අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤා අගගහෙසි. අථ ඛො සො ගොපාලකො තං භික්ඛුං වොදෙසි: “අස්සමණ්ණො‘සි ඤ්ඤා”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤාස්සා”ති. (103)

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො නදිං තරන්තස්ස රජකාතං හත්ථෙනො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු සාමිකාතං දස්සාමිති අගගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණො‘සි ඤ්ඤා”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතතස්සා”ති. (104)

57. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො නදිං තරන්තස්ස රජකාතං හත්ථෙනො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතතො අගගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණො‘සි ඤ්ඤා”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤ්ඤා භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”න්ති. (105)

58. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සප්පිකුමහිං පස්සිත්වා ථොකං ථොකං³ පරිභුඤ්ඤා. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති. (106)

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිදනිත්වා අගමංසු: “භණ්ඩං අවහරිස්සාමා”ති. එකො භණ්ඩං අවහරි. තෙ එවමාහංසු: “ත මයං පාරාජිකා. යො අවහරො සො පාරාජිකො”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “ආපනතිං තුමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”න්ති. (107)

60. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිදනිත්වා භණ්ඩං අවහරිත්වා හාපෙසුං. තෙහි භාජයමානෙ එකමෙකස්ස පටිච්චිංසො න පඤ්චමාසකො පුරි. තෙ එවමාහංසු. “ත මයං පාරාජිකා”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “ආපනතිං තුමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”න්ති. (108)

1. ඔසාරෙනති, මජ්ඣ. සං. 2. අස්සමණ්ණස්ස, මජ්ඣ. සං. 3. ථොකථොකං, මජ්ඣ.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවඤ්ඤාං දුබ්භිකෙති ආපඤ්ඤාසං තඤ්ඤාලම්භිං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”න්ති. (109)

62. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවඤ්ඤාං දුබ්භිකෙති ආපඤ්ඤාසං මුග්ගමුට්ඨිං. -පෙ- මාසමුට්ඨිං. -පෙ- තිලමුට්ඨිං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජිකන්ති. (110-112)

63. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤා අකුචනෙ වොරකා ගාමිං ගනාමා මංසං බාදිකා සෙසකං පටිසාමෙකා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤාතො පටිග්ගාගාපෙකා¹ පරිභුඤ්ජංසු. වොරකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණස් තුමො”ති. තෙසං කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාසං”ති. (113)

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤා අකුචනෙ වොරකා සුකරං ගනාමා මංසං බාදිකා සෙසකං පටිසාමෙකා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤාතො පටිග්ගාගාපෙකා පරිභුඤ්ජංසු. වොරකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණස් තුමො”ති. තෙසං කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාසං”ති. (114)

65. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙඛනතං ගනාමා දුතං² තිණං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”න්ති. (115)

66. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙඛනතං ගනාමා තිණං ලාඕකා³ පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”න්ති. (116)

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සමික්ඛස්ස අමිං භාජා-පෙකා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණස් තුමො”ති. තෙසං කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. -පෙ- “කිංඤ්චිත්තා තුමො භික්ඛුවෙ?”ති “පරිභොගස්සා, ⁴මයං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛුවෙ පරිභොගස්සාය”ති. (117)

68. තෙන ඛො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සමික්ඛස්ස ජලමු. -පෙ- සමික්ඛස්ස ලබ්ඵං. -පෙ- සමික්ඛස්ස පනං. -පෙ- සමික්ඛස්ස තාලපකකං. -පෙ- සමික්ඛස්ස උච්ඡ්ඨං. -පෙ- සමික්ඛස්ස තිම්බිරුසකං භාජාපෙකා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණස් තුමො”ති. තෙසං කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පරිභොගස්සාය”ති. (118-123)

69. තෙන ඛො පන සමයෙන අමිපාලකා භික්ඛුතං අමිච්ඡලං දෙනති. භික්ඛු ‘ගොපෙතුං ඉමෙ ඉස්සරු, තසිමෙ දුතු’න්ති කුක්කුළුවායනා ත පතිගණහන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ ගොපකස්ස දුතෙ”ති. (124)

1. පටිග්ගාගාපෙකා, 2. දුතං, මජ්ඣ. 3. ලාඕකා, සි.මු. 4. පරිභොගස්සාය, මජ්ඣ., ඝණ.

70. තෙන බො පන සමයෙන ජමුපාලකා -පෙ- ලබුපාලකා -පෙ- පනසපාලකා -පෙ- තාලපකකපාලකා -පෙ- උවුපාලකා -පෙ- තිබ්බ- රුසකපාලකා භික්ඛුනං තිබ්බරුසකෙ දෙනති. භික්ඛු “ගොපෙතුං ඉමෙ ඉස්සරු, නසිමෙ දතු”න්ති කුකකුච්චායනා, න පතිගණ්හන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දුතෙ”ති. (125-130)

71. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා දුරං තාවකාලිකං හරිත්වා අත්තනො විහාරස්ස කුඛ්ඛං උපන්ථවෙහසි. භික්ඛු තං භික්ඛුං චොදෙසුං: “අස්සමණෝ‘සි නි”න්ති. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- ‘කිඤ්ඤිතො නිං භික්ඛු’ති. ‘තාවකාලිකො අහං භගවා’ති, ... “අනාපතති භික්ඛු තාවකාලිකෙ”ති. (131)

72. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා උදකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා මතතිකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා පුඤ්ඤතිතං තිණං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (132-134)

73. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා පුඤ්ඤතිතං තිණං ථෙය්‍යවිතො ක්ඛාපෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති දුකකටස්සා”ති. (135)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා මඤ්චං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (136)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා පීඨං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා භිසිං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා බිම්බොගනං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා කචාටං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා අලොකසන්තිං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා ගොපානසිං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (137-142)

76. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස උපාසකස්ස විහාර- පරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤන්ති. අථ බො සො උපාසකො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤස්සන්ති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “න භික්ඛවෙ අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගො අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤතබ්බො, යො පරිභුඤ්ඤාය ආපතති දුකකටස්සා”ති. (143)

77. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථග්ගමපි සන්තිසජ්ජමපි හරිතුං කුකකුච්චායනා ජමායං නිසිදන්ති. ගන්තාති‘පි විවරාති‘පි පංසුකිතාති ගොන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතු”න්ති. (144)

78. තෙන ඛො පන සමයෙන වම්පායං පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා¹ භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා “අය්‍යා ඉච්ඡති තෙකවුලයාගුං පාතු”න්ති පවාපෙඤ්ඤා හරිඤ්ඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතිඤ්ඤා තං වොදෙසි: “අස්සමණීසි ඤ”න්ති. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (145)

79. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා “අය්‍යා ඉච්ඡති මධුගොලකං බාදිතු”න්ති පවාපෙඤ්ඤා හරිඤ්ඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතිඤ්ඤා තං වොදෙසි: “අස්සමණීසි ඤ”න්ති. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි - පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (146)

80. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ආයස්මතො අජ්ජකස්ස උපට්ඨාකස්ස ගහපතීනො ඤෙ දුරකා ගොන්ති පුත්තො ව භාගිනෙය්‍යො ව. අථ ඛො සො ගහපති ආයස්මතනං අජ්ජකං එතදවොච: “ඉමං භනෙත ඔකාසං යො ඉමෙසං දවින්නං දුරකානං සඤ්ඤො ගොති පසන්නො තස්ස ආචික්ඛෙය්‍යාසිති.² තෙන ඛො පන සමයෙන තස්ස ගහපතීනො භාගිනෙය්‍යො සඤ්ඤො ගොති පසන්නො. අථ ඛො ආයස්මා අජ්ජකො තං ඔකාසං තස්ස දුරකස්ස ආචික්ඛි. සො තෙන සාපතෙය්‍යෙන කුට්ටිකඤ්ඤා සණ්ඨපෙසි, දුතඤ්ඤා පට්ඨපෙසි. අථ ඛො තස්ස ගහපතීනො පුත්තො ආයස්මතනං ආනන්දං එතදවොච: “කො භු ඛො භනෙත ආනන්ද පිතුතො දුයජේජා පුත්තො ටො භාගිනෙය්‍යො වා”ති. “පුත්තො ඛො ආවුසො පිතුතො දුයජේජා”ති. අයං “අය්‍යො අජ්ජකො අමාකං සාපතෙය්‍යං අමාකං මෙථුනකස්ස ආචික්ඛි”ති. “අස්සමණො ආවුසො ආයස්මා අජ්ජකො”ති. අථ ඛො අජ්ජකො අයස්මතනං ආනන්දං එතදවොච: “දෙහි මෙ ආවුසො ආනන්ද විනිවර්ජය”න්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අයස්මා උපාලි ආයස්මතො අජ්ජකස්ස පතෙඤ්ඤා ගොති. අථ ඛො ආයස්මා උපාලි ආයස්මතනං ආනන්දං එතදවොච: “යො භු ඛො ආවුසො ආනන්ද සාමිකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්ථන්තාමස්ස ආචික්ඛා’ති³ වුත්තො තස්ස ආචික්ඛති” කිං සො ආපජ්ජති”ති. “ත භනෙත කිඤ්ඤා ආපජ්ජති, අනන්තමසො දුක්ඛට්ඨතමපි”ති. “අයං ආවුසො ආයස්මා අජ්ජකො සාමිකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්ථන්තාමස්ස ආචික්ඛා’ති වුත්තො තස්ස ආචික්ඛති.⁴ අනාපනති ආවුසො ආයස්මතො අජ්ජකස්සා”ති. (147)

1. අනෙතවාසිනී. මජ්ඣ. 2. ආචික්ඛෙය්‍යාසි. සොකාලමකාසිති ස. 3. ආචික්ඛාසිති ස. 4. ආචික්ඛි, සිමු.

81. තෙන ඛො පන සමයෙන ඤාණසංඝං ආයසමනො පිළිඤ්චවජ්ජං උපට්ඨාකතුලං වොරෙහි උපඤ්ඤං හොති. ඤො ච දුරකා නීතා හොන්ති. අථ ඛො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ජා තෙ දුරකෙ ඉද්ධියා ආනෙත්වා පාසාදෙ ඔපෙසි. මනුස්සා තෙ දුරකෙ පසයිත්වා “අය්‍යසංඝං පිළිඤ්චවජ්ජං ඉද්ධානුභාවො”ති ආයසමනො පිළිඤ්චවෙජ්ජ අභිපපසිදිංසු. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති ඩියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ජා වොරෙහි නීතෙ දුරකෙ ආනෙත්වා”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ ඉද්ධිමනො¹ ඉද්ධිවිසයෙති. (146)

82. තෙන ඛො පන සමයෙන ඤො භික්ඛු සභායකා හොන්ති සේනුකො ච කපිලො ච. එකො ගාමකෙ විහරති එකො ඤාණාමිත්ථිං. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුතො ගාමකා කොසමිං ගවජ්ජනස්ස අනන්තරා මග්ගෙ නදිං තරන්තස්ස සුකරිකානං හන්තො මුත්තා මෙදධට්ඨි පාදෙ ලග්ගා හොති. සො භික්ඛු “සාමිකානං දස්සාමි”ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ‘සි ඔ”න්ති. තං උතරිණ්ණං අඤ්ඤාතරා² ගොපාලිකා පසයිත්වා එතදවොච: “එහි භනොත මෙජ්ජනං ධම්මං පතීසෙවා”ති. සො ‘පකතියාපහං අස්සමණෝ‘ති³ තස්සා මෙජ්ජනං ධම්මං පතීසෙවිත්වා කොසමිං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. ... අනාපතති භික්ඛවෙ අදින්නාදනෙ පාරුජකස්ස, අපතති මෙජ්ජනධම්මසමායොගෙ පාරුජකස්සා”ති. (149)

83. තෙන ඛො පන සමයෙන සාමලායං ආයසමනො දළහිකස්ස සද්ධි-විහාරිකො භික්ඛු අතභිරතියා පිළීනො ආපණීකස්ස වෙඨනං අවහරිත්වා ආයසමනං දළහිකං එතදවොච: “අස්සමණෝ අහං භනොත විබසමස්සාමි”ති. “කිං තයා ආවුසො කත”න්ති? සො තමන්ථං ආරොචෙසි. ආහරාපෙත්වා අග්ගාපෙසි. තං අග්ගාපෙනො ත පඤ්චමාසකො අග්ගි⁴ ... “අනාපතති ආවුසො පාරුජකස්සා”ති ධම්මකථං අකාසි. සො භික්ඛු අභිරමීති.⁵ (150)

දුතියපාරුජකං සමත්තං.

1 ඉද්ධිමනස්ස. මජ්. ඉද්ධිමනස්ස. සො 2. උතං. මජ්. 3. අස්සමණෝසමිති භික්ඛු. 4. අග්ගාපෙනො ත පඤ්චමාසකො අග්ගපෙති. මජ්. 5. අභිරමීති. මජ්.

කතියපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනො කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පත සමයෙන භගවා භික්ඛුනං අතෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණණං භාසති.

2. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොති: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ අභිමාසං පතිසලලීතිකුං, නමහි කෙනචි උපසඬකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාත නිහාරකෙනා”ති. “එවං භනෙන”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිස්සුන්තා¹ නාස්සු‘ඛ කොචි භගවන්තං උපසඬකමෙති අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිහාරකෙන.

3. භික්ඛු “භගවා ඛො අතෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණණං භාසති”ති තෙ අතෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුස්සන්තා විහරන්ති.

4. තෙ සකකෙන කායෙන අට්ඨියන්ති හරායන්ති ජිගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරෙ යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං නහාතො අභිකුණපෙන වා කුක්කුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණේඨ ආසන්නෙන අට්ඨියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජිගුච්ඡෙය්‍ය. එවමෙව තෙ භික්ඛු සකකෙන කායෙන අට්ඨියන්තා හරායන්තා ජිගුච්ඡන්තා අත්තන්තාපි අත්තන්තං ජිවිතා වොරෙපෙන්නි, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජිවිතා වොරෙපෙන්නි. මිගලණ්ඩිකමපි සමණකුත්තකං උපසඬකමිත්වා එවං වදෙන්නි:—“සාධු තො ආවුසො ජිවිතා වොරෙපෙති, ඉදං තෙ පත්තච්චරං භවිස්සති”ති.

5. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො පත්තච්චරෙහි භට්ටො සම්මනුලො භික්ඛු ජිවිතා වොරෙපෙත්වා ලොභිතකං අසිං ආදාය යෙන වහනුමුදු නදී, තෙනුපසඬකමි. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකස්ස සමණකුත්තකස්ස ලොභිතකං අසිං² ඛොවන්තස්ස අනුදෙව කුක්කුච්චං අනු විපපටිසාරො: “අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා. දුලලභං වත මෙ, න වත මෙ සුලලභං. බහුං වත මයා අපුඤ්ඤං පසුතං යො‘හං භික්ඛු සීලවනො කල්‍යාණධම්මෙ ජිවිතා වොරොපෙති”න්ති.

6. අථ ඛො අඤ්ඤාතරු මාරකාසිකා දෙවතා අභිජ්ජමානෙ උදකෙ ආගන්ත්වා මිගලණ්ඩිකං සමණකුත්තකං එතදවොච: “සාධු සාධු සප්පරිස, ලාභා තෙ සප්පරිස, සුලලභං තෙ සප්පරිස, බහුං තයා සප්පරිස, පුඤ්ඤං පසුතං, යං ත්වං අතිණ්ණෙ තාරෙසි”ති.

1 පටිස්සුණිත්වා මජ්ඣං. 2 නං අසිං. මජ්ඣං.

7. අථ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො: “ලාභා කිර මෙ, සුලභං කිර මෙ, බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං, අතිණෙණ කිරුහං තාරෙමි”ති තිණහං අසිං ආද්ය විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙනි: “කො අතිණෙණා කං තාරෙමි”ති. තථ යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරුගා තෙසං තස්මිං සමයෙ ගොතියෙව භයං. ගොති ජලිහිත්තනං. ගොති ලොමහංසො. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරුගා තෙසං තස්මිං සමයෙ න ගොති භයං. න ගොති ජලිහිත්තනං. න ගොති ලොමහංසො.

8. අථ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො එකමපි භික්ඛුං එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දො’පි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, තයො’පි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වත්තාරො’පි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ච’පි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දස’පි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, විසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, හිංසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වත්තාරිසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ඤසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, සට්ඨිමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි.

9. අථ බො භගවා තස්ස අභිමාසස්ස අවචයෙන පටිසල්ලානා චුට්ඨිතො ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “කිං හු බො ආනන්ද තනු-භුතො විය භික්ඛුසඬෙසා”ති.

10. “කථාහි පන භනෙත, භගවා භික්ඛුතං අනෙකපරියායෙන අසුභ-කථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපන්නියා වණණං භාසති. තෙ ච භනෙත භික්ඛු භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභ-භාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපන්නියා වණණං භාසති”ති තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුසුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙත කායෙන අට්ටියන්ති භරායන්ති ජිගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං නභාතො අති කුණපෙන වා කුකකුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණෙය්‍ය ආසතෙතන අට්ටියෙය්‍ය භරායෙය්‍ය ජිගුච්ඡෙය්‍ය, එවමෙව තෙ භික්ඛු සකෙත කායෙන අට්ටියන්තා භරායන්තා ජිගුච්ඡන්තා අත්තන්තාපි අත්තන්තං ජිවිතා වොරො-පෙන්නි, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජිවිතා වොරොපෙන්නි. මිගලණ්ඨිකමපි සමණ-කුත්තකං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙනි: “සාධු තො ආවුසො ජිවිතා වොරො-පෙති. ඉදං තෙ පත්තවිවරං භවිස්සති”ති. අථ බො භනෙත මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො පත්තවිවරෙහි භවො එකමපි භික්ඛුං එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි -පෙ- සට්ඨිමපි භික්ඛු එකාගෙන ජිවිතා වොරොපෙසි. “සාධු භනෙත භගවා අඤ්ඤං පරියායං ආවිකබ්බු, යථායං භික්ඛුසඬෙසා අඤ්ඤයං සණ්ඨගෙය්‍යා”ති.

11. “තෙනභානන්ද යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති, තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙති”ති. “එවං භනෙත”ති බො ආයසමා ආනන්ද භගවතො පටිසුත්තා යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “සන්තිපතිතො භනෙත භික්ඛුසඬෙසා, යස්ස’දාති භනෙත භගවා කාලං මඤ්ඤති”ති.

12. අථ ඛො භගවා යෙන උපට්ඨානසාලා තෙනුපසංඛිකම්. උපසංඛික-
මිත්වා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි:
අයමපි ඛො භික්ඛුවෙ ආනාපානසතිසමාධි භාවිතො ඛුත්තිකතො සනෙතො
වෙව පණ්ණිතො ව ආසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උපපනනුපපනො පාපකෙ
අකුසලෙ ධම්මෙ ණානසො අනතරධාපෙති වූපසමෙති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛුවෙ
තිමහානං පච්ඡිමෙ මාසෙ උභයනං රජෝජලං, තමෙනං මහා අකාලමෙසො
ණානසො අනතරධාපෙති වූපසමෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛුවෙ ආනාපානසති-
සමාධි භාවිතො ඛුත්තිකතො සනෙතො වෙව පණ්ණිතො ව ආසෙවනකො ව සුඛො
ව විහාරො උපපනනුපපනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ණානසො අනතරධා-
පෙති වූපසමෙති.

13. කථං භාවිතො ව භික්ඛුවෙ ආනාපානසතිසමාධි කථං ඛුත්තිකතො
සනෙතො වෙව පණ්ණිතො ව ආසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උපපනනුපපනො
පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ණානසො අනතරධාපෙති වූපසමෙති?

14. “ඉධ භික්ඛුවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා
සුඤ්ඤගාරගතො වා නිසීදති පලලඛිකං ආභුජිත්වා උජ්ජං කායං පණ්ණිධාය
පරිවුට්ඨං සතිං උපට්ඨපෙත්වා. සො සතොව අස්සසති, සතො පස්සසති:-

දීඝං වා අස්සසනෙතො දීඝං අස්සසාමිති පජානාති, දීඝං වා පස්සසනෙතො
දීඝං පස්සසාමිති පජානාති, රස්සං වා අස්සසනෙතො රස්සං අස්සසාමිති පජානාති,
රස්සං වා පස්සසනෙතො රස්සං පස්සසාමිති පජානාති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී
අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති සිකඛති,
පස්සමහයං කායසංඛාරං අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, පස්සමහයං කායසංඛාරං
පස්සසිස්සාමිති සිකඛති. පිතිපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, පිති පට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සිකඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සිකඛති, විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සිකඛති,
විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති සිකඛති, පස්සමහයං විතතසංඛාරං
අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, පස්සමහයං විතතසංඛාරං පස්සසිස්සාමිති සිකඛති,
විතතපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, විතතපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති
සිකඛති, අභිප්පමොදයං විතතං -පෙ- සමාදගං විතතං -පෙ- විමොචයං
විතතං -පෙ-. අනිච්චානුපස්සි -පෙ- විරාගානුපස්සි -පෙ- නිරෝධානුපස්සි
-පෙ- පටිනිස්සග්ගානුපස්සි අස්සසිස්සාමිති සිකඛති, පටිනිස්සග්ගානුපස්සි
පස්සසිස්සාමිති සිකඛති. එවං භාවිතො ඛො භික්ඛුවෙ ආනාපානසතිසමාධි
එවං ඛුත්තිකතො සනෙතො වෙව පණ්ණිතො ව ආසෙවනකො ව සුඛො ව
විහාරො උපපනනුපපනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ණානසො අනතරධාපෙති
වූපසමෙති”ති.

15. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙතො භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තනාපි අත්තනානං ජීවිතා වොරොපෙනති. අඤ්ඤමඤ්ඤවපි ජීවිතා වොරොපෙනති. මිහලණ්ඩකමපි සමණකුත්තකං උපසංඝමිත්වා එවං චදෙනති:¹ සාධු තො ආවුසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තවිවරං භවිස්සති”ති. “සච්චං භගවා.” “විහරති බුද්ධො භගවා, අනනුච්ඡේයං භික්ඛවෙ තෙසං භික්ඛුනං අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං භි තාම තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තනාපි අත්තනානං ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤවපි ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, මිහලණ්ඩකමපි සමණකුත්තකං උපසංඝමිත්වා එවං චකංගති: “සාධු තො ආවුසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තවිවරං භවිස්සති”ති. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, සන්ධාරකං වාස්ස පටිගෙසෙය්‍ය, අයමපි පාරුජිකො හොති අසංවාසකා”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

[මූලපඤ්ඤතති.]

1. තෙත ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො ගිලානො හොති. තස්ස පජාපති අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු තස්සා ඉන්ද්‍රියා පටිබ්බවිත්තා හොන්ති. අථ ඛො ජබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “සච්චෙ ඛො සො ආවුසො උපාසකො ජීවිස්සති න මයං තං ඉන්ද්‍රියං ලභිස්සාම. හන්ද මයං ආවුසො තස්ස උපාසකස්ස මරණවණණං සංචණෙණමා”ති.

2. අථ ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු යෙන සො උපාසකො තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා තං උපාසකං එතදවොචු: “ඛං ඛො‘සි උපාසක, කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරූත්තානො, අකතපාපො අකතප්‍රිද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං. කිං තුස්සිමිතා පාපකෙන දුජ්ජිවිතෙන, මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො ඛං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතිං සග්ගං ලොකං² උපපජ්ජිස්සාසි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමපටිතො සමඛිනීභූතො පටිච්චාරෙස්සාසි”ති.

3. අථ ඛො සො උපාසකො “සච්චං ඛො අය්‍ය ආහංසු. අහං භි කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරූත්තානො, අකතපාපො අකතප්‍රිද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං. කිං මයතිමිතා පාපකෙන දුජ්ජිවිතෙන, මතං මෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො අහං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමපටිතො සමඛිනීභූතො පටිච්චාරෙස්සාමි”ති. සො අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජී, අසප්පායාති ව ඛාදනීයාති ඛාදී, අසප්පායාති සායනීයාති සාසී, අසප්පායාති පානාති පිච්චි. තස්ස අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජතො අසප්පායාති ව ඛාදනීයාති ඛාදතො අසප්පායාති සායනීයාති සායතො අසප්පායාති පානාති පිච්චතො ඛරො ආබාධො උප්පජ්ජී. සො තෙනෙව ආබාධෙන කාලමකාසී.

1. චදෙනති. මජ්ඣ. 2. ලොකං උපපජ්ජිස්සති. කාච්ඡි.

4. තස්ස පජාපති උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙනි: “අලඤ්ඤා ඉමෙ සමණා සකාපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි තාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සචචවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ මෙ සාමිකස්ස මරණවණණං සංවණණං. ඉමෙහි මෙ සාමිකො මාරිනො”ති.

5. අඤ්ඤපි මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “අලඤ්ඤා ඉමෙ සමණා සකාපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙහි තාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සචචවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණං. ඉමෙහි උපාසකො මාරිනො”ති.

6. අස්සොත්තං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි තාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණියන්ති”ති.

7. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්තං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදාතෙ එතස්මිං පකාරණෙ භික්ඛුසංඛිතං සන්තිපාතාපෙත්වා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලො භික්ඛවෙ උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණයිත්ථ”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡ-වියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අපපතිරූපං අස්සාමණකං අකපටියං අකරණීයං. කථං හි තාම තුලො මොඝපුරිසා උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණියත්ථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසන්නානං වා පසාදාය” -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජිවිතා භවාථරාපෙය්‍ය, සන්ථාරකං වාසස පටිසෙසය්‍ය, මරණවණණං වා සංවණණය්‍ය, මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය: “අමෙතා පුරිස කිං තුග්ගිමිතා පාපකෙතා දුජ්ජිවි තෙන, මතතෙන ජිවිතා සෙසය්‍ය”ති ඉති විතනමනො විතනසංඛිතපො අනෙකපටියායෙන මරණවණණං වා සංවණණය්‍ය මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය, අයමපි පාරාජිකො හොති අසංවාසය”ති.

[දුතියසඤ්ඤානති.]

8. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සඤ්චිච්චාති - ජානනො සංජානනො වෙච්ච අභිවිතරිත්වා චිතික්ඛමො.

මනුස්සවිග්ගහො තාම: යං මාතුකුච්ඡිසම් පඨමං විතතං උප්පන්නං පඨමං විඤ්ඤාණං පාතුගුතං යාව මරණකාලා එත්තන්තරෙ එසො මනුස්සවිග්ගහො තාම.

ජීවිතා චොරොපපයාති-- ජීවිතිඤ්ඤාණං උපච්ඡිද්දති උපරොධෙති සන්නතිං විකොපෙති.

සත්ථහාරකං වායං පථිතෙසෙයාති-- අසිං වා සත්ථං වා හෙණ්ඨිං වා ලගුලං¹ වා පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජං වා.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණයාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්ති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති.

මරණාය වා සමාදුපෙයාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්ධිකා කාලං කරොතිති.

අමෙහා පුරිසාති-- ආලපතාධිවචනමෙතං අමෙහා පුරිසාති.

කිං තුයතිනි පාපකොන දුජ්ජීවිතොති-- පාපකං තාම ජීවිතං: අභිසානං ජීවිතං උපාදාය දුට්ඨිකං ජීවිතං පාපකං, සධ්නානං ජීවිතං උපාදාය අධ්නානං ජීවිතං පාපකං, දෙවානං ජීවිතං උපාදාය මනුස්සානං ජීවිතං පාපකං. දුජ්ජීවිතං තාම: හත්ථව්ඡින්නාස්ස පාදව්ඡින්නාස්ස හත්ථපාදව්ඡින්නාස්ස කණ්ණව්ඡින්නාස්ස තාසව්ඡින්නාස්ස කණ්ණතාසව්ඡින්නාස්ස. ඉමිනා ච පාපකෙන ඉමිනා ච දුජ්ජීවිතෙන මතතො ජීවිතා සෙය්සාති.

ඉති විභතමනොති-- යඤ්චිතතං තං මනො, යං මනො තං විතතං.

විභතසංඛතපෙයාති-- මරණසඤ්ඤා මරණචේතනො මරණාධිපපායො.

අනෙකපථියොයෙනාති-- උච්චාවචෙති ආකාරෙති.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණයාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්ති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති: 'ඉතො නිං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සයි. තත්ථ දිබ්බෙති පඤ්චෙති කාමගුණෙති සමපටි-තො සම්බුද්ධිගුණො පරිවාරෙස්සති'²ති.

මරණාය වා සමාදුපෙයාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්ධිකා කාලං කරොති, සොබ්බ වා තරකෙ වා පපාතෙ වා පපතා'ති.

අයමිපිති-- පුරිමෙ උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති-- සෙය්සථාපි තාම පුජ්ජිලා දොඩා භික්ඛා අප්පට්ඨිකකා හොති, එවමෙව භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා චොරොපෙත්වා අස්සමණො හොති අසකාසපුත්තියො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

1. ලගුලං, සීන්මු. 2. පරිවාරෙස්සතිති. සිමු.

අසංවාසොති-- සංවාසො නාම: එකං කමමං එකුද්දෙසො සම්පිකකතා,
එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ති තෙන වුවවති අසංවාසොති.

[නියමානිකා]

1. සාමං අබ්ධියාය, දුතෙන, දුතපරමපරාය, විසකකීයෙන දුතෙන,
ගතපට්ඨාගතෙන දුතෙන, අරහො රහොසඤ්ඤී, රහො අරහොසඤ්ඤී,
අරහො අරහොසඤ්ඤී, රහො රහොසඤ්ඤී, කායෙන සංවණ්ණති, වාචාය
සංවණ්ණති, කායෙන වාචාය සංවණ්ණති, දුතෙන සංවණ්ණති, ලොබාය
සංවණ්ණති, ඔපාතං, අපසෙසනං, උපතිකම්පනං, හෙසජ්ජං, රුප්පභාරො,
සද්දුපභාරො, ගඤ්ඤුපභාරො, රසුපභාරො, ථොට්ඨබ්බුපභාරො, ධම්මුපභාරො,
ආවිකකතා, අනුසාසනී, සංකෙතකමමං, නිමිත්තකමමනති.

2. සාමන්ති-- සයං ගන්ති කායෙන වා කායපට්ඨිබ්බෙති වා නිසංගම්-
යෙන වා.

3. අබ්ධියායාති-- අබ්ධිතිත්වා ආණාපෙති: “එවං විජ්ඣ, එවං පහර,
එවං සාතෙති”ති.

4. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්ථන්තාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුක්ඛවස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

5. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්ථන්තාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුක්ඛවස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති,
මූලට්ඨස්ස අනාපතති, වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

6. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්ථන්තාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුක්ඛවස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

7. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්ථන්තාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුක්ඛවස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා
වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

8. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්ථන්තාමස්ස පාවද: ඉත්ථන්තාමො
ඉත්ථන්තාමස්ස පාවදතු: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමං ජීවිතා වොරොපෙතු”ති,
ආපතති දුක්ඛවස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. විධිකො
පතිග්ගන්තාති, මූලට්ඨස්ස ආපතති ථුල්ලව්වස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

9. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමෙස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනු”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො අඤ්ඤං ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. වඩකො පතිගණනාති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, මුලට්ඨං අනාපතති. ආණාපකස්ස ච වධකස්ස ච ආපතති පාරාජිකස්ස.

10. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො ගනාමා පුත පච්චාගච්ඡති ‘නාහං සකෙකාමි තං ජීවිතා වොරොපෙනු’නති. සො පුත ආණාපෙනි: “යද්ද සකෙකාමි තද්ද තං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

11. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී ත සාවෙනි ‘මා සාතෙහි’ති. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

12. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං; සො ‘ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි ‘මා සාතෙහි’ති, සො ‘ආණතො අහං තයා’ති තං ජීවිතා වොරොපෙනි, මුලට්ඨං අනාපතති, වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

13. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි: ‘මා සාතෙහි’ති, සො ‘සුට්ඨ’ති මරමති, උභින්නං අනාපතති.

14. අරහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො ගතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. රහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො ගතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. අරහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො ගතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. රහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො ගතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

15. කායෙහි සංවණ්ණනි තාම: කායෙහි විකාරං කරොති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං; තාය සංවණ්ණනාය මරිස්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස; මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

16. වාචාය සංවණ්ණනි තාම: වාචාය හණති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං; තාය සංවණ්ණනාය, මරිස්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස; මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

17. කායෙන වාචාය සංවණණනි නාම: කායෙන ව විකාරං කරොති, වාචාය ව භණති, “යො ඵවං මරති. සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; තාය සංවණණතාය “මරිය්‍යාමි”ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

18. දුතෙන සංවණණනි නාම: දුතස්ස සාසනං ආරොවෙති: “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය. දුතස්ස සාසනං සුත්වා ‘මරිය්‍යාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

19. ලෙඛාය සංවණණනි නාම: ලෙඛං ජ්‍ජෙති “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති; අකබරකබරාය ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; ලෙඛං පස්සිත්වා ‘මරිය්‍යාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

20. ඔපාතං නාම: මනුස්සං උද්දිය්‍ය ඔපාතං බණති ‘පපතිත්වා මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. අනොදිය්‍ය ඔපාතං බණති ‘යො කොචි පපතිත්වා මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය. මනුස්සො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. යකෙඛා වා පෙතො වා තිරව්ඡානගත-මනුස්සවීග්ගහො වා තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; මරති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය. තිරව්ඡානගතො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; මරති, ආපනති පාවිතතියස්ස.

21. අපසෙසනං නාම: අපසෙසනෙ සන්ථං වා ධූපෙති, වීසෙන වා මකෙබ්බති, දුබ්බලං වා කරොති, සොබ්බෙ වා නරකෙ වා පපාතෙ වා ධූපෙති ‘පපතිත්වා මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; සන්ථෙන වා වීසෙන වා පපතිතෙන වා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

22. උපභීක්ඛිපනං නාම: අසිං වා සතතිං වා භෙණ්ඩං වා ලගුලං වා පාසාණං වා සන්ථං වා වීසං වා රජ්ජං වා උපභීක්ඛිපති ‘ඉමිං මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; තෙත මරිය්‍යාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

23. භෙණ්ඩප්පං නාම: ස්පට්ටං වා තවනීඨං වා තෙලං වා මධුං වා ඵාණීතං වා දෙති ‘ඉමං සාසිත්වා මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; තං සාසිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ඡති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

24. රූපුප්පභාණේ නාම: අමනාපිකං රූපං උපසංඝරති භයාතකං භෙරවං “ඉමං පස්සිත්වා උත්තසිත්වා මරිය්‍යාමි”ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; තං පස්සිත්වා උත්තසති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. මනාපිකං රූපං උපසංඝරති¹ ‘ඉමං පස්සිත්වා අලාභකෙත සුසසිත්වා මරිය්‍යාමි’ති, ආපනති දුක්ඛචය්‍ය; තං පස්සිත්වා අලාභකෙත සුසසති, ආපනති ථුල්ලච්චය්‍ය; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

1. පෙමනියං හදගඛගමං. ස්‍යා.

25. සද්දුපහාගේ නාම: අමනාපිකං සද්දං උපසංහරති භයානකං හෙරවං 'ඉමං සුඛා උත්තසිඛා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සුඛා උත්තසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස. මනාපිකං සද්දං උපසංහරති පෙමනීයං හදයඛිගමං 'ඉමං සුඛා අලාභකෙන සුසසිඛා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සුඛා අලාභකෙන සුසසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

26. ගඤ්ඤපහාගේ නාම: අමනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලායං 'ඉමං සාසිඛා ජේගුච්ඡතා පාටිකුලායතා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාසිඛෙ ජේගුච්ඡතා පාටිකුලායතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස. මනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති 'ඉමං සාසිඛා අලාභකෙන සුසසිඛා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාසිඛා අලාභකෙන සුසසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

27. රසුපහාගේ නාම: අමනාපිකං රසං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලායං 'ඉමං සාසිඛා ජේගුච්ඡතා පාටිකුලායතා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාසිඛෙ ජේගුච්ඡතා පාටිකුලායතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස. මනාපිකං රසං උපසංහරති, ඉමං සාසිඛා අලාභකෙන සුසසිඛා මරිසසති'ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාසිඛා අලාභකෙන සුසසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

28. ථෙඨාධිබ්බුපහාගේ නාම: අමනාපිකං ථෙඨාධිබ්බං උපසංහරති දුක්ඛසමථස්සං බරසමථස්සං "ඉමිනා පුට්ඨො මරිසසති"ති ආපනති දුක්ඛටස්ස; තෙන පුට්ඨස්ස දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස. මනාපිකං ථෙඨාධිබ්බං උපසංහරති සුඛසමථස්සං මුදුසමථස්සං "ඉමිනා පුට්ඨො අලාභකෙන සුසසිඛා මරිසසති"ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තෙන පුට්ඨො අලාභකෙන සුසසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

29. ඛිමමුපහාගේ නාම: තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙති "ඉමං සුඛා උත්තසිඛා මරිසසති"ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සුඛා උත්තසති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස. කල්යාණකමමස්ස සග්ගකථං කථෙති "ඉමං සුඛා අඛිමුතො මරිසසති"ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සුඛා අඛිමුතො "මරිසසාමි"ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

30. ආචිකඛනා නාම: පුට්ඨො භණති එවං මරසසු "යො එවං මරති, සො ඛනං වා ලභති, යසං වා ලභති, සග්ගං වා ගච්ඡති"ති ආපනති දුක්ඛටස්ස; තාය ආචිකඛනාය මරිසසාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

31. අනුසාසනී නාම: අපුට්ඨො භණති එවං මරසසු "යො එවං මරති, සො ඛනං වා ලභති, යසං වා ලභති, සග්ගං වා ගච්ඡති"ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තාය අනුසාසනීයා "මරිසසාමි"ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ඵුලලවටස්ස; මරති, ආපනති පාරුජකස්ස.

32. සංඛ්‍යානුකූලං. තාම: සංඛ්‍යානං කරොති: “පුරෙ භතතං වා පච්ඡාභතතං වා රතතිං වා දිවං වා තෙන සංඛ්‍යානෙන තං ජිවිතා වොරොපෙති”ති, ආපතති දුක්ඛථස්ස; තෙන සංඛ්‍යානෙන තං ජිවිතා වොරොපෙති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස; තං සංඛ්‍යානං පුරෙ වා පච්ඡං වා තං ජිවිතා වොරොපෙති, මුලථස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

33. නිමිත්තානුකූලං. තාම: නිමිත්තං කරොති “අකං වා නිබ්භිස්සාමි භමුකං වා උකං පිස්සාමි සිසං වා උකං පිස්සාමි තෙන නිමිත්තෙන තං ජිවිතා වොරොපෙති”ති, ආපතති දුක්ඛථස්ස; තෙන නිමිත්තෙන තං ජිවිතා වොරොපෙති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස; තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡං වා ජිවිතා වොරොපෙති, මුලථස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

34. අනාපතති අසඤ්චිච්ච අජාතනාස්ස න මරණාධිපපායස්ස උමත්තනකස්ස බිත්තවිත්තස්ස වෙදනථස්ස¹ ආදිකමිකස්සාති.

මනුස්සවිගගහපාරුජකමහි පඨමභාණවාග්‍රො
නිට්ඨිතො.

—

1. බිත්තවිත්තස්ස, වෙදනථස්ස. සීහල පොළකෙසු තථි

විනිතවහු.

උද්‍යානාථා.

සංවණ්ණනා නිසිදහොනා මුසලොදුකකිලෙන ව,
බුඩසපබ්බජනා සත්තා¹ ලග්ගවිදෙංසනාවිසං.

තයො ව වහුකමෙමහි ඉට්ඨකාහි පරෙ තයො,
මාසි ගොපාහසි චෙව අට්ටකො භාරණමපති.

සෙදං නහු ව සමොනො නනාපතඛාඤ්ජනෙන ව,
උට්ඨාපෙතොනා නිපාතෙනො අනාපාතෙන මරණං.

ජාගබ්බො සපතති ව මානා පුත්තං උතො වසි,
උතො න මියරෙ ඔඤ්ඤා භාපං වඤ්ඤා විජායති.

පකොදං නිගගනො යකොවා මාලයකකිඤ්ච පාතිති,
තා ඔඤ්ඤමානො පතරි සගගකිඤ්ච නිරයං භණ්.

ආලච්ඡා තයො රුකො දුයෙහි අපරෙ තයො,
මා කිලමෙසි න භුංගං තකකා සොච්ඡකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලාකො ගොති,
තස්ස භික්ඛු කාරුඤ්ඤෙන මරණවණ්ණං සංවණ්ණස්සං, සො භික්ඛු කාල-
මකාසි, තෙතං කුකකුච්චං අගොසි, “කච්චි හු බො මයං පාරුජිකං ආපතතිං
ආපන්නා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමස්සං ආරොවෙස්සං -පෙ-
“ආපතතිං භුමො භික්ඛවෙ ආපන්නා පාරුජිකන්ති.” (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිස්සකෙ
පිලොතිකාය පරිච්ඡන්තං දුරකං නිසිදහොනා ඔත්ථරිඤා මාරෙසි. තස්ස
කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස.” “න ව භික්ඛවො
අප්පරිවෙක්ඛිඤා ආසතෙ නිසිද්ධබ්බං. යො නිසිදෙය්‍ය, ආපතති
දුක්ඛටස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු භත්තගෙහ අනාරඝරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙතොනා මුසලෙ උසසිතෙ ඵකං මුසලං අගගහෙසි. දුතියො
මුසලො පරිපතීඤා අඤ්ඤාතරස්ස දුරකස්ස මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො කාල-
මකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනා ඤා භික්ඛුති?”
අසඤ්චිච්ච අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු භත්තගෙහ අනාරඝරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙතොනා උදුක්ඛලභණ්ඩකං අකකම්ඤා පච්චෙට්ඨි, අඤ්ඤාතරං
දුරකං ඔත්ථරිඤා මාරෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (4)

1. බුඩසපබ්බජනානිසත්තො. මජ්ඣ.

5. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛුසු පබ්බජිතා ගොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච: ‘ගවජ් භනෙන සබ්බෙසා තං පතිමානෙති’ති පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො ඔං භික්ඛු”ති “නාහං භගවා මරණාධිපපායො”ති. “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛුසු පබ්බජිතා ගොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච: ‘ගවජ් භනෙන සබ්බෙසා තං පතිමානෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඔං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛුසු පබ්බජිතා ගොන්ති. කාලෙ අරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච: ‘ගවජ් භනෙන සබ්බෙසා තං පතිමානෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලව්වයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණෙ වීලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණෙ වීලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඔං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණෙ වීලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලව්වයස්සා”ති. (10)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු විසගතං පිණ්ඩපාහං ලභිත්වා පටික්කමතං හරිත්වා භික්ඛුතං අග්ගකාරිකං අද්දසි. තෙ භික්ඛු කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො ඔං භික්ඛු”ති? “නාහං භගවා ජානාමි”ති. “අනාපනති භික්ඛු අජානන්තස්සා”ති. (11)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විමංසාධිපපායො අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො විසං අද්දසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො ඔං භික්ඛු”ති? “විමංසාධිපපායො අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු පාර ජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලව්වයස්සා”ති. (12)

13. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා¹ භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා සිලං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛුතා දුග්ගතිතා සිලා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (13)

14. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ සිලං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “ආපනතිංඤං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (14)

15. තෙන -පෙ- සො භික්ඛු න කාලමකාසි තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (15)

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨාපෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ඉට්ඨකා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (16)

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨාපෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ ඉට්ඨකං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනොනා පාරාජිකනති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (17-18)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛුතා දුග්ගතිතා වාසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (19)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා වාසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ වාසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි [-පෙ- ආපනොනා පාරාජිකනති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති -පෙ- භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (20-21)

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ගොපානසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළචං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (22)

1. ආලවකා. සභා.

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුනන්. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ ගොපානසිං මුඤ්ඤී. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරුජිකන්ති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලව්වයස්සාති”. (23-24)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුනන්. අට්ඨකං ඛබ්බන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඛබ්බාති”ති. සො තත්ථට්ඨිතො ඛබ්බන්තො පරිපතීන්තො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො තවං භික්ඛු?ති” “තාහං භගවා මරණාධිප්පායො”ති. “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිප්පායස්සාති”. (25)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුනන්. අට්ඨකං ඛබ්බන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඛබ්බාති”ති. සො තත්ථට්ඨිතො ඛබ්බන්තො පරිපතීන්තො කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරුජිකන්ති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ- තත්ථට්ඨිතො] පරිපතීන්තො ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලව්වයස්සාති”. (26-27)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො ඉතො ඔතරාති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීන්තො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිප්පායස්සාති”. (28)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තං භික්ඛුං එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉතො ඔතරාති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීන්තො කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරුජිකන්ති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] පරිපතීන්තො ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලව්වයස්සාති”. (29-30)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අනභිරතියා පිළිතො ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා පපාතෙ පපතන්තො අඤ්ඤතරං විලිවකාරං ඔජ්ජිත්වා මාරෙසි, තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස. ත ච භික්ඛුවෙ අනන්තං පාතෙතබ්බං. යො පාතෙත්ත, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”. (31)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා දවාය සිලං පවිජ්ඣංසු. අඤ්ඤතරං ගොපාලකං ඔජ්ජිත්වා මාරෙසි. තෙසං කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරුජිකස්ස, ත ච භික්ඛුවෙ දවාය සිලා පවිජ්ඣිතබ්බා, යො පවිජ්ජෙත්ත ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”. (32)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලාතො ගොති. තං භික්ඛු සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි තෙසං කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ ත මරණාධිප්පායස්සාති”. (33)

29. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. භං භික්ඛු මරණාධිපපායා තෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපන්නා පාරාජිකන්ති. තෙත බෝ පන සමයෙන ...] සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිචං අගොසි -පෙ- “අනාපන්නි භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපන්නි ඵුලලච්චයස්සා”ති. (34-35)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. තං භික්ඛු නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (51)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. තං භික්ඛු මරණාධිපපායා නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. -පෙ- [ආපන්නා පාරුජකන්ති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරුජකස්ස, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (52-53)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. තස්ස භික්ඛු අන්තං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (54)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා අන්තං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපන්නා පාරුජකන්ති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරුජකස්ස, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (55-56)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. තස්ස භික්ඛු පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (57)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති, තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපන්නා පාරුජකන්ති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරුජකස්ස; ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (58-59)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො ඉත්ථි පවුත්ථපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී ගොති. සා කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඝය්‍ය ගබ්භපාතනං ජානාමි”ති “සුචුට්ඨ ගබ්භිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. දුරකො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපන්නො පාරුජක”න්ති. (60)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස ඥෙඨ පජාපතියො ගොන්ති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිතී. වඤ්ඤා ඉත්ථි කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සචෙ සා භන්තො විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමෙස්ස ඉස්සරු භවිස්සති. ඉඛ්ඝය්‍ය තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාමි”ති. “සුචුට්ඨ ගබ්භිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. දුරකො කාලමකාසි. මාතා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපන්නො පාරුජක”න්ති. (61)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස ඥෙඨ පජාපතියො ගොන්ති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිතී. වඤ්ඤා ඉත්ථි කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සචෙ සා භන්තො විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමෙස්ස ඉස්සරු භවිස්සති. ඉඛ්ඝය්‍ය තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාමි”ති. “සුචුට්ඨ ගබ්භිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. මාතා කාලමකාසි, දුරකො න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස; ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (62)

49. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුරිසස්ස දො පජාපතියො හොනති එකා වඤ්ඤා එකා විජායතී. වඤ්ඤා ඉති කුට්ඨපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සවෙ සා හනෙන විජායස්සති, සබ්බස්ස කුට්ඨබ්බස්ස ඉස්සරා භවිස්සති, ඉඛස්සයා තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාති”ති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අද්ධි, උභො කාලමකංසු -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති, තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] උභො ත කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලව්වස්සා”ති. (63-64)

50. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ගබ්භිනී ඉති කුට්ඨපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛස්සයා ගබ්භපාතනං ජානාති”ති. “තෙන භි භගිනී මද්දස්සු”ති. සා මද්දපෙත්වා ගබ්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි. -පෙ- “ආපතතිං ඔං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (65)

51. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ගබ්භිනී ඉති කුට්ඨපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛස්සයා ගබ්භපාතනං ජානාති”ති. “තෙන භි භගිනී තාපෙති”ති. සා තාපෙත්වා ගබ්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං ඔං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (66)

52. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා වඤ්ඤා ඉති කුට්ඨපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛස්සයා හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං විජායෙය්‍ය”නති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා හෙසජ්ජං අද්ධි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති දුක්ඛචස්සා”ති. (67)

53. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා විජායතී ඉති කුට්ඨපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛස්සයා හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං ත විජායෙය්‍ය”නති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා හෙසජ්ජං අද්ධි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති දුක්ඛචස්සා”ති. (68)

54. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගතියා භික්ඛු සත්තරසවගතියං භික්ඛුං අභිගුලීපතොදකෙන ගාසෙසුං. සො භික්ඛු උත්තස්සනො අතස්සාසකො කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්සා”ති.¹ (69)

55. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවගතියා භික්ඛු ජබ්බගතියං භික්ඛුං කමමං කරිස්සාමාති ඔජ්ජරිත්වා මාරෙසුං. තෙසං කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්සා”ති, (70)

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භූතවෙජ්ජකො භික්ඛු යකං ජිවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති ථුලලව්වස්සා”ති. (71)

57. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං වාලයකබ්බිතාරං පාහෙසි. තං යකං ජිවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුළවං අහොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (72)

1. අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස ආපතති පාචිත්තියස්සාති. සක.

(ඉමස්මිං පන වජ්ජසමිං යාය ආපතතියා හවිහබ්බං සා සුද්දෙසකසු භිද්දිකාති ඉධ න දිත්තා අධිකථා)

58. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලකනතාරං පාහෙසි. තං යකඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං යකඛා ජීවිතා ත වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (73-74)

59. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලකනතාරං පාහෙසි. තං වාලා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිපපායස්ස”ති. (75)

60. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලකනතාරං පාහෙසි. තං වාලා ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං වාලා ජීවිතා ත වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (76-77)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වොරකනතාරං පාහෙසි. තං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිපපායස්ස”ති. (78)

62. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වොරකනතාරං පාහෙසි. තං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං වොරා ජීවිතා ත වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (79-80)

63. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං මෙඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- තං මෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (81-84)

64. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගභිතො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුතො පහාරං අදුසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්ස”ති. (85)

65. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගභිතො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තස්ස භික්ඛුතො පහාරං අදුසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (86-87)

66. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුතො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිපපායස්ස”ති. (88)

67. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුතො කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො අධිමුතො ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (89-90)

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිඤ්ඤා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (91)

69. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිඤ්ඤා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනේනා පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො උත්තසිඤ්ඤා තකාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (92-93)

70. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරොනනා රුක්ඛං ඡිද්දනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො අත්ථවසීතො ඡිද්දති”ති. තං තත්ථවසීතං ඡිද්දනං රුක්ඛො ඔත්ථරිඤ්ඤා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු තමරණාධිපපා-යස්සා”ති. (94)

71. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරොනනා රුක්ඛං ඡිද්දනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො අත්ථවසීතො ඡිද්දති”ති. තං තත්ථවසීතං ඡිද්දනං රුක්ඛො ඔත්ථරිඤ්ඤා මාරෙසි -පෙ- [ආපනේනා පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] රුක්ඛො ඔත්ථරිඤ්ඤා ත මාරෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (95-96)

72. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු දායං ආලිමෙපසුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ තමරණාධිපපායස්සා”ති. (97)

73. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු මරණාධිපපායා දායං ආලිමෙපසුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු -පෙ- [ආපනේනා පාරාජිකනති තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] මනුස්සා දඩ්ඨා ත කාලම-කංසු. තෙසං කුක්කුළවා අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (98-99)

74. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “ආවුසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙති”ති. ‘සුට්ඨි භනෙන’ති එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “ආපතති. ඤ්ඤා භික්ඛු ආපනේනා පාරාජික”නති. (100)

75. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “අවුසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙති”ති. සො “නාගං තුස්සං වචනං කරිස්සාමි”ති ජිවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස, ආපතති දුක්ඛච්චයස්සා”ති. (101)

76. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො ඤ්ඤාසරෙ ගත්ථ-පාදවජ්ඣෙනා ඤ්ඤාතකෙහි සමපරික්ඛිණේණා ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුස්සො එතදවොච:- “ආවුසො ඉවජ්ථ ඉමස්ස මරණ”නති. “ආම භනෙන ඉවජ්ජාමා”ති. “තෙන හි තකකං පායෙථා”ති. තෙ තං තකකං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “ආපතති. ඤ්ඤා භික්ඛු ආපනේනා පාරාජිකනති. (102)

77. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො කුලසරෙ හන්ථ-
පාදවර්තනො ඤාතකෙහි සමපරිකිණ්ණො භොති. අඤ්ඤාතරු භික්ඛුනී තෙ
මනුස්සො එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉවජ්ථ ඉමස්ස මරණ”නති. “ආමයො-
ඉවජ්ඣමා”ති. තෙන හි “ලොණසොපීරකං පායෙථා”ති. තෙ තං ලොණසොපී-
රකං පායෙත්තං. සො කාලමකාසි. තස්සා කුක්කුළුවං අභොසි. අථ ඛො සා
භික්ඛුනී භික්ඛුනීතා එතමන්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එතමන්ථං
ආරොවෙත්තං. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙත්තං -පෙ- “ආපතතිං සා
භික්ඛවෙ භික්ඛුනී ආපන්නා පාරුජික”නති. (103)

තනියපාරුජිකං සමන්තං.

2. 4.

චතුස්ථපාරුජිකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටා-
භාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා සන්දිට්ඨා සමන්තා භික්ඛු
විශගුමුද්දාය තදියා තීරෙ වස්සං උපගච්ඡංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන
වජ්ජී දුබ්භිකඛා ගොති දව්භිතිකා සෙතට්ඨිකා¹ සලාකා වුත්තා ත සුකරු
උඤ්ඤත්ත පග්ගහෙන යාපෙතුං.

2. අථ ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතදභොසි:- එතරහි ඛො වජ්ජී
දුබ්භිකඛා දව්භිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකා වුත්තා ත සුකරු උඤ්ඤත්ත
පග්ගහෙන යාපෙතුං. කෙන නු ඛො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා
අවිච්ඡේදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්‍යාමා’ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු:- “හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහිනං කම්මන්තං
අභිට්ඨිතෙන, හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහිනං දුනෙය්‍යං හරුම, එවං තෙ අමොකං
දුතුං මඤ්ඤේස්සනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිච්ඡේදමානා ඵාසුකං
වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්‍යාමා’ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු:- “අලං ආට්ඨසො කිං ගිහිනං කම්මන්තං
අභිට්ඨිතෙන, හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහිනං දුනෙය්‍යං හරුම, එවං තෙ අමොකං
දුතුං මඤ්ඤේස්සනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිච්ඡේදමානා ඵාසුකං
වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්‍යාමා’ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආට්ඨසො කිං ගිහිනං කම්මන්තං අභිට්ඨි-
තෙන, කිං ගිහිනං දුනෙය්‍යං හටෙන, හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහිනං අඤ්ඤා-
මඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසාම,² අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස
කුක්කුළුවා ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස කුක්කුළුවා ලාභී, අසුකො භික්ඛු
තතියස්ස කුක්කුළුවා ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුස්ථස්ස කුක්කුළුවා ලාභී, අසුකො
භික්ඛු සොතාපනො, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී,
අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙවිජ්ජේ, අසුකො භික්ඛු ඡත්තරිකඤ්ඤා’ති.
එවං තෙ අමොකං දුතුං මඤ්ඤේස්සනති. එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා
අවිච්ඡේදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම න ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්‍යාමා’ති.
“එසොයෙව ඛො ආට්ඨසො සෙය්‍යො යො අමොකං ගිහිනං අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස
උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිතො”ති.

1. සෙතට්ඨිකා, කප්ඵි. 2. භාසිස්සාම - ඉජ්ජං.

6. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ගිහිනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිංසු: අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස ක්කිත්තස්ස ලාභී -පෙ- අසුකො භික්ඛු ඡළභිඤ්ඤා”ති.

7. අථ ඛො තෙ මනුස්සා “ලාභා වත තො, සුලභං වත තො, යෙසං¹ තො ඵවරුපා භික්ඛු වස්සං උපගතා, න වත තො ඉතො පුබ්බෙ ඵවරුපා භික්ඛු වස්සං උපගතා, යථයිමෙ භික්ඛු සීලවනො, කල්‍යාණධම්මා”ති. තෙ න තාදිසාති භොජනාති අත්තනා භුක්ඛන්ති, මාතාපිතුනාං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දුසකම්මකරපොරිසස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. න තාදිසාති බාදනියසාති -පෙ- සායනියසාති -පෙ- පාතාති අත්තනා පිවන්ති, මාතා-පිතුනාං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දුසකම්මකරපොරිසස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වණ්ණවා අගෙසුං පිණ්ඩියා පසන්නමුඛවණ්ණො විප්පසන්නඡ්චිවණ්ණො.

8. ආවිණ්ණං ඛො පතෙතං වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං භගවන්තං දස්සනාය උපසඬකම්භුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වස්සං චුත්ථා තෙමාසච්චයෙන සෙනාසනං සංසාමෙක්ඛා පත්තවීවරං ආදාය යෙන වෙසාලී තෙන පක්කම්භු. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවතං කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්භු. උපසඬකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙක්ඛා ඵකමන්තං නිසීදිංසු.

9. තෙන ඛො පත සමයෙන දීසාසු වස්සං චුත්ථා භික්ඛු කිසා ගොන්ති ලුඛා දුබ්බණ්ණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතා ධම්මිසඤ්ඤානා. වගුච්ඡදා-නිරියා පත² භික්ඛු වණ්ණවා ගොන්ති පිණ්ඩියා පසන්නමුඛවණ්ණො විප්පසන්නඡ්චිවණ්ණො. ආවිණ්ණං ඛො පතෙතං චුත්ථානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං.

10. අථ ඛො භගවා වගුච්ඡදානිරියෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සම්මොදමානා අවිච්ඡමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිත්ථා”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, සමග්ගා ව මයං භන්ත සම්මොදමානා අවිච්ඡමානා ඵාසුකං වස්සං වසිමා, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිමා”ති. ජාතනාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතනාපි න පුච්ඡන්ති, කාලං විදික්ඛා පුච්ඡන්ති කාලං විදික්ඛා න පුච්ඡන්ති, අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති තො අත්ථසංභිතං, අත්ථසංභිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං.

1. යෙසං වත. - ම.ජ.සං. 2. ‘පත’ ඉති පොඤ්ඤාසු උතං.

11. දව්‍යාකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති “ධම්මං වා දෙසිස්සාම, සාවකානං වා සිකිංසදං පඤ්ඤාපෙස්සාම”ති. අථ ඛො භගවා වග්ගුමුද්දනිරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙන භික්ඛවෙ සමග්ගා සමමාදමානා අවිච්ඡේදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලම්භා”ති. අථ ඛො හෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “කච්චි පන වො භික්ඛවෙ භූත”න්ති. “අභූතං භගවා”ති. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡේදියං මොඝපුරිසා අනනුලොමිකං අප්පනිරූපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා උදරස්ස කාරණා ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සථ. වරං තුමොහි මොඝපුරිසා තිණ්ණෙන ගොවිකන්තනෙන¹ කුච්ඡපරිකතො,² න තෙව උදරස්ස කාරණා ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිතො. නං කිස්ස හෙතු? නතො නිදහං හි මොඝපුරිසා මරණං වා නිගච්ඡය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං, න තෙව තප්පච්චයා කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය. ඉතො නිදහස්ස ඛො මොඝපුරිසා කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය-පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි:

12. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ මහාවොරා සතො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ පඤ්ච?

(1) ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස මහාවොරස්ස එවං ගොති: “කුදස්සු³ නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ඣානීසු ආභිණ්ඩස්සාමි ගතතො සාතතො ඡිත්තතො ඡේද්‍යපෙතො පචතො පාවෙතො”ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ඣානීසු ආභිණ්ඩති ගතතො සාතතො ඡිත්තතො ඡේද්‍ය-පෙතො පචතො පාවෙතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පාපභික්ඛුතො එවං ගොති: “කුදස්සු නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ඣානීසු වාරිකං වරිස්සාමි සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨානං වෙච පබ්බජිතානස්ස, ලාභී විවර-පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරාන”න්ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ඣානීසු වාරිකං වරිති සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨා-නස්සෙච පබ්බජිතානං ච, ලාභී විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන ගිලාපච්චයහෙසජ්ජ-පරිකාරානං. අයං භික්ඛවෙ පඨමො මහාවොරො සතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(2) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු තථාගතප්පච්චේදිනං ධම්මවිතයං පරියාපුණ්ණිඛා අත්තතො දහති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො මහා-වොරො සතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(3) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු සුඛං බ්‍රහ්මචාරිං පරිසුඛං බ්‍රහ්මචාරියං චරන්තං අමුලකෙන අබ්‍රහ්මචාරියෙන අනුභංගෙති. අයං භික්ඛවෙ තතියො මහාවොරො සතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

1. ගොවිකන්තන, කන්ති, මු. 2. කුච්ඡ-පරිකතො, කන්ති. 3. කුදස්සු, මජ්ඣ.

(4) පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඉධෙ'කවෙවා පාපභික්ඛු යාති තාති සඛසස්ස ගරුභණ්ඩාති ගරුපරික්ඛාරුති, සෙය්‍යපීදං: ආරුමො ආරුමවච්ඡු විහාරො විහාරවච්ඡු මඤ්චො පිඨං භිසි බිම්බොගනං¹ ලොඤ්ඤාමි ලොභභාණකො ලොභවාරකො ලොභකවාහං වාසි ඵරසු කුඨාරි කුඤ්ඤො නිබ්බදනං චුලථි වෙඨ මුඤ්ඤං බබ්බජං තිණං මහතිකා දුරුභණ්ඩං මහතිකාභණ්ඩං, තෙති ගිහී² සඛගණ්ඨාති, උපලාපෙති. අයං භික්ඛවෙ වතුන්ථො මහාවොරො සතොතා සංචිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(5) සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුග්ගකෙ සස්සමණ-බ්‍රාහ්මණීයා පජාය සදෙවමනුස්සාය අයං අගො මහාවොරො යො අසනනං අභුතං උත්තරිමනුස්සබ්බමං උලලපති. තං කිස්ස ගෙතු? ථෙය්‍යාය වො භික්ඛවෙ රට්ඨපිණ්ඩො භුතොති.

අඤ්ඤථා සනාමතතානං අඤ්ඤථා යො පවෙදයෙ,
තික්ඛච්ච කිතවස්සෙව භුතනං ථෙය්‍යන තස්ස තං.

කාසාවකණ්ඨා බහවො පාපබ්බමා අසඤ්ඤතා,
පාපා පාපෙහි කමෙමති තීරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.

සෙය්‍යා අයොගුලො භුතොතා තතොතා අගිහිබ්බුපමො,
යඤ්ච භුඤ්ඤ්‍යා දුස්සීලො රට්ඨපිණ්ඩං අසඤ්ඤතොති.

13. අථ බො භගවා වග්ගුමුද්දනිරියෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුභරතාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනාගිජානං උත්තරිමනුස්සබ්බමං අනතුපනාසිකං අලම්භිසංකුණ්දස්සනං සමුද්වරෙය්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි’ති. තභො අපරෙන සමයෙන සමනුග්ගාතියමානො වා අසමනුග්ගාතියමානො වා ආපගොතා විසුද්ධාපෙකකා ඵවං වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවාහං ආවුසො අවච්චං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි, නුවජං මුසා විලපි’නති. අයමි පාගජිකො භොති අසංවාසො”ති.

ඵවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

1. බිම්බොගනං. ම.ජ.සං 2. ගිහි, කාසව.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබ්හුලා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතො පත්තසඤ්ඤිතො අනබ්ගතො අබ්ගතසඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකතසඤ්ඤිතො අබ්බිමානො අඤ්ඤං ව්‍යාකරිංසු. තෙසං අපරොන සමයෙන රුතායපි විතතං තමභි, දොසායපි විතතං තමභි, මොහායපි විතතං තමභි. තෙසං කුහකුච්චං අනොසී: “භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං. මයඤ්චමහ අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතො පත්තසඤ්ඤිතො අනබ්ගතො අබ්ගත-සඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකතසඤ්ඤිතො, අබ්බිමානො අඤ්ඤං ව්‍යාකරිමහ, කච්චි භු ඛො මයං පාරුජිකං ආපනතීං ආපන්නා”ති. ආයසමනො ආනිඤ්ඤා ඵතමන්තං ආරොවෙසී. ආයසමා ආනඤ්ඤා භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසී.

15. හොනති¹ තෙ ආනඤ්ඤා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතො පත්තසඤ්ඤිතො අනබ්ගතො අබ්ගතසඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකතසඤ්ඤිතො අබ්බිමානො අඤ්ඤං ව්‍යාකරන්තී, තං ච ඛො ඵතං අබ්බිමානා-රිකන්තී. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුසංඛමමං අතභූපනාසිකං අලම්බියඤ්ඤාදස්සනා සමුද්ච්ඡරස්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි’ති. තෙනා අපරොන සමයෙන සමනුග්ගාහියමානො චා අසමනුග්ගාහිය-මානො චා ආපනොනා විසුද්ධාපෙතකඛා ඵවං වදෙස්‍ය: ‘අජානාමවාහං ආවුත්ඤා අවචං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි,භූමිජං මුසා විලපි’න්ති අඤ්ඤාමු අබ්බිමානා. අයමපි පාරුජිකො හොති අසංවායො”ති.

[දුතියපඤ්ඤන්තී.]

16. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- [ඤ්ඤන්තිවතුන්තො කමෙමන -පෙ- උපසම්පන්නො]. අයං ඉමසම්. අනෙ අබ්බෙපනො භික්ඛුති.

අනභිජානන්ති අසත්තං අභූතං අසංවිජ්ජමානං අජාතනොනා අපස්ස-නොනා අත්තති කුසලං ධම්මං අත්ති මෙ කුසලො ධම්මොති.

උත්තරිමනුසංඛමමො නාම: ක්කාතං විමොක්ඛං සමාධි සමාපන්නි ඤ්ඤාදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පනානං විනිවර්ණකා විතතස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

අතභූපනාසිකන්ති තෙ චා කුසලෙ ධම්මෙ අත්තති උපතෙති, අත්තානං චා තෙසු කුසලෙසු ධම්මෙසු උපතෙති.

ඤ්ඤන්ති තිස්සො විජ්ජා.

දස්සන්ති යං ඤ්ඤං තං දස්සන්තං. යං දස්සන්තං තං ඤ්ඤං.

සමුද්ච්ඡරස්‍යාති ආරොවෙස්‍ය ඉත්ථියා චා පුරිස්සා චා ගහට්ඨස්ස චා පබ්බජිතස්ස චා.

1. හොනති යෙන තෙ ආනඤ්ඤා, මජ්ඣං. හොනති යෙවානඤ්ඤා, ස්‍යා.

ඉති ජානාමි ඉති පස්සාමිති ජානාමහං එතෙ ධම්මෙ, පස්සාමහං එතෙ ධම්මෙ, අනි ව මෙ එතෙ ධම්මා, මයි එතෙ ධම්මා සන්දිස්සන්ති, අහස්ස ඵෙ එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමිති

තතො අපරෙහි සමයෙනාති යස්මිං බණ්ණ සමුද්දව්ණ්ණං ගොති, තං බණ්ණං තං ලයං තං මුත්තං විතිවතො.

සමනුග්ගාභිසමානොති යං වජ්ඣ පටිඤ්ඤානං ගොති, තස්මිං වජ්ඣස්මිං සමනුග්ගාභිසමානො: 'කිං තෙ අධිගතං, කින්නි තෙ අධිගතං, කදා තෙ අධිගතං, කත්තං තෙ අධිගතං, කතමෙ තෙ කිලෙසා පභිතා, කතමෙසං ත්වං ධම්මානං වා ලාභි'ති.

අසමනුග්ගාභිසමානොති ත කෙනවි ටුළුවමානො.

ආපනෙනාති පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අහුතං උත්තරිමනුස්ස-ධම්මං උලුපිච්ඡා පාරුජිකං ආපතතිං ආපනොතා ගොති.

විසුද්ධාපනෙධාති ගිහි වා ගොතුකාමො උපාසකො වා ගොතුකාමො ආරාමිකො වා ගොතුකාමො සාමණේරො වා ගොතුකාමො.

අජානමෙවං ආවුසො අවෙවං ජානාමි අපස්සං පස්සාමිති නාහං එතෙ ධම්මෙ ජානාමි, නාහං එතෙ ධම්මෙ පස්සාමි, තනි ව මෙ එතෙ ධම්මා, න මයි එතෙ ධම්මා සන්දිස්සන්ති, න වාහං එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමිති.

තුච්ඡං මුසා විලපින්නි තුච්ඡකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං, අහුතං මයා භණ්ණිතං, අජානනොතං මයා භණ්ණිතං.

අඤ්ඤානු අධිමානාති සපෙච්ඡා අධිමානං.

අයමපිති පුරිමෙ උපාදය ටුළුවති.

පාරුජිකො ගොතිති සෙය්‍යථාපි තාම තාලො මත්තකච්ඡිකො අහබ්බො පුත විරුලුතියා, එවමෙව භික්ඛු පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අහුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපිච්ඡා අස්සමණො ගොති අසක්කපුත්තියො, තෙන ටුළුවති පාරුජිකො ගොතිති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම: එක¹කමමං එකුද්දෙසො සමසික්ඛිතා එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තනි, තෙන ටුළුවති අසංවාසොති.

උත්තරිමනුස්සධම්මො නාම: ක්ඛානං විමොක්ඛං සමාධි සමාපත්ති ඤ්ණදස්සනං මහග්ගාවතා එලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පහානං විනිවරණතා විතනස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

කුන්තති පඨමං ක්ඛානං දුතියං ක්ඛානං තතියං ක්ඛානං චතුත්තං ක්ඛානං.

1. එකං කමමං, කත්තං.

විමොක්ඛානී සුඤ්ඤතො විමොක්ඛො අනිමිතො විමොක්ඛො අප්පණ්ණිතො විමොක්ඛො.

සමාධිති සුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිතො සමාධි අප්පණ්ණිතො සමාධි.

සමාපනතීති සුඤ්ඤතා සමාපනති අනිමිතො සමාපනති අප්පණ්ණිතො සමාපනති.

ඤ්ඤාදස්සනනානි¹ තිස්සො විජ්ජා.

මග්ගභාවනාති වත්තාරො සතිපට්ඨානා වත්තාරො සමප්පධානා වත්තාරො ඉද්ධිපාදා පඤ්චජ්ඣයාති පඤ්ච බ්ලාති සත්ත බොජ්ඣංගා අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො.

ඵලසම්ප්පිකිරියාති සොකාපනතිඵලස්ස සම්ප්පිකිරියා සකද්ගාමිඵලස්ස සම්ප්පිකිරියා අනාගාමිඵලස්ස සම්ප්පිකිරියා අරහත්තස්ස සම්ප්පිකිරියා.

කිලෙසප්පභාවනාති රුගස්ස පභාතං දෙසස්ස පභාතං මොහස්ස පභාතං.

විනිවරණතා විතනස්සාති රුගා විතතං විනිවරණතා දෙසා විතතං විනිවරණතා මොහා විතතං විනිවරණතා.

සුඤ්ඤාගාමෙ අභිරතීති පඨමෙන ක්කිංතෙන සුඤ්ඤාගාමෙ අභිරතී, දුතියෙන ක්කිංතෙන සුඤ්ඤාගාමෙ අභිරතී, තතියෙන ක්කිංතෙන සුඤ්ඤාගාමෙ අභිරතී, චතුස්සෙන ක්කිංතෙන සුඤ්ඤාගාමෙ අභිරතී.

1. තිභාකාරෙහි පඨමං ක්කිංතං සමාපජ්ජන්ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණිස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණිතස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණිතන්ති.

2. චතුර්භාකාරෙහි පඨමං ක්කිංතං සමාපජ්ජන්ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණිස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණිතස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

3. පඤ්චභාකාරෙහි පඨමං ක්කිංතං සමාපජ්ජන්ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණිස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණිතස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

4. ඡර්භාකාරෙහි පඨමං ක්කිංතං සමාපජ්ජන්ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණිස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණිතස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

1. ඤ්ඤානා, සබ්බස්ස.

5. සත්ත්වභාවයෙන් පසුව කොතරා සම්පන්නත්වයෙන් සම්පන්නත්වයෙන් භවත්වනු ලබන ආත්මයා පාරාජිකයා: පුබ්බෙවසා හොත් “මුසා භවත්වනු” නැත්, භවත්වනු හොත් “මුසා භවත්වනු” නැත්, භවත්වනු හොත් “මුසා මයා භවත්වනු,” විනිශ්චය දිට්ඨිං, විනිශ්චය ඛණ්ඩං, විනිශ්චය රුපිං, විනිශ්චය භාවං.

6. නීහාකාරෙහි පශ්චාත් උත්තරාශ්වයා සමාපයුතීති සමපජානමුසා
භණ්ණාසංඝායා ආපනති පාරජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”නති,
භණ්ණාසංඝායා හොති “මුසා භණ්ණම්”ති, භණ්ණිකස්ස හොති “මුසා මසා
භණ්ණික”නති.

7. චන්ද්‍රහාකාරෙහි පස්මං ක්‍රියං සම්පූර්ණමිති සම්පූර්ණමුසා
භාණ්ඩාසංඝාතං ආපනාති පාරාජිකාසංඝාතං පුබ්බෙවසංගොති “මුසා භාණ්ඩාසංඝාතං”නති,
භාණ්ඩාසංඝාතං ගොති “මුසා භාණ්ඩාසංඝාතං”නති, භාණ්ඩාසංඝාතං ගොති “මුසා මුසා
භාණ්ඩාසංඝාතං”නති, විනිශ්චයං දිට්ඨං.

8. පඤ්චනාකාරෙහි පඨමං කුට්ඨං සමපජ්ජමිති සමපජ්ජනමුසං
භණ්ණානස්ස ආපවති පාරුජ්කස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති “මුසං භණ්ණස්ස”න්ති,
භණ්ණානස්ස ගොති “මුසං භණ්ණමි”ති, භණ්ණිකස්ස ගොති “මුසං මයං භණ්ණික”න්ති,
විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්තිං.

9. ජහාකාරෙහි පදමං කුතං සමාපජ්ජාමිති සමපජානමුසා භණ්ණාසාසා ආපනති පාරුජිකාසා: පුබ්බෙවසා හොති “මුසා භණ්ණිසා”නති, භණ්ණාසාසා හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිසාසා හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛනාහිං, විනිධාය රුචිං.

10. සත්තාභාක්‍යාරෙති පටිමං කිංතං සම්පජ්ජාමිති සම්පජානමුසං
භණ්ණානස්ස ආපථති පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති “මුසං භණ්ණස්ස”න්ති,
භණ්ණානස්ස ගොති “මුසං භණ්ණමි”ති, භණ්ණිකස්ස ගොති “මුසං මයං
භණ්ණික”න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

11. නීහාකාරෙහි පිළිමං කුඩාං සමාපනොනාති සමපජානමුසා
භණ්ණකසං ආපතති පාරුජිකසං: පුබ්බෙවසං ගොති “මුසා භණ්ණිකසං”නති,
භණ්ණකසං ගොති “මුසා භණ්ණමී”ති, භණ්ණිකසං ගොති “මුසා මයා
භණ්ණිත”නති.

12. වතුහාකාරෙහි පදමං කුඩං සමාපනොති සමපජානමුසා
භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”න්ති,
භණ්ණානස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිනස්ස හොති “මුසා මයා
භණ්ණිත”න්ති, චිතිධාය දිට්ඨිං.

13. පසුබහාකාරෙහි පඨමං කොතං සමාපනෙනාති සමපජානමුසා භණ්ණකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”නති, භණ්ණකස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිකස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිබාස දිට්ඨිං, විනිබාස බන්තං.

14. ඡහාකාරෙහි පදමං කුතං සමාපනොනාති සමපජානමුසා
භණ්ණාසං ආපනති පාරාජිකසං: පුබ්බෙවසං ගොති “මුසා භණ්ණිසං”නති,
භණ්ණාසං ගොති “මුසා භණ්ණමි”ති භණ්ණිතසං ගොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති,
චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය බන්ධං, චිතිධාය රූපිං.

15. සත්තාභාසාලෙභි පඨමං ඤාතං සම්පන්නොති සම්පජ්ඣමුසා භණ්ණාසං ආපභති පාරාජිකසං: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණ්ණාසං හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිකසං හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති. විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

16. තිහාකාරෙහි පඨමස්ස ක්කාතස්ස ලාභි'මනීති සම්පජානමුසා භණ්-
තාස්ස ආපතන් පාරුජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”නති,
භණ්තාස්ස හොති “මුසා භණාමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති.

17. චන්ද්‍රායාමරෙහි පදමයා ඛානසා ලාභී'මහිනි සමපජානමුසා
භණ්ඩායාමරෙහි පාපානි පාරාජිකයා: පුබ්බවයාමරෙහි "මුසා භණ්ඩායාමරෙහි"
භණ්ඩායාමරෙහි "මුසා භණ්ඩායාමරෙහි"හි, භණ්ඩායාමරෙහි "මුසා මයා භණ්ඩායාමරෙහි"
විනිශ්චය දිට්ඨිං.

18. පඤ්චභාකාරෙහි පදමසා කොතසා ලාභී'මහීනි සම්පජානමුසා භණ්ණානසා ආපනති පාරාජිකසා: පුබ්බෙවසා හොති "මුසා භණ්ණිසා"නති, භණ්ණානසා හොති "මුසා භණාමි"ති භණ්ණිතසා හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනාහිං.

19. ඡභාකාරෙහි පදමසස ක්කාතසස ලාභී'මිනිති සමපජානමුසා භණ්ණාසස ආපතති පාරාජිකසස: පුබ්බෙවසස හොති "මුසා භණ්ණිසස"නති, භණ්ණාසස හොති "මුසා භණ්ණාමි"ති, භණ්ණිකසස හොති "මුසා මයා භණ්ණික"නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛණ්ණං, විනිධාය රුචිං.

20. සත්තානාකාරෙහි පඨමස්ස කොතස්ස ලාභී'මිති සම්පජානමුසා, භණ්ණාස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”න්ති, භණ්ණාස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනතිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

21. නිහාකාරෙහි පයමසස ක්කාතසස වසී'මෙනි සමපජානමුසා භණ්ණාසස ආපනති පාරාජිකසස: පුබ්බෙවසස හොති "මුසා භණ්ණිසස"නති, භණ්ණාසස හොති "මුසා භණ්ණාමි"ති, භණ්ණිතසස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති.

22. චතුරාකාරෙහි සුමනස්ස කුමාරස්ස වසී'ගීති සමපජානමුසා,
භණ්ණාසාසා ආපතති පාරාජිකස්ස: පුබ්බවස්ස ගොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති,
භණ්ණාසාසා ගොති "මුසා භණ්ණම්"ති භණ්ණිතස්ස ගොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති;
චිතිධාය දිට්ඨිං.

23. පසුදිගාකාරෙහි පද්මසා ඛානසා වසිමිනි සමපජාතමුසා භණ්ණාසා ආපච්ඡා පාරාජිකසා: පුබ්බෙවසා හොති “මුසා භණ්ණසා”නති භණ්ණාසා හොති “මුසා භණ්ණමි”ති භණ්ණසා හොති “මුසා මයා භණ්ණත”නති මිනිධාය දිට්ඨිං, මිනිධාය බනනිං.

24. ජහාකාරෙහි පයමසස කොතසස වසීමිනිහි සමපජානමුසා භණ්ණානසස ආපතත් පාරාජිකසස: පුබ්බෙවසස හොති “මුසා භණ්ණිසස”නති, භණ්ණානසස හොති “මුසා භණ්ණාමි”ති, භණ්ණිනසස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛණ්ණං, විනිධාය රුචිං.

25. සත්‍යතාකාලෙහි පශ්චාත්ත ඝාතය වසීමෙහි සමපජානමුසා භණ්ණායා ආපනත් පාරාජිකයා: පුබ්බවසා හොති “මුසා භණ්ණික”නති, භණ්ණායා හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණයා හොති “මුසා මයා භණ්ණික”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

26. නිහාකාරෙහි “පටං මං කුතං සිප්පිකතං මයා”හි සම්පූර්ණමුසා භණ්-
නාසය ආපතති පාරාජිකසය: පුබ්බෙවසයා ගොති “මුසා භණ්සය”නති,
භණ්නාසයා ගොති “මුසා භණ්මි”ති භණ්තසයා ගොති “මුසා මයා භණ්ත”නති.

27. චන්ද්‍රහාසාචාර්ය “පසුමං කොතං සච්ඡිකතං මයා” ති සම්පූර්ණමූලා භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය ආපනති පාරාජිකසංස්කෘතිය: පුබ්බෙච්ඡාසංස්කෘතිය හොති “මූලා භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය” නති, භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය හොති “මූලා භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය” නති, භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය හොති “මූලා මයා භාෂ්‍යාසංස්කෘතිය” නති, විනිශ්චය දිට්ඨිං.

28. පසුව හා කාලෙහි “පඨමං ඤාතං සම්මතං මයා” ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාසාස ආපනති පාරාජිකාසාස: පුබ්බෙවසාස හොති “මුසා භණ්ණාසාස” නති, භණ්ණාසාස හොති “මුසා භණ්ණාමි” ති, භණ්ණාසාස හොති “මුසා මයා භණ්ණාසාස” නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බනාති.

29. ඡහාකාරෙහි “පඨමං කොතං සම්මතං මයා”නි සම්මතං මයා භික්ෂුනාං ආපනති පාරාජිකයා: පුබ්බෙවයා හොති “මුසා භණ්ණියා”නති, භික්ෂුනාං හොති “මුසා භණ්ණියා”නති, භණ්ණියා හොති “මුසා මයා භණ්ණියා”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රූපිං.

30. සත්තභාකාරෙහි “පඨමං ඛානං සව්ඡිකතං මයා”නි සම්පජ්ඣනමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්තී පාරාජිකස්ස; පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”නති, භණ්ණතස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රූපිං, විනිධාය භාවං.

(යථා ඉදං පඨමං ඤාතං විජාරිතං, එවං සබ්බං විජාරෙතබ්බං.)

31. නිහාකාරෙහි - දුතියං ක්‍රියානං -පෙ- තතියං ක්‍රියානං -පෙ- චතුස්ථං ක්‍රියානං -පෙ- සම්පූර්ණං -පෙ- සම්පූර්ණාමි -පෙ- සම්පූර්ණො -පෙ- චතුස්සක්ක ක්‍රියානස්ස ලාභිමහි -පෙ- චස්මිමහි -පෙ- චතුස්ථං ක්‍රියානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපජන් පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙච්චස්ස හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණ්ණානස්ස හොති “මුසා භණ්ණාමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති, -පෙ- විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රූපිං, විනිධාය භාවං.

32. නිහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං විමෝක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමෝක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං විමෝක්ඛං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතස්ස විමෝක්ඛස්ස ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිතො විමෝක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

33. නිහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතස්ස සමාධිස්ස ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිතො සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

34. නිහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං සමාපතතිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපතතිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාපතතිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතාය සමාපතතියා ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිතා සමාපතති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

35. නිහාකාරෙහි - තිස්සො විජ්ජා සමාපජ්ජිං, -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- තිස්සන්තං විජ්ජානං ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

36. නිහාකාරෙහි - චක්ඛාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- චක්ඛාරො සම්මප්පට්ඨානෙ -පෙ- චක්ඛාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- චතුත්තං ඉද්ධිපාදානං ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'චක්ඛාරො ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

37. නිහාකාරෙහි - පඤ්චේන්ද්‍රියාති -පෙ- පඤ්චබලාති සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඤ්චන්තං බලානං ලාභිමහි පෙ- වසිමහි -පෙ- 'පඤ්ච බලාති සච්ඡිකතාති මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

38. නිහාකාරෙහි - සත්ථබ්බොජ්ඣබ්බෙහි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සත්තන්තං බ්බොජ්ඣබ්බානං ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'සත්ත බ්බොජ්ඣබ්බො සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

39. නිහාකාරෙහි - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරියස්ස අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

40. නිහාකාරෙහි - සොභාපතතිඵලං -පෙ- සකද්දගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරහත්තස්ස ලාභිමහි -පෙ- වසිමහි -පෙ- 'අරහත්තං සච්ඡිකතං මයා'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

41. නිහාකාරෙහි - 'රාගො මෙ වතො, වතො, මුත්තො, පභිතො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'ති සම්පජ්ඣන්තිසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

42. නිගාකාරෙහි - දෙසො මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

43. නිගාකාරෙහි - මොහො මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

44. නිගාකාරෙහි - රුගා මෙ විතතං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

45. නිගාකාරෙහි - දෙසා මෙ විතතං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

46. නිගාකාරෙහි - මොහා මෙ විතතං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස:- පුබ්බෙවස්ස හොති: "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණානස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"නි, භණ්ණිකස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණික"නති.

47. වතුගාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චගාකාරෙහි -පෙ- ඡගාකාරෙහි -පෙ- සත්ථගාකාරෙහි මොහා මෙ විතතං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණානස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"නි, භණ්ණිකස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණික"නති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛනතිං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

සුද්ධිකං නිවහිතං.

1. නිගාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුංතං දුතියඤ්ච කුංතං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඨමස්ස ව කුංතස්ස දුතියස්ස ව කුංතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසි'මති -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුංතං දුතියඤ්ච කුංතං සමජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිගාකාරෙහි - පඨමං ව කුංතං තතියං ව කුංතං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඨමස්ස ව කුංතස්ස තතියස්ස ව කුංතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුංතං තතියඤ්ච කුංතං සමජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. නිගාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුංතං වතුන්ඨඤ්ච කුංතං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඨමස්ස ව කුංතස්ස වතුන්ඨස්ස ව කුංතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසි'මති -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුංතං වතුන්ඨඤ්ච කුංතං සමජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

4. නිභාකාරෙහි- පඨමඤ්ච ක්කානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං, පඨමඤ්ච ක්කානං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං, පඨමඤ්ච ක්කානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච විමොක්ඛං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස අප්පණ්ණිතිතස්ස ච විමොක්ඛස්ස ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමඤ්ච ක්කානං අප්පණ්ණිතො ච විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නිභාකාරෙහි- පඨමඤ්ච ක්කානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං, පඨමඤ්ච ක්කානං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං, පඨමඤ්ච ක්කානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාධිං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස අප්පණ්ණිතිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමඤ්ච ක්කානං අප්පණ්ණිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

6. නිභාකාරෙහි- පඨමඤ්ච ක්කානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපතතිං, පඨමඤ්ච ක්කානං අනිමිත්තඤ්ච සමාපතතිං, පඨමඤ්ච ක්කානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාපතතිං, සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස අප්පණ්ණිතිතාය ච සමාපතතියා ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං අප්පණ්ණිතා ච සමාපතති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- 1

7. නිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං තිස්සො ච විජ්ජා සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස තිස්සන්තං ච විජ්ජානං ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

8. නිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ, පඨමං ච ක්කානං චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ, පඨමං ච ක්කානං චත්තාරො ච ඉද්ධි-පාදෙ සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස චතුත්තඤ්ච ඉද්ධිපාදානං ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

9. නිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි, පඨමං ච ක්කානං පඤ්ච ච බලානි සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස පඤ්චන්තං ච බලානං ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං පඤ්ච ච බලානි සච්ඡිකතානි මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

10. නිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං සත්ත ච බොජ්ඣංගික සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස සත්තන්තං ච බොජ්ඣංගිකානං ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං සත්ත ච බොජ්ඣංගිකා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

11. නිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං අරියං ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනෙතා, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස අරියස්ස ච අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමහි, වසීමහි, 'පඨමං ච ක්කානං අරියො ච අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ජානමුසා භණ්ණතස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

12. නිහාකාරෙහි- පඨමං ව ක්කානං සොභාපතතිඵලං ව, පඨමං ව ක්කානං සකද්දගාමිඵලං ව, පඨමං ව ක්කානං අනාගාමිඵලං ව, පඨමං ව ක්කානං අරහත්තං ව සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ව ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ව ලාභිමහි, වසිමහි, ‘පඨමං ව ක්කානං අරහත්තං ව සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

13. නිහාකාරෙහි- පඨමං ව ක්කානං, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ව ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පඨමං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රුගො ව මෙ වනො, දෙසො ව මෙ වනො, මොහො ව මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිතිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො,ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

14. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි- පඨමං ව ක්කානං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ව ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පඨමං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රුගො ව මෙ විත්තං විනිවරණං, දෙසො ව මෙ විත්තං විනිවරණං, මොහො ව මෙ විත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”නති, භණ්ණනස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

බණ්ඩවක්කං නිවේනං.

1. නිහාකාරෙහි දුතියං ව ක්කානං තතියං ව ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්කානස්ස තතියස්ස ව ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ව ක්කානං තතියං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිහාකාරෙහි දුතියං ව ක්කානං වතුන්ථං ව ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්කානස්ස වතුන්ථස්ස ව ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ව ක්කානං වතුන්ථං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. නිහාකාරෙහි දුතියං ව ක්කානං සුඤ්ඤතං ව විමොක්ඛං- අනිමිත්තං ව විමොක්ඛං- අප්පණ්ණිතිතං ව විමොක්ඛං- සුඤ්ඤතං ව සමාධිං- අනිමිත්තං ව සමාධිං- අප්පණ්ණිතිතං ව සමාධිං- සුඤ්ඤතං ව සමාපතතිං- අනිමිත්තං ව සමාපතතිං- අප්පණ්ණිතිතං ව සමාපතතිං- තිස්සො ව විජ්ජා- වත්තාරො ව සති පට්ඨානෙ- වත්තාරො ව සම්මප්පධානෙ- වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ- පඤ්ච ව ඉද්ධියාති- පඤ්ච ව බලාති- සත්ත ව බොජ්ඣංගිකෙ- අරියඤ්ච අට්ඨංගිකං මග්ගං- සොභාපතතිඵලං ව- සකද්දගාමිඵලං ව- අනාගාමිඵලං ව- අරහත්තං ව- සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ව ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ව ක්කානං අරහත්තං ව සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

4. තිභාකාරෙහි දුතියං ව කුතං සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- දුතියස්ස ව කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ව කුතං සච්ඡිකතං මයා- රුගො ව මෙ වනො- දෙසො ව මෙ වනො- මොගො ව මෙ වනො- වනො, මුනො, පභිනො, පටිතිස්සට්ඨො උකෙඛිට්ඨො- සමුකෙඛිට්ඨො රුගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- දෙසො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- මොගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. තිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි දුතියං ව කුතං පඨමං ව කුතං සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- දුතියස්ස ව කුතස්ස පඨමස්ස ව කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ව කුතං පඨමං ව කුතං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

බද්ධවක්කං.

එවං එකෙකං මූලං කාතුන් බද්ධවක්කං¹ සර්වභාෂාං කතාබ්බං.

1. තිභාකාරෙහි තතියඤ්ච කුතං වතුන්ඤ්ච කුතං -පෙ- තතියඤ්ච කුතං අරහත්තඤ්ච සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- තතියස්ස ව කුතස්ස අරහත්තස්ස ව ලාභිමහි- වසිමහි- තතියඤ්ච කුතං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. තිභාකාරෙහි තතියඤ්ච කුතං සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- තතියස්ස ව කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- තතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා- රුගො ව මෙ වනො- දෙසො ව මෙ වනො- මොගො ව මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිතිස්සට්ඨො උකෙඛිට්ඨො සමුකෙඛි- ට්ඨො. රුගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- දෙසො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- මොගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

3. තිභාකාරෙහි තතියඤ්ච කුතං පඨමඤ්ච කුතං -පෙ- තතියඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- තතියස්ස ව කුතස්ස දුතියස්ස ව කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- තතියඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

4. තිභාකාරෙහි මොගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමඤ්ච කුතං -පෙ- දුතියඤ්ච කුතං තතියඤ්ච කුතං සමපජ්ජං- සමපජ්ජාමි- සමපනො- මොගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං වතුන්ඤ්ච ව කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං වතුන්ඤ්ච කුතං-සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජ්ජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

1. වක්කං සිද්ධං.

5. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤා විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිතඤ්ඤා විමොක්ඛං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං, අප්පණ්ණිතිතස්ස ව විමොක්ඛස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණිතො ව විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

6. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා සමාධිං අනිමිත්තඤ්ඤා සමාධිං අප්පණ්ණිතිතඤ්ඤා සමාධිං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිතස්ස ව සමාධිස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණිතො ව සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

7. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා සමාපතතිං අනිමිත්තඤ්ඤා සමාපතතිං අප්පණ්ණිතිතඤ්ඤා සමාපතතිං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිතාය ව සමාපතතියා ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණි- තිතා ව සමාපතති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

8. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සො ව විජ්ජා සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සන්තං ව විජ්ජානං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සො ව විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

9. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වත්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ වත්තාරො ව සම්මප්පධානෙ වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වතුන්තං ව ඉද්ධිපාදානං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වත්තාරො ව ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

10. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤා ව ඉඤ්ඤාති පඤ්ඤා ව බලාති සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤාභාඤ්ඤා බලානං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤා ව බලාති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

11. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්ත ව බොජ්ඣංගික සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්තන්තඤ්ඤා බොජ්ඣංගිකානං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්ත ව බොජ්ඣංගිකා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජ්ඣාමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරුජකස්ස. -පෙ-

12. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියස්ස ව අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියො ව අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

13. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සොතාපනතිඵලං ව සකදගාමිඵලං ව අනාගාමිඵලං ව අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

14. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමං ව ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමස්ස ව ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

15. තිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං දුතියං ව ක්කානං -පෙ- තතියං ව ක්කානං -පෙ- චතුත්ථං ව ක්කානං -පෙ- සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං -පෙ- දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති 'මුසා භණ්ණිස්ස'න්ති, භණ්ණාස්ස හොති 'මුසා භණ්මි'ති, භණ්ණිස්ස හොති 'මුසා මයා භණ්ණිත'න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

1 ඵකමුලකං නිට්ඨිතං.

16. දුමුලකමපි තිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි දසමුලකමපි කාතබ්බං. යථා තිකඛිත්තාති පදාති ඵකෙකමුලකං වරෙස්සතබ්බං. යථා ඵකමුලකං විත්ථාරිතං ඵවමෙව දුමුලකාදි'පි විත්ථාරෙතබ්බං.

1. තිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි පඨමං ව ක්කානං දුතියං ව ක්කානං තතියං ව ක්කානං චතුත්ථං ව ක්කානං සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිතං ව විමොක්ඛං සුඤ්ඤානං ව සමාධිං අනිමිත්තං ව සමාධිං අප්පණ්ණිතිතං ව සමාධිං සුඤ්ඤානං ව සමාපනතිං අනිමිත්තං ව සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිතං ව සමාපනතිං තිස්සො ව විජ්ජා චත්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ චත්තාරො ව සමමප්පධානෙ චත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ව ඉන්ද්‍රියාති පඤ්ච ව බලාති සත්ත ව බොජ්ඣංඛෙග අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොතාපනතිඵලඤ්ච සකදගාමිඵලඤ්ච අනාගාමිඵලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- පෙ- රුගො ව මෙ චිත්තො දෙසො ව මෙ චිත්තො මොහො ව මෙ චිත්තො චිත්තො මුත්තො පභිතො පටිති- ස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨො, රුගා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණිස්ස"න්ති, භණ්ණාස්ස හොති "මුසා භණ්මි"ති, භණ්ණිස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං නිට්ඨිතං.

සුද්ධිකමාරකථා නිට්ඨිතා.

1. ඵකමුලකං සඛිත්තං නිට්ඨිතං. සසා

1. තිහාකාරෙහි 'පඨමං කුතං සමාපජ්ජි'නති වතනුකාමො 'දුතියං කුතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණාසං පටිවිජානනාසං ආපතති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානනාසං ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

2. තිහාකාරෙහි 'පඨමං කුතං සමාපජ්ජි'නති වතනුකාමො 'තතියං කුතං -පෙ- වතුන්පං කුතං -පෙ- සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාපතතිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපතතිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාපතතිං -පෙ- තිස්සො විජ්ජා -පෙ- චන්තාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- චන්තාරො සමමප්පධානෙ -පෙ- චන්තාරො ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චිඤ්ජයානි -පෙ- පඤ්ච බ්ලානි -පෙ- සත්තා බොජ්ඣංගො -පෙ- අරියං අට්ඨච්ඡිකං මග්ගං -පෙ- සොතාපතතිඵලං -පෙ- සකද්දගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො මෙ චන්තො -පෙ- දොසො මෙ චන්තො -පෙ- මොහො මෙ චන්තො, චන්තො, මුත්තො, පහිතො, පටිතිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො -පෙ- රුගා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- දොසා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං'නති සමපජානමුසා භණ්ණාසං පටිවිජානනාසං ආපතති පාරාජිකස්ස, න පටිවිජානනාසං ආපතති ථුලලච්චයස්ස: පුබ්බච්චස්ස ගොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණාසං ගොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණිතස්ස ගොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති, -පෙ- විනිධාය දිට්ඨො, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

වතනුච්ඡාරකස්ස¹ එකමුලකස්ස බණ්ඩවත්තං.

1. තිහාකාරෙහි 'දුතියං කුතං සමාපජ්ජි'නති වතනුකාමො 'තතියං කුතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණාසං පටිවිජානනාසං ආපතති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානනාසං ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

2. තිහාකාරෙහි 'දුතියං කුතං සමාපජ්ජි'නති වතනුකාමො -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං'නති සමපජානමුසා භණ්ණාසං පටිවිජානනාසං ආපතති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානනාසං ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

1. වසුච්ඡාරකස්ස. සි. මජ්ඣ. සං. වතනුච්ඡාරකස්ස, සි.මු

3. නිගාකාරෙහි -පෙ- සත්තගාකාරෙහි 'දුතියං කාතං සමාපජ්ජි'නති වතතුකාමො 'පඨමං කාතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස; න පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස -පෙ- විනිධාය භාවං.

වතතුට්ඨසාරකස්ස එකමුලකස්ස බද්ධවක්කං.

මුලකං සංකිත්තං.

1. නිගාකාරෙහි 'මොගා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො 'පඨමං කාතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස; න පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස.

2. නිගාකාරෙහි 'මොගා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො 'දෙසා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස; න පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස.

වතතුට්ඨසාරකස්ස එකමුලකං නිධිතං.

3. දුමුලකමි තිමුලකමි වතුමුලකමි පඤ්චමුලකමි ඡමුලකමි සත්තමුලකමි අට්ඨමුලකමි තවමුලකමි දසමුලකමි එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං.

1. නිගාකාරෙහි -පෙ- සත්තගාකාරෙහි 'පඨමස්ථෙ කාතං දුතියස්ථෙ කාතං තතියස්ථෙ කාතං වතුන්ථස්ථෙ කාතං සුඤ්ඤතස්ථෙ විමොක්ඛං අනිම්භතස්ථෙ විමොක්ඛං අපපණ්ණිතිතස්ථෙ විමොක්ඛං සුඤ්ඤතස්ථෙ සමාධිං අනිම්භතස්ථෙ සමාධිං අපපණ්ණිතිතස්ථෙ සමාධිං සුඤ්ඤතස්ථෙ සමාපනතිං අනිම්භතස්ථෙ සමාපනතිං අපපණ්ණිතිතස්ථෙ සමාපනතිං තිස්සො ව විජ්ජා වතතාරො ව සතිපට්ඨානෙ වතතාරො ව සම්මප්පධානෙ වතතාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පස්ථෙ ව ඉඤ්ජියාති පස්ථෙ ව බලාති සත්ත ව බොජ්ඣංගෙ අරියස්ථෙ අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොනාපනතිඵලස්ථෙ සකදාගාමිඵලස්ථෙ අනාගාමිඵලස්ථෙ අරහත්තස්ථෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- රුගො ව මෙ වතො -පෙ- දෙසො ව මෙ වතො -පෙ- මොගො ව මෙ වතො වතො මුතො පභිතො පටිනිස්සට්ඨො උකෙබ්බිතො සමුකෙබ්බිතො, රුගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං. දෙසො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොගා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති පාරුජිකස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස: -පෙ- විනිධාය භාවං.

2. තිභාකාරෙහි ‘දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාපත්තිං තිස්සො ව විජ්ජා වත්තාරො ව සනිපට්ඨානෙ වත්තාරො ව සමමප්පට්ඨානෙ වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ව ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ව බලානි සත්ත ව බොජ්ඣංගිභූත අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොවාපත්තිඵලං ව සකද්දගාමිඵලං ව අනාගාමිඵලං ව අරහත්තං ව සමාපජ්ජං, රුගො ව මෙ වතො, දෙසො ව මෙ වතො, මොහො ව මෙ වතො, වතො, මුත්තො පභිනො, පටිනිස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො, රුගො ව මෙ විත්තං විනිවරණං, දෙසො ව මෙ විත්තං විනිවරණං, ‘මොහො ව මෙ විත්තං විනිවරණ’න්ති වතුකාමො, ‘පඨමං කුඛානං සමාපජ්ජ’න්ති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති පාරුඡකස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති ථුලලච්චයස්ස.

3. තිභාකාරෙහි ‘තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ච ව කුඛානං -පෙ- මොහො ව මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- පඨමඤ්ච කුඛානං සමාපජ්ජ’න්ති වතුකාමො ‘දුතියං කුඛානං සමාපජ්ජ’න්ති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති පාරුඡකස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති ථුලලච්චයස්ස.

4. තිභාකාරෙහි ‘මොහො ව මෙ විත්තං විනිවරණං පඨමඤ්ච කුඛානං දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං -පෙ- රුගො ව මෙ විත්තං විනිවරණ’න්ති වතුකාමො: ‘දෙසො ව මෙ විත්තං විනිවරණ’න්ති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති පාරුඡකස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති ථුලලච්චයස්ස: පුබ්බෙච්චයො හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණ්ණනාස්ස හොති “මුසා භණ්මි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති -පෙ- විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං.

වතුකාමසාරකස්ස වතුකප්පයාලං නිට්ඨිතං.

වතුකාමවාරකථා නිට්ඨිතා.

1. තිභාකාරෙහි ‘යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු පඨමං කුඛානං සමාපජ්ජ, සමාපජ්ජති, සමාපනො, සො භික්ඛු පඨමස්ස කුඛානස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුනා පඨමං කුඛානං සච්ඡිකත’න්ති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති ථුලලච්චයස්ස; න පටිවිජානනාස්ස ආපත්ති දුක්ඛට්ඨය: පුබ්බෙච්චයො¹ හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණ්ණනාස්ස හොති “මුසා භණ්මි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති.

1. පුබ්බෙච්චයොදිපාදො මජ්ඣ. නන්ති.

2. වතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චහාකාරෙහි -පෙ- ඡහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු 'පඨමං කුමාරං සමාපජ්ජී සමාපජ්ජති, සමාපනො, සො භික්ඛු පඨමස්ස කුමාරස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුනා පඨමං කුමාරං සවජ්ඣන්ති'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවට්ඨස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති, දුක්ඛට්ඨස්ස, පුබ්බවට්ඨස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"න්ති, භණ්ණාස්ස හොති "මුසා භණ්ණම්"ති, භණ්ණස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"න්ති, විනිබ්බය දිට්ඨිං, විනිබ්බය බන්තං, විනිබ්බය රුචිං, විනිබ්බය භාවං.

3. තිහාකාරෙහි 'යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං කුමාරං- තතියං කුමාරං - වතුන්තං කුමාරං - සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - අප්පණ්ණිතිතං විමොක්ඛං - සුඤ්ඤානං සමාධිං - අනිමිත්තං සමාධිං - අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං - සුඤ්ඤානං සමාපනතිං - අනිමිත්තං සමාපනතිං - අප්පණ්ණිතිතං සමාපනතිං - තිස්සො විජ්ජා - වත්තාරො සතිපට්ඨානෙ - වත්තාරො සමවප්පධානෙ - වත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ - පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි - පඤ්ච බලානි - සත්ත බොජ්ඣංගො - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං - සොතාපනතිඵලං - සකද්දගාමිඵලං - අතාගාමිඵලං - අරහත්තං - සමාපජ්ජී - සමාපජ්ජති - සමාපනො - සො භික්ඛු අරහත්තස්ස ලාභී - වසී - තෙන භික්ඛුනා අරහත්තං සවජ්ඣන්ති'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවට්ඨස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

4. තිහාකාරෙහි 'තස්ස භික්ඛුනො රුගො චන්තො- දෙසො චන්තො- මොගො චන්තො චන්තො මුත්තො පභිනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙබ්බිතො සමුකෙබ්බිතො'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවට්ඨස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

5. තිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි තස්ස භික්ඛුනො රුගො විත්තං විනිවරණං- දෙසො විත්තං විනිවරණං- මොගො විත්තං විනිවරණං'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවට්ඨස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, පුබ්බවට්ඨස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"න්ති, භණ්ණාස්ස හොති, "මුසා භණ්ණම්"ති, භණ්ණස්ස හොති, "මුසා මයා භණ්ණිත"න්ති, විනිබ්බය දිට්ඨිං, විනිබ්බය බන්තං, විනිබ්බය රුචිං, විනිබ්බය භාවං.

6. තිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි 'යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පඨමං කුමාරං- දුතියං කුමාරං- තතියං කුමාරං- වතුන්තං කුමාරං සමාපජ්ජී- සමාපජ්ජති- සමාපනො- -පෙ- සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්තස්ස කුමාරස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්තං කුමාරං සවජ්ඣන්ති'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවට්ඨස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, පුබ්බවට්ඨස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"න්ති භණ්ණාස්ස හොති "මුසා භණ්ණම්"ති භණ්ණස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"න්ති, විනිබ්බය දිට්ඨිං, විනිබ්බය බන්තං, විනිබ්බය රුචිං, විනිබ්බය භාවං.

7. නීත්‍යාකාරෙහි -පෙ- සත්‍යාකාරෙහි 'යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤා. යො තෙ චිවරං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ඤා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්සං ඛානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනොතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්සං ඛානස්ස ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්සං ඛානං සච්ඡිකත'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. න පටිවිජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛකථස්ස. -පෙ-

8. නීතාකාරෙහි -පෙ- සත්තනාකාරෙහි 'යෙන තෙ විහාරො පරිභුතෙනා. යෙන තෙ විවරං පරිභුතනං, යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතෙනා, යෙන තෙ සේනාසිතං පරිභුතනං, යෙන තෙ ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරො පරිභුතෙනා, සො භික්ඛු ඥාණද්දගාරෙ චතුස්සං ක්කානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනෙනා, සො භික්ඛු ඥාණද්දගාරෙ චතුස්සං ක්කානං ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුනා ඥාණද්දගාරෙ චතුස්සං ක්කානං සච්ඡිකතනති සමපජානමුසා භාණ්ඩාසං පටිවිජානනාසං ආපනති ථුලලච්චයං. න පටිවිජානනාසං ආපනති දුක්ඛට්ඨං. -පෙ-

9. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යං නිං ආගමම විහාරං අද්දසි, විවරං අද්දසි, පිණ්ඩපානං අද්දසි, සෙනාසනං අද්දසි, ගිලානපච්චයහොසප්ප- පරිකාරං අද්දසි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුර්ථං ක්කානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුර්ථස්ස ක්කානස්ස ලාභි, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුර්ථං ක්කානං සච්ඡකත'නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිවිජානනානස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. න පටි- විජානනානස්ස ආපනති දුක්ඛාවස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණානස්ස හොති "මුසා භණ්ණාමි"ති, භණ්ණිතස්ස හොති මුසා මයා භණ්ණිත'නති විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බ්‍රහ්මං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

உய்யுதல் உய்யுதல் உய்யுதல். அல்லவா.

සමමයසම්මංසු නනවාරකථා නිවේනා.

උනන්දු මුණු සහ සිංහල චිත්‍රපට සංගමය. නිවේදන.

අනාපතරී අභිමානෙන්, අනුලූපනාභිප්පායසස, උමචිතතකසස,
 බින්නවිතතසස, වෛදනට්ඨසස, ආදිකමමිකසස,නි.

විනිතවත්තු

උද්‍යනගාමා.

අඬිමානෙත¹, 'රඤ්ඤමහි පිණේඛාපජ්ඣාදියාපථො,
සඤ්ඤාජනා රහො ධම්මා විහාරෙ පච්චුපට්ඨිතො.

ත දුක්ඛාරං විරියමථොපි මච්චුතො යසසාධුසො විපපට්ඨාරි සමමා,
විරියෙන යොගෙන ආරාධනාය අථ වෙදනාය අපරෙ දුවෙ.

මුග්ගමණේ පඤ්චවත්තුනි අඤ්ඤාබ්‍යාකරණා නයො,
අගාරාවරණා කාමා රති වාපි ච පක්කමො.

අට්ඨිපෙසි උභො ගාවො ඝාතකා පිණේඛා සාකුණිකො නිව්ඡවොරබ්බි
අසි ච සුකරි සතති මාගවි උසු ච කාරණිකො සුචි සාරපි.

යො ච සිබ්බීයති සුවකො හි සො අණ්ඩහාරි අහු ගාමකුටකො,
කුපෙ නිමුග්ගො හි සො පාරදුරිකො ගුථබාදි අහු දුට්ඨමුග්ගමණො.

නිව්ඡවිත්ථි අතිවාරිනී අහු ඔකුලිත්ථි අහු ඉක්කණිත්ථිකා,
ඔකිලිනී සපත්තඛහාරෙකිරි සිසව්ඡිනො අහු වොරඝාතකො.

භික්ඛු භික්ඛුණී සික්කමානා සාමණේරො අථ සාමණේරිකා,
කය්‍යපසස විනයසස පබ්බජ්ඣං පාපකමමකරිංසු තාවදෙ.

තපොදු රුජගහෙ සුභං තාගානොගාගතෙන ච,
සොභිතො අරහං භික්ඛු පඤ්ච කප්පසතං සරෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඬිමානෙත අඤ්ඤං
ව්‍යාකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි: 'ගගවතා සික්කාපදං පඤ්ඤාතතං,
කච්චි හු බො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනොතා'ති. අථ බො සො භික්ඛු
ගගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අඬිමානෙතාති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පණ්ඩාය අරඤ්ඤා
විහරති "එවං මං ජනො සමහාවෙසසති"ති. තං ජනො සමහාවෙසි. තස්ස
කුක්කුළුවං අගොසි. ගගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු
පාරාජිකස්ස. ත ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩාය අරඤ්ඤා වන්ඛං, යො වසෙය්‍ය,
ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරති “එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සති”ති. නං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි-පෙ-අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරිතබ්බං. යො වරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛාපය්‍යාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “යෙ ආවුසො අමාකං උපජ්ඣියස්ස සද්ධිවිහාරිකා සබ්බෙව අරහන්තො”ති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- කිඤ්චිත්තො නිමං භික්ඛුති? උලුපනාධිපපායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලව්වයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “යෙ ආවුසො අමාකං උපජ්ඣියස්ස අනෙතවාසිකා සබ්බෙව මහිද්ධිකා මහානුභාවා”ති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- කිඤ්චිත්තො නිමං භික්ඛුති. උලුපනාධිපපායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලව්වයස්සාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩිය වඩකමති — පණ්ඩිය නිට්ඨති — පණ්ඩිය නිසීදති — පණ්ඩිය සෙය්‍යං කප්පෙති “එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සති”ති. නං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය -පෙ- සෙය්‍යං කප්පෙතබ්බං. යො කප්පෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛාපය්‍යාති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපති. සොපි එවමාහ: “මයාමපි ආවුසො සඤ්ඤා-ජනා පටිනා”ති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපනති. නිමං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රහොගතො උත්තරි-මනුස්සධම්මං උලුපති. පරචිත්තවිදු භික්ඛු නං භික්ඛුං අපසාදෙසි: “මා ආවුසො එවරූපං අභණ්ඨි. නන්තෙසො තුය්‍ය”නති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛාපය්‍යාති. (11)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රහොගතො උත්තරි-මනුස්සධම්මං උලුපති. දෙවනා නං භික්ඛුං අපසාදෙසි: “මා භනෙත එවරූපං අභණ්ඨි. නන්තෙසො තුය්‍ය”නති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛාපය්‍යාති. (12)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං උපාසකං එතදවොච: යො ආවුසො තුය්‍යං විහාරෙ වසති, සො භික්ඛු අරහා’ති. සො ච තස්ස විහාරෙ වසති. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- කිඤ්චිත්තො නිමං භික්ඛුති? “උලුපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස; ආපනති ථුලලව්වයස්සාති. (13)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරං උපාසකං එතදවොච: “යං ත්වං අවුසො උපට්ඨසි විවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලාන-පච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන, සො භික්ඛු අරහා’ති. සො ච තං උපට්ඨති විවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලානපච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි -පෙ- කිඤ්චිතො, ත්වං භික්ඛු’ති. “උල්ලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති, අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති. (14)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “න ආවුසො දුක්ඛාරං අඤ්ඤං බ්‍යාකාතු”න්ති තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි. යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යු: “අහඤ්චමිති න භගවතො සාවකො. කච්චි හු බො අහං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනො”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- කිඤ්චිතො, ත්වං භික්ඛු’ති? “අනුල්ලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති, අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනාධිපපායස්සාති. (15)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරුධනීයො බො ආවුසො ධම්මො ආරුධවිරියොනා”ති. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනාධිපපායස්සාති. (16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “මා බො ආවුසො භාසි”ති. “නාහං ආවුසො මච්චුතො භායාමි”ති. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනා-ධිපපායස්සාති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “මා බො ආවුසො භාසි”ති. “යො නුතාවුසො විපපට්ඨාරි අස්ස, සො භායෙය්‍යා”ති. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනාධිපපායස්සාති. (18)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරුධනීයො බො ආවුසො ධම්මො සමමාපය්‍යතොනා”ති. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනාධිපපායස්සාති. (19)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරුධනීයො බො ආවුසො ධම්මො ආරුධවිරියොනා”ති. තස්ස කුක්කුළු-වං අගොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුල්ලපනාධිපපා-යස්සාති. (20)

1. ගිලානපච්චය, මජ්ඣං.

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරුධනීයො බො ආවුසො ධම්මො යුත්තසොගෙනා”ති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (21)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාවුසො ඛම්නීයං, කච්චි යාපනීය”නති. “නාවුසො සකකා යෙන වා තෙන වා අධිවාසෙතු”නති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (22)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාවුසො ඛම්නීයං කච්චි යාපනීය”නති. “නාවුසො සකකා පුප්ථ්ථනෙන අධිවාසෙතු”නති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- නිඤ්චිතො නිං භික්ඛුන්? “උලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරුජිකස්ස; ආපනති පුලලවයස්සාති. (23)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනාචා එතදවොච: “ආයනතු භොනොනා අරහනොනා”ති. තෙසං කුක්කුළං අහොසි, “මයඤ්චමහ අතරහනොනා.¹ අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමො අරහනනවාදෙන සමුද්වරති. කථනනුබො අමොහි පටිපජ්ජිතබ්බ”නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛුවෙ පසාදභඤ්ඤති. (24)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනාචා එතදවොච: “නිසීදනතු භොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- “භුඤ්ජනතු භොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- “තප්පනතු² භොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- ගච්ජනතු භොනොනා අරහනොනා”ති. තෙසං කුක්කුළං අහොසි: මයඤ්චමහ අතරහනොනා. අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමො අරහනනවාදෙන සමුද්වරති. කථනනුබො අමොහි පටිපජ්ජිතබ්බනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛුවෙ පසාදභඤ්ඤති. (25-28)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මය්හමපි ආවුසො ආසවා පභිනා”ති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජිකනති. (29)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මය්හමපි ආවුසො එතෙ ධම්මො සංවිජ්ජනති”ති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජිකනති. (30)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “අහමපාවුසො තෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමි”ති. තස්ස කුක්කුළං අහොසි. -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනොනා පාරුජිකනති. (31)

1. න අරහනොනා. සිවු. 2. තප්පනතු. බහුසු.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතදවොචුං: එහි භනෙන අගාරං අජ්ඣාචසාති.” “අභබ්බො ඛො ආවුසො මාදිසො අගාරං අජ්ඣාචසිතු”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපපායස්සාති. (32)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතද-
වොචුං: “එහි භනෙන, කාමෙ පරිභුඤ්ජා”ති. “ආවටා මෙ ආවුසො කාමා”ති.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපපා-
යස්සාති. (33)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතද වොචුං:
“අභිරමසි භනෙන”ති. “අභිරතො අහං ආවුසො පරමාය අභිරතියා”ති.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. ‘යෙ ඛො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං
වදෙය්‍ය්‍යු: අහඤ්චමහි න භගවතො සාවකො, කච්චි භු ඛො අහං පාරුජිකා
ආපනතීං ආපනෙතා”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. “කිඤ්චිතොතා
ත්ථං භික්ඛු?”ති “අනුලලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු
අනුලලපනාධිපපායස්සාති. (34)

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබ්‍රහ්මා භික්ඛු කතිකං කත්වා අඤ්ඤ-
තරස්මිං ආවාසෙ වස්සං උපගව්ඨිංසු: “යො ඉමමිතා ආවාසා පඨමං
පක්කමිස්සති, තං මයං අරහාති ජාතියාමා”ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මං
අරහාති ජානනතුති තමා ආවාසා පඨමං පක්කමි. තස්ස කුක්කුච්චං
අගොසි. -පෙ- ආපනතීං ත්ථං භික්ඛු ආපනෙතා පාරුජිකනති. (35)

30. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙඨවනෙ
කලඤ්ඤකතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ව ලක්ඛණො
ආයස්මා ව මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣිකූටෙ පබ්බතෙ විහරනති. අථ ඛො
ආයස්මා මහාමොග්ගලානො පුබ්බණ්ඩස්මයං නිවාසෙත්වා පතතවිවරමාදාය
යෙනායස්මා ලක්ඛණො තෙභුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයස්මනං ලක්ඛණං
එතදවොච: “ආයාමාවුසො ලක්ඛණ, රුජගහං පිණ්ඩාය පටිසිස්සාමා”ති.
“එවමාවුසො”ති ඛො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මතො මහාමොග්ගලානස්ස
පච්චස්සෙසි.

31. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣිකූටා පබ්බතා
ඔරොගනෙතා අඤ්ඤාපුරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාඨකාසි. අථ ඛො ආයස්මා
ලක්ඛණො ආයස්මනං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “කො භු ඛො
ආවුසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකමමායා”ති.
“අකාලො ඛො ආවුසො ලක්ඛණ, එතස්ස පඤ්ඤාසා,¹ භගවතො මං සනතිකෙ
එතං පඤ්ඤං පුච්ඡා”ති.

1. පඤ්ඤාසා ඛාකරණාය සතා.

32. අථ ඛො ආයස්මා ව ලක්ඛණො ආයස්මා ව මහාමොග්ගලානො රුජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභ්‍යානං පිණ්ඩපානපටික්කන්තා යෙන භගවා තෙනුප සමකම්භු. උපසමකම්භි භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීනො ඛො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එකදවොච: “ඉධායස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤාතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පානිකාසි. කො භු ඛො ආවුසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පානුකම්මායා”ති. ඉදං¹ ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අට්ඨකාසිංගලීකං වෙහාසං ගච්ඡන්ති. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා එංසුලන්තරිකාති විතුදන්ති². සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මග්ගං ආවුසො එකදහොසි: “අච්ඡරියං වත හො අබ්බුතං වත හො, එවරුපොපි නාම සන්තො භවිස්සති, එවරුපොපි නාම යකෙඛා භවිස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තභාවපටිලාහො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති, ඛිඤන්ති, විපාවෙන්ති: “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති.

33. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි: වක්ඛන්තො වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤ්ඤන්තො වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු හි නාම සාවකො එවරුපං ඤ්ඤන්ති වා, දක්ඛන්ති වා, සක්ඛිං වා කරිස්සන්ති. පුබ්බෙව මෙ සො භික්ඛවෙ සන්තො දිට්ඨො අහොසි. අපිවාහං න ව්‍යාකාසිං. අහඤ්ඤතං ව්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ න සද්දහෙය්‍යං. යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යං, තෙසං තං අස්ස දීඝරත්තං අභිතාය දුක්ඛාය. එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ගොසාතකො අහොසි. සො තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බ්‍රහ්ම චස්සාති බ්‍රහ්ම චස්සාසාති බ්‍රහ්ම චස්සසහස්සාති බ්‍රහ්ම චස්සසතස්සාති නිරයෙ පච්චිත්වා තස්මිං කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එවරුපං අත්තභාව-පටිලාහං පටිසංවෙදෙති. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපන්ති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (36)

34. ඉදං, ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපෙසිං වෙහාසං ගච්ඡන්ති, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡන්ති විරුජෙන්නි³. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ගොසාතකො අහොසි. (37)

35. ඉදං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපිණ්ඩං වෙහාසං ගච්ඡන්ති, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡන්ති විරුජෙන්නි. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ සාකුණිකො අහොසි. (38)

36. ඉදං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිච්ඡිං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්ති, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡන්ති විරුජෙන්නි.⁴ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ඔරබ්භිකො අහොසි. (39)

1. ඉධං. සිමු. (යබ්බත්ථාපි) 2. විතුදන්ති විතච්ඡන්ති විරුජෙන්නි. සා. 3. විතච්ඡන්ති
4. විතච්ඡන්ති. මජ්ඣ. උපරි ව එවං.

37. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං අසිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ අසී උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුකරිකො අහොසි (40)

38. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සතති-ලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සතතියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිං යෙව රාජගහෙ මාගවිකො අහොසි. (41)

39. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං උසුලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ උසු උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ කාරණිකො අහොසි. (42)

40. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සුචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සුචියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සාරපිකො අහොසි. (43)

41. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සුචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සුචියො සිසෙ පවිසිනා මුඛතො නික්ඛමන්ති, මුඛෙ පවිසිනා උරතො නික්ඛමන්ති, උරෙ පවිසිනා උදරතො නික්ඛමන්ති, උදරෙ පවිසිනා උඡාරුහි නික්ඛමන්ති, උඡාරුසු පවිසිනා ජඛ්ඝාහි නික්ඛමන්ති, ජඛ්ඝාසු පවිසිනා පාදෙහි නික්ඛමන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුචකො අහොසි. (44)

42. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං කුම්භණ්ඩං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. සො ගච්ඡන්තොපි තෙව අණ්ඨෙ ඛණ්ඨෙ ආරොපෙ-නා ගච්ඡති, නිසීදන්තොපි තෙසෙව අණ්ඨෙසු නිසීදති. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීනා අනුපතීනා විතච්ඡන්ති විරාජන්ති.¹ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගාමකුටකො අහොසි. (45)

43. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ පාරදුරිකො අහොසි, (46)

44. ඉද්දං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛවා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං උහොහි හන්ඨෙහි ගුඵං බාදන්තං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතො, ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ දුට්ඨව්‍යාගමණො අහොසි. සො කස්සපස්ස සමමාසමුද්ධස්ස පාවචනෙ භික්ඛුසඛ්ඝං හතෙන නිමනොනා දොණ්ණියො² ගුඵස්ස පුරාපෙතා කාලං ආරොවාපෙතා එතදවොච: අතො³ හොනො, යාවදන්ඨං භුක්ඛන්තා වෙච ගරන්තා වා"ති. (47)

1. විතුදෙනා විහප්පන්ති විරාජන්ති. සහ. 2. දොණියා (ඉතිපි සිමු.)

3. ඉතො. සහ. අතො. (ඉතිපි සහ.)

45. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං නිව්ඡවිං ඉත්ථිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිනා අනුපතිනා විතවෙන්නති විරාජෙන්නති. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉත්ථි ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ අතිවාරිති අහොසි. (48)

46. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං ඉත්ථිං දුග්ගකං මෙගුලිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිනා අනුපතිනා විතවෙන්නති විරාජෙන්නති. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉත්ථි ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ ඉක්කන්තිකා අහොසි. (49)

47. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං ඉත්ථිං උප්පකකං ඔකිලිතිං ඔකිරිතිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉත්ථි කාලිඛගස්ස රක්ඛෙඤ්ඤ අගගමහෙසි අහොසි. සං ඉස්සාපකතා සපතතිං අභ්ගාරකටාගෙන ඔකිරි. (50)

48. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං අසිසකං කවකං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස උරෙ අකඛිති වෙච ගොන්නි මුඛඤ්ඤ. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිනා අනුපතිනා විතවෙන්නති විරාජෙන්නති. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ සතො ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ භාගිකො නාම වොරසාතකො අහොසි. (51)

49. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං භික්ඛුං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස සඛ්ඤාපිඨි ආදිතො සමපජ්ජලිතා සජ්ජොතිභුතො, පනොති ආදිතො සමපජ්ජලිතො සජ්ජොතිභුතො, කායබ්බකමපි ආදිතො සමපජ්ජලිතං සජ්ජොතිභුතං, කායොපි ආදිතො සමපජ්ජලිතො සජ්ජොතිභුතො. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ භික්ඛු කස්සපස්ස සමමාසමුද්ධස්ස පාචවනෙ පාපභික්ඛු අහොසි. (52)

50. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනො අද්දසං භික්ඛුන්තිං -පෙ- අද්දසං සික්ඛමානං -පෙ- අද්දසං සාමණේරං -පෙ- අද්දසං සාමණේරං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස සඛ්ඤාපිඨි ආදිතො සමපජ්ජලිතා සජ්ජොතිභුතො, පනොති ආදිතො සමපජ්ජලිතො සජ්ජොතිභුතො, කායබ්බකමපි ආදිතො සමපජ්ජලිතං සජ්ජොතිභුතං, කායොපි ආදිතො සමපජ්ජලිතො සජ්ජොතිභුතො. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මය්හං ආවුසො එතදහොසි: “අච්ඡරියං වත හො, අබ්භුතං වත හො, එවරුපොපි නාම සතො භවිස්සති, එවරුපොපි නාම යකො භවිස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තභාවපටිලාහො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති ඛිංශන්ති විපාවෙනති: උත්තරිමක්ඛස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපතිති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි. චක්ඛුභුතා චත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභුතා චත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යත්‍ර හි තාම සාවකො ඵවරුපං ඤාසාති වා දනංති වා සංඝං වා කරිසාති. පුබ්බෙව මෙ සා භික්ඛවෙ සාමනේරී දිට්ඨා අගොසි, අපිවාහං න බ්‍යාකාසිං. අහඤ්චතං බ්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ච මෙ න සද්දහෙය්‍යං, යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යං, තෙසං තං අසා දීඝරතං අභිතාය දුකංය. ඵසා භික්ඛවෙ සාමනේරී කසපස්ස සම්මාසම්මුඛස්ස පාවචනෙ පාපසාමනේරී අගොසි. සා තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන ඛුන්ති වස්සාති ඛුන්ති වස්සසතාති ඛුන්ති වස්සසහස්සාති ඛුන්ති වස්සසතසහස්සාති තීරයෙ පච්චික්ඛා තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන ඵවරුපං අත්තහාවපටිලාහං පටිසංවෙදෙති. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (53-56)

51. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙතසි. යතායං ආට්ටසො තපොදු සඤ්ඤා, සො දහො අචේන්දකො සීතොදකො සාතොදකො සෙනකො සුපතීන්දො රමණීයො පඤ්ඤාමච්ඡකච්ඡපො, චක්ඛමත්තාති ච පදුමාති පුප්ඵන්ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති, කථං හි තාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵචං චක්ඛති. “යතායං ආට්ටසො තපොදු සඤ්ඤා, සො දහො අචේන්දකො සීතොදකො සාතොදකො සෙනකො සුපතීන්දො රමණීයො පඤ්ඤාමච්ඡකච්ඡපො, චක්ඛමත්තාති ච පදුමාති පුප්ඵන්ති”ති. “අථ ඵ පනායං තපොදු කුට්ඨා¹ සඤ්ඤා. උත්තරිමනුස්සං ධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලපතී”ති. භගවතො ඵතමන්දං ආරොවෙසුං: “යතායං භික්ඛවෙ තපොදු සඤ්ඤා, සො දහො අචේන්දකො සීතොදකො සාතොදකො සෙනකො සුපතීන්දො රමණීයො පඤ්ඤාමච්ඡකච්ඡපො, චක්ඛමත්තාති ච පදුමාති පුප්ඵන්ති, අපිවාහං භික්ඛවෙ තපොදු දව්‍යතං මහාතිරයානං අත්තරිකාය ආගච්ඡති, තෙනායං තපොදු කුට්ඨා සඤ්ඤා. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති”ති. (57)

52. තෙන ඛො පත සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාගේ ලිච්චිති සද්ධිං සංඛ්‍යාමෙතො, පහග්ගො ගොති.² අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛ්ඪික්ඛා ලිච්චිවයො පරාජෙසි, සංඛ්‍යාමෙ ච තඤ්ඤි වරති “රඤ්ඤා ලිච්චි පහග්ගා”ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙතසි. “රාජා ආට්ටසො ලිච්චිති පහග්ගො”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵචං චක්ඛති”: “රාජා ආට්ටසො ලිච්චිති පහග්ගො”ති. සංඛ්‍යාමෙ ච තඤ්ඤි වරති රඤ්ඤා ලිච්චි පහග්ගා”ති. උත්තරි- මනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලපතීති. භගවතො ඵතමන්දං ආරොවෙසුං. පඨමං භික්ඛවෙ රාජා ලිච්චිති පහග්ගො. අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛ්ඪික්ඛා ලිච්චිවයො පරාජෙසි. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (58)

1. කුට්ඨිකා. සසා. කච්ඡිකා, කච්ඡි. 2. අගොසි. මජ්ඣ. 3. තඤ්ඤි. මජ්ඣ.

54. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙතසි. ඉදං ආවුසො සප්පිතිකාය නදියා තීරෙ ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො නාගානං ඔග්ගො උත්තරිමනුස්සධම්මං කොඤ්චං කරොන්තානං සද්දං අසොසිනති. භික්ඛු උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො සද්දං සොසාති. උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපති”ති. භගවතො එනමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනේසො භික්ඛවෙ සමාධි, සො ච ඛො අපරිසුඤ්ඤා. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සා”ති. (59)

55. අථ ඛො ආයස්මා සොභිතො භික්ඛු ආමනෙතසි: “අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසතාති අනුස්සරාමි”ති. භික්ඛු උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා සොභිතො ඵලං වකඛති: අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසතාති අනුස්සරාමි”ති. “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා සොභිතො උලුපති”ති. භගවතො එනමන්ථං ආරොචෙසුං: “අනේසො භික්ඛවෙ සොභිතස්ස, සා ච ඛො එකායෙව ජාති. සච්චං භික්ඛවෙ සොභිතො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ සොභිතස්සාති. (60)

වතුන්පාරාජිකං සමන්තං.

උද්දමා ඛො ආයස්මහො වන්තාගේ පාගජිකා ධම්මා, ගෙසං භික්ඛු අඤ්ඤාතරං වා අඤ්ඤාතරං වා ආපජ්ජිමා න ලහති භික්ඛුති සද්ධිං සංවාසං, යථා පුරෙ තථා පච්ඡා පාගජිකො ගොති අසංවාසො. තථා-යස්මහො පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? දුතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? පරිසුද්ධස්මහො, තස්මා හුණති. එවමෙතං ධාරයාමිති.

පාගජිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුඤ්ඤාතරං:

මෙට්ඨකාදිකතදුනඤ්ච මනුස්සවිග්ගහුනතරි,
පාරාජිකාති වන්තාරි ජෙජ්ජවත්ථ අසංසයාති.

පාරාජිකකණ්ණො නිට්ඨිතො.

සංඛ්‍යාදිසෙසකණ්ඩා

3.

තෙරසකං.

ඉමං ඛො පනායසමහොතා තෙරස සංඛ්‍යාදිසෙසා ධම්මා
උද්දසං ආගච්ඡති.

3. 1.

පඨමසංඛ්‍යාදිසෙසො

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවතෙ අනාථ-
පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සෙය්‍යසකං
අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරති. සො තෙන කිසො හොති දුබ්බණ්ණො
උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්ෂානො ධම්නිසජ්ඣනගතො.

2. අද්දසා ඛො ආයස්මා උදුසී ආයස්මනං සෙය්‍යසකං කිසං දුබ්බ-
ණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්ෂානං ධම්නිසජ්ඣනගතං. දිස්වාන ආයස්මනං
සෙය්‍යසකං එතදවොච: “කිස්ස නිං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක, කිසො දුබ්බ-
ණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්ෂානො ධම්නිසජ්ඣනගතො. කච්චි නො නිං
ආට්ඨසො සෙය්‍යසක, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරසී”ති. ‘එවමාට්ඨසො’ති. ‘තෙන
හි නිං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක යාවදන්ථං භුඤ්ජේ, යාවදන්ථං සුප, යාවදන්ථං
නහාසි, යාවදන්ථං භුඤ්ජේ නිං යාවදන්ථං සුපිනිං යාවදන්ථං නහාසිනිං යද
තෙ අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුඤ්ඤාසෙති, තද භජේන
උපකකම්භිං අසුචිං මොවෙහි’ති. “කිනන්ත ඛො ආට්ඨසො කප්පති එවරූපං
කාභු”න්ති. ‘ආම ආට්ඨසො, අභමපි එවං කරොමි’ති.

3. අථ ඛො ආයස්මා සෙය්‍යසකො යාවදන්ථං භුඤ්ජේ, යාවදන්ථං සුපි,
යාවදන්ථං නහාසි. යාවදන්ථං භුඤ්ජේ නිං යාවදන්ථං සුපිනිං යාවදන්ථං නහාසිනිං,
යද අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුඤ්ඤාසෙති, තද භජේන
උපකකම්භිං අසුචිං මොවෙති. අථ ඛො ආයස්මා සෙය්‍යසකො අපරෙත
සමයෙන වණ්ණවා අහොසි පිණ්ඩියො පසන්නාමුඛවණ්ණො විප්පසන්නජ්ඣ-
වණ්ණො.

4. අථ ඛො ආයසමනො සෙය්‍යසකස්ස සභායකා භික්ඛු ආයසමනාං සෙය්‍යසකං එතදවොචුං: “පුබ්බ ඛො නිං ආවුසො සෙය්‍යසක නිසො අහොසි පුබ්බො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජානො ධම්මිසන්ථගගෙනො. සො ‘දුති නිං එතරහි වණ්ණවා පිණ්ඨියො පසනාමුවණ්ණො විප්පසනාඡවිවණ්ණො. කිනත්ත ඛො නිං ආවුසො සෙය්‍යසක භෙසජ්ජං කරොසි”ති. ‘ත ඛො අහං ආවුසො භෙසජ්ජං කරොමි. අපි වාහං යාවදන්ථං භුඤ්ජාමි, යාවදන්ථං සුපාමි, යාවදන්ථං තභායාමි, යාවදන්ථං භුඤ්ජන්වා යාවදන්ථං සුපිනා යාවදන්ථං තභායිනා, යද්ද මෙ අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුභංසෙති, තද්ද හන්තෙත උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙමි”ති. ‘කිං පත නිං ආවුසො සෙය්‍යසක යෙනෙ’ව හන්තෙත සඤ්ඤාදෙය්‍යං භුඤ්ජසි, තෙනෙ’ව හන්තෙත උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙසිති. ‘එවමාවුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: ‘කථං හි නාම ආයසමා සෙය්‍යසකො හන්තෙත උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙස්සති’ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනාං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගරහිනා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසිඛං සන්තිපාතාපෙති ආයසමනාං සෙය්‍යසකං පටිපුච්ඡි: ‘සච්චං කීර නිං සෙය්‍යසක හන්තෙත උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙසි”ති. ‘සච්චං භගවා’. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනත්තච්ඡේයං මොඝපුරිස අනත්තලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණ්ණකං අකප්පියං අකරණීයං, කථං හි නාම නිං මොඝපුරිස හන්තෙත උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙස්සසි. නත්ත මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සිරාගාය, විසඤ්ඤාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සඤ්ඤාගාය, අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො නො සඋපාදානාය. තන්ථ නාම නිං මොඝපුරිස මයා විරාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සරුගාය වෙනෙස්සසි. විසඤ්ඤාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඤ්ඤාගාය වෙනෙස්සසි. අනුපාදානාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඋපාදානාය වෙනෙස්සසි. නත්ත මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන රුගවිරුගාය ධම්මො දෙසිතො, මදනිම්මදානාය, පිපාසවිතයාය, ආලයසමුග්ගානාය, වට්ඨුපච්ඡේදය, තණ්හකඛයාය, විරාගාය, නිරෝධාය, නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො. නත්ත මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන කාමානං පභානං අකඛාතං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අකඛාතා, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකඛාතො, කාමවිතකකානං සමුග්ගානො අකඛාතො, කාමපරිලාභානං වූපසමො අකඛාතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙසාභාවාය. අථ ඛෙවනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානඤ්චව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාථතතායා”ති.

6. අථ ඛො භගවා ආයසමනනං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගර්භිතා දුභරතාය-පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සංඝෙවගනිකා සුක්කවිසංඝි¹ සංඝාදිසෙසො”ති.

ඵවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤනනං ගොති.

[පඨමපඤ්ඤනති.]

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පණීතාති භොජනාති භුඤ්ජිතා මුට්ඨස්සති අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානනං නිද්දං ඔක්කමනනං සුපිනනෙතන අසුචි මුච්චති. තෙසං කුක්කුච්චං අගොසි: “භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤනනං සංඝෙවගනිකා සුක්කවිසංඝි සංඝාදිසෙසො”ති. “අභිභාකඤ්ච සුපිනනෙතන අසුචි මුච්චති. අනුචි වෙත්ථ වෙනතා ලබ්භා”ති. “කච්චි භු ඛො මයං සංඝාදි සෙසං ආපනතිං ආපනතා”ති. භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අත්ථෙසා භික්ඛවෙ වෙනතා, සා ච ඛො අබ්බොගාරිකා”ති. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සංඝෙවගනිකා සුක්කවිසංඝි අඤ්ඤානු සුපිනනතා සංඝාදි සෙසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤනති.]

8. සංඝෙවගනිකා’ති ජානනො සඤ්ජානනො වෙච්ච අභිවිතරිතො විනික්කමො.

සුක්කනනති දසසුක්කනාති: නීලං පිතං ලොභිතකං ඔදුතං තක්කවණණං දකවණණං තෙලවණණං ඛීරවණණං දඬිවණණං සප්පිවණණං.

විසංඝිති යාතතො වාවනං චුච්චති විසංඝිති.

අඤ්ඤානු සුපිනනතා’ති යපෙතො සුපිනනනං.

සංඝාදිසෙසො’ති සංඝො’ව තස්සා ආපනතියා පරිවාසං දෙනි, මූලාය පටික්කස්සති, මානනං දෙනි, අබ්බොති. න සම්බහුලා න ඵකපුගගලො. තෙන චුච්චති සංඝාදිසෙසො’ති. තස්සො’ව ආපනතිනිකායස්ස නාමෙකමමං අඬිවවනං. තෙන’පි චුච්චති සංඝාදිසෙසො’ති.

9. අජක්ඛනතරුපෙ මොවෙනි, බභිඤ්ඤාතරුපෙ මොවෙනි, අජක්ඛනතබභිඤ්ඤාතරුපෙ මොවෙනි, ආකාසෙ කට්ඨං කමෙපනො මොවෙනි, රුගුපත්ථො මොවෙනි, වච්චුපත්ථො මොවෙනි, පස්සාචුපත්ථො මොවෙනි, වාතූපත්ථො මොවෙනි, උච්චාලිඛපාණකදච්චුපත්ථො මොවෙනි, ආරුග්ගපත්ථො මොවෙනි, සුබ්බපත්ථො මොවෙනි, හෙසජ්ජපත්ථො මොවෙනි, දුතපත්ථො මොවෙනි, පුඤ්ඤපත්ථො මොවෙනි, යඤ්ඤපත්ථො මොවෙනි, සග්ගපත්ථො මොවෙනි, ඛේජ්ජපත්ථො මොවෙනි, චිමංසපත්ථො මොවෙනි, දවපත්ථො මොවෙනි, නීලං මොවෙනි, පිතකං මොවෙනි, ලොභිතකං මොවෙනි, ඔදුතං මොවෙනි, තක්කවණණං මොවෙනි, දකවණණං මොවෙනි, තෙලවණණං මොවෙනි, ඛීරවණණං මොවෙනි, දඬිවණණං මොවෙනි, සප්පිවණණං මොවෙනි.

1. සුක්කවිසංඝි; මජ්ඣ.

10. අජකිත්තරුපෙ'නි අජකිත්තං උපාදිනො රූපෙ.

බහිද්ධාරුපෙ'නි බහිද්ධා උපාදිනො වා අනුපාදිනො වා.

අජකිත්තබහිද්ධාරුපෙ'නි තදුභයෙ.

ආකාසෙ කපිං කමෙපනො'නි ආකාසෙ වායමිත්තස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

ගුහපඤ්ඤමහ'නි රුගෙන පිළිතස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වච්චුපඤ්ඤමහ'නි වච්චෙන පිළිතස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

පස්සාචුපඤ්ඤමහ'නි පස්සාවෙන පිළිතස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වාතූපඤ්ඤමහ'නි වාතෙන පිළිතස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

උච්චාලිඛිතපාණකදට්ඨුපඤ්ඤමහ'නි උච්චාලිඛිතපාණකදට්ඨෙන අභිගජානං කමමනියං හොති.

ආග්ගිකපාණයා'නි අරොගො භවිස්සාමි;

සුඛපාණයා'නි සුඛං වෙදනං උපපාදෙස්සාමි;

හෙසජ්ජාණයා'නි හෙසජ්ජං භවිස්සාමි;

දුග්ගපාණයා'නි දුග්ගං දෙස්සාමි;

පුඤ්ඤපාණයා'නි පුඤ්ඤං භවිස්සාමි;

යඤ්ඤාණයා'නි යඤ්ඤං යජිස්සාමි;

සග්ගපාණයා'නි සග්ගං ගමිස්සාමි;

බිජ්ජපාණයා'නි බිජ්ජං භවිස්සාමි;

විමංසාණයා'නි නිලං භවිස්සාමි -පෙ- සප්පිවණ්ණං භවිස්සාමි;

දව්වපාණයා'නි බිබ්බාධිප්පායො.

11. අජකිත්තරුපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදි සෙසස්ස.

බහිද්ධාරුපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදි සෙසස්ස.

අජකිත්තබහිද්ධාරුපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදි සෙසස්ස.

ආකාසෙ කපිං කමෙපනො'නි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදි සෙසස්ස.

ගුහපඤ්ඤමහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදි සෙසස්ස.

චච්චුපත්ථෙහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

පසංචුපත්ථෙහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

චාතුපත්ථෙහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

උච්චාලිඛගපාණකදවුපත්ථෙහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

12. ආරෝග්‍යත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

සුඛත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

භෙසජ්ජත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

දුකත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

පුඤ්ඤත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

යඤ්ඤත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

සංගත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

බීජත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

විමංසත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

දවත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

13. නීලං වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං. පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ- තකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- බීරවණණං -පෙ- දබ්බවණණං -පෙ- සප්පිවණණං වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

සුඤ්ඤං නිට්ඨිතං.

14. ආරෝග්‍යත්ථාය උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං. ආරෝග්‍යත්ථාය භෙසජ්ජත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය දුකත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය පුඤ්ඤත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය යඤ්ඤත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය සංගත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය බීජත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය විමංසත්ථාය -පෙ- ආරෝග්‍යත්ථාය දවත්ථාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

ඵකමුලකසං ඛණ්ඩවකකං නිට්ඨිතං.

15. සුබ්‍රහ්මණ්ඩල හෙසු ජාතිකයෙකු වෙතෙහි උපකාශනෙහි මුළුමනි, ආපනනි සම්පාදිතෙසසසස. සුබ්‍රහ්මණ්ඩල දුනුහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල පුණ්ණුහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල යණ්ණුහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල සිග්නහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල බීජහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල වීම්සහ්මණ්ඩල -පෙ- සුබ්‍රහ්මණ්ඩල දවහ්මණ්ඩල වෙතෙහි උපකාශනෙහි මුළුමනි, ආපනනි සම්පාදිතෙසසසස. සුබ්‍රහ්මණ්ඩල ආරෝග්‍යහ්මණ්ඩල වෙතෙහි උපකාශනෙහි මුළුමනි, ආපනනි සම්පාදිතෙසසසස,

16. හෙසප්ප්‌රාමි දිනාමි -පෙ- හෙසප්‌රාමි පුකුකුකුකුකුකු
 -පෙ- හෙසප්‌රාමි යකුකුකුකුකුකු -පෙ- හෙසප්‌රාමි සිගාමිකුකු
 -පෙ- හෙසප්‌රාමි බිජ්‌රාමි -පෙ- හෙසප්‌රාමි විමංසිකුකු -පෙ-
 හෙසප්‌රාමි දිව්‌රාමි වෙහෙති උපකාමි, මුච්චි, ආපාති
 සිඬ්‌රාමි. හෙසප්‌රාමි ආරොග්‌රාමි -පෙ- හෙසප්‌රාමි
 පුබ්‌රාමි වෙහෙති, උපකාමි, මුච්චි ආපාති සිඬ්‌රාමි.

17 දුනරුවකුට පුකුකුරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට ගකුකුරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට සගගරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට බේරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට වීමංසරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට දවරුවකුට වෙනෙහි උපකකමති මුළුවති, ආපනති සමිකාදිසෙසසසස. දුනරුවකුට ආරෝග්‍යරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට සුබරුවකුට -පෙ- දුනරුවකුට හෙසජ්ජරුවකුට වෙනෙහි උපකකමති මුළුවති, ආපනති සමිකාදිසෙසසසස.

18. පුඤ්ඤාත්තං ඤාණං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං සංගතං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං ඛිඤ්ඤාත්තං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං චිත්තං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං දම්මං ඤාණං චෙතනං උපකාමනං මුච්චනං, ආපනං සම්ඝාදිසෙසසං. පුඤ්ඤාත්තං ආරුග්ගං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං සුඛං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං භෙසජ්ජං ඤාණං - පෙ - පුඤ්ඤාත්තං දානං ඤාණං චෙතනං උපකාමනං මුච්චනං, ආපනං සම්ඝාදිසෙසසං.

19. යකැකැරුන්කැටු සිගගරුන්කැටු -පෙ- යකැකැරුන්කැටු බිජුරුන්කැටු -පෙ-
 යකැකැරුන්කැටු වීම්සරුන්කැටු -පෙ- යකැකැරුන්කැටු දවරුන්කැටු වෙනෙහි
 උපකකමෙහි මුළුවහි, ආපනති සම්භාදිසෙසසස. යකැකැරුන්කැටු ආරොග්ගරුන්කැටු
 -පෙ- යකැකැරුන්කැටු සුබරුන්කැටු -පෙ- යකැකැරුන්කැටු හෙසජජරුන්කැටු -පෙ-
 යකැකැරුන්කැටු දුරුරුන්කැටු -පෙ- යකැකැරුන්කැටු පුකැකැරුන්කැටු වෙනෙහි
 උපකකමෙහි මුළුවහි, ආපනති සම්භාදිසෙසසස.

20. සගගත්තද්ධි භීජත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි චීමංසත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි දවත්තද්ධි වෙනෙති උපකකමති මුළුවනි, ආපනති සම්ඝාදි-සෙසසසස. සගගත්තද්ධි ආරොග්ගත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි සුඛත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි හෙසථජ්ජත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි දුක්ඛත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි පුඤ්ඤත්තද්ධි -පෙ- සගගත්තද්ධි යඤ්ඤත්තද්ධි වෙනෙති උපකකමති මුළුවනි, ආපනති සම්ඝාදිසෙසසසස.

21. බිජ්ජාදානං විමංසාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං දව්ඤ්ඤාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. බිජ්ජාදානං ආරොග්ගාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං සුඛාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං භොසජ්ජාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං දානාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං පුඤ්ඤාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං යඤ්ඤාදානං -පෙ- බිජ්ජාදානං සග්ගාදානං චෙතෙති උපකක්කමති, මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං.

22. විමංසාදානං දව්ඤ්ඤාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. විමංසාදානං ආරොග්ගාදානං -පෙ- විමංසාදානං සුඛාදානං -පෙ- විමංසාදානං භොසජ්ජාදානං -පෙ- විමංසාදානං දානාදානං -පෙ- විමංසාදානං පුඤ්ඤාදානං -පෙ- විමංසාදානං යඤ්ඤාදානං -පෙ- විමංසාදානං සග්ගාදානං -පෙ- විමංසාදානං බිජ්ජාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං.

23. දව්ඤ්ඤාදානං ආරොග්ගාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. දව්ඤ්ඤාදානං සුඛාදානං -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං භොසජ්ජාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං දානාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං පුඤ්ඤාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං යඤ්ඤාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං සග්ගාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං බිජ්ජාදානං, -පෙ- දව්ඤ්ඤාදානං විමංසාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං.

එකමුලකස්ස බද්ධචක්කං.

සංඛින්නං.

එකමුලකස්ස චක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

24. ආරොග්ගාදානං සුඛාදානං භොසජ්ජාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. -පෙ- ආරොග්ගාදානං සුඛාදානං දව්ඤ්ඤාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං.

දමුලකස්ස බද්ධචක්කං නිට්ඨිතං.

25. සුඛාදානං භොසජ්ජාදානං දානාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. -පෙ- සුඛාදානං භොසජ්ජාදානං දව්ඤ්ඤාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං. සුඛාදානං භොසජ්ජාදානං ආරොග්ගාදානං චෙතෙති උපකක්කමති මුළුවති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසං.

දමුලකස්ස බද්ධචක්කං.

සංඛින්නං.

26. විමංසණයට දළයට ආරෝග්‍යයට වෙනෙහි උපකාමනි මුළුමනි ආපනනි සමිකාදිසෙසසස. -පෙ- විමංසණයට දළයට සුඛයට -පෙ- විමංසණයට දළයට බේරයට වෙනෙහි උපකාමනි මුළුමනි, ආපනනි සමිකාදිසෙසසස.

உயிரை. விவரிக்க.

27. නිමුලකමයි වතුමුලකමයි පඤ්චමුලකමයි ජමුලකමයි සත්තමුලකමයි අධිමුලකමයි නවමුලකමයි එවලෙව විජ්ජාරෙනබ්බං.

ହୃଦୟ ଶିଖରପୁରୀ:

28. ආරෝග්‍යත්වයෙහි සුවත්වයෙහි හෙසජ්ජත්වයෙහි ද්‍යුත්වයෙහි ප්‍රසාදත්වයෙහි
සතුටත්වයෙහි සංගතත්වයෙහි ඛේදත්වයෙහි චිත්තත්වයෙහි ද්‍රව්‍යත්වයෙහි මෙතෙක්
උපකාමනී මුඛනී, ආපනනී සම්මාදිසෙසසස.

සබ්බසුලක. නිවේදන.

චක්කනපට්ඨයාලං නිවේදිතං.

29. නීලඤ්ච පිතකඤ්ච චෙතෙහි උපකාමති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසසස. නීලඤ්ච ලොභිතකඤ්ච -පෙ- නීලඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච. -පෙ- නීලඤ්ච තකාචණ්ණඤ්ච, -පෙ- නීලඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච, -පෙ- නීලඤ්ච තෙලචණ්ණඤ්ච, -පෙ- නීලඤ්ච බීරචණ්ණඤ්ච, -පෙ- නීලඤ්ච දබ්චණ්ණඤ්ච, -පෙ- නීලඤ්ච සප්ථිචණ්ණඤ්ච චෙතෙහි උපකාමති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසසස

එහිමුලකාරී බණ්ඩාරයා.

30. පිතකඤ්ච ලොභිතකඤ්ච වෙනෙති උපකාමති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසංසංසං. පිතකඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච තනාකවණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච හෙලවණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච ඛිච්චණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච දබ්බණණඤ්ච, -පෙ- පිතකඤ්ච සප්පි- වණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච නිලඤ්ච වෙනෙති උපකාමති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසංසංසං.

එකමුලකම බිඳවිතැන.

31. ලොභිතකකුට්ඨ ඔද්දකකුට්ඨ වෙනෙති උපකකමති මුළුවනි, ආපනනි සංඝාදිසෙසසං. ලොභිතකකුට්ඨ තකකවණ්ණකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ දකවණ්ණකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ හෙලවණ්ණකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ ධීරවණ්ණකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ දබ්බවණ්ණකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ සප්පිවණ්ණකුට්ඨ වෙනෙති උපකකමති මුළුවනි ආපනනි සංඝාදිසෙසසං. ලොභිතකකුට්ඨ නීලකුට්ඨ -පෙ- ලොභිතකකුට්ඨ පීතකකුට්ඨ වෙනෙති උපකකමති මුළුවනි ආපනනි සංඝාදිසෙසසං.

32. ඔද්‍යනඤ්ච නිකායවර්ණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යනඤ්ච දකවර්ණණඤ්ච -පෙ-
ඔද්‍යනඤ්ච නෙලවර්ණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යනඤ්ච බීරවර්ණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යනඤ්ච
දඨවර්ණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යනඤ්ච සප්පිවර්ණණඤ්ච වෙනෙහි උපකාමෙහි මුච්චති
ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්ස. ඔද්‍යනඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යනඤ්ච පීතකඤ්ච -පෙ-
ඔද්‍යනඤ්ච ලොහිතකඤ්ච වෙනෙහි උපකාමෙහි මුච්චති, ආපනති
සම්ඝාදිසෙසස්ස.

[illegible]

34. දකවණණකඩු තෙලවණණකඩු -පෙ- දකවණණකඩු බීරවණණකඩු
-පෙ- දකවණණකඩු දබ්වණණකඩු -පෙ- දකවණණකඩු සප්ප්වණණකඩු
වෙතෙහි උපකකමහි මුළුවහි ආපහහි සබ්බාදිසෙසසස. දකවණණකඩු
නීලකඩු -පෙ- දකවණණකඩු පීතකකඩු -පෙ- දකවණණකඩු ලොභිතකකඩු
-පෙ- දකවණණකඩු ඔදුතකකඩු -පෙ- දකවණණකඩු තකකවණණකඩු
වෙතෙහි උපකකමහි මුළුවහි ආපහහි සබ්බාදිසෙසසස.

35. හෙලවණණකදව බිරවණණකදව -පෙ- හෙලවණණකදව
දඩවණණකදව -පෙ- හෙලවණණකදව සපපිවණණකදව වෙතෙහි උපකකමති
මුවවති, ආපතති සබ්බාදිසෙසසස. හෙලවණණකදව නීලකදව -පෙ-
හෙලවණණකදව පිභකකදව -පෙ- හෙලවණණකදව ලොභිතකකදව හෙල-
වණණකදව ඔද්දකකදව -පෙ- හෙලවණණකදව තකකවණණකදව -පෙ- හෙල-
වණණකදව දකවණණකදව වෙතෙහි උපකකමති මුවවති, ආපතති සබ්බාදි-
සෙසසසස.

36. බිරිවණණකුටු දඩුවණණකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු සප්තිවණණකුටු
 වෙතෙහි උපකකමති මුළුවති, ආපතති සමසාදිසෙසසස. බිරිවණණකුටු
 නිලකකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු පිතකකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු
 ලොතිතකකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු ඔදුහකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු
 භකකවණණකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු දකවණණකුටු -පෙ- බිරිවණණකුටු
 තෙලවණණකුටු වෙතෙහි උපකකමති මුළුවති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

37. දබ්බණ්ණං සප්පිණ්ණං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. දබ්බණ්ණං නීලං -පෙ- දබ්බණ්ණං පිතකං -පෙ- දබ්බණ්ණං ලොහිතකං -පෙ- දබ්බණ්ණං ඔද්දනං -පෙ- දබ්බණ්ණං තතකං -පෙ- දබ්බණ්ණං දකං -පෙ- දබ්බණ්ණං තෙලං -පෙ- දබ්බණ්ණං බීරං -පෙ- දබ්බණ්ණං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති ආපනති සංඝාදිසෙසං.

38. සප්පිණ්ණං ව නීලං ව වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. සප්පිණ්ණං පිතකං -පෙ- සප්පිණ්ණං ලොහිතකං -පෙ- සප්පිණ්ණං ඔද්දනං -පෙ- සප්පිණ්ණං තතකං -පෙ- සප්පිණ්ණං දකං -පෙ- සප්පිණ්ණං තෙලං -පෙ- සප්පිණ්ණං බීරං -පෙ- සප්පිණ්ණං දබ්බණ්ණං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

එකමුලකය බද්ධවිකතං නිවර්තං.

39. නීලං පිතකං ලොහිතං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. නීලං පිතකං ඔද්දනං -පෙ- නීලං පිතකං සප්පිණ්ණං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

ද්වුලකය බණ්ඩවිකතං.

40. පිතකං ලොහිතං ඔද්දනං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. -පෙ- පිතකං ලොහිතං සප්පිණ්ණං -පෙ- පිතකං ලොහිතං නීලං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

ද්වුලකය බද්ධවිකතං.

41. දබ්බණ්ණං සප්පිණ්ණං නීලං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. -පෙ- දබ්බණ්ණං සප්පිණ්ණං බීරං වෙනෙති උපකාමෙති මුළුවති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

ද්වුලකං නිවර්තං.

42. තිමුලකමි වතුමුලකමි පඤ්ඤාමුලකමි ඡමුලකමි සත්තමුලකමි අට්ඨමුලකමි නවමුලකමි එවමෙව විත්ථාරෙතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං:

43. නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොභිතකඤ්ච ඔද්දනඤ්ච තනකාචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලචණ්ණඤ්ච බීරචණ්ණඤ්ච දඬිචණ්ණඤ්ච සප්පිචණ්ණඤ්ච චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං.

සබ්බමුලකං නිවර්තං.

44. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච නීලඤ්ච චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච හෙසජ්ජත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොභිතකඤ්ච චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං. -පෙ- සප්පිචණ්ණං චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං.

උගතොචරිතං එවමෙව නොතබ්බං.¹

45. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච හෙසජ්ජත්ථඤ්ච දුතත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච ඥාඤ්ඤත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච විමංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොභිතකඤ්ච ඔද්දනඤ්ච තනකාචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලචණ්ණඤ්ච බීරචණ්ණඤ්ච දඬිචණ්ණඤ්ච සප්පිචණ්ණඤ්ච චෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං.

මිසසකචක්කං නිවර්තං.

46. නීලං මොවෙස්සාමිති චෙනෙති උපකකමති, පිතකං මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං. නීලං මොවෙස්සාමිති චෙනෙති උපකකමති ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තනකාචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලචණ්ණං -පෙ- බීරචණ්ණං -පෙ- දඬිචණ්ණං -පෙ- සප්පිචණ්ණං මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං.

බණ්ඩචක්කං නිවර්තං.

47. පිතකං මොවෙස්සාමිති චෙනෙති උපකකමති, ලොභිතකං මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං. පිතකං මොවෙස්සාමිති චෙනෙති උපකකමති, ඔද්දනං -පෙ- තනකාචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලචණ්ණං -පෙ- බීරචණ්ණං -පෙ- දඬිචණ්ණං -පෙ- සප්පිචණ්ණං -පෙ- නීලං මුළුවති, ආපතති සංඝදීප්පකං.

බිද්ධචක්කං.

මූලං සබ්බිතං.

1. වජ්ජිකඤ්චං. මජ්ඣ.

48. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, නීලං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-
වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

කුච්ඡිවකකං නිවසිතං.

49. පිතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, නීලං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-
වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති නීලං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස පඨමං භමනං නිවසිතං.

50. ලොභිතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, පිතකං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති පිතකං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස දුතියං භමනං නිවසිතං.

51. ඔද්දනං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති ලොභිතකං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙල-
වණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, ලොභිතකං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස තතියං භමනං නිවසිතං.

52. තකකවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති ඔද්දනං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, ඔද්දනං මුඛවති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස චතුස්ථං භමනං නිවසිතං.

53. දකුණු භූමියේ වෙනත් උපකෘතිය, තනතුරු, මුළුතැන්, ආපනන සහතිකයෙහි. නොමැතිවීම - පෙ - බිරිස - පෙ - දඩුවම් - පෙ - සහතිකයෙහි - පෙ - නිල - පෙ - පිනක - පෙ - ලොගිකක - පෙ - බදු - භූමියේ වෙනත් උපකෘතිය, තනතුරු, මුළුතැන්, ආපනන සහතිකයෙහි.

පිටිවිකුණ සහ පහවම්. ගමන. නිවස.

54. තෙලවණණං මොවෙසසාමිති වෙතෙති උපකකමති, දකවණණං මුච්චති, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසසා. බීරවණණං -පෙ- දඬුවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පීතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඕද්දනං -පෙ- තකකවණණං මොවෙසසාමිති වෙතෙති උපකකමති, දකවණණං මුච්චති, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසසා.

පිටිවිකුණ සහ පටිය. ගම්න. නිවසින..

55. බිරවණණං මොවෙසසාමිති වෙනෙති උපකකමති, තෙලවණණං මුච්චති, ආපනති සබ්බාදිසෙසසා. දඬවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණණං -පෙ- දකවණණං මොවෙසසාමිති වෙනෙති උපකකමති තෙලවණණං මුච්චති, ආපනති සබ්බාදිසෙසසා.

සිව්විනසායන සහ සහජායන. ගම්බද. නිවසින.

56. ද්විවණ්ණං මොවෙසසාමිති වෙතෙති උපකකමිති, බීරවණ්ණං මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසස. සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දතං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං මොවෙසසාමිති වෙතෙති උපකකමිති, බීරවණ්ණං මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසස.

පිළිවෙකතයා අවසරි. ගම්නි. නිවසින.

57. සප්තිවර්ණය. මොව්වෙහි මිනිසුන් වෙතෙහි උපකාශයන් දැක්වෙන්න. මුළුමනින්, ආපනති සම්පාදිතසංයාම. නිලං - පෙ - පිතකං - පෙ - ලොභිතකං - පෙ - ඔද්දනං - පෙ - තකාකවර්ණය. - පෙ - දකවර්ණය. - පෙ - තෙලවර්ණය. - පෙ - බිරවර්ණය. මොව්වෙහි මිනිසුන් වෙතෙහි උපකාශයන්, දැක්වෙන්න. මුළුමනින්, ආපනති සම්පාදිතසංයාම.

පිළිවෙත්තය හවුම. ගමන. නිවෙත.

58. නීලං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපක්කමති, සපපිවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ- නක්කවණණං -පෙ- දුක්ඛණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- ඛිරවණණං -පෙ- දුඛිවණණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපක්කමති, සපපිවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවක්කස්ස දසමං භමනං නිට්ඨිතං.

පිට්ඨිවක්කං නිට්ඨිතං.

59. වෙනෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස;
වෙනෙති උපක්කමති න මුච්චති, ආපතති ඵලලව්වයස්ස;
වෙනෙති න උපක්කමති මුච්චති, අනාපතති;
වෙනෙති න උපක්කමති න මුච්චති, අනාපතති;
න වෙනෙති උපක්කමති මුච්චති, අනාපතති;
න වෙනෙති උපක්කමති න මුච්චති, අනාපතති;
න වෙනෙති න උපක්කමති මුච්චති, අනාපතති;
න වෙනෙති න උපක්කමති න මුච්චති, අනාපතති.

60. අනාපතති සුපිනතොතන, න මොවතාඛිපපායස්ස, උමමනනකස්ස, ඛිතතචිතතස්ස, වෙදනට්ඨස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විනීතවත්තු.

උද්දනභාජා.

සුපිනො උච්චාරපස්සාවො විතක්කුණොදකෙන ව
භෙසජ්ජං කණ්ඩුවං මග්ගො වජ්ජිජනනාඝරං ¹උභරා.

සාමණේරො ව සුනොතො ව උභරා මුට්ඨිතො පිලිඛි
ආකාසෙ ඵමො නිජ්ඣාසි ජිද්දං කට්ඨිතං ඝට්ඨි.

සොතෙ උද්ඤ්ජ්ජං ඛාචං පුප්ඵාවලියපොකඛරං
වාලිකා කද්දුමුස්සෙකො සයනඛගුට්ඨකෙන වාති.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො සුපිනතොතන අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි: කච්චි භු ඛො අභං සංඝාදිසෙසං ආපතති. ආපතොති. අථ ඛො සො භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සුපිනතොතනා”ති. (1)

1. ජනනාඝරාපක්කමො මජ්ඣං.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උච්චාරං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- භගවතො එතං මඤ්ඤං ආරොචෙසි. “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු”ති. “න්‍යං භගවා මොචනා-ධිපපායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (2)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කාමචිතකකං විතකෙකන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු විතකෙකන්තස්සා”ති. (4)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උණ්ණොදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු”ති. “න්‍යං භගවා මොචනාධිපපායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (5)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස උණ්ණොදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝදායක”න්ති. (6)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස උණ්ණොදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝදායකස්ස. ආපතති ථුලලව්වයස්සා”ති. (7)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අභගජාතෙ වණො හොති, හෙසජේජන ආලිමෙපන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (8)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අභගජාතෙ වණො හොති, ¹මොචනාධිපපායස්ස හෙසජේජන ආලිමෙපන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝදායකස්ස; ආපතති ථුලලව්වයස්සා”ති. (9-10)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අණ්ඨං කණ්ඩු-වන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (11)

11. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස අණ්ඨං කණ්ඩුවන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝදායකස්ස; ආපතති ථුලලව්වයස්සා”ති. (12-13)

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (14)

1. තස්ස මොචනාධිපපායස්ස භාගා,

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්ස”ති.
(15-16)

14. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො වන්ථිං ගහෙත්වා
පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ-
“අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්ස”ති. (17)

15. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස වන්ථිං ගහෙත්වා පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපතති ථුලලච්චයස්ස”ති. (18-19)

16. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො ජන්තාඝරෙ
උදරවට්ඨිං තාපෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ-
“අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්ස”ති. (20)

17. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස ජන්තාඝරෙ උදරවට්ඨිං තාපෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපතති ථුලලච්චයස්ස”ති. (21-22)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො ජන්තාඝරෙ
උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපට්ඨිකමං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්ස”ති. (23)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස ජන්තාඝරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපට්ඨිකමං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි- පෙ-
අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්ස”ති. (24-25)

20. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උගරං
ඝට්ටාපෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්ස”ති. (26)

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපායස්ස
උගරං ඝට්ටාපෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්ස”ති.
(27-28)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මොචනාධිපපායො
අඤ්ඤාතරං සාමණේරං ඵතද්දවොච: “ඵහි මෙ ත්ඨං ආවුසො සාමණේර
අභිගජාතං ගණ්ඨාති”ති සො තස්ස අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “ආපතතිං ත්ඨං භික්ඛු ආපනො
සංඝාදිසෙස”න්ති. (29)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සුත්තස්ස සාමණේරස්ස
අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ-
“අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛච්චයස්ස”ති. (30)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායස්ස උභරුහි අභගජානං පිලෙනානස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (31-32)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස මුට්ඨිනා අභගජානං පිලෙනානස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (33-34)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස ආකාසෙ කට්ඨං කමෙපනානස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (35-36)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කායං
ඵමොනනස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (37)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස කායං ඵමොනනස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.
(38-39)

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛු සාරතෙතා මාතුගාමස්ස
අභගජානං උපනිජ්ඣාසි. තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. න ච භික්ඛුවෙ සාරතෙතන මාතුගාමස්ස
අභගජානං උපනිජ්ඣාසිතබ්බං, යො උපනිජ්ඣායෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛංස්සා”ති.
(40)

30. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායස්ස තාලච්ඡද්දං අභගජානං පචෙසනානස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපතති ථුලලච්චයස්සාති. (41-42)

31. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස කට්ඨෙන අභගජානං සට්ඨෙතානස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (43-44)

32. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පටිසොතෙ
නායායනානස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (45)

33. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-
යස්ස පටිසොතෙ නායායනානස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (46-47)

1. නායායනානස්ස. සි. මු.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උද්ඤ්ඤං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (48)

35. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිපපායස්ස උද්ඤ්ඤං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.-(49-50)

36. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උද්ඤ්ඤං මොචනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (51)

37. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිපපායස්ස උද්ඤ්ඤං මොචනතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්ච-යස්සා”ති. (52-53)

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පුප්ථාචලියං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (54)

39. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස පුප්ථාචලියං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (55-56)

40. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පොකඛර-වනෙ මොචනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනා-පතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (57)

41. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිපපායස්ස පොකඛරවනෙ මොචනතස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (58-59)

42. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිපපායස්ස වාලිකං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනතස්ස¹ අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (60-61)

43. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිපපායස්ස කඤ්ඣං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනතස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (62-63)

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො න මොචනා-ධිපපායස්ස උද්ඤ්ඤං අභිගජ්ඣනං ඔසිඤ්ඤනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (64)

1. පච්චෙසෙනතස්ස- සි මු.

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායස්ස උදකෙන අභිගජාතං ඔසිඤ්චනාතස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස
ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (65-66)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායස්ස සයනෙ අභිගජාතං සට්ඨෙතාතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (67-68)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායස්ස අභිගුට්ඨෙන අභිගජාතං සට්ඨෙතාතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි: ‘කච්චි හු බො අහං සංඝාදිසෙසං
ආපතතිං ආපනෙතා’ති. භගවතො එනදිත්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (69-70)

සුඤ්ඤාචාර්යාදිසෙසො. නිවර්තනං.

3. 2.

කායසංඝගගසිකාදිසෙසො

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ
අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උදුසි
අරඤ්ඤා විහරති. තස්සායස්මතො විහාරො අභිරුපො හොති දස්සනීයො
පාසාදිකො, මජ්ඣෙ ගබ්භො සමන්තා පරියාගාරො. සුපඤ්ඤාතතං මඤ්චපිඨං
භිසිඛිමොගතං, පානීයං පරිභොජනීයං සුපට්ඨිතං, පරිවෙණං සුසම්මට්ඨං.
ඔහු මුත්තස්සා ආයස්මතො උදුසිස්ස විහාරපෙක්ඛකා ආගච්ඡන්ති.

2. අඤ්ඤාතරො‘පි බ්‍රාහ්මණො සපජාපතීකො යෙනායස්මා උදුසි,
තෙහුපසංඛිකම්. උපසංඛිකම්භා ආයස්මන්තාං උදුසිං එතදවොච: “ඉච්ඡාම මයං
හොතො උදුසිස්ස විහාරං පෙක්ඛිතු”න්ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ පෙක්ඛස්සු”ති
අවාපුරණං ආදාය සට්ඨං උග්ගාටෙත්වා කවාටං පතාමෙත්වා විහාරං පාවිසි.
සො‘පි බො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතො උදුසිස්ස පිට්ඨිතො පාවිසි. සාපි බො
බ්‍රාහ්මණී තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පිට්ඨිතො පාවිසි. අථ බො ආයස්මා උදුසි එකච්චෙ
වාතපානෙ විවරන්තො එකච්චෙ වාතපානෙ එකෙතො ගබ්භං අනුපරිගන්ත්වා
පිට්ඨිතො ආගන්ත්වා තස්සා බ්‍රාහ්මණීයා අභිගමඛිනාති පරාමසි. අථ බො
සො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතා උදුසිතා සද්ධිං පටිසම්මොදිත්වා අගමාසි.

3. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො අත්තමතො අත්තමෙනවාචං නිච්ඡාරෙසි:
“උලාරා ඉමෙ සමණා සක්ඛපුත්තියා යෙ ඉමෙ එවරුපෙ අරඤ්ඤා විහරන්ති.
භවමපි උදුසි උලාරො යො එවරුපෙ අරඤ්ඤා විහරති”ති. එවං චුතො
සා බ්‍රාහ්මණී තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: “කුතො තස්ස උලාරතා? යථෙව
මෙ තං අභිගමඛිනාති පරාමසි. එවමෙව මෙ සමණො උදුසි අභිගමඛිනාති
පරාමසි”ති.

4. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සකාසුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙහි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පරිජාතිස්සන්ති. නත්ති ඉමෙසං සාමිකුද්දං, නත්ති ඉමෙසං බ්‍රහ්මකුද්දං, නත්ති ඉමෙසං සාමිකුද්දං, නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මකුද්දං, කුතො ඉමෙසං සාමිකුද්දං, ඩුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මකුද්දං, අපගතා ඉමෙ සාමිකුද්දං, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මකුද්දං. කථං හි නාම සමණො උද්ඝ්ථි මම භරියාය අභිමානාති පරුමසිස්සති. නති සකකා කුලිඤ්ඨි කුලධීතාති කුලකුමාරිති කුලසුණහාති කුලදුසිති ආරාමං වා විහාරං වා ගතං. සචෙ¹ කුලිඤ්ඨියො කුලධීතයො² කුලකුමාරියො කුලසුණහායො කුලදුසියො ආරාමං වා විහාරං වා ගච්ඡෙය්‍යං, තාපි සමණා සකාසුතතියා දුස්සෙය්‍යං”න්ති.

5. අස්සොපුං ඛො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායනාසස්ස ඛියනාසස්ස විපාවෙනාසස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ඝ්ථි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජිස්සති”ති.

6. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵ්ඤ්ඤං ආරාමෙපුං. අථ ඛො භගවා ඵ්ඤ්ඤං නිදුතෙ ඵ්ඤ්ඤං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙතො ආයස්මතො උද්ඝ්ථිං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිරිතං උද්ඝ්ථි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි”ති. “සච්චං භගවා”ති. විගරහි බ්‍රුතො භගවා: “අනුච්ඡිතියං මොඝපුරිස අනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජිස්සති. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකබාතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵ්ඤ්ඤං පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විපරිණතෙන විහගන මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජියා: හස්සගාහං වා චෙත්ඤිගාහං වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අභිගස්ස පරුමසන්තං, සංඝාදිසෙසො”ති.

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

ඔතිණ්ණො තාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබ්බවිතො.

1. සචෙති: සහ 2. කුලධීතො: මජ්ඣං. කුලධීතායො සිමු.

විපරිණතනි රතනමපි විතතං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතතං විපරිණතං,
මුළුමපි විතතං විපරිණතං. අපි ව රතතං විතතං ඉමස්මිං අනෙථ අධිපොතං
විපරිණතනති.

මාතුශාමො නාම මහුසසීති, න යකඛී, න පෙනී, න ඤීරව්ජානගතා.
අනතමසො තදහුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහතතරී.

සද්ධිනති එකතො.

කායසංඝයාං සමාපජේජයාති අජකාචාරො වුච්චති.

හතෙථා නාම කප්පරං උපාදය යාව අග්ගතවා.

චෙත්ඤී නාම සුද්ධකෙසා වා සුත්තමිසසා වා මාලමිසසා වා තීරඤ්ඤමිසසා
වා සුවණණමිසසා වා මුත්තාමිසසා වා මණ්ණමිසසා වා.

අඛණං නාම ගත්ථඤ්ච වෙණ්ණඤ්ච ධපෙත්වා අවසෙසං අඛණං නාම.

8. ආමසනා පරාමසනා ඔමසනා උමමසනා ඔලඛසනා උලලඛසනා
ආකඛසනා පතිකඛසනා අභිනිග්ගණනා අභිනිපපිලනා ගහණං ජ්ජනං.

ආමසනා නාම ආමට්ඨමනනා.

පරාමසනා නාම ඉතොචිතො ව සඤ්චොපනා.

ඔමසනා නාම හෙට්ඨා ඔරොපනා.

උමමසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ඔලඛසනා නාම හෙට්ඨා ඔතමනා.

උලලඛසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ආකඛසනා නාම ආචිඤ්ජනා.¹

පතිකඛසනා නාම පතිපනාමනා.

අභිනිග්ගණනා නාම අඛණං ගහෙත්වා නිපපිලනා.

අභිනිපපිලනා නාම කෙනචි සහ නිපපිලනා.

ගහණං නාම ගහිතමනනං.

ජ්ජනං නාම ජුට්ඨමනනං.

සඝ්ණාදිසෙසාති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සඝ්ණාදිසෙසො'ති.

1. ආචිඤ්ජනං, මජ්ඣ. සං.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උමමසති ඔලඛෙසති උලලඛෙසති ආකඛ්ඨති පඤ්ඤාඛ්ඨති අභිනිග්ගණනාති අභිනිපටිලෙති ගණනාති ජ්ජති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

2. ඉත්ථි ව හොති, වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. ඉත්ථි ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. ඉත්ථි ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති. ආපතති ථුලලව්වයස්ස. ඉත්ථි ව හොති, තීරව්ජාතගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස.

3. පණ්ඩකො ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, තීරව්ජාතගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස.

4. පුරිසො ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස; පුරිසො ව හොති, වෙමතිකො -පෙ- පුරිසො ව හොති, තීරව්ජාතගතසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසො ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසො ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛවස්ස.

5. තිරව්ණතගතො ව හොති තිරව්ණතගතසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං තිරව්ණතගතස්ස කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. තිරව්ණතගතො ව හොති, වෙමිතිකො -පෙ- තිරව්ණතගතො ව හොති, ඉප්පිසඤ්ඤා -පෙ- තිරව්ණතගතො ව හොති පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- තිරව්ණතගතො ව හොති, පුරිසසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං තිරව්ණතගතස්ස කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

එ ක මු ල කං.

1. දෙව ඉප්පියො, දව්නාං ඉප්පිනං ඉප්පිසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉප්පිනං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති ආපනති දව්නාං සම්භාදිසෙසානං.

2. දෙව ඉප්පියො, දව්නාං ඉප්පිනං වෙමිතිකො සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉප්පිනං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නාං ථුලලච්චයානං.

3. දෙව ඉප්පියො, දව්නාං ඉප්පිනං පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- තිරව්ණතගතසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉප්පිනං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නාං ථුලලච්චයානං.

4. දෙව පණ්ඩකා, දව්නාං පණ්ඩකානං පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නාං ථුලලච්චයානං.

5. දෙව පණ්ඩකා, දව්නාං පණ්ඩකානං වෙමිතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- තිරව්ණතගතසඤ්ඤා -පෙ- ඉප්පිසඤ්ඤා සාරතෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නාං දුක්ඛටානං.

6. ඥෙ පුරිසා, ද්වින්නං පුරිසානං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛවානං.

7. ඥෙ පුරිසා, ද්වින්නං පුරිසානං වෙමතිකො -පෙ- තිරවජානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව භික්ඛු ව, නං ද්වින්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛවානං.

8. ඥෙ තිරවජානගතා, ද්වින්නං තිරවජානගතානං තිරවජානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං තිරවජානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛවානං.

9. ඥෙ තිරවජානගතා, ද්වින්නං තිරවජානගතානං වෙමතිකො -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං තිරවජානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛවානං.

10. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං.

11. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති චුල්ලවට්ඨයෙන දුක්ඛට්ඨං.

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති ජ්ජති -පෙ- ගණනාති, ආපනති ද්වින්නං චුල්ලවට්ඨයානං.

13. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති චුල්ලවට්ඨයෙන දුක්ඛට්ඨං.

14. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං තිරවජානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති චුල්ලවට්ඨයෙන දුක්ඛට්ඨං.

15. ඉත්ථි ව පුරිසො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛංසං.

16. ඉත්ථි ව පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරවජ්ජනගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුල්ලව්වයෙන දුක්ඛංසං.

17. ඉත්ථි ව තිරවජ්ජනගතො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛංසං.

18. ඉත්ථි ව තිරවජ්ජනගතො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරවජ්ජනගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුල්ලව්වයෙන දුක්ඛංසං.

19. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුල්ලව්වයෙන දුක්ඛංසං.

20. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරවජ්ජනගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛංසං.

21. පණ්ඩකො ව තිරවජ්ජනගතො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුල්ලව්වයෙන දුක්ඛංසං.

22. පණ්ඩකො ව තිරවජ්ජනගතො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරවජ්ජනගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛංසං.

23. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛට්ඨානං.

24. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං වෙමනිකො -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉත්තිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛට්ඨානං.

දමුලකං නිට්ඨිතං.

1. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායෙන කායපට්ඨිඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. -පෙ-

2. දෙව ඉත්තියො, ද්වින්නං ඉත්තිනං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉත්තිනං කායෙන කායපට්ඨිඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං ථුලලච්චයානං. -පෙ-

3. ඉත්ති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායපට්ඨිඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-

4. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායපට්ඨිඤ්ඤින කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. -පෙ-

5. දෙව ඉත්තියො, ද්වින්නං ඉත්තිනං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉත්තිනං කායපට්ඨිඤ්ඤින කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං ථුලලච්චයානං. -පෙ-

6. ඉත්ති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායපට්ඨිඤ්ඤින කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛට්ඨානං. -පෙ-

7. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායපට්ඨිඤ්ඤින කායපට්ඨිඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති දුක්ඛට්ඨානං. -පෙ-

8. දො ඉඤ්ඤො, දව්නාං ඉඤ්ඤං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉඤ්ඤං කායපට්ඨධොත කායපට්ඨධං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

9. ඉඤ්ඤ ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායපට්ඨධොත කායපට්ඨධං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

10. ඉඤ්ඤ ව ගොති, ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉඤ්ඤා නිසංගගිසෙත කායං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

11. දො ඉඤ්ඤො, දව්නාං ඉඤ්ඤං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං චිනාං ඉඤ්ඤං නිසංගගිසෙත කායං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

12. ඉඤ්ඤ ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගගිසෙත කායං ආමසති ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

13. ඉඤ්ඤ ව ගොති, ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉඤ්ඤා නිසංගගිසෙත කායපට්ඨධං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

14. දො ඉඤ්ඤො, දව්නාං ඉඤ්ඤං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉඤ්ඤං නිසංගගිසෙත කායපට්ඨධං ආමසති ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

15. ඉඤ්ඤ ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගගිසෙත කායපට්ඨධං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

16. ඉඤ්ඤ ව ගොති, ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉඤ්ඤා නිසංගගිසෙත නිසංගගියං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

17. දො ඉඤ්ඤො, දව්නාං ඉඤ්ඤං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉඤ්ඤං නිසංගගිසෙත නිසංගගියං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

18. ඉඤ්ඤ ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉඤ්ඤං සාරනෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගගිසෙත නිසංගගියං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං.

භික්ඛුපෙය්‍යාලං නිවර්තං.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උම්මසති ඔලඛෙසති උල්ලඛෙසති ආකඛස්සති පතිකඛස්සති අභිනිග්ගණ්හාති අභිනිපට්ඨෙති ගණ්හාති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. -පෙ-

2. දො ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උම්මසන්ති ඔලඛෙසන්ති උල්ලඛෙසන්ති ආකඛස්සන්ති පතිකඛස්සන්ති අභිනිග්ගණ්හන්ති අභිනිපට්ඨෙන්ති ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති, එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දව්නනං සංඝාදිසෙසානං -පෙ-

3. ඉත්ථි ව පණ්ඨකො ව, උභිනනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

4. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස -පෙ-

5. දො ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දව්නනං ථුල්ලච්චයානං -පෙ-

6. ඉත්ථි ව පණ්ඨකො ව, උභිනනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

7. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස -පෙ-

8. දො ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දව්නනං ථුල්ලච්චයානං -පෙ-

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥොත කායං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ථුලලව්වයෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥොත කායපට්ඨඥං ආමසති පරුමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

11. ඥො ඉත්ථියො, ද්වින්නං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥොත කායපට්ඨඥං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥොත කායපට්ඨඥං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

13. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

14. ඥො ඉත්ථියො, ද්වින්නං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

15. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

16. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්ස-ග්ගියෙන කායපට්ඨඥං ආමසති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

17. දො ඉත්ථියො, දව්‍යනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛවානං -පෙ-

18. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛවානං -පෙ-

19. ඉත්ථි ව ගොති, ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති, න ව එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ-

20. දො ඉත්ථියො, දව්‍යනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති, න ව එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛවානං -පෙ-

21. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛවානං -පෙ-

22. සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිවිජානාති, ආපනති දුක්ඛවාසං. සෙවනාධිපපායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, අනාපනති. සෙවනාධිපපායො න ව කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිවිජානාති, අනාපනති, මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිවිජානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිවිජානාති අනාපනති.

23. අනාපනති අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනතුස්ස; අසාදියතකස්ස, උමමනතකස්ස, බින්නවිතතස්ස, වෙදනට්ඨස්ස¹, ආදිකම්මකස්සාති.

1. වෙදනාට්ඨස්ස. මජ්ඣං.

විනිතවත්ත

උද්දනගාමා:

මාතා ධිතා ව භගිනී ව ජායා යකඤ්ච පණ්ඩකො,
සුත්තා මතා නිරවජ්ජානා දුරුධිතලිකාය ව.

සමපිළෙ සඛකාමො මග්ගො රාහෙඛො නාවා ව රජ්ජ ව,
දණ්ණො පතතං පතාමෙසි වජ්ඤෙ වායාමි තච්ඡපෙති.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මාතුයා මාතුපෙමෙන
ආමසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- කච්චි නු ඛො අහං සඛ්ඤාදිසෙසං
ආපතතිං ආපනොති. භගවතො එතමිදං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ධිතුයා ධිතුපෙමෙන
ආමසි -පෙ- භගිනියා භගිනිපෙමෙන ආමසි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි
-පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (2-3)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුරාණදුතියිකාය කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු
ආපනොති සඛ්ඤාදිසෙස”න්ති. (4)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු යකඤ්චා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙ-
සස්ස. ආපතති ථුලලවටස්සා”ති. (5)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩකස්ස කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. ආපතති ථුලලවටස්සා”ති. (6)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුත්තනිකියා කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු
ආපනොති සඛ්ඤාදිසෙස”න්ති. (7)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මනිනියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙ-
සස්ස; ආපතති ථුලලවටස්සා”ති. (8)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නිරවජ්ජානගතිනියා
කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (9)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුරුධිතලිකාය කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුළවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
සඛ්ඤාදිසෙසස්ස; ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති (10)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධො ඉතීයො අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං සම්ප්ලේඛා බාහාපරමපරාය 1නෙසුං. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි. “සාදිසි නිමං භික්ඛු”ති. “තාහං භගවා සාදිසි”නති “අනාපනති භික්ඛු අසාදියනනස්සා”ති. (11)

11. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො අභිරුද්ධං සංඝමං සාරනො සංවාලෙසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (12)

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො පටිපපෙ පසයිනා සාරනො අංසකුටෙන පහාරං අදුසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති. (13)

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො අභිරුද්ධං රුක්ඛං සාරනො සංචාලෙසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (14)

14. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො අභිරුද්ධං නාලං සාරනො සංචාලෙසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (15)

15. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො ගහිනං රජ්ජුං සාරනො ආවිඤ්ඤි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලවයස්සා”ති. (16)

16. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො ගහිනං දණ්ඩං සාරනො ආවිඤ්ඤි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලවයස්සා”ති. (17)

17. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සාරනො ඉතීයො පතොතන පනාමෙසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි. “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලවයස්සා”ති. (18)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො වන්දනායා සාරනො පාදං උච්චාරෙසි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නිමං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති. (19)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඉතීයො ගහෙස්සාමිති වායමිනා න ජුපි. තස්ස කුක්කුළිමං අගොසි -පෙ-. “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (20)

කාය සංඝගහසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.²

1. ආනෙසුං. මජ්ඣ. 2. කායසංඝගහසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දුතියං. මජ්ඣ.

3. 3.

දුටුල්ලවාචාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ධි අරඤ්ඤා විහරති. තස්සායස්මතො විහාරෙ අභිරුපො ගොති දස්සන්තියො පාසාදිකො. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා ඉන්ද්‍රියො ආරුමං අගමංසු විහාරපෙක්ඛිකායො. අථ බො තා ඉන්ද්‍රියො යෙනා යස්මා උද්ධි, තෙනුපසංඛිතං මංසු. උපසංඛිතමිත්වා ආයස්මන්තං උද්ධිං එතදවොචුං: “ඉච්ඡාම මයං භනෙන අයස්ස විහාරං පෙක්ඛිතු”න්ති. අථ බො ආයස්මා උද්ධි තා ඉන්ද්‍රියො විහාරං පෙක්ඛාපෙත්වා තාසං ඉන්ද්‍රියං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණති අවණ්ණමපි භණති. යාවති‘පි ආයාවති‘පි, පුච්ඡති‘පි පටිපුච්ඡති‘පි, ආවික්ඛති‘පි, අනුසාසති‘පි, අකෙකාසති‘පි. යා තා ඉන්ද්‍රියො ජිනාකා බුත්තිකා අභිරිකායො තා ආයස්මතා උද්ධිතා සද්ධිං උග්ගසන්ති‘පි උල්ලපන්ති‘පි උජ්ඣග්ගන්ති‘පි උප්පණ්ණන්ති‘පි. යා පන තා ඉන්ද්‍රියො භිරිමතා තා නික්ඛමිත්වා භික්ඛු උජ්ඣාපෙන්නි: “ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං තප්පතිරුපං, සාමිකෙනපි මයං එවං වුත්තා න ඉච්ඡෙය්‍යාම, කිම්පනස්සෙන උද්ධිතා”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ධි මාතුගාමං දුටුල්ලාහි වාචාහි ඔහාසිස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

2. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උද්ධිං පටිපුච්ඡන්ති: “සච්චං කිර ත්වං උද්ධි මාතුගාමං දුටුල්ලාහි වාචාහි ඔහාසී”ති. “සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡේදියං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස මාතුගාමං දුටුල්ලාහි වාචාහි ඔහාසිස්සසී. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො, තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාහානං වූපසමො අකබාතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවං ව පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විජරිණතො විතොනා මාතුගාමං දුටුල්ලාහි වාචාහි ඔහාසෙය්‍ය යථා තං සුචා සුචතිං මෙජ්ඣුපසංගිතාහි, සංඝාදිසෙය්‍යාති.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ඔතිණ්ණො නාම සාරතො අපෙක්ඛවා පටිබ්බාසිතො.

විපරිණතනනි රතනමපි විතතං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතතං විපරිණතං, මුලහමපි විතතං විපරිණතං. අපි ච රතතං විතතං ඉමස්මිං අතො අධිපෙපතං විපරිණතනනි.

මාතුකාමො නාම: මනුසසිත්ථි, න යකඛිත පෙතී ත තිරව්ඡානගතා, විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිකදුබ්බාසිකා ද්විපිලලාද්විපිලලං ආජාතිකුං.

ද්විපිලලා චාචා නාම: චච්චමග්ගපස්සාචමග්ගමෙථුනධම්මපටිසංයුතතා චාචා.

බහාසෙය්‍යාති අජ්ඣාචාරො වුච්චති.

යථා තං සුචා සුචතීන්ති දහරො දහරිං කරුණො කරුණිං කාමහොති කාමහොතිති.

මෙථුනපසංකිතාතිති මෙථුනධම්මපටිසංයුතතාති.

සංකීර්ණසංහිත -පෙ- තෙතපි වුච්චති සංකීර්ණසංහිතාති,

.4 දො මග්ගෙ ආදිස්ස වණණමපි භණති, අවණණමපි භණති, යාවති'පි, ආයාවති'පි, පුච්ඡති'පි, පටිපුච්ඡති'පි, ආචිකඛති'පි, අනුසාසති'පි, අනෙකාසති'පි.

වණණං භණති නාම: දො මග්ගෙ ථොමෙති වණණති පසංසති.

අවණණං භණති නාම: දො මග්ගෙ බුංසෙති වණෙති ගරහති.

යාවති නාම: දෙති මෙ අරහසි මෙ දාතුන්ති.

ආයාවති නාම: කදා තෙ මාතා පසිදිස්සති, කදා තෙ පිතා පසිදිස්සති, කදා තෙ දෙවතායො පසිදිස්සන්ති, කදා¹ සුබණො සුලයො සුමුහුතො භවිස්සති, කදා තෙ මෙථුනං ධම්මං ලභිස්සාමි²ති.

පුච්ඡති නාම: කථං ත්වං සාමිකස්ස දෙසි³ කථං ජාරස්ස දෙසි³ති.

පටිපුච්ඡති නාම: එවං කීර ත්වං සාමිකස්ස දෙසි³ එවං ජාරස්ස දෙසි³ති.

ආචිකඛති නාම: පුට්ඨො භණති “එවං දෙති, එවං දෙනාති⁴ සාමිකස්ස පියා භවිස්සති මනාපා වා”ති.

අනුසාසති නාම: අපුට්ඨො භණති, “එවං දෙනාති⁴ සාමිකස්ස පියා භවිස්සති මනාපා වා”ති.

අනෙකාසති නාම: අතිමිත්තා'සි නිමිත්තමත්තා'සි අලොභිතා'සි ධ්වලො-භිතා'සි ධ්වවොලා'සි පග්ගරන්ති'සි සිබ්බිණ්ණි'සි ඉත්ථිපණ්ඩකා'සි චෙපුරිසිකා'සි සමභිත්තා'සි උභතොබ්‍යඤ්ඤාසිති.

1. කදා තෙ. ස්‍යා. 2. ලභිස්සති. සි. මු. 3; දෙති, දෙතිති. සි. මු. 4. දෙනා, මජ්ඣං.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති, යාවති'පි ආයාවති'පි පුච්ඡති'පි පටිපුච්ඡති'පි, ආවිකඛති'පි, අනුසාසති'පි, අකෙකාසති'පි, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස -පෙ-*

2. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං සඛ්ඤාදිසෙසානං -පෙ-

3. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

4. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඔපෙඤා අධිකඛකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස -පෙ-

5. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඔපෙඤා අධිකඛකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං ථුල්ලච්චයානං -පෙ-

6. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඔපෙඤා අධිකඛකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

7. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා උබ්භකඛකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ-අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

8. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං උබ්භකඛකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං උබ්භකඛකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායපට්ඨඛං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

* පෙය්‍යාලමුඛෙන කායසංසරග්ග චුත්තනයොව වෙදිතබ්බො.

11. ථෙව ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං දව්නනං ඉත්ථිනං කායපට්ඨධං ආදිසං වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති¹පි, ආපතති දව්නනං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉත්ථිසඤ්ඤී, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිනනං කායපට්ඨධං ආදිසං වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති -පෙ- අකෙකාසති¹පි, ආපතති දව්නනං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

13. අනාපතති අත්ථපුරෙකඛාරසං, ධම්මපුරෙකඛාරසං, අනුසාසනී-පුරෙකඛාරසං, උම්මතතකසං, ආදිකමමිකසංසාති.

විනිතවත්තු

උද්දනගාථා:

ලොභිනං කකකසාකිණ්ණං බරං දීඝඤ්ඤ වාපිනං
කච්චි සංසීදති¹ මගො සද්ධා දුතෙන කමුත්තා²ති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි තවරතනං කම්බලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථිං එතදවොච: “ලොභිනං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්, තවරතොතා කම්බලො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. “කච්චි හු බො අහං සඛිකාදිසෙසං ආපතතිං ආපතොතා”ති. භගවතො එතමස්ස අරුචෙසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙසං ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි බරකම්බලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථිං එතදවොච: “කකකසලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්, බරකම්බලකො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙසං ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි තවාචුතං කම්බලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථිං එතදවොච: “ආකිණ්ණලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්, තවාචුතො කම්බලො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙසං ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි බරකම්බලකං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථිං එතදවොච: “බරලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති, “ආමය්, බරකම්බලකො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙසං ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (4)

1. සංසීරති. සි.මු. සං.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉඡ්ථි පාවාරං¹ පාරුතා හොති. අඤ්ඤාතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡ්ථිං එතදවොච: “දීඝලොමං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිවිජානී, “ආමය්‍ය, පාවාරෙ”²ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛචස්සා”ති. (5)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉඡ්ථි බෙතනං වපාපෙතියා ආගච්ඡති. අඤ්ඤාතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡ්ථිං එතදවොච: “වෘට්තං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිවිජානී “ආමය්‍ය, තො ව ඛො පටිවුත්තා”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛචස්සා”ති. (6)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු භික්ඛු පරිබ්බාජිකං පටිපථෙ පස්සිනියා සාරතොතා තං පරිබ්බාජිකං එතදවොච: “කච්චි තෙ භගිනී මග්ගො සංසිද්දති”ති³. සා න පටිවිජානී. “ආම භික්ඛු, පටිපජ්ජස්සයි”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස, ආපතති දුලලවචස්සා”ති. (7)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු භික්ඛු සාරතොතා අඤ්ඤාතරං ඉඡ්ථිං එතදවොච: “සඤ්ඤාසි ත්වං භගිනී අපි ව යං ත්වං සාමිකස්ස දෙසි තං නාමහාකං දෙසි”ති. “කිං භනෙත”ති. “මෙථුනං ධම්ම”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතා සඛ්ඤාදිසෙස”නති. (8)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු භික්ඛු සාරතොතා අඤ්ඤාතරං ඉඡ්ථිං එතදවොච: “සඤ්ඤාසි ත්වං භගිනී. අපි ව යං අග්ගදුතං තං නාමහාකං දෙසි”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙථුනං ධම්ම”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනොතා සඛ්ඤාදිසෙස”නති (9)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉඡ්ථි කම්මං කරොති. අඤ්ඤාතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡ්ථිං එතදවොච: “තිට්ඨ භගිනී අහං කරිස්සාමි”ති -පෙ- “තිසිද්ධ භගිනී අහං කරිස්සාමි”ති -පෙ- “තිපජ්ජ භගිනී, අහං කරිස්සාමි”ති. සා න පටිවිජානී. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛචස්සා”ති. (10-11-12)

දුට්ඨලලවාචාසඛ්‍යාපදං නිවේනං.

1. දීඝපාවාරං. ස්‍යා. 2. දීඝපාවාරෙ. ස්‍යා. 3. සංසිරතීති. සි. මු

3. 4.

අත්තකාමපාරිවරියසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. නෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ග්ඝි සාවඤ්ඤං කුද්දිපගො ගොති. බහුකාති කුලාති උපසංඛකමති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉන්ද්‍රිය මතපතිකා අභිරුපා ගොති දස්සනීයා පාසාදිකා. අථ ඛො ආයස්මා උද්ග්ඝි පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරමාදය යෙන තස්සා ඉන්ද්‍රියා නිවෙසනං නෙත්‍රපසංඛකමි. උපසංඛකමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදි.

2. අථ ඛො සා ඉන්ද්‍රිය යෙනායස්මා උද්ග්ඝි, තෙනුපසංඛකමි. උපසංඛකමිත්වා ආයස්මන්තං උද්ග්ඝිං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං ඉන්ද්‍රියං ආයස්මා උද්ග්ඝි ධම්මියා කථාය සංඤ්ඤෙසි සමාදායෙසි සමුත්තොජ්ඣෙසි සමපහංසෙසි.

3. අථ ඛො සා ඉන්ද්‍රිය ආයස්මනා උද්ග්ඝිනා ධම්මියා කථාය සංඤ්ඤෙසිනා සමාදායෙසිනා සමුත්තොජ්ඣෙසිනා සමපහංසිනා ආයස්මන්තං උද්ග්ඝිං එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙන යෙන අනේවා. පටිබලා මයං අශ්‍යස්ස දුතුං යදිදං විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාතපච්චයභෙසජ්ජපරිකාර”න්ති “න ඛො තෙ භගිනි අමහාකං දුලලභා යදිදං විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාතපච්චයභෙසජ්ජ-පරිකාරා. අපි ච යො අමහාකං දුලලභො නං දෙහි”ති. “කිං භනෙන”ති “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. “අනේවා භනෙන”ති “අනේවා භගිනී”ති. “එහි භනෙන”ති ඔවරකං පටිසිත්වා සාටකං නිකඛිපිත්වා මඤ්චකෙ උත්තානා නිපජ්ජි. අථ ඛො ආයස්මා උද්ග්ඝි යෙන සා ඉන්ද්‍රිය තෙනුපසංඛකමි. උපසංඛකමිත්වා “කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සති”ති නිට්ථුහිත්වා පකකාමි.

4. අථ ඛො සා ඉන්ද්‍රිය උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙනි: “අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සකාසුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො, ඉමෙහි නාම ධම්මවාදිනො සමවා-රිනො බ්‍රහ්මවාදිනො සච්චවාදිනො සිලවනො, කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, තට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා, කථං හි නාම සමණො උද්ග්ඝි මං සාමං මෙට්ඨනං ධම්මං යාචිත්වා, ‘කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සති’ති නිට්ථුහිත්වා පකකමිස්සති? කිං මෙ පාපකං? කිං මෙ දුග්ගකිං? කස්සාහං? කෙන භායාමී?”ති.

5. අඤ්ඤපි ඉන්ද්‍රියො උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනි: “අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සකාසුත්තියා -පෙ- කථං හි නාම සමණො උද්ග්ඝි ඉමිස්සා සාමං මෙට්ඨනං ධම්මං යාචිත්වා, කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සති? නිට්ථුහිත්වා පකකමිස්සති? කිං ඉමිස්සා පාපකං? කිං ඉමිස්සා දුග්ගකිං? කස්සාහං? කෙන භායාමී?”ති.

6. අසෙසාත්‍රං ඛො භික්ඛු තාසං ඉන්ද්‍රියං උජ්ඣායන්තිනං ඛියන්තිනං විපාවෙනිනං, යෙ තෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා, තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනි: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ග්ඝි මාතුභාමස්ස සතරිකෙ අත්තකාම-පාරිවරියාය වණ්ණං භාසිස්සති”ති.

7. අථ ඛො තෙ භික්ඛු¹ භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං උදුසිං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර නිං උදුසී මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහී බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡව්වියං මොඝපුරිස අනුපුලොමිකං අප්පති රූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම නිං මොඝපුරිස මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසියාසී? නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො නො සිරුගාය -පෙ- කාමපරි-ද්‍රාහානං වුපසමො අකඛාතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ථ පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන ගික්ඛු ඛතිණණා විපජිණතෙන විනොත මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසෙය්‍ය: එතදග්ගං හගිති, පාඨවරියානං යා මාදිසං සිලවහනං කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං එතෙන ධම්මෙන පඨවරෙය්‍යාති මෙජ්ඣපසංගිතෙන, ඤානාදිසෙය්‍යා”ති.

8. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-.

ගික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්තෙ අධිපෙපතො භික්ඛු’ති.

ඛතිණණා තාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබ්බවිතො.

විපජිණතනා රත්තමපි විතතං විපරිණතං. දුට්ඨමපි විතතං විපරිණතං මුලුහමපි විතතං විපරිණතං. අපි ච රත්තා විතතං ඉමස්මිං අන්තෙ අධිපෙපතං විපරිණතනා.

මාතුගාමො තාම: මනුසසීඨී, න යකඬී, න පෙතී, න තීරව්ඡාතගතා, විඤ්ඤ පටිබ්බා සුභාසිතදුක්ඛාසිතා දුට්ඨලොදුට්ඨලො ආජාතීතුං.

මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ’ති මාතුගාමස්ස සාමනො, මාතුගාමස්ස අවිදුරෙ.

අත්තකාමනා අත්තතො කාමං, අත්තතො හෙතුං, අත්තතො අධිප්පායං, අත්තතො පාරිවරියං,

එතදග්ගනා එතං අග්ගං එතා සෙට්ඨං එතං මොක්ඛං එතං උත්තමං එතං පචරං-

යා’ති බ්‍රහ්මියා² වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙසසී වා සුද්දී වා.

මාදිසනා බ්‍රහ්මියං වා බ්‍රාහ්මණං වා වෙසසං වා සුද්දං වා.

1. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං උදුසිං. අනෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො, මජ්ඣ. 2. බ්‍රහ්ම. සි.මු.

සීලවහනන් පාණාතිපාතා පටිවිරතං, අදින්නාදානා පටිවිරතං, මුසාවාදා පටිවිරතං.

බ්‍රහ්මචාරීන් මෙට්ඨනධම්මා පටිවිරතං.

කල්‍යාණධම්මා නාම: තෙන ව සීලෙන තෙන ව බ්‍රහ්මචරියෙන කල්‍යාණධම්මො හොති.

එතෙන ධම්මනාති මෙට්ඨනධම්මෙන.

පටිවරෙය්‍යාති අභිරමෙය්‍ය.

මෙට්ඨනුපසංඝිතෙනාති මෙට්ඨනධම්මපටිසංයුතෙනන.

සංඝාදිසෙසො'ති -පෙ- තෙනපි චුළුවති සංඝාදිසෙසො'ති.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති සංඝාදිසෙසංය.

2. [ඉත්ථි ව හොති, වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසංඝද්දි -පෙ- පුරිසසංඝද්දි -පෙ- තිරච්ඡානගතසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති දුක්ඛථස්ස.

3. පණ්ඩකො ව හොති, පණ්ඩකසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති ඵලලව්වයස්ස.

4. පණ්ඩකො ව හොති වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසංඝද්දි. -පෙ- තිරච්ඡාන-ගතසංඝද්දි. ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති ආපතති දුක්ඛථස්ස.

5. පුරිසො ව හොති -පෙ- තිරච්ඡානගතො ව හොති, තිරච්ඡානගත-සංඝද්දි -පෙ- වෙමතිකො. -පෙ- ඉත්ථිසංඝද්දි. -පෙ- පණ්ඩකසංඝද්දි. -පෙ- පුරිසසංඝද්දි සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං තිරච්ඡානගතස්ස සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති ආපතති දුක්ඛථස්ස.]*

6. දො ඉත්ථියො, දථින්නං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං දථින්නං ඉත්ථිනං සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති දථින්නං සංඝාදිසෙසානං -පෙ-.

7. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභින්නං සන්තියෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛථස්ස -පෙ-.

* [] ඉමෙහි අන්තර්ගතාදී භික්ඛු. පොළකෙ නදිස්සන්ති.

8. අනාපතී විවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගීලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකම්-
රෙන උපට්ඨතාති භණ්ති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විනිතවත්තු

උද්දනශාපා.

කථං වඤ්ඤා ලහෙ පුත්තං පියා ව සුභගා සියා,
කීං දජ්ජං කෙනුපට්ඨය්‍යං කථං ගවේජය්‍යං සුගහතින්ති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු වඤ්ඤා ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාං භනෙත විජ්ජයෙය්‍ය”න්ති. “තෙන භි භගිනී අග්ගදුතං
දෙහී”ති. “කීං භනෙත අග්ගදුත”න්ති? “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. තස්ස
කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”න්ති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු විජ්ජිතී ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාං භනෙත පුත්තං ලහෙය්‍ය”න්ති. “තෙන භි භගිනී
අග්ගදුතං දෙහී”ති. “කීං භනෙත අග්ගදුත?”න්ති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති.
තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදි-
සෙස”න්ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කථාං භනෙත සාමිකස්ස පියා අස්ස”න්ති. “තෙන භි භගිනී
අග්ගදුතං දෙහී”ති. “කීං භනෙත අග්ගදුත?”න්ති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. තස්ස
කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”න්ති.
(3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච:
“කථාං භනෙත සුභගා අස්ස?”න්ති. “තෙන භි භගිනී අග්ගදුතං දෙහී”ති.
“කීං භනෙත අග්ගදුත?”න්ති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං
අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”න්ති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කතාං භනෙත අය්‍යස්ස දජ්ජමි?”ති. “අග්ගදුතං භගිනී”ති. “කීං
භනෙත අග්ගදුත?”න්ති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි
-පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”න්ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉත්ථි කුලීපගං භික්ඛුං එතද
වොච: “කෙනාං භනෙත අය්‍යං උපට්ඨමි?”ති. “අග්ගදුතෙන භගිනී”ති. කීං
භනෙත අග්ගදුත?”න්ති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි
-පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”න්ති. (6)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉති කුලපගං භික්ඛුං ඵතදවොච: “කථාහං භනෙත සුගතිං ගවෙජයා?”නති. “තෙන භි භගිනී අග්ගදුතං දෙති”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුතා?”නති. “මෙථුතං ධම්ම”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො සංඝරාජ-සෙස”නති. (7)

අනගකාමපාටිවරියසිකඛාපදං නිබ්බන්ධං.

3. 5.

සඤ්චරිතසංඝරාජපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝ්ථි සාවච්ඡියං කුලපගො හොති, ඛිත්තිකාති කුලාති උපසංඝමති, යජ්ඨ පස්සති කුමාරකං වා අපජාපතිකං, කුමාරිකං වා අපතිකං, කුමාරකස්ස මාතෘ-පිතුනනං සන්තිකෙ කුමාරිකාය වණ්ණං භණති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරිකා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා පණ්ඩිතා බ්‍යතතා මෙධාවිතී දකඛා අතලසා. ඡන්තා සා කුමාරිකා ඉමස්ස කුමාරකස්සා”ති. තෙ ඵලං වදෙනති: “ඵතෙ ඛො භනෙත අමෙහ න ජානන්ති “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. සචෙ භනෙත අයො යාපෙය්‍ය ආනෙය්‍යාම මයං තං කුමාරිකං ඉමස්ස කුමාරකස්සා”ති. කුමාරිකාය මාතෘපිතුනනං සන්තිකෙ කුමාරකස්ස වණ්ණං භණති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරකො අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො පණ්ඩිතො බ්‍යතතො මෙධාවි දකඛො අතලසො. ඡන්තායං¹ කුමාරිකා තස්ස කුමාර-කස්සා”ති. තෙ ඵලං වදෙනති: ඵතෙ ඛො භනෙත අමෙහ න ජානන්ති: “කෙ වා ඉමෙ කස්සවා”ති. කිසමිං විය කුමාරිකාය වන්තුං. සචෙ භනෙත අයො යාපෙය්‍ය දදෙය්‍යාම මයං ඉමං කුමාරිකං තස්ස කුමාරකස්සා”ති. ඵතෙනෙව උපායෙන ආවාහාති² පි කාරුපෙති. විවාහාති² පි කාරුපෙති. වාරෙය්‍යාති² පි වන්තාපෙති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්සා පුරුණගණකියා ධිතා අභිරුපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. තිරුගොමකා ආජීවකසාවකා ආගන්ත්වා තං ගණකිං ඵතදවොචු: “දෙහයො ඉමං කුමාරිකං අමාකං කුමාරකස්සා”ති. සා ඵවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා² තුමොහ න ජානාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා. තිරුගොමො ව ගන්තබ්බො, “තාහං දස්සාමි”ති. මනුස්සා තෙ ආජීවකසාවකෙ ඵතදවොචු: “කිස්ස තුමොහ අයො ආගන්ත්වා”ති. “ඉධ මයං අයො අමුකං නාම ගණකිං ධිතරං යාවිමහ අමාකං කුමාරකස්ස, සා ඵවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා තුමොහ න ජානාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා තිරුගොමො ව ගන්තබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. “කිස්ස තුමොහ අයො තං ගණකිං ධිතරං යාවිත්ථ? තනු අයො උද්ඝ්ථි වන්තබ්බො? අයො උද්ඝ්ථි දුපෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ ආජීවකසාවකා යෙනායස්මා උද්ඝ්ථි, තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා ආයස්මන්තං උද්ඝ්ථිං ඵතදවොචු: “ඉධ මයං භනෙත අමුකං නාම ගණකිං ධිතරං යාවිමහ අමාකං කුමාරකස්ස. සා ඵවමාහ: අහං ඛවය්‍යා තුමොහ න ජානාමි කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා තිරුගොමො ව ගන්තබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. සාධු භනෙත අයො තං ගණකිං ධිතරං දුපෙතු අමාකං කුමාරකස්සා”ති.

1. ඡන්තා සො කුමාරකො ඉමස්සා කුමාරිකායාති, සඤ.
2. ඛවය්‍යා, සිමු, ම.ජ.ආ.

3. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඝි යෙන සා ගණකී, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි, තං ගණකිං එතදවොච: “කිසිමෙසං ධිතරං ත දෙසී?”ති. “අහං ඛවය්‍ය ඉමෙ ත ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අයඤ්ච මෙ එකධිඤ්ඤා, නිරුගාමො ව ගන්තබ්බො, නාහං දස්සාමි”ති. “දෙහිමෙසං, අහං ඉමෙ ජානාමි”ති. “සචෙ භනෙන අය්‍යො ජානාති, දස්සාමි”ති. අථ ඛො සා ගණකී තෙසං ආච්චකසාවකානං ධිතරං අද්ඝි. අථ ඛො තෙ ආච්චකසාවකා තං කුමාරිකං තෙභ්‍යා මාසංයෙව සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. අථ ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුහං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිනා ත සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

4. අථ ඛො සා ගණකී යෙන තෙ ආච්චකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි, තෙ ආච්චකසාවකෙ එතදවොච: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති, සුඤ්ඤාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජා”ති. තෙ එවමාහංසු “තත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරූපභාරො, සමණෙන සද්ධිං අමහාකං ආහාරූපභාරො, ගච්ඡ නං, ත මයං තං ජානාමා”ති. අථ ඛො සා ගණකී තෙහි ආච්චකසාවකෙහි අපසාදිතො පුනදෙව සාවන්තිං පච්චාගඤ්ජි. දුතියමපි ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිනා, ත සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

5. අථ ඛො සා ගණකී යෙනායස්මා උද්ඝි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි, ආයස්මන්තං උද්ඝිං එතදවොච: “සා කිර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිනා ත සුඛං ලභති. මාසංයෙව තං සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති, සුඤ්ඤාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජා”ති. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඝි යෙන තෙ ආච්චකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි, තෙ ආච්චකසාවකෙ එතදවොච: මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති, සුඤ්ඤාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජා”ති. තෙ එවමාහංසු: “තත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරූපභාරො, ගණකියා සද්ධිං අමහාකං ආහාරූපභාරො, සමණෙන භවිතබ්බං අබ්‍යාවටෙන. සමණො අස්ස සුසමණො, ගච්ඡ නං, ත මයං තං ජානාමා”ති. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඝි තෙහි ආච්චකසාවකෙහි අපසාදිතො පුනදෙව සාවන්තිං පච්චාගඤ්ජි. තතියමපි ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිනා, ත සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

6. දුතියමපි ඛො සා ගණකී යෙනායස්මා උද්ඝි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි, ආයස්මන්තං උද්ඝිං එතදවොච: සා කිර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිනා, ත සුඛං ලභති. මාසංයෙව තං සුඤ්ඤාභොගෙන භුඤ්ජංසු. තතො අපරෙන ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්විභොගෙන භුඤ්ජන්ති, සුඤ්ඤාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජා”ති. පඨමං පාහං තෙහි ආච්චකසාවකෙහි අපසාදිතො, තුං ගච්ඡ නාහං ගම්ස්සාමිති.

7. අථ ඛො සා ගණනී උජ්ඣායනී බීයනී විපාවෙනි: “එවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං දුක්ඛිතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථා මෙ කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභති, පාපිකාය සසසුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. සා’පි ඛො කුමාරිකා උජ්ඣායනී බීයනී විපාවෙනි: “එවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං දුක්ඛිතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථා හං දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාමි පාපිකාය සසසුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. අඤ්ඤාපි ඉන්ද්‍රියො අසනතුට්ඨා සසසුති වා සසුරෙති වා සාමිකෙති වා, තා එවං ආයාචන්ති: “එවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං දුක්ඛිතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථා මයං දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාමි, පාපිකානි සසසුති පාපකෙති සසුරෙති පාපකෙති සාමිකෙති”ති.

8. යා පන තා ඉන්ද්‍රියො සනතුට්ඨා සසසුති වා සසුරෙති වා සාමිකෙති වා, තා එවං ආයාචන්ති: “එවං සුඛිතො භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං සඤ්ඤා භොතු අයෙසා උද්ධි, එවං සුඛමෙධතු අයෙසා උද්ධි, යථා මයං සුඛිතා සඤ්ඤා සුඛමෙධාම හඤ්ඤානි සසසුති හඤ්ඤෙති සසුරෙති, හඤ්ඤෙති සාමිකෙති”ති.

9. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු එකච්චානං ඉන්ද්‍රිකං ඔයාචන්තිනං එකච්චානං ඉන්ද්‍රිකං ආයාචන්තිනං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි තාම ආයසමා උද්ධි සංඛ්‍යාදිසංකයං සමාපජ්ජස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

10. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙත්වා ආයසමන්තං උද්ධිං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර ත්වං උද්ධි සංඛ්‍යාදිසංකයං සමාපජ්ජ”ති. “සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම ත්වං මොඝපුරිස සංඛ්‍යාදිසංකයං සමාපජ්ජස්සසි, තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සංඛ්‍යාදිසංකයං සමාපජ්ජස්ස ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමනීං පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රිමනීං ජායන්තන්තෙ වා ජාරන්තන්තෙ වා, සංඛ්‍යාදිසංකයාති.

එවංඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[මුලපඤ්ඤානි.]

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා චූත්තා උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අඤ්ඤාතරස්සා¹ වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: “ආගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිවාරෙස්සාමා”ති. සා එවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා² තුමො න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමහි බහුභණ්ඩා, බහුපරිකබ්බා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. අථ ඛො සො දුතො තෙසං චූත්තානං එතමන්ථං ආරොවෙසි, එවං චූත්තො අඤ්ඤාතරො පුරිසො තෙ චූත්තො එතදවොච: “කිස්ස තුමො අය්‍යා තං වෙසිං යාමිත්ථ? නනු අය්‍යො උද්ඨි චන්තමො? අය්‍යො උද්ඨි උය්‍යාපෙස්සති”ති. එවං චූත්තො අඤ්ඤාතරො උපාසකො තං පුරිසං එතදවොච: “මාය්‍යො එවං අවච, න කප්පති සමණානං සක්‍යපුත්තියානං එවරූපං කාතුං. නාය්‍යො උද්ඨි එවං කරිස්සති”ති. එවං චූත්තො, ‘කරිස්සති න කරිස්සති’ති අබ්‍රුතං අකංසු. අථ ඛො තෙ චූත්තා යෙනායස්මා උද්ඨි තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උද්ඨිං එතදවොචුං: “ඉධ මයං භන්තො උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අසුකාය නාම වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පතිණිමාහ: “ආගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිවාරෙස්සාමා”ති සා එවමාහ:” “අහං ඛවය්‍යා තුමො න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ ති, අහඤ්චමහි බහුභණ්ඩා, බහුපරිකබ්බා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “සාධු භන්තො අය්‍යො තං වෙසිං උය්‍යාපෙතු”ති.

12. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඨි යෙන සා වෙසි, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙසිං එතදවොච: “කිස්ස මෙසං න ගච්ඡසි”ති. “අහං ඛවය්‍ය ඉමෙ න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමහි බහුභණ්ඩා, බහුපරිකබ්බා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “ගච්ඡමෙසං අහං ඉමෙ ජානාමි”ති. සචෙ භන්තො අය්‍යො ජානාති, ගමිස්සාමි”ති. අථ ඛො තෙ චූත්තා තං වෙසිං ආදාය උය්‍යානං අගමංසු. අථ ඛො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඩියති විපාවෙනි: “කථං හි නාම අය්‍යො උද්ඨි තඤ්ඤිකං සංඝවර්තනං සමාපජ්ජිස්සති”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායනාස්ස ඩියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තො තෙ උජ්ඣායනාති ඩියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ඨි තං ඛණ්ණිකං සංඝවර්තනං සමාපජ්ජිස්සති”ති, අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කිරිත්ථං උද්ඨි තං ඛණ්ණිකං සංඝවර්තනං සමාපජ්ජි”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස තඤ්ඤිකං සංඝවර්තනං සමාපජ්ජිස්සයි. තෙ‘තං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවං ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සංඝවර්තනං සමාපජ්ජෙය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමහිං පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියමහිං, ජායන්තානො වා ජාරන්තානො වා, අහගමසො තඤ්ඤිකායසි, සංඝාදිසෙසො”ති.

[දුතියසංඤ්ඤාතරි.]

1. අඤ්ඤාතරස්සා. මජ්ඣ. 2. ඛවය්‍යා. සිවු. මජ්ඣ.

13. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හික්ඛු'ති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙථ අධිපෙපතො 'හික්ඛු'ති.

සඤ්චරිතං සමාපජ්ජය්‍යාති ඉන්ද්‍රියා වා පභිතො පුරිසස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡති. පුරිසෙන වා පභිතො ඉන්ද්‍රියා සන්තිකෙ ගච්ඡති.

ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමතින්ති පුරිසස්ස මතිං ඉන්ද්‍රියා වා ආරොවෙති.

පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියමතින්ති ඉන්ද්‍රියා මතිං පුරිසස්ස වා ආරොවෙති.

ජායතනනො වා'ති ජායා භවිස්සයි.

ජාරතනනො වා'ති ජාරී භවිස්සයි.

අභ්‍යමසො තං ඛණිකායපිති මුහුත්තිකා භවිස්සයි.

සංඛ්‍යාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඛ්‍යාදිසෙසොති.

14. දස ඉන්ද්‍රියො: මාතුරකඛිතා, පිතුරකඛිතා, මාතෘපිතුරකඛිතා, භාතුරකඛිතා, හගිතිරකඛිතා, ඤාතිරකඛිතා, ගොතතරකඛිතා, ධම්මරකඛිතා, සාරකඛා, සපරිදණ්ඩා.

දස හරියායො: ධනකඛිතා, ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපතකඛිනී, ඔහතවුඔචා, දසි ව හරියා ව, කම්මකාරී ව හරියා ව, ධජාහවා, මුහුත්තිකා,

මාතුරකඛිතා නාම: මාතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතති.

පිතුරකඛිතා නාම: පිතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතති.

මාතෘපිතුරකඛිතා නාම: මාතෘපිතරො රකඛිතා ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතතති.

භාතුරකඛිතා නාම: භාතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතති.

හගිතිරකඛිතා නාම: හගිති රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතති.

ඤාතිරකඛිතා නාම: ඤාතකා රකඛිතා ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතතති.

ගොතතරකඛිතා නාම: සගොතතා රකඛිතා ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙතතති.

ධම්මරක්ඛිතා නාම: සහධම්මිකා රක්ඛනාති ගොපෙනාති ඉසාරියං කාරෙනාති වසං වතොනනාති.

සාරකඛා නාම: ගබ්භපි පරිගහනිතා හොති 'මයං ඵසා'ති, අනනමසො මාලාගුණපරික්ඛිතනාපි.

සපරිදණ්ඩා නාම: කෙහිවි දණ්ඩා ධුපිතො හොති 'යො ඉත්ථනනාමං ඉත්ථං ගච්ඡති ඵතතකො දණ්ඩා'ති.

ධනකක්ඛිතා නාම: ධනෙන කිණ්ඤා වාසෙති.

ජඤ්චාසිනී නාම: පියො පියං වාසෙති.

භොගවාසිනී නාම: භොගං දන්වා වාසෙති.

පච්චාසිනී නාම: පටං දන්වා වාසෙති.

ඛදපහනක්ඛිනී නාම: උදපතනං ආමසිත්වා වාසෙති.

ඛහතවුඛවා¹ නාම: වුඛටං ඛරොපෙත්වා වාසෙති.

දුසි නාම: දුසි වෙච්ඡ හොති හරියා ව.

කම්මකාරී නාම: කම්මකාරී වෙච්ඡ හොති හරියා ව.

ධජ්ඣවා නාම: කරමරානිතා වුච්චති.

මුහුතනිකා නාම: තඛබ්භිකා වුච්චති.

නිකෙඛපපදානි.

1. පුරිසො භික්ඛු පභිණානිං²: "ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනනාමං මාතුරකක්ඛිතං මුඛි: හොති කීර ඉත්ථනනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා"ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝරාජසංස්කෘතියං.

2. පුරිසො භික්ඛුං පභිණානි: "ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනනාමං පිතුරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- මාතාපිතුරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- භාතුරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- භගිනි-රකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- ඤ්ඤාතිරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- ගොතතරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- ධම්මරකක්ඛිතං මුඛි -පෙ- සාරකං මුඛි -පෙ- සපරිදණ්ඩං මුඛි -පෙ- හොති කීර ඉත්ථනනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා"ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චා-ගරති, ආපතති සංඝරාජසංස්කෘතියං.

1 .ඛහට මජ්ඣං, 2. පභිණානි. මජ්ඣං,

3. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්-
තඤ්ඤා පිතුරකම්තඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො
ධනකාකීතා”ති. පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

4. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්තඤ්ඤා
මාතෘපිතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ඤා භාතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ-
මාතුරකම්තඤ්ඤා භගිනීරකම්තඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්තං ච ඤාතිරකම්තඤ්ඤා
-පෙ- මාතුරකම්තඤ්ඤා ගොතතරකම්තඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ඤා ධම්මර-
කම්තඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ඤා සාරකම්තඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ඤා සපරි-
දණ්ඩඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො ධනකාකී-
තා”ති. පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

බණ්ඩවහනං.

5. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්-
තඤ්ඤා මාතෘපිතුරකම්තඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො
ධනකාකීතා”ති. පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

6. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්තඤ්ඤා
භාතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ඤා භගිනීරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ඤා
ඤාතිරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ඤා ගොතතරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්-
තඤ්ඤා ධම්මරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ඤා සාරකම්තඤ්ඤා -පෙ- පිතුරකම්-
තඤ්ඤා සපරිදණ්ඩඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො ධනකාකී-
තා”ති. පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

7. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්තඤ්ඤා
මාතුරකම්තඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො ධනකාකී-
තා”ති. පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

බද්ධවහනං.

මූලං සංඝිතං.

8. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං සපරි-
දණ්ඩඤ්ඤා මාතුරකම්තඤ්ඤා චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො
ධනකාකීතා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

9. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩඤ්ඤා
පිතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ඤා මාතෘපිතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ- සපරිද-
ණ්ඩඤ්ඤා භාතුරකම්තඤ්ඤා -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ඤා භගිනීරකම්තඤ්ඤා -පෙ-
සපරිදණ්ඩඤ්ඤා ඤාතිරකම්තඤ්ඤා -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ඤා ගොතතරකම්තඤ්ඤා
-පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ඤා ධම්මරකම්තඤ්ඤා -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ඤා සාරකම්තඤ්ඤා
චුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො ධනකාකීතා”ති. පතිගණනාති
ඵිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස.

එකමූලකං නිවේදනං.

10. එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි කාතබ්බං.*

ඉදං දසමුලකං:

11. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භකඤ්ච පිතුරකම්භකඤ්ච මාතෘපිතුරකම්භකඤ්ච භාතුරකම්භකඤ්ච භගිනිරකම්භකඤ්ච ඤාතිරකම්භකඤ්ච ගෝතතරකම්භකඤ්ච ධම්මරකම්භකඤ්ච සාරකම්භකඤ්ච සපරිද්දණම්භකඤ්ච බ්‍රුහි: හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො ධනකාකිතා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

ධනකාකිතාවකකං¹ නිට්ඨිතං.

12. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භකං බ්‍රුහි: හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපන්නකිනී -පෙ- ඔභතවුමඛවා -පෙ- දුසි ච භරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච භරියා ච -පෙ- ධජාගවා -පෙ- මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

13. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- මාතෘපිතුරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- භාතුරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- භගිනිරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- ඤාතිරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- ගෝතතරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- ධම්මරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- සාරකම්භකං බ්‍රුහි -පෙ- සපරිද්දණං බ්‍රුහි: හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදුනි.

14. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භකඤ්ච පිතුරකම්භකඤ්ච බ්‍රුහි: හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

15. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භකඤ්ච මාතෘපිතුරකම්භකඤ්ච -පෙ- මාතුරකම්භකඤ්ච සපරිද්දණම්භකඤ්ච බ්‍රුහි: හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකකං නිට්ඨිතං

16. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්භකඤ්ච මාතෘපිතුරකම්භකඤ්ච බ්‍රුහි: “හොථ කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසස්ස.

* එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි යාච නවමුලකං කාතබ්බං ම.ජසං.

1. ධනකාකිතාඉච්චකකං සිමු.

17. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථනාමං පිතුරකඛි-
තඤ්ච මාතුරකඛිතඤ්ච -පෙ- පිතුරකඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඨඤ්ච මුඤ්ඤි:
“හොථ ඛිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති
විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

18. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති, “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථනාමං පිතුරකඛිතඤ්ච
මාතුරකඛිතඤ්ච මුඤ්ඤි: හොථ ඛිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකං.

මුලං සංඛින්නං.

19. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථනාමං සපරි-
දණ්ඨඤ්ච මාතුරකඛිතඤ්ච මුඤ්ඤි: හොථ ඛිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො
මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

20. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථනාමං සපරිදණ්ඨඤ්ච
පිතුරකඛිතඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඨඤ්ච සාරකඛඤ්ච මුඤ්ඤි: හොථ ඛිර
ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති, විමංසති පච්චාගරති
ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

21. එවං දුමුලකමි, නිමුලකමි, චතුමුලකමි, පඤ්චමුලකමි,
ඡමුලකමි, සත්තමුලකමි, අට්ඨමුලකමි, නවමුලකමි කාතබ්බං.*

ඉදං දසමුලකං:

22. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛි-
තඤ්ච පිතුරකඛිතඤ්ච මාතෘපිතුරකඛිතඤ්ච මාතුරකඛිතඤ්ච භගිනිරකඛිතඤ්ච
ඤ්ඤිතරකඛිතඤ්ච ගොතතරකඛිතඤ්ච ධම්මරකඛිතඤ්ච සාරකඛඤ්ච සපරි-
දණ්ඨඤ්ච මුඤ්ඤි: හොථ ඛිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මුහුතතිකාවකං¹ නිට්ඨිතං.

* එවං දුමුලකමි නිමුලකමි සාච නවමුලකං කාතබ්බං ඡෙසං:
දුමුලකාදීනිමි එවමෙව කාතබ්බානි, සිමු.

1. මුහුතතිකා ඉතිවකං, සිමු.

23. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකම්භා”ති. පභිගණනාති
ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංකල්පෙසසස්ස.

24. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී,
පච්චාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔහට්ඨමිට්ඨා,¹ දුසි ව භරියා ව, කම්මකාරී ව භරියා ව,
ධජාගවා, මුහුත්තකා”ති, පභිගණනාති ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති
සංකල්පෙසසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

25. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකම්භා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති,
පභිගණනාති ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංකල්පෙසසස්ස.

26. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකම්භා ව හොගවාසිනී ව -පෙ-
ධනකම්භා ව පච්චාසිනී ව -පෙ- ධනකම්භා ව ඔදපත්තකිනී ව -පෙ-
ධනකම්භා ව ඔහට්ඨමිට්ඨා ව -පෙ- ධනකම්භා ව දුසි ව භරියා ව -පෙ-
ධනකම්භා ව කම්මකාරී ව භරියා ව -පෙ- ධනකම්භා ව ධජාගවා ව -පෙ-
ධනකම්භා ව මුහුත්තකා වා”ති, පභිගණනාති ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති
සංකල්පෙසසස්ස.

බණ්ඩවකානං.

27. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව -පෙ-
ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තකා ව, ඡන්දවාසිනී ව ධනකම්භා වා”ති, පභිගණනාති
ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංකල්පෙසසස්ස.

බද්ධවකානං.

මුලං සංකල්පනං.

28. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ්ඣ භනෙත ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්භං
මුඤ්ඤි: “හොති කීර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා මුහුත්තකා ව ධනකම්භා ව -පෙ-
මුහුත්තකා ව ඡන්දවාසිනී ව, -පෙ- මුහුත්තකා ව ධජාගවා වා”ති, පභිගණනාති
ඵමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංකල්පෙසසස්ස.

එකමුලකං නිවසිතං.

එවං දුමුලකමපි යාව තවමුලකං කාතබ්බං.

1. ඔහට්ඨමිට්ඨා, සිමු.

දසමුලකං:

29. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ භනොත, ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්-
තං බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනභක්ඛිතා ව ඡන්දවාසිනී ව භොග-
වාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහටචුඛොවා ව දුසි ව භරියා ව
කමමකාරී ව භරියා ව ධජාහවා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති
පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මාතුරකම්තවක්ඛං නිට්ඨිතං.

30. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගවජ භනොත, ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්තං
-පෙ- මාතාපිතුරකම්තං -පෙ- භාතුරකම්තං -පෙ- භගිනීරකම්තං -පෙ-
ඤ්ඤිතකම්තං -පෙ- භොතතරකම්තං -පෙ- ධම්මරකම්තං -පෙ- සාරකම්තං -පෙ-
සපරිදණ්ඩං බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනභක්ඛිතා”ති, පති-
ගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

31. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ භනොත ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී
-පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුඛොවා -පෙ- දුසි ව භරියා ව
-පෙ- කමමකාරී ව භරියා ව -පෙ- ධජාහවා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති,
පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපද්‍යති.

32. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගවජ භනොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනභක්ඛිතා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති.
පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

33. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගවජ භනොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනභක්ඛිතා ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ධනභක්ඛිතා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති
සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවක්ඛං.

34. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගවජ භනොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බ්‍රුහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනභක්ඛිතා වා”ති. පති-
ගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්ඛං.

මුලං සංඛින්නං.

35. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණං
මුඤ්ඤි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං මුහුත්තිකා ව ධනකකිතා ව -පෙ-
මුහුත්තිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුත්තිකා ව ධජාගවා වා”ති, පතිගණනාති
විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දමුලකමපි යාම නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

36. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණං
මුඤ්ඤි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී
ව පටවාසිනී ව ඔදපන්නකිනී ව ඔහටචුඔචා ව දුසී ව භරියං ව කමමකාරී
ව භරියං ව ධජාගවා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති,
ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණවාසකං නිට්ඨිතං.

37. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඤ්ඤං
මුඤ්ඤි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකිතා”ති, පතිගණනාති විමංසති
පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

38. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඤ්ඤං
තඤ්ඤා පිතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකිතා ව
ඡන්දවාසිනී වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

39. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මාතු-
රකඤ්ඤා පිතුරකඤ්ඤා මාතෘපිතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤි: “හොභි කිර
ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී වා”ති,
පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

එවං උභයො වස්ඨමානං¹ කාතබ්බං.

40. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඤ්ඤං
තඤ්ඤා පිතුරකඤ්ඤා මාතෘපිතුරකඤ්ඤා මාතුරකඤ්ඤා භගිනීරකඤ්ඤං
තඤ්ඤා ඤාතිරකඤ්ඤා ගොතතරකඤ්ඤා ධම්මරකඤ්ඤා සාරකඤ්ඤා
සපරිදණකඤ්ඤා මුඤ්ඤි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකිතා ව
ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපන්නකිනී ව ඔහටචුඔචා ව
දුසී ව භරියං ව කමමකාරී ව භරියං ව ධජාගවා ව මුහුත්තිකා වා”ති,
පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

උභයොවස්ඨකං නිට්ඨිතං.

1. වස්ඨකං මජ්ඣ. සි. මු.

41. පුරිසස්ස මාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස ඤාතකා භික්ඛුං පභිණාති, පුරිසස්ස ගෝතතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස සහබලමිකා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- .

පුරිසස්ස පෙය්‍යාලො විජ්‍යාචරතබ්බො.

උභතො චඩ්ඪකං යථා පුරිමනිපයො හතෙථව විජ්‍යාචරතබ්බො.

42. මාතු රක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිතා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

43. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපතනකිනී -පෙ- ඔහටවුඔටා, ... දුසි ව භරියා ව -පෙ- කමමකාරී ව භරියා ව -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුතතිකා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපද්‍යති.

44. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං බ්‍රෑහ්මි: ‘හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව’ -පෙ- ධනකකිතා ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ධනකකිතා ව මුහුතතිකා වා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවක්ඛං.

45. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං මං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුහුතතිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකකිතා වා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්ඛං.

මූලං සංඛින්නං.

46. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා මුහුතතිකා ව ධනකකිතා ව -පෙ- මුහුතතිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුතතිකා ව ධජාහටා වා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිබ්බිතං.

එවං දුමුලකමපි යාව නවමූලකං කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

47. මාතුරකම්මාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනසාකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහටචුඔබ්වා ව දුසී ව භරියා ව කම්මකාරී ව භරියා ව ධජාහටා ව මුත්තනිකා වා”ති පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස.

මාතූවකං නිවසිතං.

48. පිතුරකම්මාය පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මාතෘපිතුරකම්මාය මාතෘපිතරො භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- භාතුරකම්මාය භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ-භගිනිරකම්මාය භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ඤාතිරකම්මාය ඤාතකා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- ගෝතතරකම්මාය ගෝතතා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- ධම්මරකම්මාය සහධම්මිකා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- සාරකම්මාය යෙන- පරිගහගිතා හොති සො භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනසාකිතා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස, සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ භනෙන. ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුඔබ්වා, දුසී ව භරියා ව -පෙ- කම්මකාරී ව භරියා ව -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුත්තනිකා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

49. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධපිතො හොති, සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනසාකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- ධනසාකිතා ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ධනසාකිතා ව මුත්තනිකා වා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකං.

50. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුත්තනිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනසාකිතා වා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්භාදි-සෙසස්ස.

බණ්ඩවකං.**මූලං සංවිතං.**

51. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධ්වංගො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා මුත්තතිකා ව ධනකකිකා ව -පෙ- මුත්තතිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුත්තතිකා ව ධර්මාභවා වා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකමි නිමුලකමි යාච නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

52. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධ්වංගො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිකා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපන්නකිනී ව, ඔහට්ඨමිඛවා ව, දුසි ව භරියා ව, කමමකාරී ව භරියා ව, ධර්මාභවා ව, මුත්තතිකා වා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දණ්ඩාධිපිතවක්කං නිට්ඨිතං.

53. මාතුරකම්මා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිකා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

54. මාතුරකම්මා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපන්නකිනී -පෙ- ඔහට්ඨමිඛවා -පෙ- දුසි ව භරියා ව -පෙ- කමමකාරී ව භරියා ව ධර්මාභවා -පෙ- මුත්තතිකා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

නිකෙඛපපදාහි.

55. මාතුරකම්මා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිකා ව ඡන්දවාසිනී වා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. මාතුරකම්මා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ධනකකිකා ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ධනකකිකා ව මුත්තතිකා වා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

බණ්ඩවක්කං.

56. මාතුරකම්මා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුත්තතිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකකිකා වා” ති. පතිගණ්හාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

බද්ධවක්කං.

මුලං සංඛින්නං.

57. මාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං මුහුත්තිකා ව ධනකඛිතා ව -පෙ- මුහුත්තිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුත්තිකා ව ධජාහවා වා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිබ්බන්ධං.

දුමුලකාදිනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමුලකං:

58. මාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: - “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකඛිතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව පට්ඨාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහට්ඨමොවා ව දුසී ව භරියං ව කමමකාරී ව භරියං ව ධජාහවා ව මුහුත්තිකා වා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

අපරං මාභූරකඛිතාවකකං නිබ්බන්ධං.

59. පිභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මාතාපිභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- භාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- භගිනිරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සද්ධිරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ගොතතරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ධම්මරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සාරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති, -පෙ- සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකඛිතා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

60. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ඡන්දවාසිනී, හොගවාසිනී, පට්ඨාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔහට්ඨමොවා, දුසී ව භරියං ව, කමමකාරී ව භරියං ව, ධජාහවා, මුහුත්තිකා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකොඛපපදානි.

61. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති: - “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකඛිතා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- ධනකඛිතා මුහුත්තිකා වා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකකං.

62. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකඛිතා වා”ති. පතිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකකං.

මූලං සංඛින්නං.

63. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති: “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං මුහුත්තිකා ව ධනකකීතා ව -පෙ- මුහුත්තිකා ව ඡන්දවාසිතී ව -පෙ- මුහුත්තිකා ව ධජාගටා වා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකාදීනිපි එවමෙව කාතබ්බාති.

ඉදං දසමුලකං:

64. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථන්තාමස්ස භරියං ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිතී ව හොගවාසිතී ව පටවාසිතී ව ඔදපත්තකිතී ව ඔහටචුඛටා ව දුසී ව භරියං ව කමමකාරී ව භරියං ව ධජාගටා ව මුහුත්තිකා වා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩාවක්කං.

සබ්බං චක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

65. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

පතිගණහාති විමංසති න පච්චාගරති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

පතිගණහාති න විමංසති පච්චාගරති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

පතිගණහාති න විමංසති, න පච්චාගරති, ආපතති දුක්කටස්ස.

න පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

න පතිගණහාති විමංසති න පච්චාගරති, ආපතති දුක්කටස්ස.

න පතිගණහාති න විමංසති පච්චාගරති, ආපතති දුක්කටස්ස

න පතිගණහාති න විමංසති න පච්චාගරති, අනාපතති.

66. පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං ඉත්ථං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණහන්ති සබ්බෙ විමංසන්ති සබ්බෙ පච්චාගරන්ති, ආපතති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

67. පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං ඉත්ථං විමංසථාති.” සබ්බෙ පතිගණහන්ති සබ්බෙ විමංසන්ති එකං පච්චාගරාපෙන්නති, ආපතති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

68. පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගව්ඡ භනෙත ඉත්ථන්තාමං ඉත්ථං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණහන්ති එකං විමංසාපෙත්වා සබ්බෙ පච්චාගරන්ති, ආපතති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

69. පුරිසො සමබහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සබ්බෙ පතිගණනාති එකං විමංසාපෙනා එකං පච්චා-
ගරාපෙනා, ආපනති සබ්බසං සංඝාදිසෙසංසං.

70. පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

71. පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති අනෙතවාසිං පච්චාගරාපෙනි. ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

72. පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති, අනෙතවාසිං විමංසාපෙනා අනතනා පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

73. පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙනි “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති පතිගණනාති අනෙතවාසිං විමංසාපෙනි, අනෙතවාසි විමංසිතො බහිද්ධා පච්චාගරති, ආපනති උභින්නං ථුල්ලච්චයංසං.

74. ගච්ඡනො සමපාදෙති, ආගච්ඡනො විසංවාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයංසං. ගච්ඡනො විසංවාදෙති, ආගච්ඡනො සමපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයංසං. ගච්ඡනො සමපාදෙති, ආගච්ඡනො සමපාදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං. ගච්ඡනො විසංවාදෙති, ආගච්ඡනො විසංවාදෙති, අනාපනති.

75. අනාපනති සංඝං වා චෙතියංසං වා භිලානංසං වා කරණීයෙන ගච්ඡති, උමමත්තකංසං, ආදිකමමිකංසංසං.

විනිතවත්තු

උද්දනගාථා:

සුත්තං මතා ව නික්ඛන්තා අතිත්ථී ඉත්ථපණ්ඩකා,
කලහං කත්වාන සමොදි සංඝවර්තනස්ස පණ්ඩකෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පුරිසො අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආණාපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සො ගතත්වා මහුස්සෙ පුච්ඡි:- “කහං ඉත්ථනාමං”ති “සුත්තං භනෙන”ති වස්ස කුක්කු-
ච්චං අහොසි. “කච්චි භු බො අහං සංඝාදිසෙසං ආපනතිං ආපනො”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසංසං; ආපනති දුක්ඛකට්ඨංසං”ති (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සො ගනත්වා මනුසෙස පුච්ඡ: “කහං ඉත්ථනාමං”ති “මතා භනෙන”ති -පෙ- “නික්ඛන්තා භනෙන”ති, ‘අනිත්ථි භනෙන’ති, “ඉත්ථපණ්ඩකා භනෙන”ති. තස්ස කුක්ඛුචං අගොසි -පෙ- අතාපතති භික්ඛු සංඝාදිසංඝස්ස; ආපතති දුක්ඛකටස්සාති. (2-5)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ඉත්ථි සාමිකෙන සහ භණ්ඩිත්වා මානුසරං අගමාසි. කුලුපගො භික්ඛු සම්මොදනීයං අකාසි. තස්ස කුක්ඛුචං අගොසි -පෙ- “අලංචවනීයා භික්ඛු”ති? “තාලංචවනීයා භගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු තාලංචවනීයායා”ති. (6)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පණ්ඩකෙ සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්ඛුචං අගොසි:- කච්චි භු ඛො අහං සංඝාදිසංඝං ආපතතිං ආපනෙතාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සංඝාදිසංඝස්ස; ආපතති චුලලච්චයස්සා”ති. (7)

සඤ්චරිතත සික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. 6.

කුටිකාරසික්ඛාපදං

11. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවතෙ කලාඤ්ඤකතීවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙනති අස්සාමිකායො අත්තදෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො ත නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරන්ති: “පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, ඵරසුං දෙථ, කුශාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ, නිබ්බදනං දෙථ, චුලලිං දෙථ, වෙඨං දෙථ, මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ, තිණං දෙථ, මතතිකං දෙථා”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤාතතීයා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤාතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤාතපි මුඛං කරොන්ති ආරම්භි ඵකෙන්ති, ගාවිම්භි දිස්වා පලායන්ති, භික්ඛු මඤ්ඤමානා.

12. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො රාජගහෙ වස්සං වුත්ථො යෙන ආලවි තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන ආලවි තදවසරි. තත්ත සුදං ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවිතං විහරති අග්ගාලමෙ වෙතියෙ. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරමාදාය ආලවිං පිණ්ඩාය පාඨිසි. මනුස්සා ආයස්මන්තං මහාකස්සපං පස්සිත්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤාතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤාතපි මුඛං කරොන්ති ආරම්භි ඵකෙන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවිතං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභන්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො භික්ඛු ආමනෙතසි:

“පුබ්බායං ආවුසො ආලචි සුභිකං අගොසි සුලභපිණං සුකරා උසෙජ්ඣ පග්ගහෙන යාපෙතුං. එතරභි පනායං ආලචි දුබ්භිකං දුලභපිණං න සුකරා උසෙජ්ඣ පග්ගහෙන යාපෙතුං. කො භු බො ආවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙනායං ආලචි දුබ්භිකං දුලභපිණං න සුකරා උසෙජ්ඣ පග්ගහෙන යාපෙතු”නති. අථ බො හෙ භික්ඛු ආයස්මතො මහාකස්සපස්ස එතමන් ආරොචෙසුං.

3. අථ බො භගවා රුජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන ආලචි තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමාකො යෙන ආලචි නදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා ආලචියං විහරති අග්ගාලවෙ චෙතිකෙ. අථ බො ආයස්මා මහා-කස්සපො යෙන භගවා, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො මහාකස්සපො භගවතො එතමන් ආරොචෙසි.

4. අථ බො භගවා එකස්මිං නිද්දෙන එකස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා ආලචකෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ සඤ්ඤවිකායො කුටියො කාරාපෙඨ අස්සාමිකායො අත්තුදෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුලෙහ යාවතබ්බලා විඤ්ඤත්තිබ්බලා විහරථ, පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, -පෙ- තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථ”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤත්තියා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤන්ති ගච්ඡන්ති අඤ්ඤන්ති මුඛං කරොන්ති ආරම්භි ඵකෙන්ති, ගාච්චිති දිස්වා පලා-යන්ති භික්ඛු මඤ්ඤොතා”ති. “සච්චං භගවා.”

5. විගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුලෙහ මොඝපුරිසා සඤ්ඤවිකායො කුටියො කාරාපෙස්සථ අස්සාමිකායො අත්තුදෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුලෙහ යාවතබ්බලා විඤ්ඤත්තිබ්බලා විහරිස්සථ: පුරිසං දෙථ පුරිසත්ථකරං දෙථ -පෙ- තිණං දෙථ මත්තිකං දෙථ”ති. තෙන මොඝපුරිසා අප්පත්තනානං වා පසාදාය -පෙ- විගරභිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි:

6. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ ඥෙ භාගරො ඉසයො ගඛගං තදිං උපනිස්සාය විහරිංසු. අථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා ගඛගං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ඩෙයා ඉසි තෙනුපසංඛකම් උපසංඛකම්භා කණ්ඩං ඉසිං සත්තකඛන්තං භොගෙහි පරික්ඛිපිත්වා උපරි මුද්ධති මහන්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. අථ බො භික්ඛවෙ කණ්ඩෙයා ඉසි තස්ස තාගස්ස භයා කිසො අහොසි පුබ්බො දුබ්බණ්ණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣගතො. අද්දසා බො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ඩං ඉසිං නිසං දුබ්බං දුබ්බණ්ණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතං ධම්නිසජ්ඣගතං, දිස්වාන කණ්ඩං ඉසිං එතද්-වොච: “කිස්ස භිං භො කිසො පුබ්බො දුබ්බණ්ණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣගතො”ති. ඉධ භො මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා ගඛගං තදිං උත්තරිත්වා යෙනාහං තෙනුපසංඛකම්. උපසංඛකම්භා මං සත්තකඛන්තං භොගෙහි පරික්ඛිපිත්වා උපරි මුද්ධති මහන්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. තස්සාහං භො තාගස්ස භයා මහි කිසො පුබ්බො දුබ්බණ්ණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣගතො”ති. “ඉච්ඡසි පත භිං භො තස්ස තාගස්ස අතාගමනන්ති.” “ඉච්ඡාමහං භො තස්ස තාගස්ස අතාගමනන්ති.” “අපි පත භිං භො තස්ස තාගස්ස නිඤ්චි පස්සසි”ති “පස්සාමහං භො මණ්ඩකණ්ණං පිටුකික”න්ති. “තෙන භි භිං භො තං තාගං මණ්ණං යාච, මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණා මෙ අපො”ති.

7. අථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා ගඛගං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ඩෙයා ඉසි තෙනුපසංඛකම්. උපසංඛකම්භා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතං බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජාතං කණ්ඩෙයා ඉසි එතද්වොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණා මෙ අපො”ති. අථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා “භික්ඛු මණ්ණං යාචති, භික්ඛුස්ස මණ්ණා අපො”ති ඛිප්පඤ්ඤව අගමාසි. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා ගඛගං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ඩෙයා ඉසි තෙනුපසංඛකම්. අද්දසා බො භික්ඛවෙ කණ්ඩෙයා ඉසි මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජාතං දුරතොච අගච්ඡන්තං දිස්වාන මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජාතං එතද්වොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණා මෙ අපො”ති. අථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා “භික්ඛු මණ්ණං යාචති, භික්ඛුස්ස මණ්ණා අපො”ති තතොච පටිනිවන්ති. තතීඤ්ච බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා ගඛගං තදිං උත්තරිති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ කණ්ඩෙයා ඉසි මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජාතං ගඛගං තදිං උත්තරන්තං. දිස්වාන මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජාතං එතද්වොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණා මෙ අපො”ති. අථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩකණ්ණං තාගරාජා කණ්ඩං ඉසිං ගාථාහි අජ්ඣාසාසි:

“මමන්තපාතං විජුලං උළාරං උපපජ්ජනිමස්ස මණ්ඩස්ස හෙතු,
තං තෙ ත දස්සං අනියාවකො’සි ත වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං.

සුසු යථා සකඛරධොතපාණි තාසෙසි මං සෙලං යාවමාතො,
තං තෙ ත දස්සං අනියාවකො’සි ත වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං”න්ති.

8. අථ ඛො භික්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා “භික්ඛු මණ්ණිං යාවති භික්ඛුස්ස මණ්ණිනා අපො”ති පක්කාමි. තද්ද පක්කනෙතා පක්කනෙතාවා¹ අහොසි, න පුත පච්චාගඤ්ඤි. අථ ඛො භික්ඛවෙ කණ්ණිට්ඨා ඉසි තස්ස නාගස්ස දස්සනීයස්ස අදස්සනෙන භියෙසාසොමන්තාය කිසො අහොසි චුබ්බෙණෙණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජානො ධම්නිසජ්ඣනගතො. අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨා ඉසි කණ්ණිට්ඨං ඉසිං භියෙසාසොමන්තාය කිසං චුබ්බෙණෙණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජානං ධම්නිසජ්ඣනගතං. දිස්වාන කණ්ණිට්ඨං ඉසිං එතදවොච: “කිස්ස ඔං හො භියෙසාසොමන්තාය කිසො චුබ්බෙණෙණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජානො ධම්නිසජ්ඣනගතො”ති. තස්සාහං හො නාගස්ස දස්සනීයස්ස අදස්සනෙන. භියෙසාසොමන්තාය කිසො චුබ්බෙණෙණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජානො ධම්නිසජ්ඣනගතො”ති. අථ ඛො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨා ඉසි කණ්ණිට්ඨං ඉසිං ගාථාය අජ්ඣාසාමි:-

“න තං යාවෙ යස්ස පියං ජිහිංසෙ² දෙසෙසා³ හොති අභියාවනාය,
තාහො මණ්ණිං යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන අදස්සනඤ්ඤෙව තදජ්ඣගමාති.

තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ තිරච්ඡානගතානං පාණානං අමනාපා භවිස්සති යාවනා අමනාපා විඤ්ඤති. කිම්බග⁴ පන මනුස්සභූතානං.”

9. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතරො භික්ඛු භිමවන්තපස්සෙ විහරති අඤ්ඤතරස්මිං වතසණ්ඩං. තස්ස ඛො පන භික්ඛවෙ වතසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහන්තං නින්නං පලලං. අථ ඛො භික්ඛවෙ මහාසකුණ්ඩසංඝො තස්මිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිච්ඡා සායං තං වතසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තස්ස සකුණ්ඩසංඝස්ස සද්දෙන උබ්බාලෙතා යෙනාහං තෙහුපසංඝාමි. උපසංඝාමිච්ඡා මං අභිවාදෙච්ඡා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො අහං භික්ඛවෙ තං භික්ඛුං එතදවොච “කච්චි භික්ඛු ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චි අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, කුතො ව ඔං භික්ඛු ආගච්ඡසි”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අප්පකිල-මථෙන වාහං භනෙන අද්ධානං ආගතො. අහි භනෙන භිමවන්තපස්සෙ මහාවතසණ්ඩං. තස්ස ඛො පන භනෙන වතසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහන්තං නින්නං පලලං. අථ ඛො භනෙන මහාසකුණ්ඩසංඝො තස්මිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිච්ඡා සායං තං වතසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි තස්ස සකුණ්ඩසංඝස්ස සද්දෙන උබ්බාලෙතා”ති. “ඉච්ඡසි පන ඔං භික්ඛු තස්ස සකුණ්ඩසංඝස්ස අනාගමන”න්ති. “ඉච්ඡාමහං භගවා තස්ස සකුණ්ඩසංඝස්ස අනාගමන”න්ති. “තෙන හි ඔං භික්ඛු තත්ථ ගතච්ඡා තං වතසණ්ඩං අපේක්ඛාගහෙච්ඡා රතතීයා පඨමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙහි: “සුණන්තං මෙ භොනෙතා සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වතසණ්ඩං වාසං උපගතා පනෙන මෙ අපො, එකෙකං මෙ භොනෙතා පතනං දදන්තු”ති. රතතීයා මජ්ඣමං යාමං -පෙ- රතතීයා පච්ඡමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙහි: “සුණන්තං මෙ භොනෙතා සකුණා යාවතිකා ඉමස්මිං වතසණ්ඩං වාසං උපගතා, පනෙන මෙ අපො, එකෙකං මෙ භොනෙතා පතනං දදන්තු”ති.

1. තථා පක්කනෙතාව, මජ්ඣ. තද්ද පක්කනෙතාව සිමු. 2. ජිහිංසා, මජ්ඣ.
3. විදෙසෙසා, මජ්ඣ. දෙසෙසා ව., සා., 4. කිම්බග, මජ්ඣ.

10. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තත්ථ ගන්තො තං වතසණ්ඨං අජේඛො-
ගහෙත්වා රතනියා පඨමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙත්වා සකුණා යාවතිකා ඉමෙස්මිං වතසණ්ඨෙ චාසං උපගතා, පතොතන මෙ
අඤ්ඤා, එකෙකං මෙ භොනෙත්වා පතනං දදන්තූ”ති. රතනියා මජ්ඣමං යාමං
-පෙ- රතනියා පඨමමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙත්වා සකුණා යාවතිකා ඉමෙස්මිං වතසණ්ඨෙ චාසං උපගතා, පතොතන මෙ
අඤ්ඤා, එකෙකං මෙ භොනෙත්වා පතනං දදන්තූ”ති. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො
සකුණසංඝො භික්ඛු පතනං යාවති, භික්ඛුස්ස පතොතන අඤ්ඤා”ති.
තමො වතසණ්ඨා පකකාමි. තදා පකකනෙත්වා පකකනෙත්වා අගොසී.
ත පුත පඨවාගඤ්ඤි. තෙසං හි තාම භික්ඛවෙ තිරව්ජාතගතානං පාණානං
අමනාපා භවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤන්ති, කිමඛග පත මනුස්සභූතානං.

11. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ රට්ඨපාලස්ස කුලපුත්තස්ස පිතා රට්ඨපාලං
කුලපුත්තං ගාථාය අජ්ඣන්තාසී:.

“අපාහං තෙ ත ජාතාමි රට්ඨපාල ඛුජ්ජනා,
තෙ මං සංගමම යාවන්ති කසවා මං ත්වං ත යාවසීති.

යාවකො අපට්ඨෙයො හොති යාවං අදදමපට්ඨෙයො,
තස්මාහං තං ත යාවාමි වා මෙ විද්දෙසනා¹ අසු”ති.

12. සො හි තාම භික්ඛවෙ රට්ඨපාලො කුලපුත්තො සකං පිතරං එවං
වක්ඛති කිමඛග පත ජනො ජනං. ගිහිතං හි භික්ඛවෙ දුස්සංගරුන්ති භොගාති
සංභතාති² පි² දුරනුරක්ඛියාති. තත්ථ තාම තුලො මොඝපුරිසා එවං
දුස්සංගරෙසු භොගෙසු සංභතෙසු පි³ දුරනුරක්ඛියෙසු යාවතඛුලා
විඤ්ඤන්තිඛුලා විහරිස්සාථ: “පුරිසං දෙථ, පුරිසස්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ,
සකට්ඨං දෙථ, වාසිං දෙථ; ඵරසු⁴ දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ,
නිබ්බදනං දෙථ, වලලිං දෙථ, වෙඨං දෙථ මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ,
තිණං දෙථ, මතතිකං දෙථ”ති. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසන්නානං වා
පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:”

“සඤ්ඤාචිකාය පන භික්ඛුනා කුටිං කාරයමානන්තා අස්සාමිකං
අනතුද්දසං පමාණිකා කාරෙතඛබ්බා. තත්ථිදං පමාණං: දීඝසො දවාදස-
විදප්පිතො සුභතවිදප්පියා නිවිසං සත්භතනග්ග, භික්ඛු අභිනෙතඛබ්බා
වජ්ඣදෙසනාය. තෙති භික්ඛුති වජ්ඣං දෙසෙතඛබ්බං අනාරම්භං සපට්ඨකාමනං.
සාරමෙග වෙ භික්ඛු වජ්ඣස්මිං අපට්ඨකාමනො සඤ්ඤාචිකාය කුටිං
කාරෙය්‍ය භික්ඛු වා අනභිනෙය්‍ය වජ්ඣදෙසනාය පමාණං වා
අනික්ඛාමෙය්‍ය සංඝාදිසෙසො”ති.

13. සඤ්ඤාචිකා නාම: සයං යාවිත්වා පුරිසමපි පුරිසස්ථකරමපි ගොණමපි
සකට්ඨමපි වාසිමපි ඵරසුමපි කුඨාරිමපි කුඤ්ඤමපි නිබ්බදනමපි වලලිමපි වෙඨමපි
මුඤ්ඤමපි බබ්බජමපි තිණමපි මතතිකමපි.

කුටිනාම: උලලිත්තා වා හොති අවලිත්තා වා උලලිත්තාවලලිත්තා වා.

කාරයමානන්තාති කරෙතෙතන වා කාරපෙතෙතන වා.

1. විදෙසනා. ම.ජ.සං. සි.මු. 2. සංභතාතිපි. සි.මු. 3. සංභතෙසුපි. සි.මු.
4. ඵරසු. ම.ජ.සං. සි.මු.

අසාමිකානි න අසොද්ධ කොච් සාමිකො හොති ඉතී වා පුරිසො වා ගහට්ඨා වා පබ්බජිතො වා

අනතුදෙදසනා අතතනො අත්ථාය.

පමාණිකා කාරතඛබ්බා භාෂිදං පමාණං : දිසසො දවාදස විදප්පිසො සුගතවිදප්පියා ති බාහිරිමෙන මාතෙන.

තිට්ඨං සත්තනනං ති අබ්ගනතරිමෙන මාතෙන.

භික්ඛු අභිනෙහබ්බා චජ්ඣ දෙසනායාති-තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුතා කුටිචජ්ඣං සොධෙත්වා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංගං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුඩ්ධානං භික්ඛුතං පාදෙ චජ්ඣත්වා උත්තරිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිකාය කුටිං කතතුකාමො ඵලසංඝං චචතීයො : “අහං භනෙන සංඤ්ඤාපිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං, සොගං භනෙන සංඝං කුටිචජ්ඣං ඔලොකනං යාවාමි” ති. දුතියමි යාවිතබ්බො, තතියමි යාවිතබ්බො, සචෙ සබ්බො සංඝො උසස්භති කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, සබ්බෙන සංඝෙන ඔලොකෙතබ්බං, තො චෙ සබ්බො සංඝො උසස්භති කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, යෙ තත්ථ හොනති භික්ඛු ව්‍යත්තා පරිබලා සාරමං අතාරමං සපරිකකමනං අපරිකකමනං ජාතිත්වා, තෙ යාවිත්වා සමමනනිතබ්බො, ඵලඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමනනිතබ්බො, ව්‍යතෙනන භික්ඛුතා පරිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො :

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාපිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං, සො සංඝං කුටිචජ්ඣං ඔලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං, සංඝො ඉත්ථනාමඤ්ච ඉත්ථනාමඤ්ච භික්ඛු සමමනනාය ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො, අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාපිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං, සො සංඝං කුටිචජ්ඣං ඔලොකනං යාවති, සංඝො ඉත්ථනාමඤ්ච ඉත්ථනාමඤ්ච භික්ඛු සමමනනි ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, යස්සායසමතො බමති ඉත්ථනාමස්ස ච ඉත්ථනාමස්ස ච භික්ඛුතං සමමති¹ ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, සො තුඤ්ඤස්ස, යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතා සංඝෙන ඉත්ථනාමො ච ඉත්ථනාමො ච භික්ඛු ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙත්වා, බමති සංඝස්ස, තස්මා තුඤ්ඤි, ඵලමෙනං ධාරයාමි” ති.

1. සමමති. මජ්ඣ.

තෙති සමමතෙති භික්ඛුහි තත්ථ ගන්තො කුට්ඨජු ඔලොකෙනබ්බං සාරමං අනාරමං, සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතබ්බං. සචෙ සාරමං හොති අපරික්කමනං, මො ඉධ කර්ති වන්තබ්බො. සචෙ අනාරමං හොති සපරික්කමනං සංඝස්ස ආරොවෙනබ්බං අනාරමං සපරික්කමනන්ති. තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කර්ත්වා බුද්ධානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භන්තෙ සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුදෙසං, සො සංඝං භන්තෙ සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. ව්‍යන්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ජපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤානං මෙ භන්තෙ සංඝො අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුදෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පන්තකල්පං සංඝො ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුදෙසෙය්‍ය. එසා ඤ්ජති.

සුඤ්ඤානං මෙ භන්තෙ සංඝො අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුදෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති, සංඝො ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුදෙසෙති, යස්සායසමතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුස්ස දෙසනා සො භුණ්ණස්ස, යස්ස තත්තමති සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙන ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජු. බමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්ති. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරමං නාම: නිව්ලිකානං වා ආසයො හොති. උපවිකානං වා ආසයො හොති. උද්ධුරුනං වා ආසයො හොති. අතීතං වා ආසයො හොති. විච්ඡිකානං වා ආසයො හොති. සතපදීනා වා ආසයො හොති. ගජනීතං වා ආසයො හොති. සීහානං වා ආසයො හොති. ව්‍යග්ගානං වා ආසයො හොති. දීපිතං වා ආසයො හොති. අවජානං වා ආසයො හොති. තරවජානං වා ආසයො හොති. යෙසං කෙසඤ්ච නිරවජානගතානං පාණානං ආසයො හොති. පුබ්බන්තතිස්සිතං වා හොති. අපරන්තතිස්සිතං වා හොති. අබ්ගාඝාතතිස්සිතං වා හොති. ආඝාතතිස්සිතං වා හොති පුසාතතිස්සිතං වා හොති. උය්‍යාතතිස්සිතං වා හොති. රුජවජ්ඣතිස්සිතං වා හොති. ගජසාලාතිස්සිතං වා හොති. අස්සාලාතිස්සිතං වා හොති. බ්බිතාගාරතිස්සිතං වා හොති. පාතාගාරතිස්සිතං වා හොති. සුතාතිස්සිතං වා හොති. රවජාතිස්සිතං වා හොති. වච්චරතිස්සිතං වා හොති. සභාතිස්සිතං වා හොති. සංසරණ¹ තිස්සිතං වා හොති. එනං සාරමං නාම.

අපරික්කමනං නාම: ත සකකා හොති යථාසුත්තෙන සකවෙන අනුපරිගන්තුං, සමන්තා නිසේසනියා අනුපරිගන්තුං. එනං අපරික්කමනං නාම.

1 සංවරණ, අවසංකප්පා.

අනාරමං නාම: න කිපිලිකානං වා ආසයො ගොති -පෙ- න සංසරණනිසයිතං වා ගොති. එතං අනාරමං නාම.

සපරික්කමනං නාම: සකකා ගොති යථා යුතෙන සකවෙන අනුපරිගනානුං, සමනතා නිසෙසනියා අනුපරිගනානුං, එතං සපරික්කමනං නාම.

සඤ්ඤාචිකා නාම: සයං යාචිත්වා පුරිසමපි පුරිසභ්ඤ්ජරමපි -පෙ- මනතිකමපි.

කුටි නාම: උලිච්ඡතා වා ගොති අවලිච්ඡතා වා උලිච්ඡතාවලිච්ඡතා වා, කථෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා.

භික්ඛු වා අනාභිගෙය්‍ය වඤ්ඤාදෙසනාය පමාණං වා අභික්ඛාමෙය්‍යාති: ඤාතිදුතියෙන කමෙමන කුටිවඤ්ඤං ත දෙසාපෙත්වා ආයාමතො වා විජාරතො වා අනාමසො කෙසකමනතමපි අභික්ඛාමෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුලලවටයස්ස; තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ටුළුවති සංඝාදිසෙසොති.

1. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවානං,

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤං සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටයස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටයස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤං අනාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දවින්නං දුක්ඛවානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤං සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටයස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටයස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤං අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාභික්ඛානං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතිකකතාං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතිකකතාං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතිකකතාං අනාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙසස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං දුක්ඛකට්ඨං.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතිකකතාං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛකට්ඨං.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතිකකතාං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතිකකතාං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතිකකතාං අනාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං සංඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දවින්නං දුක්ඛකට්ඨං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

2. භික්ෂු සමාදිසනී කුටිං මෙ කරොමානි, තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරිකාමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකාමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස -පෙ- අනාරමං අපරිකාමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස. -පෙ- අනාරමං සපරිකාමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

3. භික්ෂු සමාදිසති කුටිං මෙ කරොමාති, භස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිත-
වජ්ජිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපනති දවින්නං දුක්ඛට්ඨං -පෙ- සාරමං
සපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපනති
දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපනති.

4. භික්ෂු සමාදිසති කුටිං මෙ කරොමාහි, තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණා-
තිකකන්තං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සම්බාදිසෙසෙන ද්විත්තං
දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සම්බාදිසෙසෙන දුක්ඛ-
වස්ස -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සම්බාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස
-පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සම්බාදිසෙසස්ස.

5. භික්ෂු සමාදිසති කුටිං මෙ කරොථාති, තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපනති දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපනති.

6. හිකුණු සමාදිසනී කුටිං මෙ කරොථානි. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිත-
වන්ත්රිකං පමාණානිකකන්තං සාරමං අපරිකකමනං, ආපනති ද්විතනං සමසාදි-
සෙසෙන ද්විතනං දුකකථානං. -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපනති ද්විතනං
සමසාදිසෙසෙන දුකකථසස. -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපනති ද්විතනං
සමසාදිසෙසෙන දුකකථසස. -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, ආපනති ද්විතනං
සමසාදිසෙසානං.

7. භික්ෂු සමාදිසති කුටිං මෙ කරොථාති තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිත-
චන්ද්‍රිකං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛට්ඨනං -පෙ-
සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං,
ආපනති දුක්ඛට්ඨසං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

8. භික්ෂු සමාදිසිනා පකකමති. කුටිං මෙ කරොථාති න ච සමාදිසති. දෙසිතවච්ඡිකා ච නොතු අනාරමහා ච සපරිකකමතා චාති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවච්ඡිකං සාරමහා අපරිකකමතං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවාතං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමතං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස -පෙ- අනාරමහං අපරිකකමතං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස -පෙ- අනාරමහං සපරිකකමතං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති: “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති, දෙසිතවජ්ඣකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති. දෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති, පමාණිකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකානං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන ද්විත්තං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති” පමාණිකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති, තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති ‘දෙසිතවජ්ඣකා ව හොතු පමාණිකා ව අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං පමාණිකානං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසෙන ද්විත්තං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසෙන.

13. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති ‘දෙසිතවජ්ඣකා ව හොතු පමාණිකා ව අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකා පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති සමාදිසති ව ‘දෙසිතවජ්ඣකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං, සො සුණාති “කුටි කිර මෙ කිරිති අදෙසිතවජ්ඣකා සාරමං අපරික්කමනා”ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දුග්ගො වා පාගෙතබ්බො. ‘දෙසිතවජ්ඣකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ඣස. දුගං වා පභිණ්ණො ආපතති දුක්ඛං.

15. හිසබු සමාදිසිනා පක්කමනි 'කුටිං මෙ කරොථා'නි සමාදිසනි ච 'දෙසිතවච්ඡුකා ච හොතු අනාරමා ච සපරික්කමනා වා'නි තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරමා සපරික්කමනං සො සුණාති කුටි තීර මෙ කසිරති අදෙසිතවච්ඡුකා සාරමා සපරික්කමනා'නි තෙන හිසබුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො "දෙසිතවච්ඡුකා ච හොතු අනාරමා වා"නි නො වෙ සාමං වා ගවේශ්ශ්ස දුතං වා පභිණ්ණ්ශ්ස, ආපනති දුක්ඛවස්ස.

16. භික්ෂු සමාදිසිතා පක්කමති 'කුට්ඨිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච දෙසිතවන්තූකා ච භොදු අනාරමා ච සපරික්කමතා වා'ති. භස්ස කුට්ඨිං කරොන්ති අදෙසිතවන්තූකං අනාරමං අපරික්කමතං සො පුණාති 'කුට්ඨිං මෙ කුට්ඨිංති අදෙසිතවන්තූකා අනාරමා අපරික්කමතා'ති, තෙන භික්ෂුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙතබ්බො. 'දෙසිතවන්තූකා ච භොදු සපරික්කමතා වා'ති, තො වෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්ස දුතං වා පභිඤ්ඤෙය්ස අපනති දක්කවස්ස.

17. භික්ඛු සමාදිසිභ්‍යා පකකමති “කුටිං මෙ කරොථා”ති සමාදිසති ච දෙසිතවන්තිකා ච භොතු අනාරමහා ච සපරිකකමනා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවන්තිකං අනාරමහං සපරිකකමනං. සො සුණාති “කුටි කීර මෙ කකීරති අදෙසිතවන්තිකා අනාරමහා සපරිකකමනා’ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාභෙනබ්බො දෙසිතවන්තිකා භොතු’ති නො චෙ සාමං වා ගච්ඡන්ති දුතං වා පභිණ්ණන්ති, ආපතිති දුකකටස්ස.

18. භික්ෂු සමාදිසිඤා පක්කමති කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවඤ්ඤා ච හොතු අනාරමො ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති. දෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරික්කමනං. සො ඥාණාති කුටි කිර මෙ කසිරති දෙසිතවඤ්ඤා සාරමො අපරික්කමනා'ති. තෙන භික්ෂුහා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙතබ්බො, 'අනාරමො ච හොතු සපරික්කමනා චා'ති. තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ජය දුතං වා පතිණෙය්‍ය. ආපනති දුක්ඛවස්ස.

19. භික්ඛු සමාදිසිනා පක්කමති කුටිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්තූකා ච භොතු අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තූකං සාරමං සපරික්කමනං. සො සුණාති "කුටි කිර මෙ කසිරති දෙසිතවන්තූකා සාරමා සපරික්කමනා'ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙතබ්බො, 'අනාරමා භොතු'ති. නො චෙ සාමං වා ගචෙත්ථය් දුහං වා පභිණෙය් අපනති දුක්ඛටස්ස.

20. භික්ෂු සමාදිසිනිං පකකමනි කුටිං මෙ කරොථා'නි. සමාදිසනි ච දෙසිතවජ්ජිකා ච භොතු අනාරමො ච සපරිකකමනා වා'නි තස්ස කුටිං කරොනති දෙසිතවජ්ජිකං අනාරමං අපරිකකමනං. සො සුණ්හාති 'කුටි නිර මෙ කසිරති දෙසිතවජ්ජිකා අනාරමො අපරිකකමනා'නි තෙන භික්ෂුනා සාමං වා ගනනබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො, 'සපරිකකමනා ච භොතු'නි. තො වෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දුතං වා පභිණෙය්‍ය ආපනති දුකකටස්ස.

21. භික්ෂු සමාදිසිනි, පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කුරුථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්තූකා ච ගොනු අනාරමො ච සපරිකකමනා චා'ති තස්ස කුට්ඨං කුරුන්ති දෙසිතවන්තූකං අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපනති.

22. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච ගොභු අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරුනති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනා'ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො පමාණිකා¹ ච ගොභු අනාරමා ච සපරික්කමනා චාති -පෙ- පමාණිකා ච ගොභු අනාරමා චාති -පෙ- පමාණිකා ච ගොභු සපරික්කමනා චාති -පෙ- පමාණිකා ගොභු'ති. තො චෙ සාමං වා ගවෙජ්ජය දුතං වා පභිණ්ණය, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

23. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච ගොභු අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරුනති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණිකා සාරමං අපරික්කමනා'ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො 'අනාරමා ච ගොභු සපරික්කමනා චා'ති -පෙ- අනාරමා ගොභු'ති -පෙ- සපරික්කමනා ගොභු'ති -පෙ- අනාපනති.

24. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා ච අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරුනති අදෙසිතවඤ්ඤං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවඤ්ඤා පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනා'ති තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙනබ්බො දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා ච අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති -පෙ- 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා ච අනාරමා චා'ති -පෙ- 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා ච සපරික්කමනා චා'ති -පෙ- දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා චා'ති. තො චෙ සාමං වා ගවෙජ්ජය දුතං වා පභිණ්ණය, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

25. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු පමාණිකා ච අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරුනති දෙසිතවඤ්ඤං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති දෙසිතවඤ්ඤා පමාණිකා සාරමං අපරික්කමනා'ති තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙනබ්බො අනාරමා ච ගොභු සපරික්කමනා චා'ති -පෙ- අනාරමා ගොභු'ති -පෙ- සපරික්කමනා ගොභු'ති -පෙ- අනාපනති.

26. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. සමාදිසති ච "දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොභු අනාරමා ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කරුනති අදෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං² තිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දව්ඤ්ඤානං දුක්ඛටානං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දව්ඤ්ඤානං දුක්ඛටානං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛටස්ස.

1. දෙසිතවඤ්ඤා. ම.ඡ.සං. 2. කාරකානං - සං.

27. භික්ෂු සමාදිසිනා පක්කමති 'ඤ්චං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්තූකා ච හොතු අනාරමො ච සපරික්කමනා චා'ති. තස්ස ඤ්චං කරොන්ති දෙසිතවන්තූකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපති කාරකානං දුන්නං දුක්ඛවාතං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපති.

28. භික්ෂු සමාදිසිඬා පකකමති 'කුටිං මෙ කඤ්ථා'ති. සමාදිසති ච
 'පමාණිකා ච භොදු අතාරමා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කඤ්ථාති
 පමාණාතිකකතනං සාරමං අපරිකකමනං, ආපති කාරකානං තිණණං
 දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපති කාරකානං ද්විතනං
 දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපති කාරකානං ද්විතනං
 දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, ආපති කාරකානං දුක්ඛවස්ස.

29. භික්ෂු සමාදිසිනා පකකමෙති 'කුට්ටිං මෙ කරුඳා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච ගොචු අනාරමො ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ටිං කරුඳනති පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතීයං දුක්ඛට්ඨං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපනති.

30. භික්ෂු සමාදිසිනා පනකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවන්තූකා ච භොතු පමාණිකා ච අනාරමහා ච සපරිකකමනා වා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවන්තූකං පමාණාතිකකන්තං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපති කාරකානං චතුන්තං දුක්කථානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපති කාරකානං තිණණං දුක්කථානං -පෙ- අනාරමහං අපරිකකමනං, ආපති කාරකානං තිණණං දුක්කථානං -පෙ- අනාරමහං සපරිකකමනං, ආපති කාරකානං ද්විත්තං දුක්කථානං.

31. භික්ෂු සමාදිසිමා පකකමති 'කුටිං මෙ කඤ්ථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච භොතු පමාණිකා ච අනාරමො ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුටිං කඤ්ථාති දෙසිතවජ්ඣකං පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවස්ස. -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවස්ස. -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපනති.

37. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. තස්ස කුටිං කරුන්ති දෙසිතවත්තං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, සො වෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුතා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දුතබ්බා භික්ඛුතා වා පුත කාතබ්බා, නො වෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භික්ඛුතා වා පුත කාරෙය්‍ය, ආපතති දවින්නං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, -පෙ- ආපතති දුක්ඛං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, -පෙ- ආපතති දුක්ඛං. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරුථා'ති. තස්ස කුටිං කරුන්ති දෙසිතවත්තං පමාණිකං අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

38. අත්තතා විපපකතං අත්තතා පරියොසාපෙති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. අත්තතා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. පරෙහි විපපකතං අත්තතා පරියොසාපෙති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

39. අනාපතති ලෙනෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤස්සත්ථාය, වාසාගාරං යපෙත්වා සබ්බත්ථ, අනාපතති උම්මත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

කුටිකාරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. 7.

විහාරකාරසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරුමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන ආයස්මතො ඡන්තස්ස උපට්ඨාකො ගහපති ආයස්මතො ඡන්තං එතදවොච: 'විහාරවත්තං භනෙන ජානාහි, අයස්ස විහාරං කාරුපෙස්සාමි'ති. අථ ඛො ආයස්මා ඡන්තො විහාරවත්තං සොධෙන්නො අඤ්ඤතරං වෙතියරුක්ඛං ඡෙදපෙසි ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං තගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: 'කථං හි නාම සමණා සක්ඛපුත්තියා වෙතියරුක්ඛං ඡෙදපෙස්සන්ති ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං තගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං, එකිත්ථියං සමණා සක්ඛපුත්තියා ජීවං විහෙට්ඨන්ති'ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨත්වා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: 'කථං හි නාම ආයස්මා ඡන්තො වෙතියරුක්ඛං ඡෙදපෙස්සති, ගාමපුජ්ඣං -පෙ- රට්ඨපුජ්ඣං'න්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමන්තං ඡන්තං අනෙකපරිශායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමන්ථං අරුචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිරි ත්ථං ඡන්තං, චෙතිරුකං ඡෙද්දපෙසි ගාමපුජිතං -පෙ- රට්ඨපුජිත”න්ති “සච්චං භගවා”ති. විගරහි චුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම ත්ථං මොඝපුරිස, චෙතිරුකං ඡෙද්දපෙසසි ගාමපුජිතං නිගමපුජිතං තගරපුජිතං ජනපදපුජිතං රට්ඨපුජිතං. ජවසඤ්ඤිතො හි මොඝපුරිස, මනුස්සා රුකකසම්, තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“මහලලකං පන ගික්ඛුන්තා විහාරං කාරස්මානන්තා සංඝාමිකං අනතුද්දසං, ගික්ඛු අභිනෙතබ්බා චක්ඛුදෙසනාය. තෙති ගික්ඛුති චක්ඛුදෙසෙතබ්බං අනාරමහං සපරිකකමනං, සාරමෙහ වෙ ගික්ඛු චක්ඛුසම්. අපරිකකමනෙ මහලලකං විහාරං කාරෙය්‍ය, ගික්ඛු වා අභිනෙතෙය්‍ය චක්ඛුදෙසනාය, සංඝාදිසෙසො”ති.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සංඝාමිකො චුච්චති.

විහාරෙ නාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතනා-වලිතො වා.

කාරස්මානන්තාති: කරුණො වා කාරාපෙණො වා.

සංඝාමිකන්ති: අඤ්ඤා කොචි සාමිකො හොති ඉත්ථි වා පුරිසො වා ගහවෙසී වා පබ්බජිතො වා.

අනතුද්දසන්ති අත්තො අත්ථාය.

ගික්ඛු අභිනෙතබ්බා චක්ඛුදෙසනායාති තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුතා විහාරවච්ඡං සොධෙත්වා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුද්ධාතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤං පග්ගහෙත්වා එවමෙස චචතීයො: “අහං භනො මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සොහං භනො සංඝං විහාරවච්ඡාමිලොකනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො, තතියමපි යාවිතබ්බො. සචෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවච්ඡං මිලොකෙත්තුං, සබ්බෙන සංඝෙන මිලොකෙතබ්බං. තො වෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවච්ඡං මිලොකෙත්තුං, යෙ තත්ථ හොන්ති භික්ඛු ව්‍යතනා පටිබලා සාරමහං අනාරමහං සපරිකකමනං අපරිකකමනං ජාතිතුං, තෙ යාවිත්වා සමමන්තිතබ්බා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බා. ව්‍යතෙනත භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණුතු මෙ භනො සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සො සංඝං විහාරවච්ඡා-මිලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පත්තකලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමමන්තෙය්‍ය, ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවච්ඡං මිලොකෙත්තුං. එසා ඤ්ඤති.

“සුණාභු මෙ භනෙන සංඛෙසා. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සංඛං විහාරවත්ථිමලොකනං යාවති. සංඛෙසා ඉත්ථන්තාමස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛු සමමන්තාති, ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිං ඔලොකෙත්තුං. යස්සායසමනො ඛමෙති ඉත්ථන්තාමස්ස ව ඉත්ථන්තාමස්ස ව භික්ඛුනං සමමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිං ඔලොකෙත්තුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය

සමමතා සංඛෙසන ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිං ඔලොකෙත්තුං. ඛමෙති සංඛස්ස, තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙහි සමමතෙහි භික්ඛුහි තත්ථ ගන්තො විහාරවත්ථි ඔලොකෙතඛමං. සාරමං අතාරමං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතඛමං. සචෙ සාරමං හොති අපරික්කමනං, මාසිධි කර්ති චත්තඛමං. සචෙ අතාරමං හොති සපරික්කමනං, සංඛස්ස ආරුචෙතඛමං අතාරමං සපරික්කමනන්ති. තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා සංඛං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තාරසංඛං කර්ත්වා බුඩ්ධානං භික්ඛුනං පාදෙ වත්ථිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපඤ්ඤානො ඵලමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං සො‘හං භනෙන සංඛං විහාරවත්ථිදෙසනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතඛමං, තතියමපි යාවිතඛමං. වෘත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛෙසා ඤාපෙතඛමං:

“සුණාභු මෙ භනෙන සංඛෙසා. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සංඛං විහාරවත්ථිදෙසනං යාවති. යදි සංඛස්ස පත්තකල්ලං. සංඛෙසා ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුණාභු මෙ භනෙන සංඛෙසා. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සංඛං විහාරවත්ථිදෙසනං යාවති. සංඛෙසා ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිං දෙසෙති, යස්සායසමනො ඛමෙති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිස්ස දෙසනා, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඛෙසන ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. ඛමෙති සංඛස්ස තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරමං නාම: නිපිලිකානං වා ආසියො හොති -පෙ- සංසරණ- නිසිතං වා හොති, එතං සාරමං නාම.

අපරික්කමනං නාම: ත සකකා හොති යථාසුත්තෙන සකපෙත අනුපරි- ගන්තුං, සමන්තා නිසෙය්‍යනියා අනුපරිගන්තුං. එතං අපරික්කමනං නාම.

අනාරමනං නාම: න කිපිලලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසයිතං වා හොති. එතං අනාරමානං නාම.

සපරික්කමනං නාම: සක්කා හොති යථායුතොත්ත සකථෙන අනු-පරිගනානුං, සමන්තා නිසේසනියා අනුපරිගනානුං. එතං සපරික්කමනං නාම.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සසාමිකො වුවවති.

විහාරණ නාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතා-වලිතො වා.

කාරණයාති කරුති වා කාරුපෙති වා.

භික්ඛු වා අනාභිනෝයා දිඤ්ඤෙසනායාති ඤාතිදුතියෙන කමෙත විහාරවඤ්චං න දෙසාපෙත්වා කරුති වා කාරුපෙති වා, පයොගෙ වා පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුලලවටයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩ ආගතෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොති.

3. භික්ඛු විහාරං කරුති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවානං.

භික්ඛු විහාරං කරුති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමානං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

භික්ඛු විහාරං කරුති අදෙසිතවඤ්චකං අනාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

භික්ඛු විහාරං කරුති අදෙසිතවඤ්චකං අනාරමානං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු විහාරං කරුති දෙසිතවඤ්චකං සාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති දවින්නං දුක්ඛවානං.

භික්ඛු විහාරං කරුති දෙසිතවඤ්චකං සාරමානං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං.

භික්ඛු විහාරං කරුති දෙසිතවඤ්චකං අනාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛං.

භික්ඛු විහාරං කරුති දෙසිතවඤ්චකං අනාරමානං සපරික්කමනං, අනාපතති.

භික්ඛු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කරුමා'ති. තස්ස විහාරං කරුතති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමානං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමානං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං -පෙ- අනාරමානං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

4. භික්ඛු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

5. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. ත ච සමාදිසති 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

6. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. ත ච සමාදිසති දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චාති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

7. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති, අදෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං. සො සුණාති: 'විහාරෙ කිර මෙ කිරති අදෙසිතවජ්ඣකො සාරමො අපරික්කමනො'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙතබ්බො, 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තො වෙ සාමං වා ගචේජ්ජ්ජ දුතං වා පභිණේජ්ජ ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො චාති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු සපරික්කමනො චාති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො භොදු'ති. තො වෙ සාමං වා ගචේජ්ජ්ජ දුතං වා පභිණේජ්ජ, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

8. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමනං. සො සුණාති: "විහාරෙ කිර මෙ කිරති දෙසිතවජ්ඣකො සාරමො අපරික්කමනො"ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙතබ්බො, අනාරමො ච භොදු සපරික්කමනො චා'ති -පෙ- අනාරමො භොදු"ති -පෙ- සපරික්කමනො භොදු"ති -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං,¹ අනාපනති.

1. අනාරමං සපරික්කමනං ම. ඡ .ස: නදිසසති.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්ත්වකො ච හොතු අනාරමො ච සපරික්කමතො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවන්ත්වකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං නිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්ත්වකො ච හොතු අනාරමො ච සපරික්කමතො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවන්ත්වකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවන්ත්වකං සාරමං අපරික්කමනං. සො චෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුතා සො විහාරෙ අඤ්ඤාසං වා දුතබ්බො, භිඤ්ඤා වා පුත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසං වා දදෙය්‍ය, භිඤ්ඤා වා පුත කාරෙය්‍ය, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවන්ත්වකං සාරමං අපරික්කමනං, සො චෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුතා සො විහාරෙ අඤ්ඤාසං වා දුතබ්බො භිඤ්ඤා වා පුත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසං වා දදෙය්‍ය භිඤ්ඤා වා පුත කාරෙය්‍ය, ආපනති දවින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

13. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං.

14. අනාපනති ලෙනෙ ගුහාය නිණ්කුටිකාය අඤ්ඤාසංථාය, වාසාගාරං ඔපෙත්වා සබ්බත්ථ, අනාපනති උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විහාරකාරසම්ඝාදිසෙසො. නිමිත්තං.

පඨම-ද්විතීයෙසසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති චෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතා දබ්බිත මලලුප්පනොන ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං හොති, යං¹ කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං, සබ්බං තෙන අනුප්පත්තං හොති, තත්ථි වස්ස කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. අථ ඛො ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුප්පනස්ස රහොගතස්ස පතිසලලීතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “මයා ඛො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං, යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං, තත්ථි ව මෙ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. කිනන්ත ඛො අහං සම්බ්සස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”න්ති. අථ ඛො ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුප්පනස්ස එතදහොසි: “යනන්තාහං සම්බ්සස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසෙය්‍ය”න්ති.

2. අථ ඛො ආයස්මා දබ්බිත මලලුප්පනො සායනහස්මයං පතිසලලාතා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසම්බුධි, උපසම්බුධිචා භගවත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො ආයස්මා දබ්බිත මලලුප්පනො භගවත්තං එතදවොච: “ඉධ මයං භතො රහොගතස්ස පතිසලලීතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: මයා ඛො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං, යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං, තත්ථි ව මෙ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො, කිනන්ත ඛො අහං සම්බ්සස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”න්ති. තස්ස මයං භතො එතදහොසි: “යනන්තාහං සම්බ්සස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසෙය්‍ය”න්ති. “ඉච්ඡාමහං භතො සම්බ්සස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්තුං, භත්තාති ව උද්දිසිතු”න්ති. “සාධු සාධු දබ්බ තෙන හි ත්වං දබ්බ සම්බ්සස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙති, භත්තාති ව උද්දිසා”ති. “එවං භතො”ති ඛො ආයස්මා දබ්බිත මලලුප්පනො භගවතො පච්චස්සොසි.

3. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙසා දබ්බිත මලලුප්පනං සෙතාසතපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්තතු. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: පඨමං දබ්බිත මලලුප්පනො යාචිතබ්බො, යාචිත්වා ව්‍යතෙහත්ත භික්ඛුතා පරිබලෙන සඛෙසා ඤ්ඤාපෙතබ්බො:

“පුණාතු මෙ භතො සඛෙසා. යදි සම්බ්සස්ස පතගකල්ලං, සඛෙසා ආයස්මන්තං දබ්බිත මලලුප්පනං සෙතාසතපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්තොය්‍ය, එසා ඤ්ඤාති:

1. යඤ්ච කිඤ්චි, වු.

සුඤ්ඤා මෙ භවතො සමෙසං, සමෙසං ආයසමනනං දබ්බං මලලුප්පනං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ඤ භවතුදෙසකඤ්ඤ සමමනනං, යසංයසමනො බමති ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුප්පනස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස ච භවතුදෙසකස්ස ච සමමුති. සො භුණ්ණස්ස. යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය:

සමමනො සමෙසන ආයසමා දබ්බො මලලුප්පනො සෙනාසනපඤ්ඤපකො ච භවතුදෙසකො ච. බමති සමිකස්ස. තස්මා භුණ්ඨි, එවමෙනං ධාරයා මි”ති.

5. සමමනො ච පනායසමා දබ්බො මලලුප්පනො සභාගානං සභාගානං භික්ඛුනං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. යෙ තෙ භික්ඛු සුභතනාතිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සුභතනනං සමගාසිස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විනයධරු තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං විනයං විනිවුත්ථස්සන්ති”¹ති. යෙ තෙ භික්ඛු බමමකපිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං බමමං සාකච්ඡස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු කාමිනො තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං න ව්‍යාඛා-
ධිස්සන්ති”²ති. යෙ තෙ භික්ඛු තීරච්ඡානකපිකා කායද්විබ්භුලා ³විහරන්ති, තෙසමපි එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “ඉමායපිමෙ ආයසමනො රතියං අවුත්ථස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විකාලෙ ආගච්ඡන්ති, තෙසමපි තෙජොධාතුං සමාපජ්ඣා තෙනෙව ආලොකෙන සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. අපිස්ස භික්ඛු සඤ්චිච්ච විකාලෙ ආගච්ඡන්ති “මයං ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුප්පනස්ස ඉද්ධි-පාටිභාරියං පසසිස්සාමා.”ති. තෙ ආයසමනනං දබ්බං මලලුප්පනං උපසමිකමිත්වා එවං වදෙන්නා: “අමහං ආට්ඨෙසා දබ්බං, සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ ආයසමා දබ්බො මලලුප්පනො එවං වදෙති: “කත්ථායසමනනා ඉවුත්ථන්ති, කත්ථ පඤ්ඤපෙමි”ති. තෙ සඤ්චිච්ච දුරෙ අපදිසන්ති, “අමහං ආට්ඨෙසා දබ්බං, හිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා වොරපපා-තෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා ඉසිතිලිපයෙස්ස කාලසිලායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා වෙහාරපයෙස්ස සත්තපණ්ණිගුහායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා සීතවතෙ සප්පසොණිකපබ්භාරෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා ගොතමකඤ්ඤායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා තිඤ්ඤකකඤ්ඤායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා තපොදකඤ්ඤායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා තපොදරුමෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා ජවකඛවතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහං ආට්ඨෙසා මද්දකුච්ඡස්මිං මිගදුගෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුප්පනො තෙජොධාතුං සමා-පජ්ඣා අභිගුලියා ජලමානාය පුරතො පුරතො ගච්ඡති. තෙපි තෙනෙව ආලොකෙන ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුප්පනස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගච්ඡන්ති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුප්පනො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති: අයං මඤ්ඤො, ඉදං පිඨං, අයං භිසි, ඉදං ඛිමොගනං, ඉදං වච්චට්ඨානං, ඉදං පස්සා-වට්ඨානං, ඉදං පාතියං, ඉදං පරිභොජනියං, අයං කන්තරදණ්ඩා, ඉදං සමිකස්ස කතිකසණ්ඨානං, ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං, ඉමං කාලං නිකඛමිතබ්බං”න්ති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුප්පනො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා පුතදෙව වෙළවනං පට්ඨාගච්ඡති.

1. විනිවුත්ථස්සන්ති, කත්ථි. 2. ව්‍යාඛාසිස්සන්ති”ති. 3. කායද්විබ්භුලා ම.ජ.ස.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙතනියභූමමජ්ඣා භික්ඛු නවකා වෙව හොනති අපපුඤ්ඤා ව, යාති සංඝස්ස ලාමකාති සෙනාසනාති, නාති තෙසං පාපුණ්ණති ලාමකාති ව භතතාති. තෙන ඛො පන සමයෙන රුජගගෙ මනුස්සා ඉච්ඡන්ති ථෙරුනං භික්ඛුනං අභිසංඛාරිකං පිණ්ඩපාතං දාතුං සප්පිමපි තෙලමපි උත්තරිභගිමපි. මෙතනියභූමමජ්ඣානං පන භික්ඛුනං පාකතිකං දෙනති යථාරකං කණාජකං ඩිලඛගද්වනියං. තෙ පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකතතා ථෙරෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: තුඛොකං ආට්ටසො භතතගෙහ නිං අහොසි, තුඛොකං නිං අහොසි”ති. එකච්ච ථෙරා එවං වදෙනති: “අඛොකං ආට්ටසො සප්පි අහොසි තෙලං අහොසි උත්තරිභගිතං අහොසි”ති. මෙතනියභූමමජ්ඣා පන භික්ඛු එවං වදෙනති: “අඛොකං ආට්ටසො න නිඤ්චි අහොසි පාකතිකං යථාරකං කණාජකං ඩිලඛගද්වනියං”නති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සංඝස්ස චතුකකභතතං දෙති නිව්චභතතං. සො භතතගෙහ සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිඤා පරිච්ඡිති, අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා සුපෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා උත්තරිභගිගත පුච්ඡන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතිනො භතතං ස්වාතන්ත්‍රය මෙතනියභූමමජ්ඣානං භික්ඛුනං උද්දිට්ඨං හොති. අථ ඛො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආරාමං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණීයෙන. සො යෙනායස්මා දබ්බො මලලුප්පතො තෙහුපසංකම්, උපසංකම්ඤා ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පතං අභිවාදෙඤා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසින්නං ඛො කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිං ආයස්මා දබ්බො මලලුප්පතො ධම්මියා කථාය සංඤ්ඤාසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආයස්මනා දබ්බත මලලුප්පතෙන ධම්මියා කථාය සංඤ්ඤාසිනො සමාදපිනො සමුත්තෙජ්ඣො සම්පහංසිනො ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පතං එතදවොච: “කස්ස භතෙන අඛොකං සරෙ ස්වාතන්ත්‍රය භතතං උද්දිට්ඨං”නති? “මෙතනියභූමමජ්ඣානං ඛො ගහපති භික්ඛුනං තුඛොකං සරෙ ස්වාතන්ත්‍රය භතතං උද්දිට්ඨං”නති.

8. අථ ඛො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති අතතතමනො අහොසි: “කථං භික්ඛාම පාපභික්ඛු අඛොකං සරෙ ස්වාතන්ත්‍රය භතතං භුඤ්ජ්ඣන්ති”ති සරං ගතඤා දුසිං ආණාපෙසි: “යෙ ජෙ සෙව භතතිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙඤා කණාජකෙන ඩිලඛගද්වනියෙන පරිච්ඡිති”ති “එවං අය්‍යා”ති ඛො සා දුසි කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතිනො පච්චසෙසාසි.

9. අථ ඛො මෙතනියභූමමජ්ඣා භික්ඛු “භියෙසා ඛො ආට්ටසො අඛොකං කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතිනො භතතං උද්දිට්ඨං, සෙව අමෙහ කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිඤා පරිච්ඡිස්සති. අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤා සුපෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤා උත්තරිභගිගත පුච්ඡස්සන්ති”ති. තෙ තෙනෙව සොමනස්සෙන න විතරුපං රතනියා සුපිංසු.

10. අථ ඛො මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනතච්චරමාදාය යෙන කල්යාණභතතිකස්ස ගහපතීනො නිවෙසනං තෙනුපසඛකමිංසු. අද්දසා ඛො සා දාසී මෙතතියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තො, දිස්වාන කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා මෙතතියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “නිසීදථ භනෙන”ති. අථ ඛො මෙතතියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුනං එතදභොසි: “නිස්සංසයං ඛො න තාච භතතං සිද්ධං භවිස්සති යාව¹ මයං කොට්ඨකෙ නිසීදාපියෙය්‍යාමා”²ති. අථ ඛො සා දාසී කණාජකෙන බිලඛගදුතියෙන උපගඤ්ජි: “භුඤ්ජථ භනෙන”ති මයං ඛො භගිනී නිච්චභතතිකා”ති “ජානාමෙය්‍යා නිච්චභතතිකත්ථ, අපිච්චාහං හිමෙය්‍යාච ආණ්ණතා: ‘යෙ ජෙ සො භතතිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා කණාජකෙන බිලඛගදුතියෙන පරිච්ඡා’ති. භුඤ්ජථ භනෙන”ති.

11. අථ ඛො මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු “හිමෙය්‍යා ඛො ආවුසො කල්යාණ-භතතිකො ගහපතී ආරාමං අගමාසි, දබ්බස්ස මලලුපුතෙතන සන්තීකෙ. නිස්සංසයං ඛො මයං දබ්බෙන මලලුපුතෙතන ගහපතීනො සන්තීකෙ පරි-භින්නා”ති. තෙ තෙතෙච දෙමනස්සෙන න විත්තරුපං භුඤ්ජිංසු. අථ ඛො මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපානපටිකකන්තා ආරාමං ගන්ත්වා පනතච්චරං පටිසාමෙත්වා බහාරාමකොට්ඨකෙ සඛකාට්ඨලුප්පිකාය නිසීදිංසු තුණ්හිත්තා මඛිතුත්තා පනතකකිකා අබොමුඛා පඤ්ඤායන්තා අපපටිහානා.

12. අථ ඛො මෙතතියා භික්ඛුනී යෙන මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු තෙනුප-සඛකමි, උපසඛකමිත්වා මෙතතියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “චන්දුමි අය්‍යා”ති.³ එවං චුතො මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු තාලපිංසු. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො මෙතතියා භික්ඛුනී මෙතතියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතද-වොච: “චන්දුමි අය්‍යා”ති. තතියමපි ඛො මෙතතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු තාලපිංසු. “කසාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි, කිස්ස මං අය්‍යා තාලපන්ති”ති. තථා හි පන ත්වා භගිනී, අමො දබ්බෙන මලලුපුතෙතන විහෙසීයමානෙ අජ්ඣුපෙකබසී’ති. ‘කසාහං අය්‍යා කරොමි’ති ‘සවෙ ඛො ත්වා භගිනී ඉවෙජ්ජාසාසි අජෙජව භගවා දබ්බං මලලුපුතං තාසාපෙය්‍යා’ති. කසාහං අය්‍යා කරොමි. කිං මයා සකකා කාතුන්ති. එති ත්වා භගිනී, යෙන භගවා තෙනුපසඛකම, උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එවං චදෙති: ‘ඉදං භනෙන තච්ඡන්තං තපපතිරුපං, යායං භනෙන දිසා අභයා අතීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්තිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පවානං,⁴ උදකං මඤ්ඤෙ ආදිත්තං, අයෙතමහි දබ්බෙන මලලුපුතෙතන දුසිතා’ති. එවං අය්‍යාති ඛො මෙතතියා භික්ඛුනී මෙතතියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුනං පටිසුත්වා යෙන භගවා තෙනුපස-ඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං සීතා ඛො මෙතතියා භික්ඛුනී භගවන්තං එතදවොච: ‘ඉදං භනෙන තච්ඡ-න්තං තපපතිරුපං, යායං භනෙන දිසා අභයා අතීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්තිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පවානං, උදකං මඤ්ඤෙ ආදිත්තං, අයෙතමහි දබ්බෙන මලලුපුතෙතන දුසිතා’ති.

1. යථා. මු. 2. නිසීදෙය්‍යමාති, සිමු. නිසීදපියමාති සා 3. අයෙතති - සිමු.
4. සවානං - මජ්ඣ.

13. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු-සංඝං සන්තිපානාපෙක්ඛා ආයස්මන්තාං දබ්බං මලලුප්පතං පටිපුච්ඡි: ‘සරසි නිං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහා,ති “යථා මං භන්තෙ භගවා ජානාති”ති. දුතියමපි ඛො භගවා -පෙ- තතියමපි ඛො භගවා ආයස්මන්තාං දබ්බං මලලුප්පතං එතදවොච: “සරසි නිං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහා”ති “යථා මං භන්තෙ භගවා ජානාති”ති. ‘න ඛො දබ්බ දබ්බා ඵවං නිබ්බේදෙන්නි. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙති, සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙති’ති. “යතො අහං භන්තෙ ජාතො තාභිජානාමි සුපිනන්තොනාපි මෙථුනං ධම්මං පතිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙහි: “තෙනති භික්ඛවෙ මෙතරියං භික්ඛුනිං නාසෙථ, ඉමෙ ව භික්ඛු අනුසුඤ්ඤා”ති. ඉදං වත්වා භගවා උට්ඨායාසතා විහාරං පාචිසි.

14. අථ ඛො තෙ භික්ඛු මෙතරියං භික්ඛුනිං නාසෙසුං. අථ ඛො මෙතරියං-භූමමජ්ඣා භික්ඛු තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: “මා ආවුසො මෙතරියං භික්ඛුනිං නාසෙථ, න සා කිඤ්චි අපරජ්ඣනී, අමොහති සා උස්සාහිතා කුපිතෙහි අනත්තමතෙහි වාචනාධිප්පායෙහි”ති. කිං පන තුමො ආවුසො ආයස්මන්තාං දබ්බං මලලුප්පතං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා’ති. ඵවමාවුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති බීයනති විපා-වෙන්නි “කථං හි තාම මෙතරියභූමමජ්ඣා භික්ඛු ආයස්මන්තාං දබ්බං මල-ලුප්පතං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙසුන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං -පෙ- “සචචං කිර තුමො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුප්පතං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාං-සෙථා”ති. “සචචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි තාම තුමො මොඝපුරිසා දබ්බං මලලුප්පතං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙසුථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨො දෙසො අප්පනිතො අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙය්‍ය අප්පවනාම නං ඉමමිහා බ්‍රහ්ම-චරියා වාචෙය්‍යන්ති. තතො අපරෙණි සමයෙන සමනුග්ගාහිසමානො වා අසමනුග්ගාහිසමානො වා අමුලකඤ්චව නං අධිකරණං හොති භික්ඛු ව දෙසං පතිට්ඨාති, සංඝාදිසෙසො”ති.

15. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුනි.

භික්ඛුනති අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨො දෙසොති කුපිතො අනත්තමතො අනතිරද්ධො ආහතවිතො, බිලජාතො.

අප්පනිංකානි තෙන ව කොපෙන තෙන ව දෙසෙන නාය ව අතතන-
මතනාය නාය ව අතතිරණියා අප්පනිනො හොති.

අමුලකං නාම අද්ධං අසුතං අපරිසංකිතං.

පාරුජිකෙන ධම්මනාති චතුරතං අඤ්ඤතරෙන.

අනුදංඝසයාති වොදෙති වා වොදාපෙති වා.

අප්පවනාම නං ඉමමනා බ්‍රහ්මවර්ගා වාචෙය්‍යනති භික්ෂුහාවා
වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං සීලකඛ්ඛා වාචෙය්‍යං තපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තභො අපරෙන සමයෙනාති යසම් ඛණේ අනුදංඝිනො හොති තං
ඛණං තං ලයං තං මුත්තතං චිතිවතෙන.

සමනුග්ගානියමානොති යෙන චජ්ඣතා අනුදංඝිනො හොති තසම්
චජ්ඣසම් සමනුග්ගානියමානො.

අසමනුග්ගානියමානොති ත කෙනපි වුච්චමානො.

අධිකරණං තාම: චතතාරි අධිකරණාති විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං
ආපතතාධිකරණං කිච්චාධිකරණං.

හික්ඛු ව දෙසං පතිට්ඨානිති තුච්ඡකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං,
අභුතා මයා භණ්ණිතං, අජාතනෙතත මයා භණ්ණිතං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඝාදිසෙසොති.

16. අද්ධස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාති, තඤ්ඤ වොදෙති:
“දිට්ඨො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි,
අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං
වා”ති, ආපතති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

17. අසුතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාති, තඤ්ඤ වොදෙති:
“සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාසුතනි-
යොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වා”ති,
ආපතති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

18. අපරිසංකිතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාති, තං චෙ
වොදෙති: ‘පරිසංකිතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි,
අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං
වා”ති, ආපතති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

19. අදිට්ඨස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

20. අදිට්ඨස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා පරිසංඛින්නො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

21. අදිට්ඨස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ව පරිසංඛින්නො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ” ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

22. අසුතස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤව චොදෙති “සුතො මයා පරිසංඛින්නො ව -පෙ- සුතො මයා දිට්ඨො ව -පෙ- සුතො මයා පරිසංඛින්නො ව දිට්ඨො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි” -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

23. අපරිසංඛින්නස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසංඛින්නො මයා දිට්ඨො ව -පෙ- පරිසංඛින්නො මයා සුතො ව -පෙ- පරිසංඛින්නො මයා දිට්ඨො ව සුතො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

24. දිට්ඨස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤව චොදෙති: සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

25. දිට්ඨස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසංඛින්නො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති -පෙ- තඤ්ඤව චොදෙති: සුතො මයා පරිසංඛින්නො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

26. සුතස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසංඛින්නො මයා -පෙ- දිට්ඨො මයා -පෙ- පරිසංඛින්නො මයා දිට්ඨො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

27. පරිසංඛින්නස්ස ගොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තං චෙ චොදෙති: දිට්ඨො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- දිට්ඨො මයා සුතො ව පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදියෙසසංඝයා.

28. දිට්ඨස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, දිට්ඨං වෙමතිකො දිට්ඨං තො කප්පෙති, දිට්ඨං තස්සරති, දිට්ඨං පමුච්චො¹ හොති, -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං තො කප්පෙති, සුතං තස්සරති, සුතං පමුච්චො හොති, -පෙ- පරිසංඝිනිනෙ වෙමතිකො පරිසංඝිනිනං තො කප්පෙති: පරිසංඝිනිනං තස්සරති, පරිසංඝිනිනං පමුච්චො හොති, තඤ්ඤෙ වොදෙති, පරිසංඝිනිනො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසංඝිනිනො මයා සුතො ච -පෙ- පරිසංඝිනිනො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

29. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: “දිට්ඨොසි පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

30. අසුතස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, -පෙ- අපරිසංඝිනි-තස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: “පරිසංඝිනිනොසි, පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

31. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤෙ වොද-පෙති: දිට්ඨොසි සුතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි පරිසංඝිනිනොසි -පෙ- දිට්ඨොසි සුතොසි පරිසංඝිනිනොසි, පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, -පෙ- අසුතස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි පරිසංඝිනිනොසි -පෙ- සුතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- සුතොසි පරිසංඝිනිනොසි දිට්ඨොසි -පෙ- අපරිසංඝිනිතස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: පරිසංඝිනිනොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසංඝිනිනොසි සුතොසි -පෙ- පරිසංඝිනිනොසි දිට්ඨොසි සුතොසි පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

32. දිට්ඨස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: පරිසංඝිනිනොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි පරිසංඝිනිනොසි, පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

33. සුතස්ස හොති ‘පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තො’ති -පෙ- පරිසංඝිනි-තස්ස හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: දිට්ඨොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: දිට්ඨොසි සුතොසි පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

1. පමුච්චො. මජ්ඣං.

34. දිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, දිට්ඨ වෙමතිකො දිට්ඨං නො කපෙපති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පමුඤ්චො හොති -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කපෙපති සුතං නස්සරති සුතං පමුඤ්චො හොති -පෙ- පරිසංඛිනිතෙ වෙමතිකො පරිසංඛිනිතං නො කපෙපති, පරිසංඛිනිතං නස්සරති, පරිසංඛිනිතං පමුඤ්චො හොති, තඤ්ඤෙ වොද්දපෙති: පරිසංඛිනිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසංඛිනිතොසි සුතොසි -පෙ- පරිසංඛිනිතොසි දිට්ඨොසි සුතොසි පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නච්ඡිතයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වාහි ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

35. අසුඤ්ඤා සුඤ්ඤාදිට්ඨි, සුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨි, අසුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨි, සුඤ්ඤා සුඤ්ඤාදිට්ඨි.

36. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-ධිපපායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවස්ස.

37. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

38. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛවස්ස.

39. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

40. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-ධිපපායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛවස්ස.

41. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධිපපායො වදෙති, අනාපනති.

42. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛවස්ස.

43. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාතරං පාරුජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්තො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

44. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාකරං පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣා-පනො, තඤ්ඤො අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-ධිපපායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධි-පපායො වදෙති, අනාපනති -පෙ- අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසා-ධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

45. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාකරං පාරුජකං ධම්මං අනජ්ඣා-පනො, තඤ්ඤො සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සඛසාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සඛසාදිසෙසස්ස -පෙ- අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

46. අනාපනති: සුඤ්ඤො අසුඤ්ඤාදිට්ඨිස්ස, අසුඤ්ඤො අසුඤ්ඤාදිට්ඨිස්ස, උමමනනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඨම ද්වයදොස සික්ඛාපදං නිමිතිං.

3. 9.

දුතිය ද්වයදොස සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුඤ්ඤා භගවා රුජගහෙ විහරති වෙච්චනෙ කලඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මේඤ්ඤාසංඝා භික්ඛු හිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනතා අද්දසංසු ඡගලකං¹ අජ්කාය විපපටි-පජ්ජන්තං, දිස්වාන ඵවමාහංසු: “හඤ් මයං ආවුසො ඉමං ඡගලකං දබ්බං මලලුප්පනං නාම කරොම, ඉමං අජ්කං මෙතතියං නාම භික්ඛුනිං කරොම, ඵවං මයං වොහරිස්සාම. පුබ්බෙ මයං ආවුසො දබ්බං මලලුප්පනං සුතෙන අවොචුමහ, ඉද්දති පන අමොහති සාමං දිට්ඨො මෙතතියාය භික්ඛුනියා විපපටි-පජ්ජන්තො”ති. තෙ තා ඡගලකං දබ්බං මලලුප්පනං නාම අකංසු, තං අජ්කං මෙතතියං නාම භික්ඛුනිං අකංසු. තෙ භික්ඛුනං ආරොවෙසු: ‘පුබ්බෙ මයං ආවුසො දබ්බං මලලුප්පනං සුතෙන අවොචුමහ ඉද්දති පන අමොහති සාමං දිට්ඨො මෙතතියාය භික්ඛුනියා විපපටිපජ්ජන්තො’ති. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “මා ආවුසො ඵවං අවචුත්ථි, නායස්මා දබ්බො මලලුප්පනො ඵවං කරිස්සති”ති.

1. ඡකලකා. ස/හ. සී.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං පටිපුච්ඡි: “සරසි ත්වං දබ්බං එවරුපං කත්තා, යථසිමෙ භික්ඛු ආහංසු”ති. “යථා මං භන්තෙ භගවා ජාතාති”ති. දුතියමපි ඛො භගවා -පෙ- තතියමපි ඛො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බං එවරුපං කත්තා; යථසිමෙ භික්ඛු ආහංසු”ති. “යථා මං භන්තෙ භගවා ජාතාති”ති. “ත ඛො දබ්බං දබ්බං එවං නිබ්බන්ධෙන්නති, සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි, සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙහි”ති. “යතො අහං භන්තෙ ජාතො නාභිජාතාමි සුපිනන්තොපි මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “තෙත භි භික්ඛවෙ ඉමෙ භික්ඛු අනුයුක්ඛ්ථා”ති. ඉදං වතා භගවා උට්ඨායාසනා විහාරං පාමිසි.

3. අථ ඛො තෙ භික්ඛු මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු අනුයුක්ඛ්ථා:* “කිං පත තුලො ආවුසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අක්ඛෙහාගියස්ස අධිකරණස්ස කික්ඛෙදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡිකෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙථා”ති. ‘එවමාවුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා, තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අක්ඛෙහාගියස්ස අධිකරණස්ස කික්ඛෙදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡිකෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තුලො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුප්පතං අක්ඛෙහාගියස්ස අධිකරණස්ස කික්ඛෙදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡිකෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුලො මොසපුරිසා දබ්බං මලලුප්පතං අක්ඛෙහාගියස්ස අධිකරණස්ස කික්ඛෙ දෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡිකෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙස්සථ තෙතං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවක්ඛෙ පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨා දෙසො අප්පත්තො අක්ඛෙහාගියස්ස අධිකරණස්ස කික්ඛෙදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡිකෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙය්‍ය, අප්පවනාම නං ඉමමහා බ්‍රහ්මචරියා චාට්ඨෙය්‍යන්ති. තතො අපරෙතා සමයෙතා සමනුග්ගාගියමානො වා අසමනුග්ගාගියමානො වා අක්ඛෙහාගියං චෙව නං අධිකරණං හොති, තොවි දෙසො ලෙසමන්තො උපාදිගොති, භික්ඛු ව දෙසං පතිට්ඨාති, සංඝාදිසෙසො”ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්තෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුන්ති අක්ඛෙදං භික්ඛුං.

දුට්ඨා දෙසොති කුපිතො අතත්තමතො අතතිරඥො ආහතවිතො, බිලජාතො.

* “තෙ භික්ඛුති අනුයුක්ඛ්ථාමානා භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසුං” අයමපි ආරාධා පොභ්‍යකාසු දිස්සන්ත.

අප්පනිකොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දොසෙන නාය ච අනත්ත-
මතනාය නාය ච අනභිරුද්ධො අප්පනිකො හොති.

අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්සාති ආපත්තඤ්ඤාභාගියං වා ගොති
අධිකරණඤ්ඤාභාගියං වා. කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං.
විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස ආපත්තාධිකරණස්ස කිලවාධිකරණස්ස
අඤ්ඤාභාගියං, අනුවාදාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස කිලවාධිකරණස්ස
විවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං, ආපත්තාධිකරණං කිලවාධිකරණස්ස විවාදා-
ධිකරණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං, කිලවාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස ආපත්තාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං.

කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස තබ්බාගියං? විවාදාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස තබ්බාගියං. අනුවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.
ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස සියා තබ්බාගියං සියා අඤ්ඤාභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං? මෙථුන-
ධම්මපාරුජිකාපතති අදින්නාදනපාරුජිකාපතතියා මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතතියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤාභාගියා. අදින්නාදන-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතතියා මෙථුනධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤාභාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා මෙථුනධම්මපාරුජිකාපතතියා
අදින්නාදනපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤාභාගියා. උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතති මෙථුනධම්මපාරුජිකාපතතියා අදින්නාදනපාරුජිකාපතතියා මනුස්ස-
විග්ගහපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤාභාගියා. එවං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධි-
කරණස්ස අඤ්ඤාභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස තබ්බාගියං? මෙථුන-
ධම්මපාරුජිකාපතති මෙථුනධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. අදින්නාදන-
පාරුජිකාපතති අදින්නාදනපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. මනුස්සවිග්ගහ-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. උත්තරිමනුස්ස-
ධම්මපාරුජිකාපතති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. එවං
ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිලවාධිකරණං කිලවාධිකරණස්ස තබ්බාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිඤ්චි දෙසං ලෙසමනං උපාදයාති ලෙසො නාම: දසලෙසා:
ජාතිලෙසො නාමලෙසො ගෝත්තලෙසො ලිඛිතලෙසො ආපතතිලෙසො
පතනලෙසො විවරලෙසො උපජ්ඣායලෙසො ආවර්ගලෙසො සෙනාසනලෙසො.

ජාතිලෙඝො නාම: බ්‍රහ්මයො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, අඤ්ඤං බ්‍රහ්මයං පසයිති වොදෙති: “බ්‍රහ්මයො මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තත්ථිකයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වාති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස. බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨො හොති -පෙ- වෙස්සො දිට්ඨො හොති -පෙ- සුඤ්ඤා දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තො, අඤ්ඤං සුඤ්ඤං පසයිති වොදෙති: සුඤ්ඤා මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

නාමලෙඝො නාම: බුද්ධිරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති -පෙ- සංඝරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තො, අඤ්ඤං සංඝරක්ඛිතං පසයිති වොදෙති: සංඝරක්ඛිතො මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

ගොතනලෙඝො නාම: ගොතමො දිට්ඨො හොති -පෙ- මොග්ගලානො දිට්ඨො හොති -පෙ- කම්මායනො දිට්ඨො හොති -පෙ- වාසිට්ඨො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තො, අඤ්ඤං වාසිට්ඨං පසයිති වොදෙති: වාසිට්ඨො මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

උඛගලෙඝො නාම: දීඝො දිට්ඨො හොති -පෙ- රස්සො දිට්ඨො හොති -පෙ- කණො දිට්ඨො හොති -පෙ- ඔදනො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තො, අඤ්ඤං ඔදනං පසයිති වොදෙති: ඔදනො මයා දිට්ඨො, පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

ආපනතිලෙඝො නාම: උත්තං ආපනතිං ආපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති, තඤ්ඤො පාරුජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

පත්තලෙඝො නාම: ලොභපත්තධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සාවක-පත්තධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සුම්භකපත්තධරො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තො, අඤ්ඤං සුම්භකපත්තධරං පසයිති වොදෙති: සුම්භකපත්තධරො මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

චිව්‍රලෙඝ්‍යා නාම: පංසුකුලිකො දිට්ඨො හොති -පෙ- ගහපති විවරධරො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ගහපතිවිවරධරං පසසිඤ්ඤා චොදෙති: ගහපතිවිවරධරො මයා දිට්ඨො, පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඛ්‍යාදිසෙසංසං.

උපජ්ඣායලෙඝ්‍යා නාම: ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකං පසසිඤ්ඤා චොදෙති: පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, -අසකාසුත්තියොසි, -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඛ්‍යාදිසෙසංසං.

ආවරියලෙඝ්‍යා නාම: ඉත්තනාමස්ස අනොවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො. අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස අනොවාසිකං පසසිඤ්ඤා චොදෙති: ඉත්තනාමස්ස අනොවාසිකො මයා දිට්ඨො, පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඛ්‍යාදිසෙසංසං.

සෙනාසනලෙඝ්‍යා නාම: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සෙනාසන-වාසිකං පසසිඤ්ඤා චොදෙති: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො මයා දිට්ඨො පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුත්තියොසි, තජ්ඣිතයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වාති. ආපනති වාචාය වාචාය සංඛ්‍යාදිසෙසංසං.

පාශ්ඨිකෙන ධම්මෙනාති වතුනං අඤ්ඤතරොත.

අනුදාංසෙය්‍යාති චොදෙති වා චොදාපෙති වා.

අප්පමනාම නං ඉමමහා බ්‍රහ්මවරියා වාචෙය්‍යන්ති භික්ඛුහාවා වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං, සීලකඛකා වාචෙය්‍යං, තපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තභො අපරො සමසෙය්‍යාති යස්මිං ඛණේ අනුදාංසිතො හොති තං ඛණං තං උයං තං මුත්තනං චිතිවතො.

සමනුගාහියමානොති යෙන වජ්ජනා අනුදාංසිතො හොති, තස්මිං වජ්ජස්මිං සමනුගාහියමානො.

අසමනුගාහියමානොති න කෙතචි චුට්ඨොතො.

අභිකරණං තාම වතාරි අභිකරණාති විවාදාභිකරණං, අනුවාදාභිකරණං, ආපනාභිකරණං, කිට්ඨාභිකරණං.

කොචි දෙසො ලෙසමනො උපාදිගොති තෙසං ලෙසානං අඤ්ඤතරො ලෙසො උපාදිගො හොති,

භික්ඛු ව දෙසං පඤ්චානීති තුවජකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං, අභුතං මයා භණ්ණිතං, අජනනෙන මයා භණ්ණිතං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි චූළචයා සංඝාදිසෙසොති.

5. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති, තඤ්ඤෙ පාරුජිකෙන වොදෙති: අසුමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වාති, එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

6. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ චූළචයාදිට්ඨි හොති -පෙ- පාචිත්තියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති තඤ්ඤෙ පාරුජිකෙන වොදෙති: අසුමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

7. භික්ඛු චූළචයං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්ඛං -පෙ- දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, දුක්ඛාසිතෙ දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, තඤ්ඤෙ පාරුජිකෙන වොදෙති: අසුමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

8. භික්ඛු දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, දුක්ඛාසිතෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතෙ චූළචයාපාචිත්තියපාටිදෙසනීය-දුක්ඛං දිට්ඨි හොති. තඤ්ඤෙ පාරුජිකෙන වොදෙති: අසුමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වාති, එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

එකෙතං මුලං කාභුත වත්තං බණ්ණිතං.

9. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්ඤෙ පාරුජිකෙන වොදෙති: “අසුමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වා”ති. එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

10. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ චුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතතීයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛච්චදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- තඤ්ඤා පාරුජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ-” එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසං.

11. භික්ඛු චුල්ලච්චයං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, චුල්ලච්චයෙ චුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- චුල්ලච්චයෙ පාවිතතීයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛච්චදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්ඤා පාරුජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි” -පෙ- එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසං.

12. භික්ඛු පාවිතතීයං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුක්ඛච්චං -පෙ- දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති දුක්ඛාසිතෙ දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති -පෙ- චුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතතීයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛච්චදිට්ඨි හොති, තඤ්ඤා පාරුජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණො‘සි, අසකාපුත්තියො‘සි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වා’ති. එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසං.

13. අනාපත්ති තථාසඤ්ඤා වොදෙති වා වොදාපෙති වා උමමත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දුතීයද්විධිදෙසනිකතාපදං නිවර්තං.

පඨමසංඝරාජගෙදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. අථ ඛො දෙවදනෙනා යෙන කොකාලිණො කටමොරක-
නිසාකො බණ්ඩදෙවියා පුතො සමුද්දනෙනා තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්භා
කොකාලිකං කටමොරකනිසාකං බණ්ඩදෙවියා පුතං සමුද්දනං
එතදවොච: “එථ මයං ආවුසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඤ්ඤාදං කරිස්සාම
වකකභෙදනති”. එවං වුතො කොකාලිකො දෙවදනං එතදවොච: “සමණො
ඛො ආවුසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කථං මයං සමණස්ස
ගොතමස්ස සඛ්ඤ්ඤාදං කරිස්සාම වකකභෙදනති”. එථ මයං ආවුසො සමණ-
ගොතමං උපසඛකම්භා පඤ්ච වජ්ඣති යාවිස්සාම: “භගවා භනො අනෙකපරි-
යායෙන අපට්ඨස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස
විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී”. ඉමානි භනො පඤ්ච වජ්ඣති අනෙකපරියායෙන
අපට්ඨත්තාය සනතුට්ඨාය සලලෙඛාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය
විරියාරම්භාය සංවත්තනති:

“සාධු භනො භික්ඛු යාවජ්චං ආරඤ්ඤකා අස්සු, යො ගාමනාං
ඕසරෙය්‍ය වජ්ජං තං ඵ්ඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු, යො නිමිත්තනං සාදිගෙය්‍ය වජ්ජං තං
ඵ්ඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවජ්චං පංසුකුලිකා අස්සු, යො ගහපතිවිවරං සාදිගෙය්‍ය වජ්ජං තං
ඵ්ඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවජ්චං රුකබමුලිකා අස්සු, යො ඡනනං උපගවෙජ්ජය්‍ය වජ්ජං තං
ඵ්ඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවජ්චං මච්ඡමංසං ත ඛාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය වජ්ජං තං
ඵ්ඤ්ඤෙය්‍ය”ති.

ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි
පඤ්ච වජ්ඣති ජනං සඤ්ඤාපෙස්සාමානි. සකකා ඛො ආවුසො ඉමෙහි
පඤ්ච වජ්ඣති සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඤ්ඤාදො කාතුං වකකභෙදො.
චුට්ඨපසනා හි ආවුසො මනුස්සා”ති.

2. අථ ඛො දෙවදනෙනා සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපස-
ඛකම්භා භගවතං අභිවාදෙභා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො ඛො
දෙවදනෙනා භගවතං එතදවොච: “භගවා භනො අනෙකපරියායෙන
අපට්ඨස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස
විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි භනො පඤ්ච වජ්ඣති අනෙකපරියායෙන
අපට්ඨත්තාය සනතුට්ඨාය සලලෙඛාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය විරියාරම්භාය
සංවත්තනති.

“සාධු භනෙන භික්ඛු යාවජ්චං ආරක්ඛෙය්‍යං අස්ස, යො ගාමනං ඔසරෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්ස, යො නිමනනං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පංසුකුලිකා අස්ස, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං රුක්ඛමුලිකා අස්ස, යො ඡන්තං උපගච්ඡෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං මච්ඡමංසං හ බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. “අලං දෙවදත්ත, යො ඉච්ඡති ආරක්ඛෙය්‍යං හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු, යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදියතු, යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදියතු. අට්ඨමාසෙ බො මයා දෙවදත්ත, රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුක්ඛෙය්‍යං, තිකොට්ඨපරිසුද්ධං මච්ඡමංසං අද්ධං අසුතං අපරිසංඝිතනති. අථ බො දෙවදත්තො න භගවා ඉමාති පඤ්ච වඤ්ඡති අනුජානාති හට්ඨං උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවතං අභිවාදෙත්වා පදකම්මං කත්වා පක්කාමි.

3. අථ බො දෙවදත්තො රුජගහං පවිසිත්වා පඤ්චති වඤ්ඡති ජනං සක්ඛෙ-පෙසි: “මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසංඝමිත්වා පඤ්චවඤ්ඡති යාපිමහ: භගවා භනෙන අනෙකපරියායෙන අපට්ඨිච්ඡස්ස -පෙ- යාවජ්චං මච්ඡමංසං හ බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. ඉමාති සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙති පඤ්චති වඤ්ඡති 1සමාදාය වතනාමා”ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤ්ඤා අපසංසනා දුබ්බද්ධිනො, තෙ ඵලමාසංසු: “ඉමෙ බො සමණා සකස්සුතතියා බුතා සලලෙඛවුතතිනො, සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලාය වෙනෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සඤ්ඤා පසංසනා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සති වක්කභෙදාය”ති.

4. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡ, තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සති වක්කභෙදාය”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵලමත්ථං ආරුච්චෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර ත්ථං දෙවදත්ත සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සි වක්කභෙදාය”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: කථං හි නාම ත්ථං මොඝපුරිස සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සති වක්කභෙදාය. තෙනං මොඝපුරිස, අපසංසනානං වා පසාදාය -පෙ- ඵලඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. “පඤ්චවඤ්ඡති” වත්තබ්බපි “න මයං ඉමෙති ප.වති වඤ්ඡති” ජනං සක්ඛෙපෙසොමාති අභිණ්ණපරිචිතකකවසෙන වුත්තනති. ස. පාසාදිකා.

“යො පන භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරකකමෙයා, හෙදන-
සංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස නිට්ඨෙයා, යො භික්ඛු
භික්ඛුහි ඵළමස්ස වචනිකො: ‘මා ආයස්මා සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය
පරකකමි, හෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස අට්ඨාසි,
සමෙතායස්මා සංඝෙත, සමග්ගො හි සංඝො සමමොදමානො අවිච්ඡමා-
නො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති’ති. ඵළ්ලෙ යො භික්ඛු භික්ඛුහි චුළචමා-
නො තථෙව පග්ගස්සෙයා, යො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තතියං සමනුභාසි-
තබ්බො තස්ස පටිනිස්සකාය, යාව තතියස්සෙව සමනුභාසියමානො තං
පටිනිස්සප්පෙයා,¹ ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සප්පෙයා, සංඝාදිසං-
ඝො”ති.

5. යො පනාති යො යාදිසංඝෝ -පෙ-

භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙඨ අධිප්පතො භික්ඛුහි.

සමග්ගො තාම සංඝො: සමානසංවාසකො සමානසීමායං සීතො.

හෙදාය පරකකමෙයාති ‘කථං ඉමෙ තාතා අස්සු විතා අස්සු චග්ගා
අස්සු’ති පකං පරිශෙසති, ගණං ඛකිති.

හෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණනි අට්ඨාරසහෙදකරවජ්ඣති.

සමාදායාති ආදාය.

පග්ගස්සාති දීපෙයා.

නිට්ඨෙයාති න පටිනිස්සප්පෙයා.

යො භික්ඛුහි යො ඝො: සංඝසංඝදකො භික්ඛු.

භික්ඛුහිති අඤ්ඤාති භික්ඛුහි.

යෙ පස්සනති යෙ සුණනති තෙති වතනබ්බො: “මා ආයස්මා සමග්ගස්ස
සංඝස්ස හෙදාය පරකකමි, හෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය
පග්ගස්ස අට්ඨාසි, සමෙතායස්මා සංඝෙත, සමග්ගො හි සංඝො සමමොද-
මානො අවිච්ඡමානො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති”ති. දුතියමි වතනබ්බො.
තතියමි වතනබ්බො සචෙ පටිනිස්සප්පති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටි-
නිස්සප්පති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සුඛා න වදන්ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

1. පටිනිස්සප්පෙයා ම ජ. සං.

සො භික්ඛු සංඝමජ්ඣමපි ආකංඝිකා වත්තබ්බො: “මො අයං සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරකකම්, හෙදනවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පගග්ගා අට්ඨාසි, සමෙතායස්මා සංඝෙත, සමග්ගො හි සංඝො සමෙවා-දමානො අවිච්ඡේදමානො එකුද්දෙසො ථාත්ත විහරති”ති දුතියමපි වත්තබ්බො තතියමපි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජනි, ඉච්චෙනං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජනි, ආපතති දුක්ඛං සො භික්ඛු භික්ඛුහි¹ සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමනුභාසිතබ්බො, ව්‍යතොත භික්ඛතා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනොත සංඝො. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරකකමති. සො තං චජ්ඣං න පටිනිස්සජනි, යදි සංඝස්ස පතකකල්ලං, සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භනොත සංඝො. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරකකමති. සො තං චජ්ඣං න පටිනිස්සජනි, සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසතා තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ-

තතියමපි එතමත්ථං වදාමි: සුණාතු මෙ භනොත සංඝො අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරකකමති. සො තං චජ්ඣං න පටිනිස්සජනි. සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසතා තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමනුභවෙතා සංඝෙත ඉත්ථානාමො භික්ඛු තස්ස චජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤාතතියා දුක්ඛං, දව්භි කමමවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කමමවාචාපරි-යොගානෙ ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස. සංඝාදිසංඝං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස ඤාතතියා දුක්ඛං, දව්භි කමමවාචාහි ථුල්ලච්චයා පටිපසස්මන්තති.

සංඝාදිසංඝොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඝාදිසංඝොති.

6. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජනි. ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස. ධම්මකමෙම චෙමතිකො න පටිනිස්සජනි, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජනි, ආපතති සංඝාදිසංඝස්ස. අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි ආපතති දුක්ඛං සො. අධම්මකමෙම චෙමතිකො ආපතති දුක්ඛං සො. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤි ආපතති දුක්ඛං සො.

7. අනාපතති අසමනුභාසන්තස්ස, පටිනිස්සජන්තස්ස, උම්මන්තස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඨමසංඝයාගේ සංඝාදිසංඝයා. හිට්ඨිතං.

1. ම.ජ.භ. නදිසංඝෙන

දුතියසංඝභෙදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙඵවතෙ කලාඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන දෙවදනොනා සංඝභෙදය පරකකමති වක්කභෙදය. භික්ඛු ඵවමාහංසු: අබ්බවාදී දෙවදනොනා, අවිනයවාදී දෙවදනොනා. කථං හි තාම දෙවදනොනා සංඝභෙදය පරකකමස්සති වක්කභෙදයාති. ඵවං වුතො කොකාලිකො ව¹ කටමොරකතිස්සකො බණ්ඩදෙවියා පුතොනා සමුදදනොනා ව¹ තෙ භික්ඛු ²ඵතදමොචුං. මා ආයස්මතොනා ඵවං අවචුන්ථ: බ්බවාදී දෙවදනොනා, විනයවාදී දෙවදනොනා, අමහාකඤ්ඤා දෙවදනොනා ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා ආදය වොහරති, ජානාති, නො භාසති, අමහාකමෙපතං බමති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තා තෙ උඡ්ඤායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම භික්ඛු දෙවදනාස්ස සංඝභෙදය පරකකමන්තස්ස අනුචන්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු දෙවදනාස්ස සංඝභෙදය පරකකමන්තස්ස අනුචන්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා”ති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා දෙවදනාස්ස සංඝභෙදය පරකකමන්තස්ස අනුචන්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා. තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“තස්සෙව ඛො පත භික්ඛුස්ස භික්ඛු භොනති අනුචන්තකා වග්ගවාදකා ඵකො වා දෙව වා භස්සා වා, තෙ ඵවං වදෙය්‍යු: “මා ආයස්මතොනා ඵතං භික්ඛුං කිඤ්ඤි අවචුන්ථ, බ්බවාදී වෙසො භික්ඛු විනයවාදී වෙසො භික්ඛු අමහාකං වෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා ආදය වොහරති, ජානාති නො භාසති, අමහාකමෙපතං බමති”ති. තෙ භික්ඛු භික්ඛුති ඵවමස්ස වචනියා: “මා ආයස්මතොනා ඵවං අවචුන්ථ, න වෙසො භික්ඛු බ්බවාදී, න වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයස්මතොනානම්පි සංඝභෙදෙ රුචිඤ්ඤා සමෙතායස්මතොනං සංඛ්‍යානා, සමෙතො හි සංඛ්‍යා සමමාදමානො අවිච්ඡේදමානො ඵසුදෙදසො ඵාසු විහරති”ති. ඵවඤ්ඤා තෙ භික්ඛු භික්ඛුති වුච්චමානා තථෙව පග්ගණෙය්‍යු, තෙ භික්ඛු භික්ඛුති යාව තතියං සමනුභාසිතබ්බා තස්ස පටිතිස්සය්‍යාය. යාව තතියඤ්ඤා සමනුභාසිතමානා නං පටිතිස්සප්පය්‍යු, ඉච්චිතං කුසලං, නො වෙ පටිතිස්සප්පය්‍යු, සංඛ්‍යාදිසෙසො”ති.

2. තස්සෙව ඛො පතාති තස්ස සංඝභෙදකස්ස භික්ඛුතො.

භික්ඛු භොනති අඤ්ඤා භික්ඛු භොනති.

1. වසදෙද කඤ්ඤි හ දිස්සතෙ. 2. ඵතදමොච. සිවු.

අනුචරතාකාරී යංදිට්ඨිකෝ හොති යංඛනාරීකෝ යංරුචිකෝ, තෙපි තංදිට්ඨිකා හොනාරී තංඛනාරීකා තංරුචිකා.

වග්ගවාදකාරී තස්ස වණ්ණොය පක්ඛාය ඕතා හොනාරී.

එකො වා ගදව වා තග්ගොවාති එකො වා හොති ජෙව වා තග්ගො වා. තෙ එවං වදෙය්‍ය්‍යං: “මා ආයසමනො ඵලං භික්ඛුං කිංඤ්ච අවච්ඡන්, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විනයවාදී වෙසො භික්ඛු අමහාකඤ්චෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරතී, ජානාති නො භාසතී, අමහාකමෙපනං ඛමතී”ති.

තෙ භික්ඛුති යෙ තෙ අනුචරතාකා භික්ඛු.

භික්ඛුභිති අඤ්ඤති භික්ඛුභි, යෙ පස්සන්ති, යෙ සුණන්ති, තෙහි වතතබ්බා: “මා ආයසමනො ඵලං අවච්ඡන්, ත වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, ත වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයසමනොතමපි සංඝසංඝදො රුචිච්ඡන් සමෙතායසමනතාතං සංඝෙත, සමග්ගො හි සංඝෙතා සමමොදමානො අවිච්ඡන්තො ඵකුඤ්ඤෙසො ඵාසු විහරතී”ති. දුතියමපි වතතබ්බා. තතියමපි වතතබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපතති දුක්ඛචස්ස. සුචා ත වදන්ති, ආපතති දුක්ඛචස්ස. තෙ භික්ඛු සංඝමජ්ඣමපි ආකඛ්ඪිචා වතතබ්බා:-- “මා ආයසමනො ඵලං අවච්ඡන්, ත වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, ත වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයසමනොතමපි සංඝසංඝදො රුචිච්ඡන්, සමෙතා-යසමනතාතං සංඝෙත. සමග්ගො හි සංඝෙතා සමමොදමානො අවිච්ඡන්තො ඵකුඤ්ඤෙසො ඵාසු විහරතී”ති. දුතියමපි වතතබ්බා. තතියමපි වතතබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපතති දුක්ඛචස්ස. තෙ භික්ඛු භික්ඛුභි සමනුභාසිතබ්බා, එවඤ්ච පත භික්ඛචෙ සමනුභාසිතබ්බා. වෘතතත භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝෙතා ඤ්ඤෙතබ්බා:

“සුණාතු මෙ භනොත සංඝෙතා. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො සංඝසංඝදො පරක්ඛමනාස්ස අනුචරතාකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වච්ඡං ත පටිනිස්සජන්ති. යදි සංඝස්ස පතතකල්ලං, සංඝෙතා ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය: එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනොත සංඝෙතා. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො සංඝසංඝදො පරක්ඛමනාස්ස අනුචරතාකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වච්ඡං ත පටිනිස්සජන්ති. සංඝෙතා ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසති තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස ව ඉත්ථන්තාමස්ස ම භික්ඛුතං සමනුභාසතා තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස තතබ්බතී, සො භාසෙය්‍ය: දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි. -පෙ-

සමනුභවයා සබෙසත ඉස්ථානාමෝ ව ඉස්ථානාමෝ ව භික්ඛු තස්ස වජ්ජිස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්ඨි, එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

ආදායම් දුර්වලතාවය, අධික කාලයක් ගතවීම, කාලයන්ගේ-
 සමානතාවය අඩුවීම, සමානතාවය අඩුවීම, අධිකතාවය, අධිකතාවය,
 ආදායම් දුර්වලතාවය, අධික කාලයක් ගතවීම, කාලයන්ගේ-
 සමානතාවය අඩුවීම, සමානතාවය අඩුවීම, අධිකතාවය, අධිකතාවය,
 ආදායම් දුර්වලතාවය, අධික කාලයක් ගතවීම, කාලයන්ගේ-
 සමානතාවය අඩුවීම, සමානතාවය අඩුවීම, අධිකතාවය, අධිකතාවය,

සබ්කාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ච්චන් සබ්කාදිසෙසොති.

3. බමමකමෙම බමමකමමසඤ්ඤා¹ න පටිනිසංසජනති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඝ. බමමකමෙම චෙමනිකා න පටිනිසංසජනති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඝ. බමමකමෙම අබමමකමමසඤ්ඤා න පටිනිසංසජනති. ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඝ. අබමමකමෙම බමමකමමසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අබමමකමෙම චෙමනිකා ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අබමමකමෙම අබමමකමමසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛකට්ඨං.

4. අනුපතරී අසම්ප්‍රදායිකතා, පරිනිසංස්කරණය, උමමතා-
කාන, බිහිසුණුතා, වෙනස්වීම, අදිකමිකාන.

දැනියසලකමහද සිතාමදං හිටිනි.

1. බම්බකම්මසඤ්ඤිතො, සී. මු. සබ්බප්ථ.

දුබ්බවසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බිං විහරති සොසිතාරුමේ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ඡන්තො අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු එවමාහංසු: “මා ආවුසො ඡන්තා, එවරුපං අකාසි. තෙනං කපපතී”ති. සො එවං වදෙති: “කීනත්ත ඛො තාම තුලො ආවුසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤථ. අහං ඛො තාම තුලො වදෙය්‍යං. අමොකං බුද්ධො අමොකං ධම්මො අමොකං අය්‍යපුත්තො ධම්මො අභිසම්මො. සෙය්‍යථාපි තාම මහාවාතො වායනො තිණකට්ඨපණ්ණසට්ඨං¹ එකතො උස්සාදෙය්‍ය², සෙය්‍යථාපි වා පන තදී පබ්බතෙය්‍යා සිංඛසෙවාව්‍යපණ්ණකං එකතො උස්සාදෙය්‍ය, එවමෙව තුලො තාතාතාමා තාතාගොත්තා තාතාජච්චා තාතාකුලා පබ්බජිතා එකතො උස්සාදිතා. කීනත්ත ඛො තාම තුලො ආවුසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤථ. අහං ඛො තාම තුලො වදෙය්‍යං. අමොකං බුද්ධො අමොකං ධම්මො අමොකං අය්‍යපුත්තො ධම්මො අභිසම්මො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්වා තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයසමා ඡන්තො භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරිස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තං ඡන්තා, භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරෙසි”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තං මොඝපුරිස භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරිස්සසි -පෙ- තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පණොව දුබ්බවජානිකො හොති, උද්දසප්පියාපණිනස්ස සික්ඛාපදෙස්ස භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරෙති, ‘මා මං ආයසමන්තො කිඤ්චි අවුච්ඡථ, කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහමපායසමන්තො න කිඤ්චි වක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා, විරමථායසමන්තො මම වචනායා’ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචනීයො: ‘මා ආයසමා අත්තානං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමෙවායසමා අත්තානං කරෙතු. ආයසමාපි භික්ඛු වදෙතු සහධම්මෙන. භික්ඛුපි ආයසමන්තං වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවද්ධා හි තස්ස භගවතො පටිසා, යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤවුච්චාපණිනා’ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි වුච්චමානො තථෙව පණ්ණණ්ණසා, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තතීයං සමනුනාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සණ්ණසා. යාව තතීයඤ්ච සමනුනාසිතමානො තං පටිනිස්සණ්ණසා, ඉච්චෙනං කුසලං නොචෙ පටිනිස්සණ්ණසා, සංඛාදිසෙසො”ති.

1. පණ්ණසට්ඨං. මජ්ඣං. 2. උස්සාරෙය්‍ය. මජ්ඣං.

2. භික්ඛු පනොව දුබ්බවජාතියො භොතීති දුබ්බවො භොති දොව-
වසසකරණෙහි ධම්මෙහි සමන්තාගතො අකම්මො අපපදකම්මණගාහි
අනුසාසනී.

උදෙසාපටිසාපගහනසු සිකඛාපදෙසුති පාතීමොකම්පරියාපනොසු
සිකඛාපදෙසු.

භික්ඛුහිති අඤ්ඤාහි භික්ඛුහි.

සහධම්මිකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤාතං සිකඛාපදං එතං සහ-
ධම්මිකං නාම. තෙන වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරුති, “ඓ මං
ආයසමනො නිඤ්ඤි අවචුඤ්ඤ කල්යාණං වා පාපකං වා, අභවපායසමනො න
නිඤ්ඤි චකඛාමි කල්යාණං වා පාපකං වා, විරමථායසමනො මම චචනායා”ති.

ඡො භික්ඛුති යො සො දුබ්බවජාතියො භික්ඛු.

භික්ඛුහිති අඤ්ඤාහි භික්ඛුහි, යෙ පසසනති යෙ සුණනති හෙති
වතනබ්බො: “ඓ ආයසමා අත්තාතං අවචනීයං අකාසි. චචනීයමෙවායසමා
අත්තාතං කරුතු. ආයසමාපි භික්ඛු වදෙතු සහධම්මෙත. භික්ඛුපි ආයසමනං
චකඛනති සහධම්මෙත. එවං සංවඤ්ඤා හි තස්ස භගවතො පරිසා යදිදං අඤ්ඤ-
ඤ්ඤාචචනෙන අඤ්ඤාඤ්ඤාචුච්චාපනෙනා”ති. දුතියමපි වතනබ්බො. තතියමපි
වතනබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජති,
ආපතති දුක්ඛටස්ස. සුචා න වදනති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඡො භික්ඛු සඛ්ඤ-
ජ්ඣම්මපි ආකඛසීති, වතනබ්බො: “ඓ ආයසමා අත්තාතං අවචනීයං අකාසි.
චචනීයමෙවායසමා අත්තාතං කරුතු. ආයසමාපි භික්ඛු වදෙතු සහධම්මෙත.
භික්ඛුපි ආයසමනං චකඛනති සහධම්මෙත. එවං සංවඤ්ඤා හි තස්ස භගවතො
පරිසා යදිදං අඤ්ඤාඤ්ඤාචචනෙන අඤ්ඤාඤ්ඤාචුච්චාපනෙනා”ති. දුතියමපි
වතනබ්බො. තතියමපි වතනබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජති, ඉච්චෙතං කුසලං.
නො චෙ පටිනිස්සජති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඡො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො.
එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බො: වෘතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන
සඛෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉඤ්ඤාතො භික්ඛු භික්ඛුහි
සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරුති, සො තං වච්ඡං න
පටිනිස්සජති, යදි සඛ්ඤස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉඤ්ඤාතං භික්ඛුං
සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉඤ්ඤාතො භික්ඛු භික්ඛුහි
සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරුති, සො තං වච්ඡං න
පටිනිස්සජති, සඛෙසා ඉඤ්ඤාතං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වච්ඡස්ස පටි-
නිස්සග්ගාය, යස්සායසමනො ඛමති ඉඤ්ඤාතස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා
තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො තුණ්හස්ස, යස්ස නකම්මති, සො
භාසෙය්‍ය.

දුතියමපි එතමන් වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමන් වදාමි -පෙ- සමනුභවෙයා සංඝෙත ඉන්ද්‍රියානාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ජස්ස පටිතිස්සග්ගාය. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි, එවමෙන ධාරයාමි”ති.

ඤාතියා දුක්ඛං, දීඨි කම්මවාචාති චුලලවයා, කම්මවාචාපරි- යොසානෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස, සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනාස්ස ඤාතියා දුක්ඛං, දීඨි කම්මවාචාති චුලලවයා පටිපපස්සගානති.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොති.

3. ධම්මකමෙ ධම්මකමෙසඤ්ඤී න පටිතිස්සජති, ආපතති සංඝාදි- සෙසස්ස. ධම්මකමෙ වෙමතිකො න පටිතිස්සජති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙ අධම්මකමෙසඤ්ඤී න පටිතිස්සජති ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙ ධම්මකමෙසඤ්ඤී -පෙ- ආපතති දුක්ඛං. අධම්ම- කමෙ වෙමතිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛං. අධම්මකමෙ අධම්මකමෙ- සඤ්ඤී -පෙ- ආපතති දුක්ඛං.

4. අනාපතති අසමනුභාසනාස්ස, පටිතිස්සජනාස්ස, උම්මනනස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දුඛමසිකඛාපදං නිවසිතං.

3. 13.

කුලද්දසකසංඝාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ- පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන අසංඝජීවුනබ්බසුඤ්ඤා¹ නාම කීටාගිරියමි. ආවාසිකා භොනති අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ එවරූපං අනාචාරං ආවරනති. මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි. සිඤ්චනතිපි සිඤ්චාපෙනතිපි. ඔවිනනතිපි ඔවිතාපෙනතිපි. ගජොනතිපි ගජාපෙනතිපි. එකතොවණ්ටිකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං කරො- නතිපි කාරාපෙනතිපි. මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. විඬුතිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. ආවෙලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. උරව්ඡදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. තෙ කුලීචි- නං කුලඨිතානං කුලකුමාරිනං කුලසුණ්භානං කුලදාසිනං එකතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි. මඤ්ජ- රිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, විඬුතිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි. ආවෙලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි. උරව්ඡදං හරනතිපි හරාපෙනතිපි. තෙ කුලීචිති කුලඨිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදාසිති සද්ධිං එකභාජතෙපි භුඤ්ජනති-

1. කාම නිසංඝ. ඉතිපි සිමු.

එකථාලකෙපි පිළිනති, එකාසනෙපි නිසිදනති, එකමඤ්චෙපි තුවට්ටෙනති, එකත්ථරණාපි තුවට්ටෙනති, එකපාපුරණාපි තුවට්ටෙනති, එකත්ථරණපාපුරණාපි තුවට්ටෙනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ඣමපි පිළිනති, මාලාගකිවිලෙපනමපි ධාරෙනති, නච්චනතිපි ගායනතිපි වාදෙනතිපි ලාසෙනතිපි, නච්චනතියාපි නච්චනති, නච්චනතියාපි වාදෙනති, නච්චනතියාපි ලාසෙනති, ගායනතියාපි නච්චනති, ගායනතියාපි ගායනති, ගායනතියාපි වාදෙනති, ගායනතියාපි ලාසෙනති, වාදෙනතියාපි නච්චනති, වාදෙනතියාපි ගායනති, වාදෙනතියාපි වාදෙනති, වාදෙනතියාපි ලාසෙනති, ලාසෙනතියාපි නච්චනති, ලාසෙනතියාපි ගායනති, ලාසෙනති-යාපි වාදෙනති, ලාසෙනතියාපි ලාසෙනති, අට්ඨපදෙපි කීලනති, දසපදෙපි කීලනති, ආකාසෙපි කීලනති, පරිහාරපථෙපි කීලනති, සනතිකායපි කීලනති, ඛලිකායපි කීලනති, ඝටිකායපි කීලනති, සලාකහඤ්ජනපි කීලනති, අකෝනපි කීලනති, පඛගචීරෙනපි කීලනති, වඛකකෙතපි කීලනති, මොකඛිකායපි කීලනති, විඛුලකෙනපි කීලනති, පනතාලහකෙනපි කීලනති, රථකෙනපි කීලනති, ඛනුකෙනපි කීලනති, අකඛරිකායපි කීලනති, මනෙසිකායපි කීලනති, යථාචර්ජනපි කීලනති, ගජසම්මමපි සිකඛනති, අසුසම්මමපි සිකඛනති, රථසම්මමපි සිකඛනති, ඛනුසම්මමපි සිකඛනති, ථරාසම්මමපි සිකඛනති, ගජසුසපි පුරතො ධාවනති, අසුසසුපි පුරතො ධාවනති, රථසුසපි¹ පුරතො ධාවනති, ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසොලෙතති² අපෙපාශෙනතිපි නිබ්බුජ්ඣනතිපි, මුට්ඨිභිපි යුජ්ඣනති, රඛගමජේඛපි සංඝාථං පත්ථරිනා, නච්චනති.³ එවං වදෙනති: 'ඉධ භගිනි නච්චස්සු'ති, නලාචිකමපි දෙනති, විවිධමපි අනාවාරං ආවරනති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කාසීසු වස්සං වුජ්ඣො සාවඤ්ඨං ගච්ඡන්තො භගවතං දස්සනාය යෙන කිට්ඨාරි තදවසරි. අථ ඛො සො භික්ඛු පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පනතචීවරමාදාය කිට්ඨාරි. පිණ්ඩාය පාවිසි පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලෝකිතෙන විලෝකිතෙන සමමිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔකඛිතනච්ඡක්ඛු ඉරියාපථ-සමපනො. මනුස්සා තං භික්ඛුං පසයිත්වා එවමාහංසු: "කවායං අබලබලො විය මඤ්ඣමඤ්ඣ විය භාතුට්ඨකභාතුට්ඨකො විය, කො ඉමස්ස උපගතස්ස පිණ්ඩ-කමපි දස්සති. අමහාකං පන අය්‍යා අස්සජ්ජනබ්බසුකා සණ්ඨා සබ්බා සුඛ-සමහාසා මිහිනපුබ්බඛගමා, එහි සවාගතවාදිතො අබ්භාතුට්ඨකා උත්තානමුඛා පුබ්බභාසිතො, තෙසං නාම පිණ්ඩා දාතබ්බො"ති. අද්දසා ඛො අඤ්ඤතරො උපාසකො තං භික්ඛුං කිට්ඨාරියමිං පිණ්ඩාය වරතනං, දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එතදවොච: "අපි භනොන පිණ්ඩා ලබහති"ති "න ඛො ආවුසො පිණ්ඩා ලබහති"ති "එහි භනොන ඝරං ගමස්සාමා"ති.

1. රථසුස පුරතො ධාවනතිපි ආධාවනතිපි. ම.ජ.සං. 2 උසොලෙතනතිපි. පාසො
3 නච්චති. ම.ජ.සං.

3. අථ ඛො සො උපාසකො නං භික්ඛුං ඝරං තෙත්වා භොජේත්වා එතද-
වොච: “කහං භනෙත අයෙතා ගම්ඤ්ඤති”ති. “සාවඤ්චිං ඛො අහං ආවුසො
ගම්ඤ්ඤාමි භගවතාං දස්සනායා”ති. “තෙන හි භනෙත මම වචනෙන භගවතො
පාදෙ සිරසා වන්දාමි, එවඤ්ච වදෙහි:” දුට්ඨො භනෙත කීටාගිරිස්මිං ආවාසො,
අස්සජ්ජුතබ්බසුක්ඛා නාම කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ
එවරුපං අනාවාරං ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙන්නපි රොපාපෙන්නපි -පෙ-
විවිධමපි අනාවාරං ආවරන්ති යෙපි තෙ භනෙත මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං
පසන්නා, තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සම්බස්ස පුබ්බෙ
දුතපථාති, තාතිපි එතරහි උපවජ්ජන්තාති. රිඤ්චන්ති පෙසලා භික්ඛු. නිවසන්ති
පාපභික්ඛු. සාධු භනෙත භගවා කීටාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණෙය්‍ය යථායං
කීටාගිරිස්මිං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

4. “එවමාවුසො”ති ඛො සො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස පරිස්සුන්වා
යෙන සාවඤ්චි තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බත යෙන සාවඤ්චි ජේතවනං
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමො, යෙන භගවා තෙනුපසම්බතමි. උපසම්බතමිත්වා
භගවතාං අභිවාදෙත්වා එකමන්තාං නිසීදි ආවිණ්ණං ඛො පතෙනං බුද්ධානං
භගවතානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධං පරිසමෙමාදිතුං. අථ ඛො භගවා
නං භික්ඛුං එතදවොච: “කච්චි භික්ඛු ඛමතීයං, කච්චි යාපතීයං, කච්චිපි
අපපකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, කුතො ව ත්වං භික්ඛු ආගච්ඡසි”ති.
“ඛමතීයං භගවා, යාපතීයං භගවා, අපපකිලමථෙන වාහං භනෙත
අද්ධානං ආගතො.

5. ඉදං භනෙත කාසීසු වස්සං වුජෙථා සාවඤ්චිං ආගච්ඡන්තො
භගවතාං දස්සනාය යෙන කීටාගිරි තදවසරිං, අථ ඛො භනෙත
පුබ්බණ්ඩකමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීවරමාදාය කීටාගිරිං පිණ්ඩාය පාවිසිං.
අද්දසා ඛො මං භනෙත අඤ්ඤතරො උපාසකො කීටාගිරිස්මිං පිණ්ඩාය
වරන්තං, දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසම්බතමි, උපසම්බතමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා
එතදවොච: “අපි භනෙත පිණ්ඩා ලබ්භති”ති. “න ඛො ආවුසො පිණ්ඩා
ලබ්භති”ති. “එහි භනෙත ඝරං ගම්ඤ්ඤමා”ති. අථ ඛො භනෙත සො
උපාසකො මං ඝරං තෙත්වා භොජේත්වා එතදවොච: “කහං භනෙත අයෙතා
ගම්ඤ්ඤති”ති. “සාවඤ්චිං ඛො අහං ආවුසො ගම්ඤ්ඤාමි භගවතාං දස්සනායා”ති.
“තෙන හි භනෙත මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දාමි, එවඤ්ච
වදෙහි: ‘දුට්ඨො භනෙත කීටාගිරිස්මිං ආවාසො, අස්සජ්ජුතබ්බසුක්ඛා නාම
කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ එවරුපං අනාවාරං
ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙන්නපි රොපාපෙන්නපි -පෙ- විවිධමපි අනාවාරං
ආවරන්ති. යෙපි තෙ භනෙත මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා,
තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සම්බස්ස පුබ්බෙ දුතපථාති,
තාතිපි එතරහි උපවජ්ජන්තාති. රිඤ්චන්ති පෙසලා භික්ඛු. නිවසන්ති පාප-
භික්ඛු’ති. සාධු භනෙත භගවා කීටාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණෙය්‍ය යථායං කීටාගිරිස්මිං
ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති. “කුතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි”ති.

6. අප ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සනාතිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සචං කීර භික්ඛවෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා නාම කීර්වාහිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු, තෙ එවරුපං අනාවාරං ආවරනාති: මාලාවච්ඡං රොපෙන්නාති රොපාපෙන්නාති -පෙ- විවිධමපි අනාවාරං ආවරනාති, යෙපි තෙ භික්ඛවෙ මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා, තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපසන්නා. යානිපි තානි සංඝස්ස පුබ්බෙ දුනපථානි, තානිපි එතරහි උපච්ඡින්නානි. රිඤ්චනාති පෙසලා භික්ඛු. නිවසනාති පාපභික්ඛු”ති? “සචං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා:

7. “කපං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා එවරුපං අනාවාරං ආවරි-
ස්සනාති: මාලාවච්ඡං රොපෙස්සනාති රොපාපෙස්සනාති, සිඤ්චිස්සනාති සිඤ්චා-
පෙස්සනාති, ඔව්භිස්සනාති ඔව්භාපෙස්සනාති, ගන්ථිස්සනාති ගන්ථා-
පෙස්සනාති, එකතො වණ්ඨිකමාලං කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති, උභතො-
වණ්ඨිකමාලං කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති, මඤ්ජරිකං කරිස්සනාති
කාරුපෙස්සනාති, විඬුතිකං කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති, වටංසකං
කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති, ආවෙලං කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති,
උරච්ඡදං කරිස්සනාති කාරුපෙස්සනාති, තෙ කුලිච්ඡිතං කුලඨිකානං කුල-
කුමාරිතං කුලසුණ්හානං කුලදුසිතං එකතො වණ්ඨිකමාලං හරිස්සනාති
හරුපෙස්සනාති, උභතො වණ්ඨිකමාලං හරිස්සනාති හරුපෙස්සනාති,
මඤ්ජරිකං හරිස්සනාති හරුපෙස්සනාති, විඬුතිකං හරිස්සනාති හරුපෙ-
ස්සනාති, වටංසකං හරිස්සනාති හරුපෙස්සනාති, ආවෙලං හරිස්සනාති
හරුපෙස්සනාති, උරච්ඡදං හරිස්සනාති හරුපෙස්සනාති, තෙ කුලිච්ඡිති කුල-
ඨිකාහි කුලකුමාරිති කුලසුණ්හාහි කුලදුසිති සද්ධං එකභාජතෙපි භුඤ්ජිස්සනාති,
එකථාලකෙපි පිට්ඨස්සනාති, එකාසතෙපි නිසීදිස්සනාති, එකමඤ්ඤෙපි තුවට්ටි-
ස්සනාති, එකජරණෙපි තුවට්ටිස්සනාති, එකපාපුරණෙපි තුවට්ටිස්සනාති, එකජර-
ණපාපුරණෙපි තුවට්ටිස්සනාති, විකාලෙපි භුඤ්ජිස්සනාති, මජ්ජමපි පිට්ඨස්සනාති,
මාලාගඤ්චිලෙපනමපි ධාරිස්සනාති, නච්චිස්සනාති, ගාඨිස්සනාති, වාදිස්සනාති,
ලාසෙස්සනාති, නච්චනාති යාපි නච්චිස්සනාති, නච්චනාති යාපි ගාඨිස්සනාති,
නච්චනාති යාපි වාදිස්සනාති, නච්චනාති යාපි ලාසෙස්සනාති, ගායනාති යාපි
නච්චිස්සනාති, ගායනාති යාපි ගාඨිස්සනාති, ගායනාති යාපි වාදිස්සනාති, ගායනාති යාපි
ලාසෙස්සනාති, වාදෙන්නාති යාපි නච්චිස්සනාති, වාදෙන්නාති යාපි ගාඨිස්සනාති,
වාදෙන්නාති යාපි වාදිස්සනාති, වාදෙන්නාති යාපි ලාසෙස්සනාති, ලාසෙන්නාති යාපි
නච්චිස්සනාති, ලාසෙන්නාති යාපි ගාඨිස්සනාති, ලාසෙන්නාති යාපි වාදිස්සනාති,
ලාසෙන්නාති යාපි ලාසෙස්සනාති, අට්ඨපදෙපි කිත්තිස්සනාති, දසපදෙපි කිත්තිස්සනාති,
ආකාසෙපි කිත්තිස්සනාති, පරිනාරපදෙපි කිත්තිස්සනාති, සනාතිකායෙපි කිත්තිස්සනාති,
බලිකායෙපි කිත්තිස්සනාති, සට්ඨකායෙපි කිත්තිස්සනාති, සලාකභනෙත්තෙපි කිත්තිස්සනාති,
අකෙඛනෙපි කිත්තිස්සනාති, පඞ්ගච්ඡරනෙපි කිත්තිස්සනාති, වඞ්ඤකෙතෙපි කිත්තිස්සනාති,
මොකඛච්ඡිකායෙපි කිත්තිස්සනාති, විඞ්ගුලකෙතෙපි කිත්තිස්සනාති, පතතාලභකෙතෙපි
කිත්තිස්සනාති, රථකෙතෙපි කිත්තිස්සනාති, ධනුකෙතෙපි කිත්තිස්සනාති, අකඛරිකායෙපි
කිත්තිස්සනාති, මනෙසිකායෙපි කිත්තිස්සනාති, යථාචර්ජනෙපි කිත්තිස්සනාති, හත්ථිසම්මපි
සිකඛිස්සනාති, අස්සසම්මපි සිකඛිස්සනාති, රථසම්මපි සිකඛිස්සනාති, ධනුසම්මපි
සිකඛිස්සනාති, ඵරුසම්මපි සිකඛිස්සනාති, හත්ථිස්සපි පුරතො ධාවිස්සනාති,
අස්සස්සපි පුරතො ධාවිස්සනාති, රථස්සපි පුරතො ධාවිස්සනාති, ධාවිස්සනාතිපි
ආධාවිස්සනාතිපි, උස්සෙත්තිස්සනාතිපි¹, අපෙපාඨෙස්සනාතිපි, නිබ්බුජ්ඣිස්සනාතිපි,
මුට්ඨිහිපි සුජ්ඣිස්සනාති, රඞ්ගමජ්ජෙකපි සංඝාරිං පජරිත්වා නච්චනාති. එවං
වකඛනාති: “ඉධ භගිනි නච්චසසු”ති, නලාටිකමපි දස්සනාති, විවිධමපි අනාවාරං
ආවරිස්සනාති.

1. උස්සෙත්තිස්සනාතිපි. සි.මු.

8. නෙතං භික්ඛවෙ අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- “විගරභික්ඛා ධම්මං කථං කතා සාරිපුත්තමොග්ගලානෙ ආමනෙතසි: “ගච්ඡථ තුලෙහ සාරිපුත්තා කීටාගිරිං, ගන්තා අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොථ, භූමනාකං එතෙ සද්ධිවිහාරිකා”ති. “කථං මයං භනෙත අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොම. වණ්ඤා නෙ භික්ඛු ඵරුසා”ති “කෙන හි තුලෙහ සාරිපුත්තා බහුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං ගච්ඡථා”ති. “එවං භනෙත”ති ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලානා භගවතො පච්චස්සොසුං.

9. එවසද්ධි පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං: පඨමං අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු වොදෙතබ්බා. වොදෙතා සාරෙතබ්බා, සාරෙතා ආපනති¹ රොපෙතබ්බා, ආපනතිං රොපෙතා බ්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙත සංඛේසා සද්දපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සංඛේසා. ඉමෙ අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුසකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලානි ව ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, යදි සංඛේසං පනතකල්ලං, සංඛේසා අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරෙය්‍ය, න අස්සජ්ජනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති. එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භනෙත සංඛේසා. ඉමෙ අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුසකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලානි ව ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව. සංඛේසා අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, න අස්සජ්ජනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති යස්සායස්මතො ඛමති අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මස්ස කරණං; න අස්සජ්ජනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති. සො තුණ්හස්ස, යස්ස තතඛමිති. සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- කතං සංඛේසන අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං, න අස්සජ්ජනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති, ඛමති සංඛේසස්ස, තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

1. ආපනති. සි.මු.

10. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලානපමුඛො භික්ඛුසංඝො කීටාගිරිං ගන්තො අස්සජ්ජනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මිං¹ පබ්බාජනීයකමමං අකාසි: “න අස්සජ්ජනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ”න්ත්. තෙ සංඝෙකන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තන්ත්, න ලොමං පාතෙන්නි, න තෙත්ථාරං වත්තන්ත්, භික්ඛු න බමාපෙන්නි. අකෙකාසන්ත්, පරිභාසන්ත් ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙන්නි. පකකමන්ත්පි. විබ්භමන්ත්පි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ත් බීයන්ත් විපාවෙන්නි: “කථං හි නාම අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු සංඝෙකන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තිස්සන්ත් න ලොමං පාතෙස්සන්ත්, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්ත්, භික්ඛු න බමාපෙස්සන්ත්, අකෙකාසිස්සන්ත්, පරිභාසිස්සන්ත්, ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙස්සන්ත්, පකකමිස්සන්ත්පි විබ්භමිස්සන්ත්පි”ති.

11. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතඤ්ඤං ආරුඳුවෙසු. -පෙ- “සච්චං කීර භික්ඛවෙ අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු සංඝෙකන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තන්ත් -පෙ- විබ්භමන්ත්පි”ති. “සච්චං භගවා” විගර්ථි චුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සංඝෙකන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තිස්සන්ත්, න ලොමං පාතෙස්සන්ත්, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්ත් භික්ඛු න බමාපෙස්සන්ත්. අකෙකාසිස්සන්ත්, පරිභාසිස්සන්ත්, ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙස්සන්ත්, පකකමිස්සන්ත්පි විබ්භමිස්සන්ත්පි. තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනොව අඤ්ඤාතරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරන්ති කුලදුසකො පාපසමාවාගේ, භයං ඛො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි ච තෙන දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො: “ආයස්මා ඛො කුලදුසකො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, පක්කමනායස්මා ඉමමනා ආවාසා, අලතෙන ඉධ වාසෙත්වා”ති, එවඤ්ඤ සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍ය: “ඡන්දගාමිනො ච භික්ඛු දොසගාමිනො ච භික්ඛු මොහගාමිනො ච භික්ඛු භයගාමිනො ච භික්ඛු, තාදිසිකාය ආපනතියා එකච්චං පබ්බාජෙන්නි: එකච්චං න පබ්බාජෙන්නි”ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො “මා ආයස්මා එවං අච්ච, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දොසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මා ඛො කුලදුසකො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච” කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච පක්කමනායස්මා ඉමමනා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙත්වා”ති. එවඤ්ඤ සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තපථ්ථ පග්ගතෙත්තය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තතීයං සමනුහාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යාව තතීයඤ්ඤ සමනුහාසියමානො තං පටිනිස්ස-තෙත්තය්‍ය, ඉථෙව්චං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සතෙත්තය්‍ය සංඝාදිසෙසො”ති.

1. කිරිඳි මු. සි

12. භික්ඛු පනොව අඤ්ඤාතරං ගාමං වා නිගමං වාහි ගාමොපි නිගමොපි තගරමපි ගාමො වෙව නිගමො ව.

උපනික්ඛාය විහරන්ති නත් පටිබ්බාං ගොනති විවරපිණ්ඩපාත-සෙතාසතභිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරා.

කුලං තාම: චත්තාරි කුලානි: බ්‍යතියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං සුද්දකුලං.

කුලද්වයකොති කුලානි දුසෙති පුපෙඨන වා එලෙන වා වුණෙණන වා මහතිකාය වා දන්තකට්ඨන වා වෙඨනා වා¹ වෙජ්ජිකාය වා ජබ්බපෙස-නිකෙන වා.

සාසස්මාචාණෙනි මාලාවච්ඡං රොපෙතිපි රොපාපෙතිපි, සිඤ්චතිපි සිඤ්චාපෙතිපි, ඔව්භාතිපි ඔව්භාපෙතිපි, ගජෙතිපි ගජාපෙතිපි. -පෙ-

දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති වාහි යෙ සමුත්තාං තෙ පස්සන්ති. යෙ තිරොක්ඛාං තෙ සුණන්ති.

කුලාහි ච තෙන දුට්ඨාහිති පුබ්බෙ සද්ධා හුත්වා තං ආගමම අස්සද්ධා ගොනති. පසන්නා හුත්වා අපපසන්නා ගොනති.

දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති වාහි යෙ සමුත්තාං තෙ පස්සන්ති, යෙ තිරොක්ඛාං තෙ සුණන්ති.

සො භික්ඛුහි යො සො කුලද්වයකො භික්ඛු.

භික්ඛුහිති අඤ්ඤාති භික්ඛුහි. යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති, තෙහි චත්තබ්බො: “ආයසමා බො කුලද්වයකො පාපසමාචාරො, ආයසමතො බො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලානි වායසමනා දුට්ඨාහි දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, පක්කමතායසමා ඉමමා ආචාරා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි වුච්චමානො තෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍ය: “ජන්දගාමිතො ව භික්ඛු දොසගාමිතො ව භික්ඛු මොහගාමිතො ව භික්ඛු භයගාමිතො ව භික්ඛු තාදිසිකාය ආපතරියා එකච්චං පබ්බාපේන්ති එකච්චං ත පබ්බාපේන්ති”ති.

සො භික්ඛුහි යො කමමකතො භික්ඛු.

1. වෙඨයා.

භික්ඛුනීති අඤ්ඤාති භික්ඛුනී. යෙ පස්සන්ති, සුඤ්ඤාති, තෙති වන්නාබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ඡාදා, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො; ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපසමාචාරො, ආයස්මකො බො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානී වායස්මකා දුට්ඨානී දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, පක්කමතායස්මො ඉමමහා ආමාසා අලං තෙ ඉධ වාසෙතා” ති. දුතියමපි වන්නාබ්බො: තතියමපි වන්නාබ්බො සචෙ පටිනිස්සප්පති, ඉච්චෙනං කුසලං, තො චෙ පටිනිස්සප්පති, ආපනති දුක්ඛචස්ස. සුඤ්ඤාති ච දන්තී, ආපනති දුක්ඛචස්ස. සො භික්ඛු සංඝප්පත්තියො ආකංඝිතො වන්නාබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ඡාදා, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපසමාචාරො, ආයස්මකො බො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානී වායස්මකා දුට්ඨානී දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, පක්කමතායස්මො ඉමමහා ආමාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා” ති.

දුතියමපි වන්නාබ්බො. තතියමපි වන්නාබ්බො සචෙ පටිනිස්සප්පති, ඉච්චෙනං කුසලං, තො චෙ පටිනිස්සප්පති, ආපනති දුක්ඛචස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතොතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො.

“සුඤ්ඤා මෙ භතොත සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝොත පබ්බාජනීයකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සප්පති. යදි සංඝස්ස පනතකලලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, එසා ඤ්ඤති:

සුඤ්ඤා මෙ භතොත සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝොත පබ්බාජනීයකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සප්පති, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මකො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා, තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස තතතිමති, සො භාසෙය්‍ය:

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- සමනුභවෙය්‍ය සංඝොත ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සංඝස්ස, තත්ථො භුණ්හති, එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

13. ඤ්ඤති යා දුක්ඛචං. දුතිය කමමවාචාති දුලලච්චයා, කමමවාචාපරි- යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අප්ඤ්ඤාපඤ්ඤානස්ස ඤ්ඤති යා දුක්ඛචං, දුතිය කමමවාචාති දුලලච්චයා පටිපසස්සමනනති.

සඛ්‍යාදිසෙසොති සඛෙසාව තස්ස ආපතතියා පරිවාසං දෙනි මුලාය පටිකස්සති මාතතතං දෙනි අබ්‍හෙති, න සම්බුද්ධා, න එකපුග්ගලො. තෙන වුවවති සඛ්‍යාදිසෙසොති. තස්සෙව ආපතතිනිකායස්ස තාමකමමං අබ්‍වචනං. තෙනපි වුවවති සඛ්‍යාදිසෙසොති.

15. ධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජති, ආපතති සඛ්‍යාදි-
සෙසස්ස. ධම්මකමෙව වෙමනිකො න පටිනිස්සජති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසස්ස.
ධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසස්ස.
අධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛචස්ස. අධම්මකමෙව වෙමනිකො
ආපතති දුක්ඛචස්ස. අධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛචස්ස.

16. අනාපතති අසමනුභාසනතස්ස, පටිනිස්සජනතස්ස, උමමතතකස්ස,
ආදිකමමිකස්සාති.

කුලදුසකසඛ්‍යාපදං නිවසිතං.

17. උද්දිට්ඨා බො ආයසමනො තෙරස සඛ්‍යාදිසෙසො- ධම්මා, නච
පඨමාපතතිකා, චතතාරො යාවතතියකා, යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤාතරං වා අඤ්ඤා-
තරං වා ආපජ්ජිත්වා යාවතිහං ජාතං පටිච්ඡාදෙනි තාවතිහං තෙන භික්ඛුතා
අකාමා පරිවත්ථබ්බං. පරිවුත්ථපරිවාසෙන භික්ඛුතා උතතරි ජාරතතං භික්ඛු
මාතතතාය පටිපජ්ජිතබ්බං. විණ්ණමාතතො භික්ඛු යත්ථ සියා විසතිගණො
භික්ඛුසඛෙසා, තත්ථ සො භික්ඛු අබ්‍හෙතබ්බො. එකෙනපි වෙ උභො
විසතිගණො භික්ඛුසඛෙසා නං භික්ඛුං අබ්‍හෙය්‍ය, සො ච භික්ඛු අතබ්බිතො.
තෙ ච භික්ඛු ගාරය්‍යා. අයං තත්ථ සාමිවි. තත්ථායසමනො පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා. දුතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොත්ථායසමනො, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමිති.

තෙරසකං නිවසිතං.

භික්ඛුඤ්ඤානං.

විසුච්ඡි කායසංසගො දුට්ඨුලලං අතතකාමතං,
සඤ්චරිතතං කුටි වෙව විහාරො ච අමුලකං.

කිඤ්චි දෙසඤ්ච හෙදො ච තස්සෙව අනුචතතකා,
දුබ්බමං කුලදුසඤ්ච සඛ්‍යාදිසෙසා තෙරසාති.

සඛ්‍යාදිසෙසකණෙධා නිට්ඨිතො

අනියතකණ්ඩා.

ඉමෙ බො පනායසමනෙනා දෙව අනියතා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡන්ති:

4. 1.

පඨමඅනියතසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝ්ථි සාවඤ්ඤං
කුලුපගො හොති. බහුකාන්ති කුලානි උපසඛකමති. තෙන බො පන සමයෙන
ආයස්මතො උද්ඝ්ථස්ස උපට්ඨාකකුලස්ස කුමාරිකා අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්ස දින්නා හොති. අථ බො ආයස්මා උද්ඝ්ථි පුබ්බණ්ඩසමයං නිවා-
සෙත්වා පනනව්වරමාදය යෙන තං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා
මනුස්සො පුච්ඡි: “කහං ඉත්ථන්තාමා”ති*. “දින්නා භනෙන අමුකස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්සා”ති.

2. තමපි බො කුලං ආයස්මතො උද්ඝ්ථස්ස උපට්ඨාකං හොති. අථ බො
ආයස්මා උද්ඝ්ථි යෙන තං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා මනුස්සො පුච්ඡි:
“කහං ඉත්ථන්තාමා”ති. “එසාය්‍ය ඔවරකෙ නිසින්නා”ති. අථ බො ආයස්මා
උද්ඝ්ථි යෙන සා කුමාරිකා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තස්සා කුමාරිකාය
සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං
කපෙපසි කාලසුත්තං සමුලුපනොතා කාලසුත්තං ධම්මං භණ්තොතා.

3. තෙන බො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමාතා බහුපුත්තා හොති
බහුත්තා අරුගපුත්තා අරුගත්තා අභිමඛගලසමමතා. මනුස්සා යඤ්ඤෙසු
ජනෙසු උස්සවෙසු විසාඛං මිගාරමාතරං පඨමං භොජෙන්නි. අථ බො
විසාඛා මිගාරමාතා නිමන්තිතා තං කුලං අගමාසි. අද්දසා බො විසාඛා
මිගාරමාතා ආයස්මන්තං උද්ඝ්ථිං තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො
පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසින්නා. දිස්වාන ආයස්මන්තං උද්ඝ්ථිං
එතදවොච:

“ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං තප්පතිරූපං, යං අයෙයා මාතුගාමෙන සද්ධිං
එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපති.
කිඤ්චාපි භනෙන අයෙයා අනඤ්ඤො තෙන ධම්මෙන, අපි ව දුස්සද්ධාපයා
අප්පසන්නා මනුස්සා”ති.

4. එවමපි බො ආයස්මා උද්ඝ්ථි විසාඛාය මිගාරමාතුයා වුච්චමානො තාදිසි.
අථ බො විසාඛා මිගාරමාතා නිකඛමිත්වා භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරුචෙසි,
යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං භි
ත්තාම ආයස්මා උද්ඝ්ථි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො
ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපස්සති”ති.

* තෙ එවමාහංසු. ම.ජ.සං.

5. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරුච්චෙසුං: “සච්චං කීර ත්ථං උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසී”?ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම ත්ථං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසසී. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසය, තමෙනං සද්දාය්‍යවච්ඡා උපාසිකා දිස්වා නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය, පාගජ්ඣෙන වා සඤ්ඤාදිසෙයෙන වා පාවිතනියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරතඤ්ඤා පාගජ්ඣෙන වා සඤ්ඤාදිසෙයෙන වා පාවිතනියෙන වා, යෙන වා සා සද්දාය්‍යවච්ඡා උපාසිකා වදෙය, තෙන යො භික්ඛු කාරතඤ්ඤා අයං ධම්මො අනියතො”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසම් අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම: මනුස්සිත්ථි, න යකඛි, න පෙතී, න තීරච්ඡානගතා, අනතමසො තදනුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරී.

සද්ධිනති ඵකතො.

ඵකො ඵකායාති භික්ඛු වෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: වක්ඛුස්ස රහො සොතස්ස රහො, වක්ඛුස්ස රහො නාම: න සකකා හොති අකඛිං වා නිබ්ඤ්ඤාමානෙ හමුකං වා උකඛිපියමානෙ සීසං වා උකඛිපියමානෙ පසසිතුං. සොතස්ස රහො නාම න සකකා හොති පකතිකථා සොතුං.

පටිච්ඡන්තං නාම: ආසනං කුඤ්ඤන වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤන වා සාණිපාකාරෙන වා රුකෙඤ්ඤන වා ඵමොන වා කොත්ථලියා වා යෙන කෙතචි පටිච්ඡන්තං හොති.

අලංකමමනියෙති සකකා හොති මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවිතුං.

නිසජ්ජං කපෙපසයාති මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, උහො වා නිසිනො හොති උහො වා නිපනො.

සද්දාය්‍යවච්ඡා නාම: ආගතථලා අභිසමෙකාවිතී විඤ්ඤාතසාසනා.

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං ගතා.

දිස්වාති පසසිත්වා.

තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය්‍ය, පාරුජකෙන වා සංඝාදි-
සෙසෙන වා පාවිතභියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො තිණ්ණං
ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරෙතබ්බො පාරුජකෙන වා සංඝාදිසෙසෙන වා
පාවිතභියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන
සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො, මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො, මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “සච්චාහං
නිසිනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිසජ්ජාය
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො, මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො
අපි ච බො නිපනො”ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො, මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොති.
සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො, අපි ච බො ඩිතො”ති. ත
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො, මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො
මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“සච්චාහං නිපනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිපජ්ජාය
කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති.
නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො ඩිතො”ති.
ත කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො, මාතුගාමෙන
සද්ධිං කායසංඝයං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිසිනො, නො ච බො කායසංඝයං
සමාපජ්ජි”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච
බො නිපනො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො
අපි ච බො ඩිතො”ති. ත කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා
මයා දිට්ඨො නිපනො, මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝයං සමාපජ්ජනො”ති.
සො ච තං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනො,
නො ච බො කායසංඝයං සමාපජ්ජි”නති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ-
“නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො
-පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො ඩිතො”ති. ත කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො මානුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසින්නො”ති. සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “තාහං නිසින්නො, අපි ච බො නිපන්නො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “තාහං නිසින්නො අපි ච බො සිතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො මානුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිපන්නො”ති. සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “තාහං නිපන්නො අපි ච බො නිසින්නො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “තාහං නිපන්නො අපි ච බො සිතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

අනියනොති න නියනො පාරුජිකං වා සඛසාදිසෙසො වා පාවිතරියං වා.

7. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතතිං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතිං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො.

ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතතිං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපතතිං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපතතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති. නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

පඨමඅනියනසිකඛාපදං නිවසිතං.

4. 2

දුතියඅනියනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝ්ථි භගවතා පටිකඛිතතං මානුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙතුනති තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි. කාලසුත්තං සමුලුපන්නො කාලසුත්තං ධම්මං භණන්නො. දුතියමපි බො විසාඛා මිගාරමාතා නිමන්තිතා තං කුලං අගමාසි. අද්දසා බො විසාඛා මිගාරමාතා ආයස්මන්තං උද්ඝ්ථි තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො නිසින්නං, දිස්වාත ආයස්මන්තං උද්ඝ්ථි එතදවොච: “ඉදං භනෙත තච්ඡන්තං තප්පතිරූපං, යං අයෙයා මානුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙති. කිඤ්චෙපි භනෙත අයෙයා අනන්ධො තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සංඛාපයා අප්පසන්නා මනුස්සා”ති. එවමපි බො ආයස්මා උද්ඝ්ථි විසාඛාය මිගාරමාතුයා වුච්චමානො තාදිසි.

2. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා නිකඛමිකා භික්ඛුතං එතමස්සං ආරොවෙසි යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ඨි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං “සච්චං කිර තිං උද්ඨි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි”ති “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තිං මොක්ඝජුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙස්සති, තෙනං මොක්ඝජුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”.

“නහෙව ඛො පන පටිච්ඡන්තං ආසනං හොති නාලංකම්මනියං, අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලොති වාවාති ඔහාසිතුං, යො පන භික්ඛු තථාරූපෙ ආසනෙන මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, තමෙනං සද්දාය්‍යවච්ඡා උපාසිකා දිස්වා දවින්නං ඛම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය්‍ය සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිනතියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො දවින්නං ඛම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරෙ- තඛො සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිනතියෙන වා, යෙන වා සා සද්දාය්‍ය- වච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු කාරෙතඛො, අයමපි ඛම්මො අනියතො”ති.

3. නහෙව ඛො පන පටිච්ඡන්තං ආසනං හොතිති අපට්ඨන්තං හොති, කුඛෙක වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤත වා සාණ්ඨිපාකාරෙන වා රුකෙක වා ථලෙන වා කොත්ථලියා වා යෙන කෙනවි අපට්ඨන්තං හොති.

නාලංකම්මනියනති න සකකා හොති මෙජ්ඣං ධම්මං පටිසෙව්තුං.

අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලොති වාවාති ඔහාසිතුනති සකකා හොති මාතුගාමං දුට්ඨලොති වාවාති ඔහාසිතුං.

යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙථ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙ ආසනෙති එවරූපෙ ආසනෙ

මාතුගාමො නාම: මහුසසිත්ථී, න යකඛි න පෙතී න තිරච්ඡාතගතා.

විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුඛාසිතං දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආජාතිතුං.

සද්ධිනති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු වෙච හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: චක්ඛුස්ස රහො සොතස්ස රහො. චක්ඛුස්ස රහො නාම න සකකා හොති අකං වා නිබණ්ණියමානෙ භමුකං වා උකඛිපියමානෙ සිසං වා උකඛිපියමානෙ පසසිතුං. සොතස්ස රහො නාම න සකකා හොති පකති- කථා සොතුං.

නිසජ්ජං කපපයාති මාභුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා
හොති උපනිපනො වා, භික්ඛු නිසිනො මාභුගාමො උපනිසිනො වා
හොති උපනිපනො වා, උහො වා නිසිනො හොනති උහො වා නිපනො.

සද්දෙය්‍යවච්ඡා නාම: ආගතඵලා අභිසමෙකාවතී විඤ්ඤානසංසතා.

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං
ගතා.

දිස්වාති පසසිත්‍යා.

දව්‍යනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොන වදෙය්‍ය සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිනති-
සෙන වා නිපජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො දව්‍යනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොන
කාරොතබ්බො සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිතතියෙන වා, යෙන වා සා සද්දෙය්‍ය-
වච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු කාරොතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාභුගාමෙන
සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනොති”ති. සො ව තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරොතබ්බො. සා වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාභු-
ගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනොති”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය:
“සච්චාගං නිසිනො නො ව ඛො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජ”නති.
නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ව ඛො නිපනො”ති.
නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ව ඛො සීතො”ති.
න කාරොතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනො මාභුගාමෙන
සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනොති”ති. සො ව තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාගං නිපනො නො ව ඛො කායසංසග්ගං
සමාපජ්ජනති”. නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ව ඛො
නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ව ඛො
සීතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසං මයා සුතං නිසිනාසං මාභුගාමං
දුට්ඨිලාභී වාචාභී ඔභාසනාසං”ති. සො ව තං පටිජානාති, ආපතතියා
කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාගං නිසිනො නො ව ඛො දුට්ඨිලාභී වාචාභී
ඔභාසි”නති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ව ඛො
නිපනො”ති. නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ව ඛො
සීතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යස්ස මයා සුතං නිපන්නස්ස මාතුගාමං දුට්ඨුලාභි වාමාභි ඔහාසනතස්සා”ති. සො ව තං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනෙතො තො ව බො දුට්ඨුලාභි වාමාභි ඔහාසි”නති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙතො අපි ව බො නිසිනෙතො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙතො අපි ව බො සීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසිනෙතො”ති. සො ව තං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනෙතො අපි ව බො නිපනෙතො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො: -පෙ- “නාහං නිසිනෙතො අපි ව බො සීතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිපනෙතො”ති. සො ව තං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙතො අපි ව බො නිසිනෙතො”ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙතො අපි ව බො සීතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

අයමපිති පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

අනියතොති න නියතො සබ්බාදිසෙසො වා පාවිතනියං වා.

4. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතනිං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතනිං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතනිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතනිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපතනිං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතනිං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපතනිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපතනිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

දුතියඅනියතසිකඛාපදං හිමිති.

5. උද්දිට්ඨො බො ආයස්මනෙතො ඥො අනියතා ධම්මො. තත්ථායස්මනෙන සුච්ඡාමි, කම්මිත්ථ පරිසුද්ධා. දුතියමපි සුච්ඡාමි, කම්මිත්ථ පරිසුද්ධා. තතියමපි සුච්ඡාමි, කම්මිත්ථ පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොත්ථායස්මනෙතො තස්මා තුණ්හි, එවමෙන ධාරයාමිති.

තසසුද්දානං

අලංකමමනියඤ්චව තපේව ව නභෙව බො,
අනියතා සුපඤ්ඤතො බුද්ධසෙට්ඨන නාදිතාති.

අනියතකණ්ඩො නිට්ඨිතො

5.

නිසංගතියකණ්ඩා.

ඉමෙ ඛො පනායසමනො නිංස නිසංගතියා පාචිනතියා ධම්මා

උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

චිව්‍රවග්ගො

5. 1. 1.

පඨමකඨ්ථසිකඛාපදං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන චුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකෙ වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූතං තිච්චරං අනුඤ්ඤාතං ගොති. ඡබ්බගතියා භික්ඛු භගවතා තිච්චරං අනුඤ්ඤාතනාති අඤ්ඤාතෙව තිච්චරෙන ගාමං පටිසන්ති, අඤ්ඤාත තිච්චරෙන ආරුමෙ අවඡන්ති, අඤ්ඤාත තිච්චරෙන තහානං ඕතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු* භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ අතිරෙකච්චරං ධාරෙථා?”ති “සච්චං භගවා.” විහරති චුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමෙහ මොඝපුරිසා අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සන්ති. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්ස නිසංගතියං පාචිනතිය”න්ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛූතං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං ගොති.

[මූලපඤ්ඤාතති.]

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකච්චරං උපපන්නං ගොති. ආයස්මා ව ආනන්දෙ තං චිව්‍රං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දුතුකාමො ගොති. ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදගොසි: “භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං ත අතිරෙකච්චරං ධාරෙතබ්බ”න්ති. ඉදංඤ්ච මෙ අතිරෙකච්චරං උපපන්නං, අභඤ්චිමං චිව්‍රං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දුතුකාමො, ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති, කථනානුඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බ”න්ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. “කීච චිරං පනානන්ද සාරිපුත්තො ආගච්ඡස්සන්ති?”ති “තචමං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කන්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙකච්චරං ධාරෙතුං එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

* “ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු අනෙකාපරිසායෙන විහරතිතු” ම.ජ.සං. අතිකං.

“හිට්ඨිතවිවරස්මිං හික්ඛුතා උබ්භතස්මිං කසීනෙ දසාහපරමං අභිඤ්ඤාචරං බාජරතබ්බං තං අභික්ඛාමයතො නිස්සංගියං පාවිනානි”නති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

3. හිට්ඨිතවිවරස්මිනති භික්ඛුතො විවරං කතං වා හොති තට්ඨං වා විතට්ඨං වා දුඛස්මිං වා විවරස්මිං වා උපච්ඡන්තා.

උබ්භතස්මිං කසීනෙති අට්ඨන්තං මානිකාතං අඤ්ඤාතරාය මානිකාය උබ්භතං හොති, සංඛේසන වා අනතරා උබ්භතං හොති.

දසාහපරමනති දසාහපරමතා¹ බාජරතබ්බං

අභිඤ්ඤාචරං නාම: අනට්ඨිතං අවිකප්පිතං.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරාතං අඤ්ඤාතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

තං අභික්ඛාමයතො නිස්සංගියං හොති² එකාදසෙ අරුණ්ණයමනෙ නිස්සංගියං හොති නිස්සංජ්ඣතබ්බං සංඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣතබ්බං: තෙන භික්ඛුතා සංඛං උපසංඛකමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා බුද්ධිතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාචරං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “ඉදං මෙ භනොති විවරං දසාහාතිකකතං නිස්සංගියං. ඉමංසං සංඛස්ස නිස්සංජාමි”ති. නිස්සංජ්ඣත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බං. බ්‍යනොතන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බං. නිස්සංගියං විවරං දුතබ්බං.

“සුණංසු මෙ භනොති සංඛේසං. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො නිස්සංගියං සංඛස්ස නිස්සංගියං. යදි සංඛස්ස පතනකල්ලං, සංඛේසං ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍යා”ති.

4. තෙන භික්ඛුතා සමබ්බලෙ භික්ඛු උපසංඛකමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා බුද්ධිතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාචරං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “ඉදං මෙ භනොති විවරං දසාහාතිකකතං නිස්සංගියං. ඉමංසං ආයසමන්තාතං නිස්සංජාමි”ති. නිස්සංජ්ඣත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බං. බ්‍යනොතන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බං. නිස්සංගියං විවරං දුතබ්බං.

“සුණංසු මෙ ආයසමන්තා. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො නිස්සංගියං. ආයසමන්තාතං නිස්සංගියං. යද්දයසමන්තාතං පතනකල්ලං, ආයසමන්තා ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍යා”නති.

5. තෙන භික්ඛුතා එකං භික්ඛු උපසංඛකමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාචරං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “ඉදං මෙ ආවුසොති විවරං දසාහාතිකකතං නිස්සංගියං. ඉමංසං ආයසමන්තො නිස්සංජාමි”ති. නිස්සංජ්ඣත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බං. තෙන භික්ඛුතා ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බං. නිස්සංගියං විවරං දුතබ්බං: “ඉමං විවරං ආයසමන්තො දමමි”ති.

1. දසාහපරමතාය. සි. ලිඛිත. 2. ‘හොතිති’ ඉදං පදං පොත්ථකෙසු අති. සිකාපදෙ ඉතා නති.

6. දසාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. දසාභාතිකකතො වෙමතිකො, නිසංගතියං පාවිතතියං. දසාභාතිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨිතො අනට්ඨිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිකප්පිතො විකප්පිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිසංජ්ජිතො විසංජ්ජිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨ නට්ඨසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිනට්ඨ විනට්ඨසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අද්දෙඨ ද්දෙඨසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිලුහො විලුහාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. නිසංගතියං චිවරං අනිසංජ්ජා පරිභුඤ්ජති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතිකකතො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤී, අනාපතති.

7. අනාපතති අනොදසාභං අනට්ඨති විකප්පති විසංජ්ජති නසංති විනසංති ඛයගති අවජ්ජිති ගණගතති, විසංසං ගණගතති උමමනාකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු නිසංච්චිවරං න දෙනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ නිසංච්චිවරං න දුතඛං. යො න දදෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛට්ඨං”ති.

පඨමකසිතසිකඛාපදං නිමසිතං

5. 1. 2.

දුතියකසිත සිකඛාපදං*

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනුථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුතං ගන්ථෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතතරෙන ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති. තාති විවරාති විරං නික්ඛිතතාති කණ්ණකිතාති භොන්ති. තාති භික්ඛු ඔතාපෙන්නති. අද්දසා ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ, සෙතාසතවාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ භික්ඛු තාති විවරාති ඔතාපෙනො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිතා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කසසිමාති ආට්ඨසො විවරාති කණ්ණකිතාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතමන්ථං ආරොචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි තාම භික්ඛු භික්ඛුතං ගන්ථෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතතරෙන ජනපදවාරිකං පක්කමස්සන්ති”ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි, “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුතං ගන්ථෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතතරෙන ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා භික්ඛුතං ගන්ථෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතතරෙන ජනපදවාරිකං පක්කමස්සන්ති. තෙන භික්ඛවෙ අපසන්නාතං වා පසාද්‍යං -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

*උද්දසිත සිකඛාපදං, සිවු. උද්දසිත සිකඛාපදං, මජ්ඣ.

“නිට්ඨිතවිවරණම්. භික්ඛුනා උබ්බතස්මි. කඨිනෙ ඵකරනහමිපි
චෙ භික්ඛු නිව්වරෙන විපපවසෙය්, නිසසගභීයං පාවිතනිය”න්ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානතං හොති.

[මූලපඤ්ඤානති.]

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කොසමිතියං ගිලා-
නො හොති. ඤ්ඤානා තස්ස භික්ඛුනො සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: “ආගච්ඡතු
භද්දන්තා මයං උපට්ඨතිස්සාමා”ති. භික්ඛුපි එවමාහංසු. “ගච්ඡාට්ඨසො
ඤ්ඤානා තං උපට්ඨතිස්සන්ති”ති. සො එවමාහ: “භගවතාට්ඨසො සිකඛාපදං
පඤ්ඤානතං න නිව්වරෙන විපපවසිතබ්බ”න්ති. “අභ්ඤ්චමි ගිලානො, න
සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පකකම්භුං, තාහං ගමිස්සාමි”ති. භගවතො
එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

3. අථ බො භගවා එතස්මි. නිදුනෙ එතස්මි. පකරණෙ ධමමිං කථං කථා
භික්ඛු ආමන්තෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො නිව්වරෙන
අවිපපවාසසමුත්තිං දුතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දුතබ්බා: තෙන ගිලානෙන
භික්ඛුනා සබ්බං උපසම්බන්ධා එකංසං උත්තරාසම්භං කරිත්වා බුද්ධිතං
භික්ඛුනං පාදෙ චන්දිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාලිං පගාහෙත්වා එව-
මස්ස වචනීයො: “අහං භන්තෙ ගිලානො න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය
පකකම්භුං, සොහං භන්තෙ සබ්බං නිව්වරෙන අවිපපවාසසමුත්තිං යාමාමි”ති.
දුතියමපි යාවිතබ්බො, තතියමපි යාවිතබ්බො, වෘත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන
සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සබ්බො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු ගිලානො
න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පකකම්භුං, සො සබ්බං නිව්වරෙන අවිපප-
වාසසමුත්තිං යාමති. යදි සබ්බස්ස පනතකල්ලං, සබ්බො ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛු-
නො නිව්වරෙන අවිපපවාසසමුත්තිං දදෙය්: එසා ඤ්ඤාති.

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සබ්බො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු ගිලානො
න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පකකම්භුං, සො සබ්බං නිව්වරෙන අවිපප-
වාසසමුත්තිං යාමති. සබ්බො ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො නිව්වරෙන අවිපපවාස-
සමුත්තිං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො නිව්වරෙන
අවිපපවාසසමුත්තියා දුතං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකම්මති, සො භාසෙය්.

දින්නා සබ්බෙන ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො නිව්වරෙන අවිපපවාසසමුත්ති,
ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්: එ:

“නිට්ඨිතවිවරණම්. භික්ඛුනා උබ්බතස්මි. කඨිනෙ ඵකරනහමිපි
චෙ භික්ඛු නිව්වරෙන විපපවසෙය් අඤ්ඤාතු භික්ඛුසමුත්තියා, නිසසගභීයං
පාවිතනිය”න්ති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

4. නිට්ඨිතවිවරණීන්ති භික්ඛුනො විවරං කතං වා හොති තට්ඨං වා
විතට්ඨං වා දබ්බං වා විවරාසා වා උපච්ඡින්නා.

උබ්බතස්මිං කඨිනෙනි අට්ඨනං මාතිකානං අඤ්ඤාතරුය මාතිකාය උබ්බතං හොති. සබ්බෙන වා අනතර උබ්බතං හොති.

එකරතනමපි චෙ භික්ඛු නිව්වරෙන විප්පවසෙය්‍යාති සබ්බාරියා වා උත්තරසබ්බෙන වා අනතරවාසකෙන වා.

අඤ්ඤාත්‍ර භික්ඛුසමුත්ථියාති ථපෙතා භික්ඛුසමුත්ථිං.

නිස්සග්ගියං හොතිති සහ අරුණ්ණගමනෙන¹ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්ස-
ජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣ-
තබ්බං -පෙ- “ඉදමෙව භනොත විවරං රතතිං විප්පවුත්ථං² අඤ්ඤාත්‍ර භික්ඛු-
සමුත්ථියා නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

5. ගාමො එකුපවාරො නානුපවාරො, නිවෙසනං එකුපවාරං නානු-
පවාරං, උද්දෙසිතො³ එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ, අට්ටො එකුපවාරෙ නානු-
පවාරෙ, මාලො එකුපවාරො නානුපවාරෙ, පාසාදො එකුපවාරෙ නානුප-
වාරෙ, හමමියං එකුපවාරං නානුපවාරං, නාවා එකුපවාරං නානුපවාරං,
සඤ්ඤා එකුපවාරො නානුපවාරෙ, බෙතතං එකුපවාරං නානුපවාරං, ධිඤ්ඤා-
කරණං එකුපවාරං නානුපවාරං, ආරාමො එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ,
විහාරෙ එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ, රාකඛමුලං එකුපවාරං නානුපවාරං,
අජේකාකාසො එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ.

6. ගාමො එකුපවාරො නාම: එකකුලස්ස ගාමො හොති පරිකඛිනොතා
ව, අනොතාගාමෙ විවරං නිකඛිපිතා අනොතාගාමෙ වත්ථබ්බං. අපරිකඛිනොතා
හොති, යස්මිං සරෙ විවරං නිකඛිතතං හොති තස්මිං සරෙ වත්ථබ්බං හත්ථපාසා
වා න විජ්ඣතබ්බං.

7. නානාකුලස්ස ගාමො හොති පරිකඛිනොතා ව, යස්මිං සරෙ විවරං
නිකඛිතතං හොති, තස්මිං සරෙ වත්ථබ්බං සභායෙ වා ආරමුලෙ වා හත්ථපාසා
වා න විජ්ඣතබ්බං. සභායං ගවජනොතන හත්ථපාසෙ විවරං නිකඛිපිතා සභායෙ
වා වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතබ්බං. සභායෙ විවරං
නිකඛිපිතා සභායෙ වා වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතබ්බං.
අපරිකඛිනොතා හොති, යස්මිං සරෙ විවරං නිකඛිතතං හොති, තස්මිං සරෙ
වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතබ්බං.

8. එකකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරිකඛිතතඤ්ච නානාගබ්භා නානා-
ඔවරකා, අනොතානිවෙසනෙ විවරං නිකඛිපිතා අනොතානිවෙසනෙ වත්ථබ්බං.
අපරිකඛිතතං හොති, යස්මිං ගබ්බෙ විවරං නිකඛිතතං හොති, තස්මිං ගබ්බෙ
වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතබ්බං.

9. නානාකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරිකඛිතතඤ්ච නානාගබ්භා
නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්බෙ විවරං නිකඛිතතං හොති, තස්මිං ගබ්බෙ වත්ථබ්බං
ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතබ්බං. අපරිකඛිතතං හොති, යස්මිං
ගබ්බෙ විවරං නිකඛිතතං හොති තස්මිං ගබ්බෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න
විජ්ඣතබ්බං.

1. සහ අරුණ්ණගමනා. ම.ජ.ඥ. 2. රතතිවිප්පවුත්ථං. ම.ජ.සං. සතු 3. උද්දෙසිතො.
ම.ජ.සං.

10. එකකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරික්ඛිතො ව නානාගබ්භා නානාඔවරකා, අනොඤාඋද්දෙසිතෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාඋද්දෙසිතෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිතො හොති, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

11. නානාකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරික්ඛිතො ව නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරික්ඛිතො හොති, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

12. එකකුලස්ස අට්ටො හොති, අනොඤාඅට්ටෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාඅට්ටෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස අට්ටො හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

13. එකකුලස්ස මාලො හොති, අනොඤාමාලෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාමාලෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස මාලො හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

14. එකකුලස්ස පාසාදෙ හොති, අනොඤාපාසාදෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාපාසාදෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස පාසාදෙ හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

15. එකකුලස්ස හමමියං හොති, අනොඤාහමමියෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාහමමියෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස හමමියං හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

16. එකකුලස්ස නාවා හොති අනොඤානාවාය විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤානාවාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස නාවා හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ඔවරකෙ විවරං නික්ඛිතං හොති, තස්මිං ඔවරකෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

17. එකකුලස්ස සඤ්ඤා හොති, සඤ්ඤෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා පුරතො වා පච්ඡතො වා සත්තබ්භන්තරා න විජ්ඣිතබ්බං. පස්සතො අබ්භන්තරං න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස සඤ්ඤා හොති, සඤ්ඤෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

18. එකකුලස්ස බෙත්තං හොති පරික්ඛිතතඤ්ඤා, අනොඤාබෙත්තෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඤාබෙත්තෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස බෙත්තං හොති පරික්ඛිතතඤ්ඤා, අනොඤාබෙත්තෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා ආරමුලෙ වා වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරික්ඛිතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

19. එකකුලස්ස ධස්සෙකරණං හොති පරික්ඛින්නකදො, අනොඛධස්සෙකරණෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඛධස්සෙකරණෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛින්නං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ධස්සෙකරණං හොති පරික්ඛින්නකදො, අනොඛධස්සෙකරණෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරික්ඛින්නං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

20. එකකුලස්ස ආරුමො හොති පරික්ඛින්නො ව, අනොඛාරුමෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඛාරුමෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛින්නො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ආරුමො හොති පරික්ඛින්නො ව, අනොඛාරුමෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරික්ඛින්නො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

21. එකකුලස්ස විහාරෙ හොති පරික්ඛින්නො ව, අනොඛවිහාරෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඛවිහාරෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛින්නො හොති, යසම්මං විහාරෙ විවරං නික්ඛින්නං හොති, තසම්මං විහාරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස විහාරෙ හොති පරික්ඛින්නො ව, යසම්මං විහාරෙ විවරං නික්ඛින්නං හොති, තසම්මං විහාරෙ වත්ථබ්බං ආරම්භලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරික්ඛින්නො හොති, යසම්මං විහාරෙ විවරං නික්ඛින්නං හොති, තසම්මං විහාරෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

22. එකකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති යං මජ්ඣිමානිකෙ කාලෙ සමනතා ඡායා එරති, අනොඛඡායාය විවරං නික්ඛිපිත්වා අනොඛඡායාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

23. අජෙක්ඛාකාසො එකුපවාරො නාම: අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ සමනතා සත්තබ්බන්තරා එකුපවාරො, තතො පරං නානුපවාරො.

24. විපපවුඤ්ඤෙ විපපවුඤ්ඤස්ස අඤ්ඤත්ත භික්ඛුසමමුත්ථියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විපපවුඤ්ඤෙ වෙමතිකො අඤ්ඤත්ත භික්ඛුසමමුත්ථියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විපපවුඤ්ඤෙ අවිපපවුඤ්ඤස්ස අඤ්ඤත්ත භික්ඛුසමමුත්ථියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අපච්චුභ්බටෙ පච්චුභ්බටසඤ්ඤා -පෙ- අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤා -පෙ- අනට්ඨි නට්ඨිසඤ්ඤා -පෙ- අවිනට්ඨි විනට්ඨිසඤ්ඤා -පෙ- අදබ්බෙ දබ්බසඤ්ඤා -පෙ- අවිලුභෙන විලුභනසඤ්ඤා අඤ්ඤත්ත භික්ඛුසමමුත්ථියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. නිස්සග්ගියං විවරං අනිස්සජ්ජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අවිපපවුඤ්ඤෙ විපපවුඤ්ඤස්ස ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අවිපපවුඤ්ඤෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අවිපපවුඤ්ඤෙ අවිපපවුඤ්ඤස්ස, අනාපනති.

25. අනාපනති අනොඛ අරුණෙ පච්චුභ්බරති, විස්සජ්ජති, තස්සති, විතස්සති, ඛයාති, අවජ්ජිත්වා ගණන්තති, විස්සාසං ගණන්තති, භික්ඛුසමමුත්ථියා, උම්මන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියකඨිනසිකඛාපදං නිමිතිං.

5. 1. 3.

තනියකසිනසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවකීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො
අකාලච්චරං උප්පන්නං හොති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නප්පහොති.
අථ බො සො භික්ඛු තං ච්චරං උස්සාපෙඤ්ඤා පුනප්පුනං විමජ්ජති.
අද්දසා බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා තං භික්ඛුං තං ච්චරං
උස්සාපෙඤ්ඤා පුනප්පුනං විමජ්ජන්නං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙත්තපස-
ඛිකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිස්ස ඤං භික්ඛු ඉමං ච්චරං
උස්සාපෙඤ්ඤා පුනප්පුනං විමජ්ජසී”ති? “ඉදමෙව භනොත අකාලච්චරං උප්පන්නං
කසිරමානං නප්පහොති. තෙනාහං ඉමං ච්චරං උස්සාපෙඤ්ඤා පුනප්පුනං විම-
ජ්ජාමි”ති. “අපි පන තෙ භික්ඛු ච්චරපච්චාසා”ති? “අපි භගවා”ති. අථ බො
භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු
ආමනොතසි:- “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා ච්චරපච්චාසා
නිකම්පිතු”න්ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤාතං අකාලච්චරං
පටිග්ගහෙඤ්ඤා ච්චරපච්චාසා නිකම්පිතුන්ති අකාලච්චරාති පටිග්ගහෙඤ්ඤා
අතිරෙකමාසං නිකම්පන්ති තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති
තිට්ඨන්ති. අද්දසා බො ආයස්මා ආනන්දෙ, සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා
තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති තිට්ඨන්තො. දිස්වාන භික්ඛු
ආමනොතසි: “කසම්මාති ආට්ඨසො ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති
තිට්ඨන්ති”ති. අමතාකං ආට්ඨසො අකාලච්චරාති ච්චරපච්චාසා නිකම්පන්තාති”ති.
“කිව චිරං පනාට්ඨසො ඉමාති ච්චරාති. නිකම්පන්තාති”ති. “අතිරෙකමාසං
ආට්ඨසො”ති. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි නාම
භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා අතිරෙකමාසං නිකම්පිස්සන්ති”ති. අථ
බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- “සච්චං කිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා අතිරෙකමාසං නිකම්පන්ති”ති?
“සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධෝ භගවා. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ
මොසපුරිසා අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා අතිරෙකමාසං නිකම්පිස්සන්ති”ති.
තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං
සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිට්ඨිතච්චරස්මිං භික්ඛුනා උබ්බහස්මිං කසිතො භික්ඛුනො
පනොව අකාලච්චරං උප්පජ්ජය්‍ය, ආකඛ්ඛමානොන භික්ඛුනා පටිග්ග-
හෙතඛිං, පටිග්ගහෙඤ්ඤා ඛිප්පමෙව කාරෙතඛිං. නොවස්ස පාටිපුරි,
මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා තං ච්චරං නිකම්පිතඛිං උනාස්ස පාටිපුරියා
සතියා පච්චාසාය, තතො වෙ උනාටිං නිකම්පෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසාය,
නිසසග්ගියං පාවිතතිය”න්ති.

3. නිට්ඨිතච්චරස්මිනති භික්ඛුනො ච්චරං කතං වා හොති නට්ඨං වා
විනට්ඨං වා දඬස්මිං වා ච්චරාසා වා උපච්ඡින්නා.

උබ්භතසමිං කසීනෙනි අට්ඨන්තං මාතිකානං අඤ්ඤාතරුග මාතිකාග උබ්භතං හොති, සබ්බෙත වා අන්තරු උබ්භතං හොති.

අකාලච්චරං නාම: අනන්තෙන කසීනෙ එකාදසමාසෙ උප්පන්නං, අන්තෙන කසීනෙ සත්තමාසෙ උප්පන්නං, කාලෙපි ආදිසං දින්නං, එතං අකාලච්චරං නාම.

උප්පජ්ජයාති උප්පජ්ජයා සංඝතො වා ගණතො වා ඤ්ඤාතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

ආකඛ්ඛමානොනාති ඉච්ඡමානෙන පටිග්ගහෙතඛ්ඛං.

පටිග්ගහෙත්වා බිප්පමෙව කාරෙතඛ්ඛනති දසාහා කාරෙතඛ්ඛං.

නො චස්ස පාරිජුරීති කසිරමානං තප්පහොති.

මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා තං ච්චරං නික්ඛිපිතඛ්ඛනති මාසපරමතා නික්ඛිපිතඛ්ඛං.

උත්තස්ස පාරිජුරියාති උත්තස්ස පාරිජුරත්ථාය.

සතියා පච්චාසායාති පච්චාසා හොති සංඝතො වා ගණතො වා ඤ්ඤාතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

තතො වෙ උත්තරිං නික්ඛිපෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසායාති තදුත්තප්ප-
නො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතඛ්ඛං. දභිත්තප්පනො
මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතඛ්ඛං. තීත්තප්පනො -පෙ-
චතුත්තප්පනො, -පෙ- පඤ්චාත්තප්පනො -පෙ- ඡාත්තප්පනො, -පෙ-
සත්තාත්තප්පනො, -පෙ- අට්ඨාත්තප්පනො, -පෙ- තවාත්තප්පනො, -පෙ-
දසාත්තප්පනො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතඛ්ඛං.
එකාදසෙ උප්පනො -පෙ- ආදසෙ උප්පනො -පෙ- තෙරසෙ උප්පනො
-පෙ- චුද්දසෙ උප්පනො -පෙ- පණණ්ණරසෙ උප්පනො -පෙ- සොලසෙ
උප්පනො -පෙ- සත්තරසෙ උප්පනො -පෙ- අට්ඨාරසෙ උප්පනො
-පෙ- එකුතච්චසෙ උප්පනො -පෙ- විසෙ උප්පනො මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතඛ්ඛං. එකච්චසෙ උප්පනො මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, තවාහා කාරෙතඛ්ඛං. ආච්චසෙ උප්පනො -පෙ-
තෙච්චසෙ උප්පනො -පෙ- චතුච්චසෙ උප්පනො -පෙ- පඤ්චච්චසෙ උප්පනො
-පෙ- ඡබ්බිච්චසෙ උප්පනො -පෙ- සත්තච්චසෙ උප්පනො -පෙ- අට්ඨච්චසෙ
උප්පනො -පෙ- එකුතච්චසෙ උප්පනො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
එකාහා කාරෙතඛ්ඛං. තිංසෙ උප්පනො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
තදුගෙව අභිට්ඨාතඛ්ඛං. විකපෙපතඛ්ඛං. විස්සජ්ජතඛ්ඛං. නො වෙ
අභිට්ඨයා වා විකපෙපයා වා විස්සජ්ජයා වා-

එකතියෙ අරුණුගමනෙ නිසංගතියං හොති, නිසංජනබ්බං සංඛසංස වා ගණසංස වා පුගගලසංස වා එවකුච පන භික්ඛවෙ නිසංජනබ්බං -පෙ- “ඉදමෙව භනෙන අකාලවිවරං මාසාතිකකතතං නිසංගතියං, ඉමංගං සංඛසංස නිසංජා- මි”ති -පෙ- දදෙය්‍යා”ති -පෙ- දදෙය්‍ය”නති -පෙ- ආයසමනො දමමි”ති.

4. විසභාගෙ උපපනෙන මූලවිවරෙ පච්චාසාවිවරං උපපජ්ජති රතතියො ච සෙසා හොනති, න අකාමා කාරෙතබ්බං.

5. මාසාතිකකතෙන අතිකකතතසංඝද්දී, නිසංගතියං පාවිතතියං, මාසා- තිකකතෙන වෙමතිකො -පෙ- මාසාතිකකතෙන අනතිකකතතසංඝද්දී -පෙ- අනට්ඨිතෙන අනට්ඨිතසංඝද්දී -පෙ- අවිකප්පිතෙන විකප්පිතසංඝද්දී -පෙ- අවිසංජ්ජිතෙන විසංජ්ජිතසංඝද්දී -පෙ- අනට්ඨ නට්ඨසංඝද්දී -පෙ- අවිතට්ඨ විතට්ඨසංඝද්දී -පෙ- අද්ධෙස්ස ද්ධස්සද්දී -පෙ- අවිජුතෙන විජුතතසංඝද්දී නිසංගතියං පාවිතතියං.

6. නිසංගතියං විවරං අනිසංජ්ජා පරිභුඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨං. මාසාතිකකතෙන අතිකකතතසංඝද්දී, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. මාසාතිකකතෙන වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. මාසාතිකකතෙන අනතිකකතතසංඝද්දී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනෙතාමාසං අනිට්ඨති, විකපෙපති, විසංජේජති, තසංති, විතසංති, ඛයංති, අවජ්ඣාතා ගණනනති, විසංසං ගණනනති, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

තතියකතිනසිකධාපදං නිමිතිං.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභ්වියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ- පිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමනො උද්ධස්ස පුරුණ- දුතිසිකා භික්ඛුනීපු පබ්බජ්ජා හොති, සා ආයසමනො උද්ධස්ස සන්තිකෙ අභිකබ්භං ආගච්ඡති, ආයසමාපි උද්ධි තස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ අභිකබ්භං ගච්ඡති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි තස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ භතතවිස්සග්ගං කරුති. අථ ඛො ආයසමා උද්ධි පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පතනවිවරමාදය යෙන සා භික්ඛුනී තෙනුපසංකමි, උපසංකමිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා පුරතො අභගජාතං විවරිත්වා ආසනෙ නිසීදි, සාපි ඛො භික්ඛුනී ආයසමනො උද්ධස්ස පුරතො අභගජාතං විවරිත්වා නිසීදි. අථ ඛො ආයසමා උද්ධි සාරතො තස්සා භික්ඛුනියා අභගජාතං උපනිජ්ඣාසි, තස්ස අසුචි මුච්චි.

2. අථ ඛො ආයස්මා උද්භි නං භික්ඛුනිං එතද්වොච: “ගච්ඡ භගිනි උද්ඝං ආහර, අනාසරවාසකං ධොවිස්සාමි”ති. “ආහරස්ස, අභමෙව ධොවිස්සාමි”ති නං අසුචිං එකදෙසං මුඛෙන අග්ගහෙසි, එකදෙසං අභගජානෙ පකඛිපි. සා තෙන ගබ්භං ගණ්ඨි. භික්ඛුනියො එවමාහංසු: “අබ්භමවාටීනී අයං භික්ඛුනී ගබ්භිනී”ති. “නාහං අය්සා අබ්භමවාටීනී”ති භික්ඛුනීනං එතමස්මං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනානි ඛියනානි විපාචෙනානි: “කථං හි නාම අය්සා උද්භි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සති”ති. අථ ඛො නා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්මං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උජ්ඣායනානි ඛියනානි විපාචෙනානි: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්භි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර ත්ථං උද්භි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤානිකා තෙ උද්භි අඤ්ඤානිකා”ති. “අඤ්ඤානිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය න ජාතාති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ නාම ත්ථං මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සති. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාද්දය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්සාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවා-පෙය්ස වා රජාපෙය්ස වා ආකොටාපෙය්ස වා නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”නානි:

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤානිකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිනාමහසුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

පුරුණවිවරං නාම: සකිං නිවත්ථපි සකිං පාරුතමපි.

ධොවානි ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ධොතං නිස්සග්ගියං ගොති. රජානි ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, රතනං නිස්සග්ගියං ගොති. ආකොටෙහිති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, සකිං පාණිප්පහාරං වා මුග්ගරප්පහාරං වා දිනො නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛ්ඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.

4. එවං ව පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනො පුරුණවිවරං අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඛ්ඤ්ඤා නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්සාති -පෙ- දදෙය්සුනාති -පෙ- ආයස්මිතො දමමි”ති. -පෙ-

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං බොවාපෙති, නිසංගතියං පාචිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං බොවාපෙති රජාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං බොවාපෙති ආකොටාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං බොවාපෙති රජාපෙති ආකොටාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං රජාපෙති, නිසංගතියං පාචිතතියං -පෙ- රජාපෙති ආකොටාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස. රජාපෙති බොවාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස. රජාපෙති ආකොටාපෙති බොවාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙති, නිසංගතියං පාචිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙති බොවාපෙති -පෙ- ආකොටාපෙති රජාපෙති -පෙ- ආකොටාපෙති බොවාපෙති රජාපෙති, නිසංගතියෙන ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අඤ්ඤාසු පුරාණවිවරං බොවාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. නිසීදනපච්චන්දරණං බොවාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එකතො උපසම්පන්නාය බොවාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපතති.

9. අනාපතති ඤ්ඤාතිකාය බොවන්තියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා ගොති, අවුත්තා බොවති, අපරිභුතතං බොවාපෙති, විවරං සපෙක්ඛා අඤ්ඤා පරිකාරං බොවාපෙති, සිකම්මානාය, සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදි-කම්මකස්සාති.

පුරාණවිවරසිකධාපදං නිවර්තං.

විවර්තවිගහගණකිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලාඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන උපපලවණණං භික්ඛුනී සාවඤ්ඤං විහරති. අථ බො උපපලවණණං භික්ඛුනී පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනතවිවරමාදය සාවඤ්ඤං¹ පිණ්ඩාය පාවිසී. සාවඤ්ඤං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපානපටික්ඛනතා යෙන අකිංචනං තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා දිවා-විහාරය අකිංචනං අජේඛාගහෙත්වා අඤ්ඤානරසම් රුක්ඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීදි. තෙන බො පන සමයෙන වොරු කතකමමා ගාමිං වධිත්වා මංසං ගහෙත්වා අකිංචනං පවිසිංසු. අද්දසා බො වොරගාමණීකො උපපලවණණං භික්ඛුනී අඤ්ඤානරසම් රුක්ඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීන්තං, දිස්වා සවෙ මෙ පුත්තභාතුකා පසස්සන්තති විහෙඨස්සන්තති ඉමං භික්ඛුනීන්තති අඤ්ඤාන මයෙන අගමාසී. අථ බො සො වොරගාමණීකො මංසෙ පකෙක වරමංසාති ගහෙත්වා පණණපුටං² බන්ධිත්වා උපපලවණණං භික්ඛුනී අවිදුරෙ රුක්ඛෙ ආලග්ගෙත්වා “යො පසස්ස සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දින්නං යෙව හරතුති” වත්වා පක්ඛාමි. අසෙසාසී බො උපපලවණණං භික්ඛුනී සමාධිමතා වුට්ඨිත්වා තස්ස වොරගාමණීකස්ස ඉමං වාචං භාසමානස්ස. අථ බො උපපලවණණං භික්ඛුනී තං මංසං ගහෙත්වා උපසස්සං අගමාසී. අථ බො උපපලවණණං භික්ඛුනී තස්සා රතතියා අවචයෙන තං මංසං සමපාදෙත්වා උත්තරුසංඝෙහ භණ්ඩිකං බන්ධිත්වා වෙහාසං අබ්භුගගන්ත්වා වෙළවතෙ පච්චුට්ඨාසී.

2. තෙන බො පන සමයෙන භගවා ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨො හොති. ආයසමා උද්ඝ්ථි ඔභියසකො හොති විහාරපාලො. අථ බො උපපලවණණං භික්ඛුනී යෙනායසමා උද්ඝ්ථි තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා ආයසමන්තං උද්ඝ්ථිං එතදවොච:- “කහං භනෙන භගවා”ති. “පටිට්ඨො භගිති භගවා ගාමං පිණ්ඩාය”ති. “ඉමං භනෙන මංසං භග්වතො දෙහි”ති. “සන්තප්පිතො තයා භගිති භගවා මංසෙත. සවෙ මෙ ත්වං අනතරවාසකං දදෙය්‍යාසී, එවං අහමපි සන්තප්පිතො භවෙය්‍යං අනතරවාසකෙත්වා”ති. “මයං බො භනෙන මාතුගාමා තාම කිච්ඡලාහා, ඉද්දඤ්ච මෙ අනතීමං පඤ්චමං විවරං, තාහං දස්සාමි”ති. “සෙය්‍යථාපි භගිති පුරිසො හත්ථිං දත්වා කචෙඡ් සජ්ජෙය්‍ය, ඵලමෙව බො ත්වං භගිති භග්වතො මංසං දත්වා මගි අනතරවාසකෙ⁴ සජ්ජසී”ති. අථ බො උපපලවණණං භික්ඛුනී ආයසමතා උද්ඝ්ථිනා නිපජි-ලියමානා අනතරවාසකං දත්වා උපසස්සං අගමාසී. භික්ඛුනීයො උපපල-වණණං භික්ඛුනීයා පනතවිවරං පටිග්ගණන්තතීයො උපපලවණණං භික්ඛුනී එතදවොචු: “කහං තෙ අයෙස අනතරවාසකො”ති. උපපල-වණණං භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමත්ථං ආරොවෙසී. භික්ඛුනීයො උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම අයෙසා උද්ඝ්ථි භික්ඛුනීයා විවරං පටිග්ගහෙස්සති, කිච්ඡලාහො මාතුගාමො”ති. අථ බො තා භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

1. සාවඤ්ඤං, කථවි 2. පණණපුටං. ස්‍යා. 3. විසසජ්ජෙය්‍ය ස්‍යා. 4. අනතරවාසකං ත සජ්ජසීති. සී. මු. මය්‍යං අනතරවාසකං විසසජ්ජෙය්‍යති. ස්‍යා.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තං තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම අයස්මා උද්ග්ගි භික්ඛුනියා විවරං පටිග්ගහෙස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර ත්වං උද්ග්ගි භික්ඛුනියා විවරං පටිග්ගහෙසීති? “සච්චං භගවා.” “ඤ්ඤානිකා තෙ උද්ග්ගි අඤ්ඤානිකා”ති. “අඤ්ඤානිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය ත ජානාති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා සන්තං වා. අසන්තං වා තත්ථ තාම ත්වං මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිග්ගහෙස්සසී. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිග්ගහෙස්සන්තො, නිග්ගහෙය්‍යං පාවිහනියන්ති.”

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකිකාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතති.]

4. තෙන බො පත සමයෙන භික්ඛු කුක්කුච්චායන්තා භික්ඛුනීතං පාරිවට්ඨකවිවරං ත පටිග්ගහන්තාති. භික්ඛුනියො උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම අය්‍යා අමහාසං පාරිවට්ඨකවිවරං තප්පටිග්ගහෙස්සන්ති”ති. අස්සෙසුං බො භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීතං උජ්ඣායන්තිතං ඛියන්තිතං විපාවෙනතිතං. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කවා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චානං පාරිවට්ඨකං පටිග්ගහෙතුං, භික්ඛුස්ස භික්ඛුනියා සිකිකායාය සාමණේරස්ස සාමණේරියා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්චානං පාරිවට්ඨකං පටිග්ගහෙතුං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිග්ගහෙස්සන්තො අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, නිග්ගහෙය්‍යං පාවිහනියන්ති.”

[දුතියපඤ්ඤාතති.]

5. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්තෙ අබ්පපතො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤානිකා තාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසමබ්භා

භික්ඛුනි තාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

විවරං තාම: ඡන්තං විවරුතං අඤ්ඤාතරං විවරං විකප්පනුපගපව්ඡමං.

අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකාති ථපෙතො පාරිවට්ඨකං පටිග්ගහන්තාති.

6. පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිසංගතියං ගොති නිසංජ්ඣතං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජ්ඣතං: “ඉදමෙම භනෙන විවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ගත්තො පටිගග්ගිතං අඤ්ඤාත්‍ර පාරිවට්ඨකා නිසංගතියං, ඉමාගං සංඝස්ස නිසංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයසමධො දමමි”ති.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා විවරං පටිගග්ගිතාති අඤ්ඤාත්‍ර පාරිවට්ඨකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො විවරං පටිගග්ගිතාති අඤ්ඤාත්‍ර පාරිවට්ඨකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා විවරං පටිගග්ගිතාති අඤ්ඤාත්‍ර පාරිවට්ඨකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. එකතො උපසම්පන්නාය ගත්තො විවරං පටිගග්ගිතාති අඤ්ඤාත්‍ර පාරිවට්ඨකා, ආපනති දුක්ඛං සංඝස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛං සංඝස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපනති දුක්ඛං සංඝස්ස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපනති.

8. අනාපනති ඤාතිකාය, පාරිවට්ඨකං, පරිතෙතන වා විජුලං, විජුලෙන වා පරිතතං, භික්ඛුච්ඡායාසං ගණනාති, තාවකාලිකං ගණනාති, විවරං ඔපෙක්ඛා අඤ්ඤං පරිකාරං ගණනාති, සිකඛමාතාය, සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරපටිගග්ගිතනිසිකඛාපදං නිවර්තනං.

5. 1. 6.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාතනිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උපනන්දො සක්ඛපුත්තො පට්ටො ගොති ධම්මකථං කාතුං. අථ ඛො අඤ්ඤාතරු සෙට්ඨිපුත්තො යෙනායසමා උපනන්දො සක්ඛපුත්තො තෙත්ථපසංකම්, උපසංකම්චා ආයසමනං උපනන්දං සක්ඛපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීත්තං ඛො තං සෙට්ඨිපුත්තං ආයසමා උපනන්දො සක්ඛපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දස්සසි සමාදපෙසි සමුත්තෙතජෙසි සම්පතංසෙසි. අථ ඛො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයසමනා උපනන්දෙන සක්ඛපුත්තෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙතජ්ඣො සම්පතංසිතො ආයසමනං උපනන්දං සක්ඛපුත්තං එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙන යෙන අනෙථා, පටිබලා මයං අයස්ස දුතුං යදිදං විවරපිණිපාත-සෙතාසනගිලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකාර”නති. “සචෙ මෙ තුං ආවුසො දුතුකාමො”සි ඉතො එකං සාධකං දෙති”ති.

2. “අමොකං බො භනෙත කුලපුත්තානං නිසමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙත යාව සරං ගව්ඡාමි, සරං ගතො ඉතො වා එකං පභිණ්ණාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර”නති. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාසපුත්තො නං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොච:- “සචෙ මෙ තං ආට්ඨසො දාතුකාමො”යි, ඉතො එකං සාටකං දෙහි”ති. “අමොකං බො භනෙත කුලපුත්තානං නිසමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙත යාව සරං ගව්ඡාමි, සරං ගතො ඉතො වා එකං පභිණ්ණාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර”නති. “කිම්පන තයා ආට්ඨසො අදාතුකාමෙන පචාරිතෙන, යං තං පචාරෙතො න දෙසි”ති. අථ බො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයස්මතා උපනඤ්ඤ සකාසපුත්තෙන නිපට්ඨිත්වොතො එකං සාටකං දන්වා අගමාසි. මනුස්සා නං සෙට්ඨිපුත්තං පසසිත්වා¹ එතදවොචුං: “කිස්ස තං අයොසා එකසාටකො ආගව්ඡසි”ති.

3. අථ බො සො සෙට්ඨිපුත්තො තෙසං මනුස්සානං එතමන්ථං ආරොවෙසි. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “මහිච්ඡ, ඉමෙ සමණ, සකාසපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙසං සුකරු ධම්මනිමනනායපි කාතුං.² “කථං හි තාම සෙට්ඨිපුත්තෙන ධම්මනිමනනාය කසිරමානාය සාටකං ගහෙස්සනති”ති. අයොසාසු බො භික්ඛු තෙතං මනුස්සානං උජ්ඣායනනානං ඛියනනානං විපාවෙනනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාසපුත්තො සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “සචං කිර තං උපනඤ්ඤ සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙසි?”ති “සචං. භගවා” “ඤ්ඤාතකො තෙ උපනඤ්ඤ අඤ්ඤාතකො?”ති “අඤ්ඤාතකො භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤාතකස්ස න ජාතාති පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සනතං වා අසනතං වා. තන්ථ තාම තං මොඝපුරිස අඤ්ඤාතකං සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙස්සසි. තෙනං මොඝ-පුරිස අපපසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතාතිං වා විවරං විඤ්ඤපෙස්ස, නිස්සග්ගියං පාවිහනියනති”.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතකං ගොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි]

4. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සාකෙතා සාවන්ති. අද්ධාතමග්ගපට්ටනනා ගොනති. අනාතරුමග්ගෙ වොරු නිකම්භිතො තෙ භික්ඛු අවච්ඡද්දංසු. අථ බො තෙ භික්ඛු “භගවතා පටිකම්භතං අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතාතිං වා විවරං විඤ්ඤපෙතුනති” කුක්කුල්වායනනා න විඤ්ඤපෙසුං. යථා තග්ගා’ව සාවන්ති ගනත්වා භික්ඛු අභිවාදෙනති. භික්ඛු එවමාගංසු: “සුඤ්ජරු බො ඉමෙ ආට්ඨසො ආජීවකා, යෙ ඉමෙ භික්ඛු³ අභිවාදෙනති”ති. තෙ එවමාගංසු: “න මයං ආට්ඨසො ආජීවකා, භික්ඛු මය”නති. භික්ඛු ආයස්මතො උපාලිං එතදවොචුං: “ඉඛ්ඤාට්ඨසො උපාලි ඉමෙ අනුසුඤ්ඤාති”ති. තෙ අනුසුඤ්ඤායමානා එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

1. නනි. මජ්.සං. 2. න ඉමෙ සුකරු ධම්මනිමනනායපි කාතුං. සස. 3. භික්ඛුසු. මජ්.සං.

5. අථ ඛො ආයසවා උපාලි තෙ භික්ඛු අනුයුඤ්ඤා භික්ඛු එතදවොච: “භික්ඛු ඉමෙ ආවුසො, දෙථ තෙසං විවරුනී”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උප්ඛායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු තඤ්ඤා ආගච්ඡස්සනාති, තනු නාම තිණෙන වා පණෙණෙන වා පට්ච්ඡාදෙඤ්ඤා ආගනාතබ්බ”නති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුචෙසුං.

6. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ අච්ඡන්තවිවරස්ස වා නට්ඨවිවරස්ස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතානීං වා විවරං විඤ්ඤාපෙත්තුං. යං ආවාසං පඨමං උපගච්ඡති, සවෙ තත්ථ හොති සඛස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරත්ථරණං වා භූමමත්ථරණං වා භිසිච්ඡවි වා නං ගහෙඤ්ඤා පාරාජිකුං, ලභිඤ්ඤා ඔද්භිස්සාමි”ති. තො වෙ හොති සඛස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරත්ථරණං වා භූමමත්ථරණං වා භිසිච්ඡවි වා, තිණෙන වා පණෙණෙන වා පට්ච්ඡාදෙඤ්ඤා ආගනාතබ්බං. තතෙව තගගන ආගනාතබ්බං. යො ආගච්ඡෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතානීං වා විවරං විඤ්ඤාපෙය්‍ය අඤ්ඤාත සමයා, නිස්සංගිකං පාවිතනීයං. තත්ථායං සමයො අච්ඡන්තවිවරෙ වා හොති භික්ඛු නට්ඨවිවරෙ වා. අයං තත්ථ සමයො”ති.

[දුතියපඤ්ඤාතනී]

7. යො පතාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අභිපෙසතො භික්ඛු’ති.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තාමා පිතාමහසුගා අසමබ්භෙය්‍යා.

ගහපතී නාම: යො කොචි අගාරං අප්ඛාචසති.

ගහපතානී නාම: යා කාචි අගාරං අප්ඛාචසති.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරුතං අඤ්ඤාතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

අඤ්ඤාත සමයාති යපෙඤ්ඤා සමයං.

අච්ඡන්තවිවරෙ නාම: භික්ඛස්ස විවරං අච්ඡන්තං හොති, රුජ්ඣි වා වොරෙති වා බුත්තෙති වා යෙති කෙතිවි වා අච්ඡන්තං හොති.

නට්ඨවිවරෙ නාම: භික්ඛස්ස විවරං අගතිතා වා දඬුං හොති, උදකෙන වා මුලුහං හොති, උත්තරෙති වා උපවිකාති වා බාසිතං හොති, පරිභොගඡ්ඡණ්ණං වා හොති. අඤ්ඤාත සමයා විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගිකං හොති. නිස්සංගිකං සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සංගිකබ්බං: “ඉදමෙම භනෙත විවරං අඤ්ඤාතකං ගහපතීකං අඤ්ඤාත සමයා විඤ්ඤාපිතා නිස්සංගිකං. ඉමාහං සඛස්ස නිස්සංගිකමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනාති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති -පෙ-

8. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී අඤ්ඤාත්‍ර සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සංගිං පාවිතරිං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො අඤ්ඤාත්‍ර සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සංගිං පාවිතරිං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී අඤ්ඤාත්‍ර සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සංගිං පාවිතරිං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපතති.

9. අනාපතති සමයෙ, ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අත්තතො ධනෙන, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාතරිසිකඛාපදං නිමිඨං.

5. 1. 7.

තතුනාරිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡිං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අවජ්ඣනචිවරකෙ භික්ඛු උපසංඝමිත්වා එවං වදෙනති: “භගවතා ආට්ටසො අනුඤ්ඤාතං අවජ්ඣනචිවරස්ස වා නට්ඨචිවරස්ස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතාතිං වා චිවරං විඤ්ඤාපෙතුං. විඤ්ඤාපෙථ ආට්ටසො චිවරන්ති.” “අලං ආට්ටසො ලභං අමොගි චිවරන්ති.” “මයං ආයස්මන්තානං අත්ථාය¹ විඤ්ඤාපෙමා”ති. “විඤ්ඤාපෙථ ආට්ටසො”ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤාතකෙ² ගහපතිකෙ උපසංඝමිත්වා එතදවොචු: “අවජ්ඣනචිවරකා ආට්ටසො භික්ඛු ආගතා, දෙථ තෙසං චිවරානි”ති බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙසුං.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පුරිසො සභායං නිසින්නො අඤ්ඤාතරං පුරිසං එතදවොච: “අවජ්ඣනචිවරකා අයොසා භික්ඛු ආගතා, තෙසං මයා චිවරං දින්න”න්ති. සොපි එවමාහ “මයාපි දින්නන්ති”. අපරොපි එවමාහ මයාපි දින්නන්ති.” තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා න මත්තං ජාතිත්වා බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති. දුස්සවාණීජ්ජං වා සමණා සකාපුත්තියා කරිස්සන්ති, පග්ගාහි-කසාලං³ වා පසාරෙස්සන්ති”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ත මත්තං ජාතිත්වා බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

1. ‘අත්ථාය’ මජ්ඣ. නික. 2. ‘අඤ්ඤාතකෙ’ මජ්ඣ. නික. 3. ආවිශ්වාසිකසාලං, ඉතිථි.

3. “සච්චං නිර තුලො භික්ඛවෙ ත මත්තං ජාතිත්වා ඛන්තං චිවරං විඤ්ඤපෙථා”ති. “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුලො මොඝපුරිසා න මත්තං ජාතිත්වා ඛන්තං චිවරං විඤ්ඤපෙස්සථ, තෙන මොඝපුරිසා අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“තඤ්ඤෙ අඤ්ඤාගතො ගහපති වා ගහපතාහි වා ඛන්තං චිවරෙති අභිභවස්සං පවාතෙය්‍ය, සහනරුත්තරපරමං තෙන හික්ඛුනා තතො චිවරං සාදිතබ්බං. තතො වෙ උත්තරිං¹ සාදිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතරියනති.”

4. තඤ්ඤෙ ති අවජින්නාචිවරකං හික්ඛුං.

අඤ්ඤාගතො නාම: මානිකො වා පිනිකො වා යාව සත්තමා පිතාමහ-
සුතා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම: යො කොපි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතාහි නාම: යා කාපි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ඛන්තං චිවරෙතිති ඛන්තෙති චිවරෙති.

අභිභවස්සං පවාතෙය්‍යාති යාවතකං ඉච්ඡති තාවතකං ගණනාහිති.

සහනරුත්තරපරමං තෙන හික්ඛුනා තතො චිවරං සාදිතබ්බතරි සවෙ නිණි තට්ඨාති හොනති ඥො සාදිතබ්බාති, ඥො තට්ඨාති එකං සාදිතබ්බං, එකං තට්ඨං න නිඤ්ඤි සාදිතබ්බං.

තතො වෙ උත්තරිං සාදිසෙය්‍යාති තතුතනරිං විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්තබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්තබ්බං.

“ඉදමෙම භනෙන චිවරං අඤ්ඤතකං ගහපතිකං² තතුතනරිං විඤ්ඤපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමං සම්ඝස්ස නිස්සජාමි”ති. දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- අයසමකො දමමි”ති.

5. අඤ්ඤාගතො අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා තතුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අඤ්ඤාගතො වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාගතො ඤ්ඤතකසඤ්ඤා තතුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. ඤ්ඤතකො අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, අපතති දුක්ඛවස්ස. ඤ්ඤතකො වෙමතිකො, අපතති දුක්ඛවස්ස. ඤ්ඤතකො ඤ්ඤතකසඤ්ඤා, අපතති.

6. අනාපතති සෙසකං ආහරිස්සාමිති හරතො ගච්ඡති, සෙසකං තුලොව හොනති දෙනති, ත අවජින්නාකාරණා දෙනති, ත තට්ඨා-
කාරණා දෙනති, ඤ්ඤතකානං, පවාරිතානං, අත්තතො ධතෙන, උම්මතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

තතුතනරිසිකබාපදං නිවර්තං.

1 උත්තරි, මජ්ඣං. 2. ගහපතිකං උපසංකම්මො. මජ්ඣං.

2. අළු බෝ සො පුරිසො උප්කියති බියති විපාවෙනි: “මහිව්ඡා ඉමෙ සමණා සකාසපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකරු විවරෙන අව්ඡාදෙනුං. කථං හි නාම අයොසා උපනඤ්ඤ මයා පුබ්බෙ අප්පචාරිනො මං උපසංඝකම්භා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිසාති”ති. අසොසාසුං බෝ භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උප්කියා-යනාස්ස බියනාස්ස විපාවෙනාස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උප්කියා-යනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාසපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිනො ගහපතිකං උපසංඝකම්භා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිසා-ති”ති. අළු බෝ තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කිරි-තං උපනඤ්ඤ පුබ්බෙ අප්පචාරිනො ගහපතිකං උපසංඝකම්භා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිති?” “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතකො තෙ උපනඤ්ඤ අඤ්ඤතකොති”? “අඤ්ඤතකො භගවා”ති. ‘අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතකස්ස න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තන්ථ නාම තං මොඝ-පුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිනො අඤ්ඤතකං ගහපතිං’ උපසංඝකම්භා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිසාසි. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාද්දය -පෙ-ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“හිතවුං පණුව උද්දිසස අසුසුතිකසස ගහපනිසස වා ගහපතානිසා
වා විවරචෙතාපහනං⁴ උපකඛටං හොති, ඉමිනා විවරචෙතාපහෙනන
විවරං චෙතාපෙඤා ඉඤ්ඤාමං හිතවුං විවරෙන අවජාදෙසාමිති,
තත්ථ චෙතසා හිතවු පුඤ්ඤා අපපවාටිතො උපසංකම්ඤ්වා විවරෙ විකප්පං
ආපඤ්ජයා: සාමු වතමං ආයසමා ඉමිනා විවරචෙතාපහෙනන ඵවරුපං
වා ඵවරුපං වා විවරං චෙතාපෙඤා අවජාදෙතිති කල්යාණකම්මතං
උපාදය, නිසසගතිසං පාවිතනිස”න්ති.

1. අපි මෙය ඵලං භුංගි. මජ්ඣං. 2. ආපජ්ඣ, මජ්ඣං. 3. ගහවනිකං, මජ්ඣං.
4. චිට්‍රමෙතාපනං සුඤ්ඤං.

3. භික්ඛුං පනොව උද්දෙසාති භික්ඛුස්සන්ධාය, භික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා, භික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිකො වා පිනිකො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

විවරවේනාපනනං නාම: ගිරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වා මණි වා පවාලො වා එළිකො වා පටිකො වා සුත්තං වා කපපාසො වා.

ඉමිනා විවරවේනාපනෙනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

වේනාපෙක්ඛාති පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙසාමිති දසසාමි.

තත්ථ වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛුං උද්දෙසා විවරවේනාපනනං උපකඨට්ඨං හොති, සො භික්ඛු.

පුඤ්ඤ අප්පවාටිකොති පුඤ්ඤ අවුත්තො හොති, කිදිසෙන තෙ භනොති විවරෙන අත්ථො, කිදිසං තෙ විවරං වේනාපෙමිති.

උපසංඝමිත්වාති සරං ගන්ත්වා, යත් කත්ථි උපසංඝමිත්වා.

විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජයාති ආයතං වා හොතු විත්තං වා අපට්ඨනං වා සණ්ඨං වා.

ඉමිනා විවරවේනාපනෙනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විත්තං වා අපට්ඨනං වා සණ්ඨං වා.

වේනාපෙක්ඛාති පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙමිති දජෙජිති.

කල්යාණකම්පනං උපාදයාති සාධනපිකො¹ මහග්ගපිකො.

4. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්තං වා අපට්ඨනං වා සණ්ඨං වා වේනාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. පටිලාභෙන නිස්සංගිකං හොති, නිස්සංගිකං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පත භික්ඛුවෙ නිස්සංගිකං: “ඉදං මෙ භනොති විවරං පුඤ්ඤ අප්පවාටිකො අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසංඝමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපනනං නිස්සංගිකං, ඉමාං සංඝස්ස නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මකො දමමි”ති.

1. සාමුත්ථිකො. සඤා.

5. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා, අනාපතති.

6. අනාපතති ඤාතකාතං, පචාරිතාතං, අඤ්ඤාසුඛාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ගං වේතාපෙත්තුකාමස්ස අප්පග්ගං වේතාපෙති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඤ්චමඋපකඛටසිකඛාපදං හිට්ඨිතං.

5. 1. 9.

දුතියඋපකඛටසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවතෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො අඤ්ඤාතරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අය්‍යං උපනන්දං¹ විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: “අහමපි අය්‍යං උපනන්දං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤාතරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තෙසං පුරිසාතං ඉමං කථාසලලාපං. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායසමා උපනන්දෙ සක්‍යපුත්තො තෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයසමත්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤා‘සි ත්වං ආවුසො උපනන්ද අමුක්ඛමිං මහාසෙ අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො අඤ්ඤාතරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අය්‍යං උපනන්දං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: අහමපි අය්‍යං උපනන්දං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අත්ථාවුසො මං තෙ උපට්ඨාකාති

2. අථ ඛො ආයසමා උපනන්දෙ සක්‍යපුත්තො යෙන තෙ පුරිසො භෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “සච්චං කිර මං තුලෙහ ආවුසො විවරෙහි අච්ඡාදෙතුකාමත්ථා”ති. “අපි තය්‍ය එචං භොති, අය්‍යං උපනන්දං විවරෙහි අච්ඡාදෙස්සාමා”ති. “සච්චෙ ඛො මං තුලෙහ ආවුසො විවරෙහි අච්ඡාදෙතුකාමත්ථ, එවරුපෙන විවරෙන අච්ඡාදෙථ, ක්‍යාහං තෙහි අච්ඡන්තො‘පි කරිස්සාමි, යාතාහං න පරිභුඤ්ජිස්සාමි”ති.

3. අථ ඛො තෙ පුරිසා උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකරු විවරෙහි අච්ඡාදෙත්තුං, කථං හි නාම අය්‍යො උපනන්දෙ අලෙහති පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අස්සොසු ඛො භික්ඛු තෙසං පුරිසාතං උජ්ඣායන්තාතං බීයන්තාතං විපාවෙන්තාතං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනන්දෙ සක්‍යපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

1. අහං උපනන්දං. ම.ජ.ඝ.

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුච්චෙසුං. “සච්චං කීර ත්ථං උපතජ්ඣ පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතීකෙ උපසංඛම්භිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජි?”ති “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤාකා තෙ උපතජ්ඣ අඤ්ඤාතකා?”ති “අඤ්ඤාතකා භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඤ්ජුරිස අඤ්ඤාතකානං ත ජාතාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සත්තං වා අසත්තං වා. තත්ථ තාම ත්ථං මොඤ්ජුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤාතකෙ ගහපතීකෙ උපසංඛම්භිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජියාසි. තෙනං මොඤ්ජුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං භික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පනොව උද්දිසා උභින්නං අඤ්ඤාතකානං ගහපතීනං වා ගහපතානීනං වා පච්චෙකවිචරවේනාපන්නා උපකඛවා¹ හොතති: ඉමෙති මයං පච්චෙකවිචරවේනාපන්නාති පච්චෙකවිචරති වේනාපෙඤ්ඤා ඉත්ථානාමං භික්ඛුං විචරෙති අවජාදෙසාමාති. තත්ථ වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසංඛම්භිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජියා: සාධු වත මං ආයඤ්ඤාතො ඉමෙති පච්චෙකවිචරවේනාපන්නාති එවරූපං වා එවරූපං වා විචරං වේනාපෙඤ්ඤා අවජාදෙථ. උහො‘ව සන්නා එකෙතාති, කල්‍යාණකම්මානං උපාදය, නිසංගමියං පාචිතනීය”තති.

5. භික්ඛුං පනොව උද්දිසාති භික්ඛුසාන්ථාය, භික්ඛුං ආරම්භං කරිතා, භික්ඛුං අවජාදෙතුකාමා.

උභින්නානති ද්වින්නං

අඤ්ඤාතකා තාම: මාතීතො වා පිතීතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසම්බද්ධා.

ගහපතී තාම: යෙ කෙවි අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

ගහපතානීයො තාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

විචරවේනාපන්නා තාම: තීරඤ්ඤා වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වා මණි වා පවාළා වා එළිකා වා පටිකා වා සුත්තා වා කප්පාසා වා.

ඉමෙති විචරවේනාපන්නාති පච්චෙකවිචරෙති. වේනාපෙඤ්ඤාති පරිවතෙතවා.

අවජාදෙසාමාති දසාම.

තත්ථ වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛුං උද්දිසා විචරවේනාපන්නා උපකඛවා හොතති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පචාරිතොති පුබ්බෙ අට්ටහො හොති, කිද්දිසෙත තෙ හතො විචරෙත අත්ථො, කිද්දිසං තෙ විචරං වේනාපෙමාති.

උපසංඛම්භිතාති ඝරං ගතවා, යත්ථ කත්ථි උපසංඛම්භිතා.

1. විචර වේනාපන්නාති උපකඛවාති. ම.ජ.සං.

විවරේ විකපපං ආපජේජයාති ආයතං වා හොතු විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමෙති විවරවේතාපනොගාහිති පවුපට්ඨිතෙහි. එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

වේතාපෙක්ඛාති පරිවතොක්ඛා

අවජාදෙථාති දජේජථ. උහො'ව සන්තා එකෙත්ථාති දොපි ජනා එකෙන

කලාශ්ඤාමානං උපාදයාති සාධනිකො¹ මහග්ගනිකො.

6. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා වේතාපෙනති. පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන නිස්සංගතියං හොති. නිස්සංජ්ඣක්ඛං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣක්ඛං: “ඉදං මෙ භතො විවරං පුබ්බෙ අපපවාරිතො අඤ්ඤාතකෙ ගහපතිකෙ උපසංඝමිත්ථා විවරේ විකපපං ආපන්නං නිස්සංගතියං. ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සජාමි”ති දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති. -පෙ-

7. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපපවාරිතො ගහපතිකෙ උපසංඝමිත්ථා විවරේ විකපපං ආපජ්ජති, නිස්සංගතියං පාවිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපපවාරිතො ගහපතිකෙ උපසංඝමිත්ථා විවරේ විකපපං ආපජ්ජති, නිස්සංගතියං පාවිත්තියං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

8. අනාපත්ති ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤාස්සජාය, අනාතො ධනෙන, මහග්ගං වේතාපෙතුකාමානං අපපග්ගං වේතාපෙනි, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියඋපකඛටසිකඛාපදං නිවර්තං.

1. සාධුජිකො. ස්‍යා.

රාජසිංහවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස දුතෙන විවරවේතාපන්නාං පාහෙසි: ඉමිතා විවරවේතාපන්නාන විවරං වේතාපෙත්වා අය්‍යං උපනන්දං විවරෙන අවුත්තදෙහිති. අථ ඛො සො දුතො යෙනායස්මා උපනන්දෙ, සකාසුත්තො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි: ආයස්මනං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “ඉදං ඛො භනෙත ආයස්මනං උද්දිස්ස විවරවේතාපන්නං ආහං. පතිගණ්ඨාතු ආයස්මා විවරවේතාපන්නානි.” එවං වුත්තෙ ආයස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං දුතං එතදවොච: “න ඛො මයං අවුස්සො විවරවේතාපන්නං පතිගණ්ඨාම, විවරස්ථ ඛො මයං පතිගණ්ඨාම කාලෙන කප්පිය”නති එවං වුත්තෙ සො දුතො ආයස්මනං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “අනි පනායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො උපාසකො ආරාමං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං දුතං එතදවොච: “එසො ඛො අවුස්සො උපාසකො භික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. අථ ඛො සො දුතො තං උපාසකං සඤ්ඤාපෙත්වා යෙනායස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්භි: ආයස්මනං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “යං ඛො භනෙත ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤානෙතො සො මයා, උපසඛකම්භු ආයස්මා කාලෙන, විවරෙන තං අවුත්තදෙස්සති”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤා අය්‍යො තං විවරං, ඉවුත්තම මයං අය්‍යෙන තං විවරං පරිභුත්ත”නති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං උපාසකං න කිඤ්චි අවවාසි. දුතියමි ඛො සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤා අය්‍යො තං විවරං, ඉවුත්තම මයං අය්‍යෙන තං විවරං පරිභුත්ත”නති. දුතියමි ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං උපාසකං න කිඤ්චි අවවාසි. තතියමි ඛො සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤා අය්‍යො තං විවරං, ඉවුත්තම මයං අය්‍යෙන තං විවරං පරිභුත්ත”නති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන තෙනමස්ස සමයො ගොති. තෙනමෙන ච කතිකා කතා ගොති: “යො පවුත්ත ආගවුත්ති, පඤ්ඤාසං ඛද්ධො”ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාසුත්තො යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භි: තං උපාසකං එතදවොච:-

“අප්පො මෙ ආවුසො විවරොනා”ති. “අජ්ජනො භනො ආගමෙහි, අජ්ජ නෙගමස්ස සමයො භොති, නෙගමෙන ච කතිකා කතා භොති: “යො පච්ඡා ආගච්ඡති, පඤ්ඤාසං ඛද්ධො”ති. “අජ්ජෙව මෙ ආවුසො විවරං දෙහි”ති ඔවට්ඨිකාය පරුමසි. අථ ඛො සො උපාසකො ආයසමනා උපනඤ්ඤෙත සකාසුතොති නිපපිත්ථිමානො ආයසමනො උපනඤ්ඤා සකාසුතොති විවරං වෙතාපෙඤා පච්ඡා අගමාසි. මනුස්සා නං උපාසකං එතදවොචුං” “කිස්ස ඤං අයො පච්ඡා ආගතොසි, පඤ්ඤාසං ජනොසි”ති.

4. අථ ඛො සො උපාසකො තෙසං මනුස්සානං එතමන්ථං ආරුචෙසි. මනුස්සා උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාසුතොති අසනතුට්ඨා, නසිමෙසං සුකරං වෙය්‍යාවච්චමපි කාතුං. කථං හි තාම ආයසමා උපනඤ්ඤා උපාසකෙන “අජ්ජනො භනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙස්සති”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසුතො උපාසකෙන “අජ්ජනො භනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුචෙසුං. -පෙ- “සච්චං කිරි ඤං උපනඤ්ඤා උපාසකෙන අජ්ජනො භනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙසි”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි වුද්ධො භගවා. -පෙ- “කථං හි තාම ඤං මොඝපුරිස උපාසකෙන ‘අජ්ජනො භනො ආගමෙහි’ති වුච්චමානො නාගමෙස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස අපසසනානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“හික්ඛුං පනොව උද්දිසං රුජා වා රුජනොගග්ගා වා වුගමණො වා ගහපතිකො වා දුතොති විවරවෙතාපනතං පතිගණයා: ‘ඉමිනා විවරවෙතාපනෙනාති විවරං වෙතාපෙඤා ඉන්ද්‍රියාමං හික්ඛුං විවරෙන අච්ඡාදෙහි”ති. සො වෙ දුතො නං හික්ඛුං උපසංඛිකමිඤ්ඤා එවං වදෙය්‍යා: ‘ඉදං ඛො භගවා ආයසමනං උද්දිසං විවරවෙතාපනතං ආහතං. පතිගණනා ආයසමා විවරවෙතාපනතනති”. තෙන හික්ඛුනා සො දුතො එවමස්ස වචනීයො: ‘න ඛො මයං ආවුසො විවරවෙතාපනතං පතිගණනාම, විවරඤ්ච ඛො මයං පතිගණනාම කාලෙන කප්පිය’හති. සො වෙ දුතො නං හික්ඛුං එවං වදෙය්‍යා: “අනි පනායසමතො තොවි වෙය්‍යාවච්චකණ”ති විවරනිකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකණ නිද්දිසිතඤ්ඤා ආරුමිකො වා උපාසකො වා, ‘එසො ඛො ආවුසො හික්ඛුනං වෙය්‍යාවච්චකණ”ති. සො වෙ දුතො නං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙඤා නං හික්ඛුං උපසංඛිකමිඤ්ඤා එවං වදෙය්‍යා: ‘යං ඛො භගවා ආයසමා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාතො සො මයා, උපසංඛිකමිඤ්ඤා ආයසමා කාලෙන, විවරෙන නං අච්ඡාදෙය්‍යති”ති. විවරනිකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකණ උපසංඛිකමිඤ්ඤා දවනතිකතතො වොදෙනඤ්ඤා භාරෙතඤ්ඤා: ‘අප්පො මෙ ආවුසො විවරොනාති;-

දානනිකවනතුං වොදයමානො සාරයමානො තං විවරං අභිනිප්පා-
දෙය්‍ය, ඉවෙවනං කුසලං. නො චෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය, චතුකවනතුං
පසචකවනතුං ජකවනතුං පරමං තුණ්හිකුතො උද්දිස්ස ධාතබ්බං.
චතුකවනතුං පසචකවනතුං ජකවනතුං පරමං තුණ්හිකුතො උද්දිස්ස නිට්ඨ-
මානො තං විවරං අභිනිප්පාදෙය්‍ය, ඉවෙවනං කුසලං. තනො චෙ උතතරි-
වායමමානො තං විවරං අභිනිප්පාදෙය්‍ය හිස්සග්ගියං පාචිතනියං. නො
චෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය යතස්ස විවරචෙතාපනාං ආහනං, තස්ස සාමං
වා ගහනබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො: ‘යං ඛො තුමෙහ ආයස්සමහොතා
හික්ඛුං උද්දිස්ස විවරචෙතාපනාං පභිණ්ණං, න තං තස්ස හික්ඛුතො
කිඤ්චි අත්ථං අනුමොති. සුඤ්ජනායස්සමහොතා සකං මා වො සකං
විනස්සා’ති අයං තස්ස සාමිවි”ති.

5. හික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති හික්ඛුස්සත්ථාය හික්ඛුං ආරම්භං කරිත්වා
හික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

රාජා නාම: සො කොචි රජ්ජං කාරෙති.

ගිජ්ඣොග්ගො නාම: සො කොචි රඤ්ඤො භතභවෙතනාභාරො.

බ්‍රාහ්මණො නාම: ජාතියා බ්‍රාහ්මණො.

ගහපතීකො නාම: යපෙත්වා රුජාතං රුජභොග්ගං බ්‍රාහ්මණං අවසෙසො
ගහපතීකො නාම.

විවරචෙතාපනාං නාම: හිරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා මුත්තා වා මණි වා.

ඉමිනා විවරචෙතාපනෙහිනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

චෙතාපෙත්වාති පරිවතොත්වා.

අවජාදෙහිති දපේජ්ඣි.

සො චෙ දුතො තං හික්ඛුං උපසඬකමිත්වා එවං වදෙය්‍ය: “ඉදං ඛො
භනොත ආයස්මනං උද්දිස්ස විවරචෙතාපනාං ආහනං. පතිගණකාතු ආයස්මා
විවරචෙතාපනා”නති. තෙන හික්ඛුතා සො දුතො එවමස්ස විචරිතියො: “ත ඛො
මියං ආවුසො විවරචෙතාපනාං පතිගණකාම, විවරඤ්ච ඛො මියං පතිගණකාම
කාලොත කප්පිය”නති. සො චෙ දුතො තං හික්ඛුං එවං වදෙය්‍ය: “අත්ථි
පතායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. විවරජීකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුතා
වෙය්‍යාවච්චකරො නිද්දිසිතබ්බො, ආරුමිකො වා උපාසකො වා: “එසො ඛො
ආවුසො හික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. ත වතනබ්බො: “තස්ස දෙහි”ති වා
සො වා නික්ඛිපිස්සති, සො වා පරිවතොත්ස්සති, සො වා චෙතාපෙත්ස්සති”ති.

සො චෙ දුතො තං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤපෙත්වා තං හික්ඛුං උපසඬක-
මිත්වා එවං වදෙය්‍ය: “යං ඛො භනොත ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි,
සඤ්ඤොතො සො මියා, උපසඬකමිතු ආයස්මා කාලොත, විවරෙන තං
අවජාදෙස්සති”ති. විවරජීකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුතා වෙය්‍යාවච්චකරො
උපසඬකමිත්වා දානනිකවනතුං වොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො: “අත්ථො මෙ
ආවුසො විවරෙන”ති. ත වතනබ්බො: “දෙහි මෙ විවරං, ආහර මෙ විවරං,
පරිවතොති මෙ විවරං, චෙතාපෙති මෙ විවර”නති. දුතියමි වතනබ්බො.
තතියමි වතනබ්බො. සචෙ අභිනිප්පාදෙති ඉවෙවනං කුසලං.

නො වෙ අභිනිප්පාදෙති, තත්ථ ගන්තො තුණ්හිභුතෙන උද්දිස්ස සාතබ්බං. න ආසනෙ නිසීදිතබ්බං, න ආමිසං පටිග්ගහෙතබ්බං න ධම්මො භාසිතබ්බො. “කිං කාරණං ආගන්තොසි”ති පුළුඡ්ඡමානො¹ ජානාසි² ආවුසොති වත්තබ්බො: සචෙ ආසනෙ වා නිසීදති, ආමිසං වා පතිගණ්හාති, ධම්මං වා භාසති, සාතං භඤ්ජති. දුතියමපි සාතබ්බං. තතියමපි සාතබ්බං. චතුක්ඛිත්තං වොදෙත්වා චතුක්ඛිත්තං සාතබ්බං. පඤ්චක්ඛිත්තං වොදෙත්වා දවික්ඛිත්තං සාතබ්බං. ඡක්ඛිත්තං වොදෙත්වා න සාතබ්බං. තතො වෙ උතතරිං වායමමානො තං විවරං අභිනිප්පාදෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං හොති, නිස්සජ්ජිතබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ජිතබ්බං: -පෙ- “ඉදං මෙ භනෙත විවරං අතිරෙකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය අතිරෙකඡක්ඛිත්තං සාතෙන අභිනිප්පාදිතං නිස්සංගියං. ඉමානං සම්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයස්මහො දමමි”ති.

නො වෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය, යතස්ස විවරවෙත්වාපනනං ආභතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාහෙතබ්බො. “යං ඛො තුලෙන ආයස්මනෙත්වා භික්ඛුං උද්දිස්ස විවරවෙත්වාපනනං පටිඤ්ඤිත්ථ, න තං තස්ස භික්ඛුතො කිඤ්ච අත්ථං අනුභොති, යුඤ්ජන්තායස්මනෙත්වා සකං, මා වො සකං විතස්සා”ති.

අයං තත්ථ සාමිවිති. අයං තත්ථ අනුබම්මතා.

6 අතිරෙකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය අතිරෙකඡක්ඛිත්තං සාතෙන, අතිරෙකසඤ්ඤි අභිනිප්පාදෙති, නිස්සංගියං පාවිතරියං. අතිරෙකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය අතිරෙකඡක්ඛිත්තං සාතෙන වෙමතිකො අභිනිප්පාදෙති, නිස්සංගියං පාවිතරියං. අතිරෙකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය අතිරෙකඡක්ඛිත්තං සාතෙන උභතකසඤ්ඤි අභිනිප්පාදෙති නිස්සංගියං පාවිතරියං. උභතකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය උභතකඡක්ඛිත්තං සාතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛං. උභතකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය උභතකඡක්ඛිත්තං සාතෙන වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛං. උභතකතික්ඛිත්තං වොදන්තාය උභතකඡක්ඛිත්තං සාතෙන උභතකසඤ්ඤි, අනාපනති.

7. අනාපනති තික්ඛිත්තං වොදන්තාය ඡක්ඛිත්තං සාතෙන, උභතකඡක්ඛිත්තං වොදන්තාය උභතකඡක්ඛිත්තං සාතෙන. අවොදිශමානො දෙති, සාමිකා වොදෙත්වා දෙනති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රාජසිකිකාපදං නිමග්ගිතං.

විවරවග්ගො පඨමො.

තස්ස අද්දානං:-

උබ්භතං කසීතං තිණ්ණි ඛොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාතකාති තිණ්ණෙව උභින්නං දුතකෙත ව.

1. පුළුඡ්ඡමානො - සහ 2. න ජානාසි - සිමු.

කොසියවගඟා

5. 2. 1.

කොසියසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවියං විහරති අග්ගාලවෙ චෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඛකමිත්වා එවං වදෙනති: “බහු ආවුසො කොසකාරකෙ පච්ච අමහාකම්පි දස්සථ. මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්තං කාතු”න්ති. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා අමො උපසඛකමිත්වා එවං වකඛන්ති, බහු ආවුසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහා-කම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්තං කාතුන්ති. අමහා-කම්පි අලාභා අමහාකම්පි දුලලඛං, යෙ මයං ආජ්චස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා බහු බුද්ධකෙ පාණකෙ¹ සඛිසාතං ආපාදෙමා”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සාතං උජ්ඣායන්තාතං ඛියන්තාතං විපාවෙන්තාතං. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඛකමිත්වා එවං වකඛන්ති:- බහු ආවුසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්තං කාතුන්ති.” අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එත-මන්තං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර තුමො භික්ඛවෙ කොසියකාරකෙ උපස-ඛකමිත්වා එවං වදෙථ: බහු ආවුසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්තං කාතු”න්ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමො මොසපුරිසා කොසියකාරකෙ උපසඛකමිත්වා එවං වකඛථ, බහු ආවුසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්තං කාතු”න්ති. තෙනං මොස-පුරිසා අපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛා-පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ඉයා පන භික්ඛු කොසියමිස්සකං සන්තං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතිය”න්ති.

2. ඥො පනාති යො ගාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අධිපෙපනො භික්ඛුති.

සන්තං තාම: සන්තරිත්වා කතං හොති අවාසිමං.

කාරාපෙය්‍යාති එකෙතපි කොසියංසුතා - මිස්සෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛටං: පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්-තබ්බං සඛිසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්තබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන කොසියමිස්සකං සන්තං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඛිසස්ස නිස්සජ්මිති, දදෙය්‍යාති, දදෙය්‍යුන්ති, ආයසම-තො දමමි”ති

1. පාණ ම.ජ.ස.

3. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාස්සන්ධාය කරොති වා කාරාපෙනි වා, ආපනති දුක්ඛං සං. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිත්වා පරිභුක්ඛති, ආපනති දුක්ඛං සං.

4. අනාපනති විතානං වා භූමමඤ්ඤානං වා සාමිප්පාකාරං වා හිසිං වා විමොක්ඛනං වා කරොති, උම්මතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කොසිලසිකිකාපදං නිමිතං.

5. 2. 2.

සුද්ධිකාලකසිකිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටා-
ගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සුද්ධිකාලකානං
ඵලකලොමානං සන්ධං කාරුපෙන්නති. මනුස්සා විහාරවාටිකං ආභිඤ්ඤානා
පසස්සිත්වා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්ථ-
පුතතියා සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්ධං කාරුපෙස්සනති, සෙය්‍යථාපි
ගිහි කාමභොගිනො,ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣා-
යනානං බියනනානං විපාවෙනනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තා තෙ
උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්ධං කාරුපෙස්සනති”ති? අථ ඛො තෙ
භික්ඛු භගවතො එතමන්ධං ආරොචෙත්තුං “සච්චං කිරි තුමො භික්ඛවො
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්ධං කාරුපෙථා”ති? “සච්චං භගවා.”
විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා සුද්ධිකාලකානං
ඵලකලොමානං සන්ධං කාරුපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං
වා පසාදාය -පෙ- ඵලඤ්ච පන භික්ඛවො ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්ධං කාරු-
පෙස්ස, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං”න්ති.

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

කාලකං නාම: ඤො කාලකාති ජාතියා කාලකං වා රඤ්ඤානකාලකං වා

සන්ධං නාම: සන්ධර්ථො කතං හොති අවාසිමං.

කාන්තයෝති කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං පටි-
ලාභෙන නිසංගතියං ගොති. නිසංජ්ඣත්තං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා
සුඤ්ඤස්ස වා, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජ්ඣත්තං: “ඉදමෙව භනෙන
සුඤ්ඤාලක්ඛානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපිතං නිසංගතියං ඉමාගං සංඝස්ස
නිසංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. අනන්තා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤාස්සන්තං කරොති වා කාරාපෙති වා ආපනති දුක්ඛං සංඝ-
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛං සංඝ-

4. අනාපනති විතානං වා භූමමත්ථරණං වා සංඝීපාකාරං වා හිසිං වා
බිම්බොගතං වා කරොති, උම්මන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සුඤ්ඤාලක්ඛාපදං නිවේශනං.

5. 2. 3.

දේවාගසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භගවතා
පටිකම්මන්තං සුඤ්ඤාලක්ඛානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙතුන්ති තෙ
ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව සුඤ්ඤාලක්ඛානං සන්තං කාරා-
පෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා තෙ උප්පාදායන්ති බිගන්ති විපාවෙනති: “කථං
හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව
සුඤ්ඤාලක්ඛානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ
භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං “සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ
ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව සුඤ්ඤාලක්ඛානං ඵලකලොමානං
සන්තං කාරාපෙථා”ති “සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි
නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව
සුඤ්ඤාලක්ඛානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා
අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“නවං පන භික්ඛුනා සන්ථනං කාරයමානෙන දෙව භාගා සුඛ-
කාලකානං ඵලකලොමානං ආදානබ්බා, තතියං ඔදානානං, චතුස්ථං
ගොවරියානං. අනාදා වෙ භික්ඛු දෙව භාගෙ සුඛකාලකානං ඵලක-
ලොමානං තතියං ඔදානානං, චතුස්ථං ගොවරියානං, නවං සන්ථනං
කාරාපෙසා, නිස්සංගියං පාවිතතිය”න්ති.

2. නවං තාම: කරණං උපාදාය වුච්චති.

සන්ථනා තාම: සන්ථරිතා කතං ගොති අවාසිමං.

කාරයමානෙනාති කරොතා වා කාරාපෙතා වා.

දෙව භාගා සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං. ආදානබ්බාති ධාරයිතා
ඥේ තුලා ආදානබ්බා.

තතියං ඔදානානන්ති තුලං ඔදානානං.

චතුස්ථං ගොවරියානන්ති තුලං ගොවරියානං.

අනාදා වෙ භික්ඛු දෙව භාගෙ සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං
තතියං ඔදානානං චතුස්ථං ගොවරියානන්ති අනාදිසිතා ඥේ තුලා සුඛ-
කාලකානං ඵලකලොමානං, තුලං ඔදානානං, තුලං ගොවරියානං නවං සන්ථනං
කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං
ගොති. නිස්සංජ්ඣබ්බං සම්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවස්ථ පන
භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣබ්බං: “ඉදමෙම භනොතා නවං සන්ථනං අනාදිසිතා [ඥේ තුලා
සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං,] තුලං ඔදානානං, තුලං ගොවරියානං
කාරාපිතා නිස්සංගියං. ඉමානං සම්බස්ස නිස්සංජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතතියං. අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතතියං. පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතතියං. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං.
අඤ්ඤස්සන්ධාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපතති දුක්ඛං.

4. අනාපතති තුලං ඔදානානං තුලං ගොවරියානං ආදිසිතා කරොති,
බහුතරං ඔදානානං බහුතරං ගොවරියානං ආදිසිතා කරොති, සුඛං ඔදානානං
සුඛං ගොවරියානං ආදිසිතා කරොති, විතානං වා භූමමන්ථරණං වා සාණ්ඨිපා-
කාරං වා භිසිං වා බිම්බොගතං වා කරොති. උමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දෙවභාගසිකඛාපදං නිමිතං.

ජබ්බසාසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං
කාරාපෙනති, තෙ යාවතබ්බලා විඤ්ඤතතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති
දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති:
“කථං හි නාම සමණා සකාසපුතතියා අනුචස්සං සන්තං කාරාපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤතතිබ්බලා විහරිස්සන්ති: ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අරො”ති. අමහාකං පන සකිං කතාති සන්තාති පඤ්චපි ඡපි
වස්සාති භොන්ති, යෙසං තො දුරකා උග්ගදන්තිපි උමමිහන්තිපි උඤ්ඤරෙහිපි
බජ්ජන්ති. ඉමෙ පන සමණා සකාසපුතතියා අනුචස්සං සන්තං කාරාපෙනති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤතතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි
අරො”ති.

2. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං
විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිඡා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති
විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං කාරාපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤතතිබ්බලා විහරිස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අරො”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසුං.
“සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං කාරාපෙනති. යාවතබ්බලා
විඤ්ඤතතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති.
“සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධෝ භගවා. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා
අනුචස්සං සන්තං කාරාපෙස්සන්ති. යාවතබ්බලා විඤ්ඤතතිබ්බලා
විහරිස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති. තෙනා භික්ඛවෙ
අපපසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරාපෙඤා ජබ්බසාසිකඛාපදං ඛාරෙතබ්බං.
ඛාරෙත ඡෙව ජනනං වස්සානං තං සන්තං විස්සප්පඤා වා අවිස්සප්පඤා
වා අඤ්ඤං නවං සන්තං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සංගිඤ්ඤං පාවිතතිය”න්ති.

ඵවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

[මුලපඤ්ඤන්ති.]

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසමේයං ගිලානො
භොති. ඤ්ඤතකා තස්ස භික්ඛුතො සන්තිකෙ දුතං පානෙසුං: “ආගච්ඡතු
භද්දන්තො, මයං උපට්ඨිහිස්සාමා”ති. භික්ඛුපි ඵවමාහංසු: “ගච්ඡාමුසො,
ඤ්ඤතකා තං උපට්ඨිහිස්සන්ති”ති. සො ඵවමාහ: “භගවතා ආමුසො සිකඛා-
පදං පඤ්ඤන්තං: “නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරාපෙඤා ජබ්බසාසිකඛාපදං
ඛාරෙතබ්බං”න්ති. “අභඤ්චමහි ගිලානො ත සකෙකාමි සන්තං ආදාය
පකකමිතුං, මයභඤ්ච විනා සන්තා ත ඵාසු භොති, තාහං ගමිස්සාමි”ති.
භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසුං.

4. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතස්සි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුතො සන්තසමුත්තිං දුතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දුතබ්බො: තෙන ගිලාතෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුද්ධිංගං භික්ඛුතං පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛුරිතං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පගගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙතා ගිලාතො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සොහං භනෙතා සංඝං සන්තසමුත්තිං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො, තතියමපි යාවිතබ්බො. බ්‍යතොතන භික්ඛුතා පටිබලෙත සංඝෙහා ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙතා සංඝෙහා. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු ගිලාතො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සො සංඝං සන්තසමුත්තිං යාවති. යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං, සංඝෙහා ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සන්තසමුත්තිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාතී.”

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙතා සංඝෙහා. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු ගිලාතො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සො සංඝං සන්තසමුත්තිං යාවති. සංඝෙහා ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සන්තසමුත්තිං දෙනි, යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සන්තසමුත්තියා දුතං, සො භුණ්ණස්ස, යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දිත්තා සංඝෙහන ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සන්තසමුත්ති. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්ඨී, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

5. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුතා ඝනථනං කාග්ගපෙඤා ජබ්බසාහි ධාරෙතබ්බං, ඔරෙන චෙ ජනනං වස්සානං තං ඝනථනං විස්සපෙඤා වා අවිස්සපෙඤා වා අඤ්ඤං නවං ඝනථනං කාග්ගපෙය්‍ය, අඤ්ඤා භික්ඛුසමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”නති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

6. නවං නාම: කරණං උපාදාය වුච්චති.

ඝනථනං නාම: සන්තරිත්වා කතං හොති අවාසිමං.

කාග්ගපෙඤාති කරිත්වා වා කාරුපෙඤා වා.

ජබ්බසාහි ධාරෙතබ්බනති ජබ්බසාපරමතා ධාරෙතබ්බං.

ඔරෙන චෙ ජනනං වස්සානනති උත්තකජබ්බසාහි.

තං ඝනථනං විස්සපෙඤාති අඤ්ඤං දත්වා.

අවිස්සපෙඤාති න කස්සවි දත්වා.

අඤ්ඤා භික්ඛුසමුත්තියාති යපෙත්වා භික්ඛුසමුත්තිං.

7. අඤ්ඤං නවං සන්තං කරුති වා කරුපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුගගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනොති සන්තං උභනකජ්ඣබ්බස්සානි කරුපිතං අඤ්ඤානු භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සංගියං. ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සජ්ඣමිති,¹ -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

8. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති. නිස්සංගියං පාවිතතියං.

9. අනාපතති ඡබ්බස්සානි කරුති, අතිරෙකජ්ඣබ්බස්සානි කරුති, අඤ්ඤස්සන්තාය කරුති වා කරුපෙති වා, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භූමමඤ්ඤං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිම්බොහනං වා කරුති, භික්ඛුසම්මුතියා, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

ජබ්බස්සානිකබාපදං නිවසිතං.

5. 2. 5.

නිසිදනසන්තසිකබාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොති: “ඉච්ඡාමිහං භික්ඛවෙ තෙමාසං පටිසලලීසිතුං, නමහි කෙනපි උපසංඝමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීභාරකෙන”ති. එවං භනොති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසස්සුත්වා තාස්සුධි කොපි භගවන්තං උපසංඝමති, අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීභාරකෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවස්ථියා සංඝෙහි කතිකා කතා හොති. “ඉච්ඡන්තාච්ඡෙසො භගවා තෙමාසං පටිසලලීසිතුං, න භගවා කෙනපි උපසංඝමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීභාරකෙන. යො භගවන්තං උපසංඝමති, සො පාවිතතියං දෙසාපෙතබ්බො”ති.

2. අථ ඛො ආයස්මා උපසෙතො වඩගන්තපුත්තො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඝමති. උපසංඝමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො ආයස්මන්තං උපසෙතං වඩගන්තපුත්තං භගවා එතදවොච: “කච්චි වො උපසෙත ඛමතීයං, කච්චි යාපතීයං, කච්චිඤ්ඤ අප්පකිල-මථෙත අද්ධානං ආගතා”ති. “ඛමතීයං භගවා, යාපතීයං භගවා, අප්පකිල-මථෙත ව මයං භනොති අද්ධානං ආගතා”ති.

1. නිස්සජ්ඣමි ඡිජස්.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමනො උපසෙතස්ස වඩගනනපුතතස්ස සද්ධිවිහාරිකො භික්ඛු භගවතො අවිදුරෙ නිසිනොහොති. අථ ඛො භගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “මනාපානි තෙ භික්ඛු පංසුකුලානි”ති. “න ඛො මෙ භනො මනාපානි පංසුකුලානි”ති. “නිස්ස පන නිං භික්ඛු පංසුකුලිකො”ති. “උපජ්ඣායො මෙ භනො පංසුකුලිකො, එවං අහමි පංසුකුලිකො”ති. අථ ඛො භගවා ආයසමනං උපසෙතං වඩගනනපුතතං එතදවොච: “පාසාදිකා ඛො ත්ඨායං උපසෙත පරිසං, “කථං නිං උපසෙත පරිසං විනෙසි”ති. යො මං භනො උපසමපදං යාවතී, තාහං¹ එවං වදාමි: “අහං ඛො ආවුසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහනතං උපසමපාදෙස්සාමි”ති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, උපසමපාදෙමි. නො චෙ මෙ පටිසුණාති, න උපසමපාදෙමි. යො මං නිස්සයං යාවතී, තාහං එවං වදාමි: “අහං ඛො ආවුසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහනො නිස්සයං දස්සාමිති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, නිස්සයං දෙමි. නො චෙ මෙ පටිසුණාති, න නිස්සයං දෙමි. එවං ඛො අහං භනො පරිසං විනෙමි”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, සාධු ඛො නිං උපසෙත පරිසං විනෙසි. ජානාසි පන නිං උපසෙත සාවඤ්ඤා සංඝස්ස කතික”නති. “න ඛො අහං භනො ජානාමි සාවඤ්ඤා සංඝස්ස කතික”නති. සාවඤ්ඤා ඛො උපසෙත සංඝස්ස කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාවුසො භගවා තෙමාසං පටිසලලීතිතුං, න භගවා කෙනවි උපසංඝමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. යො භගවතං උපසංඝමති, සො පාවිතරියං දෙසාපෙනබ්බො”ති. “පඤ්ඤායස්සති භනො සාවඤ්ඤා සංඝස්ස සකාය කතිකාය “න මයං අපපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤානං වා න සමුව්ඡිද්ධස්සාම, යථා පඤ්ඤානොසු සිකබාපදෙසු සමාදාය වතතිස්සාමා”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, අපපඤ්ඤානං න පඤ්ඤාපෙනබ්බො, පඤ්ඤානං වා න සමුව්ඡිද්ධබ්බො, යථාපඤ්ඤානොසු සිකබාපදෙසු සමාදාය වතතිබ්බො”. “අනුජානාමි උපසෙත යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසංඝමනතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛු බහිඤ්ඤාපරිකොට්ඨකෙ සීතා හොනති: “මයං ආයසමනං උපසෙතං වඩගනනපුතතං පාවිතරියං දෙසාපෙස්සාමා”ති. අථ ඛො ආයසමා උපසෙතො වඩගනනපුතො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවතං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකාමි. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනං උපසෙතං වඩගනනපුතතං එතදවොචුං “ජානාසි පන නිං ආවුසො උපසෙත සාවඤ්ඤා සංඝස්ස කතික”නති. භගවාපි මං ආවුසො එවමාහ: “ජානාසි පන² නිං උපසෙත සාවඤ්ඤා සංඝස්ස කතික”නති. “න ඛො අහං භනො ජානාමි සාවඤ්ඤා සංඝස්ස කතික”නති. සාවඤ්ඤා ඛො උපසෙත සංඝස්ස කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාවුසො භගවා තෙමාසං පටිසලලීතිතුං න භගවා කෙනවි උපසංඝමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. යො භගවතං උපසංඝමති, සො පාවිතරියං දෙසාපෙනබ්බො”ති. “පඤ්ඤායස්සති භනො සාවඤ්ඤා සංඝස්ස සකාය කතිකාය, “න මයං අපපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤානං වා න සමුව්ඡිද්ධස්සාම, යථාපඤ්ඤානොසු සිකබාපදෙසු සමාදාය වතතිස්සාමා”ති. අනුඤ්ඤාතාවුසො භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසංඝමනතු”ති.

1 තමහං ම.ජ.සං. 2. ම.ජ.සං. තත්ති

5. අථ ඛො තෙ භික්ඛු “සච්චං ඛො ආයස්මා උපසෙතො ආහ. න අපපඤ්ඤනතං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පඤ්ඤනතං වා න සමුවජ්ඣිතබ්බං, යථාපඤ්ඤනොසු සිකඛාපදෙසු සමාදාය වතතිතබ්බං”නති. අස්සොසු ඛො භික්ඛු අනුඤ්ඤතා කිර භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසම්බමතතු”ති. තෙ භගවතාං දස්සනං පිණෙනා¹ සන්තාති උජ්ඣිත්වා ආරඤ්ඤිකඛගං පිණ්ඩපාතිකඛගං පංසුකුලිකඛගං සමාදිසිංසු. අථ ඛො භගවා සම්බුද්ධො භික්ඛුහි සද්ධිං සෙතාසත්ථාරිකං ආභිණ්ඨනො අද්දස සන්තාති තහිං තහිං උජ්ඣිතාති, පසිසිත්වා භික්ඛු ආමනොසි. “කසිමාති භික්ඛවෙ සන්තාති තහිං තහිං උජ්ඣිතාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා ඵතස්මිං නිදානෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි, “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙසාමි දස අන්තවසෙ පටිච්ච සම්ඤ්ජුට්ඨතාය සම්ඤ්ජාසුතාය -පෙ- “ඵචඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිසිදනසන්තං පත භික්ඛුතා කාරයමානොන පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣි ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය. අනාදා ටෙ භික්ඛු පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣිං නවං නිසිදනසන්තං කාරයෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයනති”.

6. නිසිදනං තාම: සදසං වුච්චති.

සන්තං තාම: සන්තරිත්වා කතං හොති අවාසිමං.

කාරයමානොනාති කරොතො වා කාරපෙනො වා.

පුරුණසන්තං තාම: සකිං නිවන්තමපි සකිං පාරිතපි.

සාමනා සුගතවිදජ්ඣි ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකරණායාති² වට්ටං වා වතුරස්සං³ වා ජිජ්ඣිත්වා ඵකදෙසෙ වා සන්තරිතබ්බං, විජටෙත්වා වා සන්තරිතබ්බං.

අනාදා ටෙ භික්ඛු පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣිනති අනාදිසිත්වා පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣිං නවං නිසිදනසන්තං කරොති වා කාරපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති, නිස්සජ්ඣිතබ්බං සම්ඤ්ජාය වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵචඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣිතබ්බං: “ඉදමෙම භතොන නිසිදනසන්තං අනාදිසිත්වා පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣිං කාරපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සම්ඤ්ජාය නිස්සජ්ඣි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, ආයස්මතො දමමි”ති.

7. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. අත්තනා විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. පරෙති විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. පරෙති විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. අඤ්ඤස්සන්තාය කරොති වා කාරපෙති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

1. දස්සනාය පිණ්ඩපාතා, සතා 2. පිරහාවාය, ම.ජ සං. 3 වතුරස්සරං. කාන්ති

8. අතාපතනි පුරුණසඤ්ඤාසාමනො හුගතවිදුජං ආදිසිඤ්ඤා කරොති. අලහනො ථොකභරං ආදිසිඤ්ඤා කරොති, අලහනො අනාදිසිඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤාත කතං පටිලභිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤාති, විතානං වා භූමමඤ්ඤා වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිඤ්ඤාතං වා කරොති, උමමතකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

නිසිදනසඤ්ඤාසිකඛාපදං නිමිතං.

5. 2. 6.

ඵලකලොම සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවඤ්ඤං ගව්ඡන්තස්ස අනාරාමයො ඵලකලොමාති උපපජ්ජංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු තාති ඵලකලොමාති උත්තරාසබ්බෙත භණ්ඩකං බසිඤ්ඤා අගමාසි. මනුස්සා නං භික්ඛුං පසයිඤ්ඤා උපපණ්ණෙසු: “කිත්තකෙන තෙ භතො කිතාති, කිත්තකො උදයො භවිස්සති”ති සො භික්ඛු තෙහි මනුස්සෙහි උපපණ්ණියමානො මහිකු අහොසි. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවඤ්ඤං ගතවා තාති ඵලකලොමාති සීතකොව ආසුමහි. භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොචු: “කිස්ස පන ඤං ආවුසො ඉමාති ඵලකලොමාති සීතකොව ආසුමහසි”ති. “තථා හි පතාහං ආවුසො ඉමෙසං ඵලකලොමාතං කාරණං මනුස්සෙහි උපපණ්ණිතො”ති. “කිව දුරතො පන ඤං ආවුසො ඉමාති ඵලකලොමාති ආහරී”ති. “අතිරෙකතියොජනං ආවුසො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායනාති ඩියනාති විපාවෙනති: “කථං හි තාම භික්ඛු අතිරෙකතියොජනං ඵලකලොමාති ආහරිස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. “සච්චං කිර ඤං භික්ඛු අතිරෙකතියොජනං ඵලකලොමාති ආහරී”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම ඤං මොඤ්ජුරිස අතිරෙකතියොජනං ඵලකලොමාති ආහරිස්සති, තෙනං මොඤ්ජුරිස අපපසන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුනො පනෙව අදානමග්ගපටිපන්නස්ස ඵලකලොමාති උපපජ්ජන්ත්වා, ආකඛමානො භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බාති. පටිග්ගහෙතවා නිශොජනපරමං සහස්සා හරිතබ්බාති¹ අසහෙත භාරකෙ. තතො වෙ උත්තරිං හරෙස්ස අසහෙතපි භාරකෙ නිස්සග්ගියං පාවිනතියනාති.”

2. භික්ඛුනො පනෙව අදානමග්ගපටිපන්නස්සාති පථං ගව්ඡන්තස්ස.

1. භාරතබ්බාති. බු.

ඵලකලොමානි උපපජ්ජය්‍යන්ති උපපජ්ජය්‍යං සඛස්සතො වා ගණතො වා සද්ධතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධතෙන.

ආකඛමානොනාති ඉවජමානෙන

පටිශග්ගෙහනබ්බාති, පටිශග්ගෙහෙව්‍යා තියොජනපරමං සහස්සා හරිතබ්බාති, තියොජනපරමතා සහස්සා හරිතබ්බාති.

අසනෙන භාරකෙති නාඤ්ඤ කොච්ඡි භාරකො හොති ඉප්පි වා පුරිසො වා ගහට්ඨො වා පබ්බජිතො වා.

තතො චෙ උතනිං. හරෙය්‍ය අසනෙනපි භාරකෙති පඨමං පාදං තියොජනං අතික්කාමෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති. තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.¹ අනෙතා තියොජනෙ ධිතො බිභි තියොජනං පාතෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤස්ස යානෙ වා හණ්ඨෙ වා අජානන්තස්ස පකඛිපිත්වා තියොජනං අතික්කාමෙති, තිස්සග්ගියාති හොනාති. තිස්සජ්ඣබ්බාති සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ තිස්සජ්ඣබ්බාති: “ඉමානි මෙ භනොන ඵලකලොමානි තියොජනං අතික්කාමිතානි තිස්සග්ගියාති, ඉමානාහං සඛස්ස තිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති. -පෙ-

3. අතිරෙකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ ²අතික්කාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ චෙමතිකො ²අතික්කාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤේ ²අතික්කාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. උත්තකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. උත්තකතියොජනෙ චෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. උත්තකතියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤේ, අනාපනති.

4. අනාපනති තියොජනං හරති, උත්තකතියොජනං හරති, තියොජනං හරතිපි පච්චාහරතිපි, තියොජනං වාසාධිප්පායො ගන්ත්වා තතො පරං හරති, අවජ්ඣනං පටිලභිත්වා හරති, තිස්සට්ඨං පටිලභිත්වා හරති, අඤ්ඤං හරුපෙති, කච්ඡග්ගං හරති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

ඵලකලොමසිකඛාපදං නිවසිතං.

1. තිස්සග්ගියාති හොනාති ඝණා. 2. තියොජනං අතික්කාමෙති, සහ

5. 2. 7.

එළකලොමධොවාපන සිකිංපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකපු විහරති කපිලවත්ථසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගිංසා භික්ඛු භික්ඛුනීභි එළකලොමානි ඛොවාපෙන්නපි රජාපෙන්නපි විජටාපෙන්නපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානි ඛොවන්නියො රජන්නියො විජටෙන්නියො ඊඤ්චන්න උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසීලං අභිවිතතං අධිපඤ්ඤං. අථ ඛො මහාපජාපති ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්භා භගවන්නං අභිවාදෙභා එකමන්නං අට්ඨාසි. එකමන්නං සීතං ඛො මහාපජාපතිං ගොතමිං භගවා එතදවොච: “කචචි ගොතමී භික්ඛුනියො අපපමන්නා ආනාපිතියො පභිතන්නා විහරන්ති”ති. “කුතො භනෙන භික්ඛුනීතං අපපමාදො, අය්‍යා ඡබ්බගගිංසා භික්ඛුනීභි එළකලොමානි ඛොවාපෙන්නපි රජාපෙන්නපි විජටාපෙන්නපි, භික්ඛුනියො එළකලොමානි ඛොවන්නියො රජන්නියො විජටෙන්නියො ඊඤ්චන්න උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසීලං අභිවිතතං අධිපඤ්ඤන්ති”.

2. අථ ඛො භගවා මහාපජාපතිං ගොතමිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුතෙතජෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො මහාපජාපති ගොතමී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුතෙතජිතා සමපහංසිතා භගවන්නං අභිවාදෙභා පදකම්භං කභා පකකාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්‍යං සන්තිපාතාපෙභා ඡබ්බගගිංසෙ භික්ඛු පරිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීභි එළකලොමානි ඛොවාපෙථපි රජාපෙථපි විජටාපෙථපි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤානිකායො තුලහාකං භික්ඛවෙ අඤ්ඤානිකායො”ති. “අඤ්ඤානිකායො භගවා”ති. “අඤ්ඤානිකා මොඝපුරිසා අඤ්ඤාතකානං ත ජාතන්ති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ තාම තුලෙහ මොඝපුරිසා අඤ්ඤානිකාභි භික්ඛුනීභි එළකලොමානි ඛොවාපෙස්සථපි රජාපෙස්සථපි විජටාපෙස්සථපි. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසන්නානං වා පසාද්‍යං -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමානි ඛොවාපෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා විජටාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියන්ති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමෙස්මිං අතෙථ අභිපෙපනො භික්ඛුති.

අඤ්ඤානිකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව ඤාතමා පිතාමහසුගා අසමබ්බා.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

4. “ධොවා”ති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ධොතාති නිස්සගි-
යාති හොනති. රජාති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. රතතාති නිස්සගි-
යාති හොනති. “විජටෙහි”ති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. විජටිතාති
නිස්සගියාති හොනති. නිස්සජ්ඣබ්බාති සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස
වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බාති: “ඉමානි මෙ භනෙන ඵලකලොමාති
අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතාති නිස්සගියාති, ඉමානාහං සම්ඝස්ස
නිස්සජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, -පෙ- ආයසමනො දමමිති.”

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති ධොවාපෙනි,
නිස්සගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති
ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය
අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති ධොවාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සගියෙන
ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති ධොවා-
පෙනි රජාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති ද්විතනං දුක්ඛටානං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති රජාපෙනි, නිස්සගියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති රජාපෙනි
විජටාපෙනි -පෙ- රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- රජාපෙනි විජටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති ද්විතනං
දුක්ඛටානං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති විජටාපෙනි, නිස්සගියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමාති විජටාපෙනි
ධොවාපෙනි -පෙ- විජටාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- විජටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සගියෙන ආපතති ද්විතනං
දුක්ඛටානං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ-
අඤ්ඤාස්ස ඵලකලොමාති ධොවාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එකතො
උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා,
ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය
ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා, අනාපතති.

9. අනාපතති ඤ්ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති,
අවුත්තා ධොවති, අපරිභුතනං කට්ඨණ්ඩං ධොවාපෙනි, සික්ඛමානාය,
සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

ඵලකලොමධොවාපනසිකඛාපදං නිවසිතං.

රුපියසිකාංගං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලාඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනාඤ්ඤා සකාසුතො රුජගහෙ අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස කුටුභගො හොති නිව්ච්ඡාතතිකො. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ජති බාදනීයං වා හොජනීයං වා තතො ආයස්මතො උපනාඤ්ඤා සකාසුතස්ස පටිච්ඡංසො¹ ධර්මිනි. තෙන ඛො පන සමයෙන සායං තස්මිං කුලෙ මංසං උපපන්නං හොති. තතො ආයස්මතො උපනාඤ්ඤා සකාසුතස්ස පටිච්ඡංසො ධර්මිනො හොති. තස්ස කුලස්ස දුරකො රතනීයා පච්චුසස්මයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අථ ඛො සො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච: “අයස්ස පටිච්ඡංසං දුරකස්ස දෙති, අඤ්ඤං වෙනාපෙත්වා අයස්ස දස්සාමා”ති. තස්ස² තං අද්දසි.

2. අථ ඛො ආයස්මා උපනාඤ්ඤා සකාසුතො පුබ්බතහස්මයං නිවාසෙත්වා පතනච්චරමාදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායස්මා උපනාඤ්ඤා සකාසුතො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතං උපනාඤ්ඤා සකාසුතං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීතො ඛො සො පුරිසො ආයස්මතං උපනාඤ්ඤා සකාසුතං එතදවොච: “භික්ෂො ඛො භතො සායං මංසං උපපන්නං අහොසි, තතො අයස්ස පටිච්ඡංසො ධර්මිනො. අයං භතො දුරකො රතනීයා පච්චුසස්මයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අයස්ස පටිච්ඡංසො දුරකස්ස දින්නො. කභාපණෙන භතො කිං ආහරිස්සතු”ති. “පරිච්චතො මෙ ආවුසො කභාපණොති?” “ආම භතො පරිච්චතොති.” “තඤ්ඤෙව මෙ ආවුසො කභාපණං දෙති”ති.

3. අථ ඛො සො පුරිසො ආයස්මතො උපනාඤ්ඤා සකාසුතස්ස කභාපණං දත්වා උජ්ඣායති බීයති විපාවෙති: “යථෙව මයං රුපියං පටිග්ගණ්හාම, එවමෙව ඉමෙ සමණා සකාසුතයා රුපියං පටිග්ගණ්හන්ති”ති. අස්සොග්ගං ඛො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස බීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං භි තාම ආයස්මා උපනාඤ්ඤා සකාසුතො රුපියං පටිග්ගහෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරුඤ්ඤා: “සච්චං කිර ත්ථ උපනාඤ්ඤා රුපියං පටිග්ගහෙසි”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං භි තාම ත්ථ මොඝපුරිස රුපියං පටිග්ගහෙස්සසි, තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්සාථ: “යො පන භික්ඛු ජාතරුපරජනං උග්ගණ්හෙය්ස වා උග්ගණ්හාපෙය්ස වා උපනික්ඛන්තං වා සාදිසෙය්ස, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයන්ති.”

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

1. පටිච්ඡංසා. මජ්ඣං. 2. තස්ස තං අද්දසි. ඉජ්ජං. නදිස්සතෙ.

ජාතරූපං නාම: සන්ත්වණෙනා වුච්චති.

රජනං නාම: කහාපණො ලොභමාසකො- දුරුමාසකො- ජතුමාසකො
යෙ වොහාරං ගවේජනති.

උගගණයානි සයං ගණනාති, නිසසගතියං පාවිතතියං.

උගගණනාපෙයානි අඤ්ඤං ගාහාපෙති. නිසසගතියං¹ පාවිතතියං.

උපනිකම්මනං වා සාදිසෙයානි “ඉදං අය්‍යස්ස හොතු”ති උපනිකම්මනං
සාදියති, නිසසගතියං හොති, සංඝමජ්ඣෙකි නිසසජ්ඣානං. එවඤ්ච පන
භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣානං: තෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං
උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුද්ධිනං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා
අඤ්ජිං පගගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙත රුපියං පටිගගහෙසිං.
ඉදං මෙ නිසසගතියං. ඉමාහං සංඝස්ස නිසසජාමී”ති නිසසජ්ඣා අපනති
දෙසෙතඛො. ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙත අපනති පටිගගහෙතඛො.
සචෙ තත්ථ අගවේජනි ආරුමිකො වා උපාසකො වා. සො වතනඛො: “ආවුසො
ඉමං ජානාමි”ති. සචෙ සො භණති “ඉමිනා කිං ආහරිය්‍යතු”ති. න වතනඛො
“ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආවිකම්මනං: කප්පි වා තෙලං වා මධු වා
එංඤ්ඤං වා. සචෙ සො තෙන පරිවතෙතත්වා කප්පියං ආහරති, රුපියපටිගගා-
හකං ඤාපෙත්වා සංඛෙගෙව පරිභුඤ්ජිතඛො. එවඤ්චතං ලභෙථ, ඉච්චතං
කුසලං. නො වෙ ලභෙථ, සො වතනඛො: “ආවුසො ඉමං ජංඛෙමි”ති. සචෙ
සො ජංඛෙමි, ඉච්චතං කුසලං. නො වෙ ජංඛෙමි, පඤ්චගඛෙගති සමන්තා-
ගතො භික්ඛු රුපියජංඛකො සමමනනිතඛො: යො න ජංඤගතිං ගවේජය්‍ය,
න දෙසාගතිං ගවේජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවේජය්‍ය, න භයාගතිං ගවේජය්‍ය,
ජංඛිතාජංඛිතඤ්ච ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමනනිතඛො: පඤ්චං
භික්ඛු යාවිතඛො, යාවිත්වා බ්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙත සංඝො
ඤ්ජෙතඛො:

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙත සංඝො. යදි සංඝස්ස පනතකල්ලං, සංඝො
ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රුපියජංඛකං සමමනෙතය්‍ය, එසා ඤ්ජති.

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙත සංඝො. සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රුපියජංඛකං
සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො රුපියජංඛි-
කස්ස සමමුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස තතඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සංඝෙත ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු රුපියජංඛකො, ඛමති
සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙන ධාරයාමී”ති.

1. නිසසගතියං හොති. ස්‍යා.

5. තෙන සමමතෙන භික්ඛූතා අතිමිත්තං කච්චා පාතෙනබ්බං. සචෙ නිමිත්තං කච්චා පාතෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. රූපියෙ රූපියසඤ්ඤේ රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. රූපියෙ වෙමතිකො රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. රූපියෙ අරූපියසඤ්ඤේ රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤේ, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අරූපියෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අරූපියෙ අරූපියසඤ්ඤේ, අනාපනති.

6. අනාපනති අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙත්වා වා උග්ගහාපෙත්වා වා නික්ඛිපති, “යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සති”ති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රූපියසිකඛාපදං නිමිත්තං.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. අසෙසාස්සං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙස්සං -පෙ- ‘සච්චං කීර තුමො භික්ඛුවෙ නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජ-ථා’ති. “සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්ස, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියන්ති.”

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අබ්භෙදො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං නාම: කතමපි අකතමපි කතාකතමපි. කතං නාම: සිසුපගං ගිවුපගං හඤ්චපගං පාදුපගං කවුපගං. අකතං නාම: ඝතකතං වුච්චති. කතාකතං නාම: භද්දගං.

රුපියං තාම: සන්ථුවණ්ණො කතාපණො ලොහමාසකො දුරුමාසකො ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගව්ඡන්ති.

සමාපජ්ජය්‍යාති කතෙන කතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං.¹ කතෙන අකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. කතෙන කතාකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. අකතෙන කතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. අකතෙන අකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. අකතෙන කතාකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. කතාකතෙන කතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. කතාකතෙන අකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. කතාකතෙන කතාකතං වේතාපෙනි, නිසංගගියං පාවිතතියං. සංඝමජ්ජෙති නිසංජ්ඣතං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසංජ්ඣතං: තෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුද්ධානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උත්තරිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤිං පග්ගහෙත්වා එවමෙසං වචනීයො:

“අහං භනෙත තාතපසකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජ්ජිං, ඉදං මෙ නිසංගගියං, ඉමාහං සංඝස්ස නිසංජාමි”ති. නිසංජ්ඣත්වා ආපතති දෙසෙනබ්බො. බ්‍යතෙනත භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙනබ්බො. සවෙ තත්ථ ආගව්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජානං”ති. සවෙ සො භණති: “ඉමිනා නිං ආහරියන්තු”ති. න වත්තබ්බො “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආවික්ඛිතබ්බො: සප්පි වා තෙලං වා මඩු වා එංඤ්ඤං වා, සවෙ සො තෙන පටිවත්තෙත්වා කප්පියං ආහරති. රුපියවේතාපකා යපෙත්වා සබ්බෙහෙව පටිභුඤ්ජිතබ්බො. එවඤ්චතං ලහෙඨං ඉවෙචතං කුසලං. තො වෙ ලහෙඨං, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජබ්බෙති. සවෙ සො ජබ්බෙති, ඉවෙචතං කුසලං. තො වෙ ජබ්බෙති, පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු රුපියජබ්බකො සමමන්තිතබ්බො: යො න ජන්දගතිං ගවේජය්‍ය න ද්‍යොගතිං ගවේජය්‍ය න මොහාගතිං ගවේජය්‍ය න භයාගතිං ගවේජය්‍ය ජබ්බිතාජබ්බිතඤ්ච ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: පස්මං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිත්වා බ්‍යතෙනත භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සංඝො. යදි සංඝස්ස පත්තකලලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රුපියජබ්බකං සමමන්තෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භනෙත සංඝො. සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රුපිය-
ජබ්බකං සමමන්තති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො
රුපියජබ්බකස්ස සමමුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු රුපියජබ්බකො. ඛමති සංඝස්ස,
තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

3. තෙන සමමතෙන භික්ඛුනා අතිමිත්තං කත්වා පානෙනබ්බො. සවෙ
තිමිත්තං කත්වා පානෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

1. නිසංගගියං හොති. සය්‍ය

4. රුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. රුපියෙ චෙමනිකො රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. රුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. අරුපියෙ චෙමනිකො රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වේතාපෙනි, නිසංගගිං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරුපියෙ චෙමනිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ, අනාපතති.

5. අනාපතති උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රුපියංභංචොභාරගිකඛාපදං නිමග්ගිතං.

5. 2. 10.

කයවිකකයසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්ඛපුතො පටො හොති විවරකමමං කාන්තං. සො පටපිලොකිකානං සඛිකාරිං කරිත්වා සුරතතං සුපරිකමමකතං කත්වා පාරුපි. අථ ඛො අඤ්ඤාතරො පරිබ්බාජකො මහග්ගං පටං පාරුපිත්වා යෙනායස්මා උපනන්දො සක්ඛපුතො තෙත්තපසකකම්, උපසඛිකම්භා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛපුතතං එතදවොච: “සුන්දරා ඛො ත්‍යායං ආවුසො සඛිකාරි, දෙහි මෙ පටෙනා”ති. “ජාතාහි ආවුසො”ති? “ආමාවුසො ජාතාමි”ති. “භන්දවුසො”ති අද්දසි. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො තං සඛිකාරිං පාරුපිත්වා පරිබ්බාජකාරාමං අගමාසි. පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: “සුන්දරා ඛො ත්‍යායං ආවුසො සඛිකාරි, කුතො තයා ලභා”ති? “තෙන මෙ ආවුසො පටෙන පරිවිතතිතා”ති. “කතීහිපි ත්‍යායං ආවුසො සඛිකාරි භවිස්සාති, සො යෙව තෙ පටො වරො”ති.

2. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො “සචටං ඛො පරිබ්බාජකා ආහංසු. කතීහිපි ම්‍යායං සඛිකාරි භවිස්සාති, සො යෙව මෙ පටො වරො”ති යෙනායස්මා උපනන්දො සක්ඛපුතො තෙත්තපසකකම්. උපසඛිකම්භා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛපුතතං එතදවොච: “භන්ද තෙ ආවුසො සඛිකාරි, දෙහි මෙ පට”තති. “තත්ත භිං ආවුසො මයා වුතො ජාතාහි ආවුසොති, තාහං දස්සාමි”ති.

3. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො උජ්ඣායනී බීයනී විපාචෙනි: ගිහිපි නං ගිහිස්ස විපපට්ඨාරිස්ස දෙනි¹, කිං පන පබ්බජිතො පබ්බජිතස්ස න දස්සනී”ති. අස්සොස්ස ඛො භික්ඛු තස්ස පරිබ්බාජකස්ස උජ්ඣායනාත්තස්ස බීයනාත්තස්ස විපාචෙනාත්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජ, තෙ උජ්ඣායනනී බීයනනී විපාචෙනනී: “කථං භි නාම ආයස්ම, උපනන්තු සකාසපුත්තො පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජස්සති”ති. “අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතොඵනමත්ථං ආරොචෙස්සං. “සච්චං කීර ත්ථං උපනන්තු පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජ”ති?² “සච්චං භගවා”. විගර්භි බුද්ධො භගවා: “කථං භි නාම ත්ථං මොඝපුරිස පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයනනී”.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං නාම: විවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජ - පරිකාරා, අනතමසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දනතකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

කයවික්කයං සමාපජ්ජෙය්‍යාති ‘ඉමිනා ඉමං දෙහි, ඉමිනා ඉමං ආහර, ඉමිනා ඉමං පරිවතෙනති, ඉමිනා ඉමං වෙනාපෙහි’ති අජ්ඣාචරති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. යතො කඨිනඤ්ච හොති වික්කාගිතඤ්ච, අතතතො භණ්ඩං පරහත්ථගතා පරහණ්ඩං, අතතතො හත්ථගතං, නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්- තබ්බං සමික්ඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජතබ්බං: “අභං භතො නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සමික්ඛස්ස නිස්සජ්ජාමි”ති - පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනනි -පෙ- ආයස්මතො දමමිති”

5. කයවික්කයෙ කයවික්කයසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. කය- වික්කයෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. කයවික්කයෙ න කය- වික්කයසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාවිතනීයං. න කයවික්කයෙ කයවික්කයසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. න කයවික්කයෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. න කයවික්කයෙ න කයවික්කයසඤ්ඤී, අනාපතති.

6. අනාපතති අග්ගං පුච්ඡති, කප්පිකාරකස්ස ආවිකති, ඉදං අමහාකං අත්ථී අමහාකඤ්ච ඉමිනා ව ඉමිනා ව අත්ථොති භණති. උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කයවික්කයසිකඛාපදං නිවර්තං.

කොසියවග්ගො දුතියො.

තසප්පඥානං:-

කොසියා සුඤ්ඤාභාගා ජබ්බස්සාති නිසීදනං,
ඤ්ච ව ලොමාති උග්ගණ්ණ, උභො නානප්පකාරකාති.

1. දෙනති ම ජ.සං. 2. සමාපජ්ජසි. ම ජ සං.

පත්තවග්ගො.

5. 3. 1.

පත්තසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවභ්ඪියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඛු පතො
සනතිවයං කරොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනා පසසිඤ්ඤා උජ්ඣා-
යනති ඛියනති විපාචෙනති: “කථං භි තාම සමණා සකාපුතතියා ඛු
පතො සනතිවයං කරිස්සනති, පත්තවාණීජ්ජං වා සමණා සකාපුතතියා
කරිස්සනති, ආමතතිකාපණං වා පසාරෙස්සනති”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු
තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාචෙනානං. යෙ තෙ
භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාචෙනති: “කථං භි තාම
ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකපතනං ධාරෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භග-
වතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ අතිරෙකපතනං
ධාරෙථා”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධෝ භගවා: “කථං භි තාම තුලෙහ
මොඝපුරිසා අතිරෙකපතනං ධාරෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපපසනානං
වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤා පත භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පත භික්ඛු අතිරෙකපතනං ධාරෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං
පාළිතතියනති.”

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛූතා සිකඛාපදං පඤ්ඤානං ගොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

2. තෙන ඛො පත සමයෙන ආයසමතො ආනන්දස්ස අතිරෙකපතො
උපපතො ගොති, ආයසමා ව ආනන්දො තං පතනං ආයසමතො සාරිපුතතස්ස
දාතුකාමො ගොති. ආයසමා ව සාරිපුතතො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො
ආයසමතො ආනන්දස්ස එතදගොසි: භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤානං: “ත
අතිරෙකපතො ධාරෙතබ්බො”ති. අයඤ්ඤා මෙ අතිරෙකපතො උපපතො,
අභඤ්චිමං පතනං ආයසමතො සාරිපුතතස්ස දාතුකාමො. ආයසමා ව සාරි-
පුතතො සාකෙතෙ විහරති. කථනානු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බනති.” අථ ඛො
ආයසමා ආනන්දො භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි.

3. “කිංච චිරං පනානන්ද සාරිපුත්තො ආගච්ඡිස්සති”ති. “තවමං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කථාං භික්ඛු ආමනෙතසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාහපරමං අතිරෙක-පත්තං ධාරෙතුං”. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“දසාහපරමං අතිරෙකපත්තො ධාරෙතබ්බො, තං අනිකකාමයතො, නිසසග්ගියං පාවිතනියනති.”

[දුතියපඤ්ඤාති.]

4. දසාහපරමනති දසාහපරමතා ධාරෙතබ්බො.

අතිරෙකපත්තො නාම: අතඨ්ඨිතො අවිකප්පිතො.

පත්තො නාම: දෙව පත්තා: අයොපත්තො මනුසිකාපත්තො. තයො පත්තස්ස වණණා: උක්කට්ඨා පත්තො මජ්ඣිමො පත්තො ඔම්කො පත්තො. උක්කට්ඨා නාම පත්තො අසිසාලාකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. මජ්ඣිමො නාම පත්තො තාලිකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. ඔම්කො නාම පත්තො පඤ්ඤාදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. තතො උක්කට්ඨා අපත්තො. ඔම්කො අපත්තො.

තං අනිකකාමයතො නිසසග්ගියං පාවිතනියං ගොතිති [එකාදසෙ පුග්ගලස්ස වා, නිසසග්ගියො හොති.] නිසසජ්තබ්බො සංඝස්ස වා ගණස්ස වා අරුණුග්ගමෙ එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසසජ්තබ්බො: තෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුඛ්භානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්කුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ භනෙත පත්තො දසාහාතිකකතො නිසසග්ගියො. ඉමංසං සංඝස්ස නිසසජාමි”ති. නිසසජ්ත්වා ආපතති දෙසෙතබ්බො. බ්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිසසට්ඨපත්තො දුතබ්බො.

“සුණාතු මෙ භනෙත සංඝෙසා. අයං පත්තො ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුතො නිසසග්ගියො සංඝස්ස නිසසට්ඨා, යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං, සංඝෙසා ඉමං පත්තං ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍යා”ති.

තෙන භික්ඛුතා සම්බහුලෙ භික්ඛු උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුඛ්භානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්කුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ භනෙත පත්තො දසාහාතිකකතො නිසසග්ගියො. ඉමංසං ආයසමනනානං නිසසජාමි”ති. නිසසජ්ත්වා ආපතති දෙසෙතබ්බො. බ්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිසසට්ඨපත්තො දුතබ්බො.

“සුණනතු මෙ ආයසමනනා. අයං පත්තො ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුතො නිසසග්ගියො ආයසමනනානං නිසසට්ඨා. යද්දයසමනනානං පත්තකල්ලං, ආයසමනනා ඉමං පත්තං ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍ය”නති.

5. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසම්බුත්තිං එකංසං උත්තරාසම්භං කරිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ ආවුසො පතොනා දසාභාතික්ඛකන්තො නිස්සග්ගීයො. ඉමංහං ආයසමතො නිස්සජාමි”ති නිස්සජිත්වා ආපතති දෙසෙනබ්බො. තෙන භික්ඛුනා ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිස්සට්ඨපතොනා දහබ්බො: ඉමං පතනං ආයසමතො දමමි”ති.

6. දසාභාතික්ඛකන්තො අතික්ඛකන්තසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං, දසාභාතික්ඛකන්තො චෙමතිකො, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. දසාභාතික්ඛකන්තො අතික්ඛකන්තසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අනට්ඨිතො අනට්ඨිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අවිකප්පිතො විකප්පිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අවිසස්සජිතො විසස්සජිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අනට්ඨ නට්ඨසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අවිතට්ඨ විතට්ඨසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අභිනො භින්නසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. අවිප්පුතො විප්පුතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. නිස්සග්ගීයං පතනං අනිස්සජිත්වා පරිභුඤ්ඤාති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකන්තො අතික්ඛකන්තසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකන්තො චෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකන්තො අතික්ඛකන්තසඤ්ඤා අනාපතති.

7. අනාපතති අනොදසාහං අනට්ඨාති,¹ විකප්පෙති, විසස්සජෙති, නස්සති, විතස්සති, භිජ්ජති, අවජ්ඣිත්වා ගණනාති, විස්සාසං ගණනාති, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන ඛො පත සමයෙන ඡබ්බග්ගීයා භික්ඛු නිස්සට්ඨපතනං න දෙනාති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙත්තං: “ත භික්ඛවෙ නිස්සට්ඨපතොනා න දහබ්බො. යො ත දදෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛට්ඨං”ති.

පනනසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. 3. 2.

උභයපඤ්චබ්බන්ධන සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවස්ත්‍රසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන කුමාකාරෙන භික්ඛු පචාරිත්වා භොනාති: “යෙසං අය්‍යානං පතොතන අනේවා අහං පතොතනා”ති. තෙන ඛො පත සමයෙන භික්ඛු ත මතනං ජාතිත්වා බහු පතො විඤ්ඤාපෙතති. යෙසං බුද්ධො පතනා තෙ මහතො පතො විඤ්ඤාපෙතති. යෙසං මහතො පතනා තෙ බුද්ධො පතො විඤ්ඤාපෙතති. අථ ඛො සො කුමාකාරො භික්ඛුනං බහු පතො කරොනොනා ත සකෙකාති අඤ්ඤා විකකාගිකං ගණං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදාරපිස්ස කිලමනාති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තීයා ත මතනං ජාතිත්වා බහු පතො විඤ්ඤාපෙසුනාති.—

1. අනට්ඨති. ම.ජ.සං.

අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොතො, න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනාති”ති. අසොසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාලෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාලෙනාති: “කථං හි තාම භික්ඛු න මතං ජාතිකා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනාති”ති.

2. “අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු න මතං ජාතිකා බහු පතො විඤ්ඤපෙසනාති?” “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා න මතං ජාතිකා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනාති. තෙතං භික්ඛවෙ අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ පතො, විඤ්ඤපෙනබ්බො, යො විඤ්ඤපෙස, ආපතති දුක්ඛාපසාදයාති.”

3. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො පතො භිනො හොති. අථ බො සො භික්ඛු, “භගවතා පටිකඛිතතං පතං විඤ්ඤපෙසනාති” කුක්කුළවායනො න විඤ්ඤපෙති. හතේසු පිණ්ඩාය වරති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාලෙනාති: “කථං හි තාම සමණ් සකාසුත්තියා හතේසු පිණ්ඩාය වරිස්සනාති, සෙය්ථාපි අඤ්ඤ¹තීථියා”ති. අසොසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාලෙනානං. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තට්ඨපතනස්ස වා භිනාපතනස්ස වා පතං විඤ්ඤපෙසනාති”.

4. තෙත බො පත සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤතං තට්ඨපතනස්ස වා භිනාපතනස්ස වා පතං විඤ්ඤපෙසනාති,” තෙ? අප- මනාකෙතපි භිනොත අපමනකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙනාති. අථ බො සො කුමහකාරො භික්ඛුනං තථෙව බහු පතො කරොතො, න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනාති. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාලෙනාති: “කථං හි තාම සමණ් සකාසුත්තියා න මතං ජාතිකා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනාති. අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොතො, න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනාති”ති.

5. අසොසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාලෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාලෙනාති: “කථං හි තාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අපමනකෙතපි භිනොත අපමනකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ අපමනකෙතපි භිනොත අපමනකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙසනාති?”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමෙහ මොඝපුරිසා අපමනකෙතපි භිනොත අපමනකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙසනාති. තෙතං මොඝපුරිසා අපසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්ථා:”

1 ‘අඤ්ඤ.’ ඉති ව 2. ‘තෙ’ ඉති ව මජ්ඣ. නදිස්සන.

“යො පන භික්ඛු උග්ගපඤ්චබ්බිකනෙතන පනෙතන අඤ්ඤං නවං පනතං වෙනාපෙසා, නිසංගතියං පාවිතතියං. තෙන භික්ඛුනා සො පනෙතා භික්ඛුපටිසාය නිසංජිතබ්බො. යො ච නසා භික්ඛුපටිසාය සත්තපටිසෙනා සො නසා භික්ඛුනො සදුතබ්බො ‘අයං තෙ භික්ඛු පනෙතා යාව භෙදනාය ධාරෙතබ්බො’ති. අයං තත්ථ සාමිප්පි”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමෙසම්. අතෙ අධිපපතො භික්ඛුති.

උග්ගපඤ්චබ්බිකනො නාම පනෙතා: අබ්බිකනො වා එකබ්බිකනො වා ද්විබ්බිකනො වා තිබ්බිකනො වා චතුර්බ්බිකනො වා. අබ්බිකනොකාසො නාම පනෙතා: යසා ආසිද්ධා රුජ් න භොති. බ්බිකනොකාසො නාම පනෙතා: යසා ආසිද්ධා රුජ් භොති. තවො නාම පනෙතා: විඤ්ඤනම්. උපාදය වුවවති.

වෙනාපෙසාති විඤ්ඤපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිසංගතියො භොති. සංඝමජ්ඣෙ නිසංජිතබ්බො. සබ්බෙහෙව අධිට්ඨිතපතනං ගහෙසා සනතිපතිතබ්බං. න ලාමකො පනෙතා අධිට්ඨාතබ්බො “මහග්ගං පතනං ගහෙසාමි”ති. සවෙ ලාමකං පතනං අධිට්ඨාති “මහග්ගං පතනං ගහෙසාමි”ති, අපනති දුක්ඛංය.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බො: තෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුබ්බානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤං පග්ගහෙත්වා එවමසා වචනීයො: ‘අයං මෙ භනෙන පනෙතා උග්ගපඤ්චබ්බිකනෙතන පනෙතන වෙනාපිතො නිසංගතියො. ඉමංගා සංඝස්ස නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා අපනති දෙසෙතබ්බො. බ්බිකනෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන අපනති පටිග්ගහෙතබ්බො.

පඤ්චග්ගෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු පතනගාභාපකො සමමනති-තබ්බො. යො න ඡන්දගතීං ගවේශය, න දෙසාගතීං ගවේශය, න මොහාගතීං ගවේශය, න භයාගතීං ගවේශය, ගතිතාගතිතඤ්ච ජාතෙයය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමනතිතබ්බො: “පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිත්වා බ්බිකනෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙනබ්බො:”

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො. ඥේ සංඝස්ස පතනකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං පතනගාභාපකං සමමනෙතයය. එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො. සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං පතනගාභා-පකං සමමනති. යසායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො පතන-ගාභාපකස්ස සමමුති, සො තුඤ්ඤස්ස, යසා තකම්මති, සො භාසෙයය.

සමමතො සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු පතනගාභාපකො, ඛමති සංඝස්ස, තස්මා තුඤ්ඤී. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙන සමමතෙන භික්ඛූතා පතොතා ගාභෙතබ්බො. ථෙරො වතනබ්බො: “ගණ්ඨාතු භතොත ථෙරො පතන”න්ති. සචෙ ථෙරො පතනං¹ ගණ්ඨාති, ථෙරස්ස පතොතා දුතියස්ස ගාභෙතබ්බො. න ච තස්ස අනුද්දායකාය න ගාභෙතබ්බො. යොන ගණ්ඨාය, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අපතනකස්ස න ගාභෙතබ්බො එතෙනෙව උපායෙන යාව සම්ඝනවකා ගාභාපෙතබ්බො. යො ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පතනපරියතොතා සො තස්ස භික්ඛුතො පදානබ්බො: “අයං තෙ භික්ඛු පතොතා යාව හෙදකාය ධාරෙතබ්බො”ති. තෙන භික්ඛූතා සො පතොතා න අදෙසෙ නික්ඛිපිතබ්බො, න අභොගෙන භුඤ්ජිතබ්බො, න විස්සජ්ජිතබ්බො, ‘කථායං පතොතා තස්සෙය්‍ය වා විතස්සෙය්‍ය වා භිජ්ජෙය්‍ය වා’ති. සචෙ අදෙසෙ වා නික්ඛිපති අභොගෙන වා භුඤ්ජති විස්සජ්ජති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අයං තත්ථ සාමිච්ඡිති අයං තත්ථ අනුබම්මතා.

7. අබ්බතෙන පතොතන අබ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අබ්බතෙන පතොතන එකබ්බතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

8. එකබ්බතෙන පතොතන අබ්බතං පතනං -පෙ- එකබ්බතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

9. ද්විබ්බතෙන පතොතන අබ්බතං පතනං -පෙ- එකබ්බතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

10. ත්‍රිබ්බතෙන පතොතන අබ්බතං පතනං -පෙ- එකබ්බතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

11. චතුර්බ්බතෙන පතොතන අබ්බතං පතනං -පෙ- එකබ්බතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

12. අබ්බතෙන පතොතන අබ්බතොකාසං පතනං චේතාපෙති, පාවිතතියං. අබ්බතෙන පතොතන එකබ්බතොකාසං පතනං නිස්සග්ගියං. -පෙ- ද්විබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතොකාසං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

13. එකබ්බතෙන පතොතන අබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්බතොකාසං පතනං -පෙ- චතුර්බ්බතොකාසං පතනං චේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

1. පතනං. ම.ජ.ස. නදිස්සතෙ.

14. ද්විබ්‍රහ්මණෙන පණෙන අබ්‍රහ්මණොකායං පතතං -පෙ- එකබ්‍රහ්මණොකායං පතතං -පෙ- ද්විබ්‍රහ්මණොකායං පතතං -පෙ- ත්‍රිබ්‍රහ්මණොකායං පතතං -පෙ-චතුර්බ්‍රහ්මණොකායං පතතං චේතාපෙතී, නිසංගතියං පාවිතතියං.

15. තිබ්බකුතෙත පනෙතත අබ්බකුතොකාසිං පනතං -පෙ- එකබ්බකුතො-
කාසිං පනතං -පෙ- ද්විබ්බකුතොකාසිං පනතං -පෙ- තිබ්බකුතොකාසිං පනතං
-පෙ- චතුර්බ්බකුතොකාසිං පනතං වෙනාපෙති, නිසසගතියං පාවිතරියං.

16. චතුර්‍විධකතෙහි පරිණාමය අවබෝධනය කිරීම. පරිණාමය - පෙ - එකවිධකතා කාලය. පරිණාමය - පෙ - ද්විවිධකතා කාලය. පරිණාමය - පෙ - ත්‍රිවිධකතා කාලය. පරිණාමය - පෙ - චතුර්විධකතා කාලය. පරිණාමය - පෙ - වෙනුවෙන්, නිසැකවම පැවතීම.

17. අබ්‍රහිමොකාසෙන පතෙතන අබ්‍රහිතං පතනං -පෙ- එකබ්‍රහිතං
පතනං -පෙ- දුඛබ්‍රහිතං පතනං -පෙ- තීබ්‍රහිතං පතනං -පෙ- චතුරබ්‍රහිතං
පතනං -පෙ- එකබ්‍රහිමොකාසෙන පතෙතන -පෙ- දුඛබ්‍රහිමොකාසෙන
පතෙතන -පෙ- තීබ්‍රහිමොකාසෙන පතෙතන -පෙ- චතුරබ්‍රහිමොකාසෙන
පතෙතන අබ්‍රහිතං පතනං -පෙ- එකබ්‍රහිතං පතනං -පෙ- චතුරබ්‍රහිතං පතනං
-පෙ- අබ්‍රහිමොකාසෙන පතෙතන අබ්‍රහිමොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්‍රහි-
මොකාසං පතනං -පෙ- දුඛබ්‍රහිමොකාසං පතනං -පෙ- තීබ්‍රහිමොකාසං
පතනං -පෙ- චතුරබ්‍රහිමොකාසං පතනං වේදාපෙති, නිස්සංගතියං පාවිත්තියං.

18. එකබැඳීමකින් පැහැදිලිව පෙනෙන අවබෝධයන් පිළිබඳව - පෙ - එක-
බැඳීමකින් පැහැදිලිව පෙනෙන අවබෝධයන් පිළිබඳව - පෙ - නිබැඳීමකින්
පැහැදිලිව පෙනෙන අවබෝධයන් පිළිබඳව වෙනස්වේ, නිසැකවම පවතී.

19. ද්විබිඳුනොකාසෙන පනෙනන -පෙ- ත්විබිඳුනොකාසෙන පනෙනන
අබිඳුනොකාසං පනනං -පෙ- එකබිඳුනොකාසං පනනං -පෙ- ද්විබිඳුනො-
කාසං පනනං -පෙ- ත්විබිඳුනොකාසං පනනං -පෙ- චතුර්බිඳුනොකාසං පනනං
චෙතාපෙනී, නිසසගතීයං පාවිතරීයං.

20. චතුර්නිකානුකූල පනත අනුකූලාසං පනත. -පෙ- එක-
 ඛනිකාසං පනත. -පෙ- අනුකූලාසං පනත. -පෙ- ත්වනිකාසං
 පනත. -පෙ- චතුර්නිකාසං පනත. වෙනාපෙති, නිසංගතිය පාලිතිය.

21. අනාපතී නටඨපනතසං, භික්ෂාපනතසං, ඤානකානං, පචාරිනානං.
අඤ්ඤාසංඝ්ථාය, අතතතො ඛතෙන, උමමතතකසං, ආදිකමමකසංඝාති.

උතුරු පළාතේ බණ්ඩාරාසිංහයා පදං භිමසිතං.

හෙසජ්ජසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභීයං විහරති ජෙනවතෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රුජගහෙ පබ්භාරං සොධාපෙති ලෙණං කතතුකාමො. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තෙත්තපසඛකම්, උපසඛකම්චා ආයස්මන්තාං පිළිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙචා එකමන්තාං නිසීදි, එකමන්තාං නිසීන්තො ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තාං පිළිඤ්චවෙජ්ඣ එතදවොච: “කිං භනෙත පෙරො කාරුපෙති”ති. පබ්භාරං මහාරුජ, සොධාපෙම් ලෙණං කතතුකාමො”ති. “අනෙථ භනෙත අය්‍යස්ස ආරුමිකෙතා”ති. න ඛො මහාරුජ භගවතා ආරුමිකො අනුඤ්ඤතො”ති. “තෙන හි භනෙත භගවන්තාං පටිපුච්ඡන්තා මම ආරුමෙය්‍යාථා”ති. “එවං මහාරුජා”ති ඛො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනීයස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රුජානං මාගධං සෙනීයං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ ධම්මියා කථාය සන්දස්සන්තො සමාදපිතො සමුත්තොජන්තො සමපහංසිතො උට්ඨායාසන්තා ආයස්මන්තාං පිළිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙචා පදකඛිණං කචා පකකාමි.

2. අථ ඛො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ භගවතො සන්තතිකෙ දුතං පාහෙසි: “රුජා භනෙත මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො ආරුමිකං දුතුකාමො. කථං භු ඛො භනෙත මයා පටිපජ්ජන්තබ්බ”න්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කචා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරුමික”න්ති. දුතියමපි ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තෙත්තපසඛකම් උපසඛකම්චා ආයස්මන්තාං පිළිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙචා එකමන්තාං නිසීදි. එකමන්තාං නිසීන්තො ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තාං පිළිඤ්චවෙජ්ඣ එතදවොච: “අනුඤ්ඤතො භනෙත භගවතා ආරුමිකො”ති. “එවං මහාරුජා”ති. “තෙන හි භනෙත අය්‍යස්ස ආරුමිකං දමම්”ති. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනීයො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තො පිළිඤ්චවෙජ්ඣ ආරුමිකං පටිස්සුඤ්ඤිතා විස්සරිතා විරෙත සතිං පටිලභිතා අඤ්ඤතරං සබ්බජ්ඣකං මහාමන්තං ආමන්තෙසි: “යො මයා භණෙ, අය්‍යස්ස ආරුමිකො පටිස්සුතො, දින්නො සො ආරුමිකො”ති. “න ඛො දෙව අය්‍යස්ස ආරුමිකො දින්නො”ති. “කීව විරං භු ඛො භණෙ ඉතො හි තං භොති”ති. අථ ඛො සො මහාමන්තො රතතියො විගණෙචා 1 රුජානං මාගධං සෙනීයං බිම්බිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රතතියතාති”ති. “තෙන හි භණෙ, අය්‍යස්ස පඤ්ච අරුමිකසතාති දෙහි”ති. “එවං දෙවා”ති ඛො සො මහාමන්තො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනීයස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුඤ්ඤිතා ආයස්මන්තො පිළිඤ්චවෙජ්ඣ පඤ්ච ආරුමිකසතාති පාදසි.² පාරිශෙකෙකා ගාමො නිවිසි. “ආරුමිකගාමකො”තිපි තං ආගංසු “පිළිඤ්ඣාමකො”තිපි තං ආගංසු.

1. ගණන්වා. 2. ජ.යං. 3. අද්දසි. ස්‍යා,

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා නස්මිං ගාමකෙ කුට්ඨපගො හොති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා පුබ්බතහසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය පිලිඤ්ඣාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. තෙන ඛො පන සමයෙන නස්මිං ගාමකෙ උස්සාවො හොති. දුරකා¹ අලඛකතා මාලාකිතා කිලන්ති.

4. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා පිලිඤ්ඣාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙත්තපසඛකම්, උපසඛකම්චා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්සා ආරුමිකිනියා ධිතා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛකාරං මෙ දෙථා”ති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා නං ආරුමිකිනී ඵතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “අයං භනෙන දුරිකා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛකාරං මෙ දෙථා”ති. “කුතො අමහාකං දුග්ගතානං මාලා, කුතො අලඛකාර”ති.² අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා අඤ්ඤාතරං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා නං ආරුමිකිනී ඵතදවොච: “හඤ්චං තිණ්ණසුපකං තස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාමො”ති. අථ ඛො සා ආරුමිකිනී නං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා තස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාමො, සා අහොසි සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඤ්ච නාදිසා රඤ්ඤාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස ආරොවෙත්තං: “අමුකස්ස දෙව ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඤ්ච නාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බසාරෙ නං ආරුමිකකුලං බන්ධාපෙසී.

5. දුතියමපි ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා පුබ්බතහසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය පිලිඤ්ඣාමකං පිණ්ඩාය පාවිසී. පිලිඤ්ඣාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන තස්සා ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙත්තපසඛකම්, උපසඛකම්චා පටිච්ඡස්සකෙ පුච්ඡ: “කහං ඉදං ආරුමිකකුලං ගත”න්ති. “ඵතිස්සා භනෙන සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බන්ධාපිත”න්ති.

6. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා යෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස නිවෙසනං, තෙත්තපසඛකම්, උපසඛකම්චා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බසාරෙ යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා තෙත්තපසඛකම්, උපසඛකම්චා ආයසමානං පිලිඤ්චවෙත්ථා අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීන්තං ඛො රුජානං මාගධං සෙතියං බිමබ්බසාරං ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා ඵතදවොච: “කිස්ස මහාරුජ ආරුමිකකුලං බන්ධාපිත”න්ති. තස්ස භනෙන ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඤ්ච නාදිසා අමහාකමපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා, කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණන්ති අබිච්ඡව්චි, සො අහොසි සබ්බසොවණ්ණමයො. “ඉදං පන තෙ මහාරුජ තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො”ති. “අඤ්ඤානං භනෙන, අය්‍යසෙස්සව සො ඉද්ධානුභාවො”ති නං ආරුමිකකුලං මුඤ්චාපෙසී.

1. දුරිකා. ම.ජ සං. 2. අලඛකාරොති. මජ්ඣ.

7. මනුස්සා අයෙත නිර පිලිඤ්චවෙත්ත සරුක්කාය පරිසාය උත්තරි-
මනුස්සධම්මා¹ ඉද්ධිපාවිහාරියං දසසිතනති අත්තමනා අභිපපසන්නා
ආයසමතො පිලිඤ්චවත්තස පඤ්චහෙසජ්ජාති අභිහරිංසු. සෙය්‍යපීදං:
“සප්පි නවනීතං තෙලං මධු එංණිතං” පකතියාපි ච ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ත,
ලාභී හොති පඤ්චන්නං හෙසජ්ජානං, ලභං ලභං පරිසාය විස්සජේති.
පරිසා වස්ස හොති බාහුලිකා, ලභං ලභං කොලමෙපි සටෙපි පුරෙත්වා
පරිසාමෙති. පරිසායවනාතිපි ඵවිකායොපි පුරෙත්වා වාතපානෙසු
ලග්ගෙති. තාති ඔලීනවිලීනාති තිට්ඨනති. උක්කරෙහිපි විහාරා ඔතිණ්ණවි-
තිණ්ණා හොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආතිණ්ණිනා පසසීත්වා
උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අනොකොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා
සකාසුත්තියා, සෙය්‍යථාපි රුජා මාගධො සෙතියො ඩිම්බිසාරො”ති. අයෙසාසුං
බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්නානං බියන්නානං විපාවෙනන්නානං,
යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිවත්තං තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි
තාම භික්ඛු ඵවරූපාය බාහුලාය වෙනෙස්සනති”ති.

8. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර
භික්ඛවෙ භික්ඛු ඵවරූපාය බාහුලාය වෙනෙත්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි
බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා ඵවරූපාය බාහුලාය
වෙනෙස්සනති” තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන
භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යාති බො පන තාති ගිලානානං භික්ඛුනං පටිසායනියාති
හෙසජ්ජාති සෙය්‍යපීදං: සප්පි නවනීතං තෙලං මධු එංණිතං, තාති
පටිග්ගහෙත්වා සන්නාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජිතබ්බාති. තං
අතික්කාමයතො නිසසිගගියං පාවිත්තියනති”.

9. යාති බො පන තාති ගිලානානං භික්ඛුනං පටිසායනියාති
හෙසජ්ජාතීති—

සප්පි තාම: ගොසප්පි වා අජ්කාසප්පි වා මහිසසප්පි වා² යෙසං මංසං
කපපති තෙසං සප්පි.

නවනීතං තාම: තෙසං යෙව නවනීතං.

තෙලං තාම: තිලතෙලං සාසපතෙලං මධුකතෙලං ඵරණකතෙලං
වසාතෙලං.

මධු තාම: මකකිකා මධු.

එංණිතං තාම: උච්ඡ්වහා නිබ්බත්තං.

තාති පටිග්ගහෙත්වා සන්නාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජි-
තබ්බාති සන්නාහපරමනා පටිභුඤ්ජිතබ්බාති.

තං අතික්කාමයතො නිසසිගගියං හොතීති අට්ඨමෙ අරුණ්ණගමනෙ
නිසසිගගියං හොති. නිසසජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා,
ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙත හෙසජ්ජං සන්නාහා-
තික්කන්නං නිසසිගගියං, ඉමංහං සබ්බස්ස නිසසජාමි”ති — දදෙය්‍යනති-
දදෙය්‍යනති — ආයසමතො දමමි”ති.

1. ධම්මං. මජ්ඣං. 2. මහිසසප්පි. මජ්ඣං.

10. සත්තාභාවිකකතො අතිකතනසඤ්ඤා, නිසසගතියං පාවිතතියං. සත්තාභාවිකකතො වෙමතිකො, නිසසගතියං පාවිතතියං. සත්තාභාවිකකතො අතිකතනසඤ්ඤා, නිසසගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨිතසඤ්ඤා, නිසසගතියං පාවිතතියං.

11. අවිසසජ්ජතෙ විසසජ්ජනසඤ්ඤා, අනට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤා,¹ අවිතට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤා, අද්ධමසි ද්ධමසසඤ්ඤා, අවිලිභත විලිභතසඤ්ඤා, නිසසගතියං පාවිතතියං.

12. නිසසට්ඨං පටිලභිතා න කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජනබ්බං. න අපේක්ඛාහරිතබ්බං, පදීපෙ වා කාලවණ්ණෙ වා උපනෙතබ්බං. අඤ්ඤාන භික්ඛූතා කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජනබ්බං, න අපේක්ඛාහරිතබ්බං.

13. සත්තාභාවිකකතො අතිකතනසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාවිකකතො වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාවිකකතො අතිකතනසඤ්ඤා, අනාපනති.

14. අනාපනති අනෙතාසත්තාභං අනට්ඨාති, විසසජ්ජති, තසසති, විතසසති, ධයහති, අවජ්ඣිතා ගණහනති, විසසාසං ගණහනති, අනුප-සම්පන්නස්ස චතෙනත, චතෙනත, මුතෙනත, අතපෙකෙතා දතා පටිලභිතා පරිභුඤ්ජති, උම්මතතකස්ස, ආදිකම්මිකසසාති.

නෙසජ්ජසිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 4.

වසයිකසාරික සිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූතං වසයිකසාරිකා අනුඤ්ඤාතා හොති. ඡබ්බගතියා භික්ඛු “භගවතා වසයිකසාරිකා අනුඤ්ඤාතා”ති පටිගච්චෙව² වසයිකසාරිකවීරං පරියෙසනති, පටිගච්චෙව කතා නිවාසෙනති. ජණ්ණාය වසයිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසසාපෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උප්ඤ්ඤායනති බියනති විපා-වෙනති: “කථං හි තාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු පටිගච්චෙව වසයිකසාරිකවීරං පරියෙසිස්සනති, පටිගච්චෙව කතා නිවාසෙස්සනති, ජණ්ණාය වසයිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසසාපෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුච්චෙසුං “සච්චං කිර තුමො භික්ඛවෙ පටිගච්චෙව වසයිකසාරිකවීරං පරියෙසථ, පටිගච්චෙව කතා නිවාසෙථ, ජණ්ණාය වසයිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසසාපෙථ”ති? ‘සච්චං භගවා.’ විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමො මොඝපුරිසා පටිගච්චෙව වසයිකසාරිකවීරං පරියෙසිස්සථ, පටිගච්චෙව කතා නිවාසෙස්සථ, ජණ්ණාය වසයිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසසාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”:

1 අනට්ඨිතසඤ්ඤා. ම.ජ.සං. 2. පටිකච්චෙව ම.ජ.සං.

“මාසො සෙසො ගිමොනනාහි භික්ඛුනා වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසිතබ්බං. අද්ධමාසො සෙසො ගිමොනනාහි කඛො නිවාසෙතබ්බං. ඔරොන වෙ මාසො සෙසො ගිමොනනාහි වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසෙය්‍ය, ඔරොනද්ධමාසො සෙසො ගිමොනනාහි කඛො නිවාසෙය්‍ය, නිසසග්ගියං පාවිතතිය”නති.

2. මාසො සෙසො ගිමොනනාහි භික්ඛුනා වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසිතබ්බනති යෙ මනුස්සා පුබ්බෙපි වසසිකසාරිකවිවරං දෙනති. තෙ උපසඛකම්මිනා ඵවමස්සු වචනියා: “කාලො වසසිකසාරිකාය, සමයො වසසිකසාරිකාය, “අඤ්ඤපි මනුස්සා වසසිකසාරිකවිවරං දෙනති”ති. න වතතබ්බා: “දෙථ මෙ වසසිකසාරිකවිවරං, ආහරථ මෙ වසසිකසාරිකවිවරං, පරිවතොථ මෙ වසසිකසාරිකවිවරං, චෙතාපෙථ මෙ වසසිකසාරිකවිවරනති.”

අද්ධමාසො සෙසො ගිමොනනාහි කඛො නිවාසෙතබ්බනති අද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ කඛො නිවාසෙතබ්බං.

ඔරොන වෙ මාසො සෙසො ගිමොනනාහි අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං.

ඔරොනද්ධමාසො සෙසො ගිමොනනාහි අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ කඛො නිවාසෙති, නිසසග්ගියං ගොති. නිසසජ්තබ්බං සඛිකස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසසජ්තබ්බා: “ඉදං මෙ භනොන වසසිකසාරිකවිවරං අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ පරිඨිට්ඨං, අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ කඛො පරිදහිතං¹ නිසසග්ගියං. ඉමාහං සඛිකස්ස නිසසජාමි”ති-දදෙය්‍යාති-දදෙය්‍ය්‍යනති-ආයසමතො දමමි”ති.

3. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ වෙමතිකො වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ උභතකසඤ්ඤී, වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං.

4. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී කඛො නිවාසෙති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ වෙමතිකො කඛො නිවාසෙති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ උභතකසඤ්ඤී කඛො නිවාසෙති, නිසසග්ගියං පාවිතතියං.

5. සතියා වසසිකසාරිකාය තග්ගො කායං ඔවස්සාපෙති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ උභතකසඤ්ඤී, අනාපතති.

6. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමොනෙ උභතකසඤ්ඤී, අනාපතති.

1. නිවාසජං. කඤ්චි.

7. අනාපනති මාසො සෙසො ගිමහානනති වස්සිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, අභිමාසො සෙසො ගිමහානනති කචා නිවාසෙති, උෞතකමාසො සෙසො ගිමහානනති වස්සිකසාරිකවිවරං පරියෙසති. උෞතකභිමාසො සෙසො ගිමහානනති කචා නිවාසෙති, පරිසිට්ඨාය වස්සිකසාරිකාය වස්සං උක්කඛිසීයති, නිවජ්ඣාය වස්සිකසාරිකාය වස්සං උක්කඛිසීයති, ඛොවිචා නිකඛිපිතඛං. සමයෙන නිවාසෙතඛං. අවජ්ඣන-විවරස්ස, තට්ඨවිවරස්ස, ආපදස්ස, උම්මතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

වස්සිකසාරිකසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. 3. 5.

විවරඅවජ්ඣක සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කප්පතො භාතුතො සද්ධිවිහාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එභාට්ඨසො ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “නාහං භතොග ගමිස්සාමි, දුබ්බලවිවරෙදි”ති. “එභාට්ඨසො අභතොග විවරං දස්සාමි”ති තස්ස විවරං අද්දසි. අස්සොසි ඛො සො භික්ඛු: “භගවා කීර ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුතො එතදභොසි: “තද්දතාහං¹ ආයස්මො උපනඤ්ඤ සක්කප්පතොග සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කප්පතො තා භික්ඛුං එතදවොච: “එහිද්දති ආට්ඨසො ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “නාහං භතොග තස්ස සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “යමපි තාහං ආට්ඨසො විවරං අද්දසිං මයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති කුපිතො අතතතමතො අවජ්ඣදි.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමඤ්ඤං ආරුමෙවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිත්ථ, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කප්පතො භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දචා කුපිතො අතතතමතො අවජ්ඣදිය්සාති”ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරුමෙවෙසුං. “සච්චං කීර චාම උපනඤ්ඤ භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දචා කුපිතො අතතතමතො අවජ්ඣදි”ති. “සච්චං භගවා.” විගර්භි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම චාම මොඝපුරිස භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දචා කුපිතො අතතතමතො අවජ්ඣදිය්සාසි. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:”

1. නාහං, කඤ්ඤි,

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣෙය්‍යා වා අවජ්ඣෙය්‍යෙය්‍යා වා නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙඨ අධිපොපයො භික්ඛුති.

භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස.

සාමතති සයං දඬා

විවරං තාම: ඡන්තං විවරාතං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පභූපගපච්ඡමං.

කුපිතො අනත්තමනොති අතභිරඥො ආගතවිතො: බ්ලජාතො.

අවජ්ඣෙය්‍යාති සයං අවජ්ඣති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතතියං.

අවජ්ඣෙය්‍යාති අඤ්ඤං ආණ්ණපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සකිං ආණ්ණතො: බහුකම්පි අවජ්ඣති, නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවො නිස්සජ්ඣබ්බං. “ඉදං මෙ භතො විවරං භික්ඛුස්ස සාමං දඬා අවජ්ඣන්තං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති—දදෙය්‍යාති—දදෙය්‍යුන්ති—ආයසමතො දමමි”ති.

4. උපසම්පනො උපසම්පන්නසඤ්ඤී විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣති වා අවජ්ඣෙය්‍යාති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. උපසම්පනො වෙමතිකො -පෙ- උපසම්පනො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣති වා අවජ්ඣෙය්‍යාති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

5. අඤ්ඤං පරික්ඛාරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣති වා අවජ්ඣෙය්‍යාති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස විවරං වා අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣති වා අවජ්ඣෙය්‍යාති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනො උපසම්පන්නසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

6. අනාපතති සො වා දෙනි, තස්ස වා විස්සසතො: ගණනාති, උමමතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරඅවජ්ඣන සිකඛාපදං නිමිතං.

1. නිස්සග්ගියං ගොති, සා.

5. 3. 6.

සුභත විඤ්ඤාන නිසි කබ්‍යාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවතෙ කලාඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු විවරකාරසමයෙ බහුං සුභතං විඤ්ඤාපෙසුං. කතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං ගොති. අථ බො ඡබ්බගතියානං භික්ඛුනං එතදගොසි: “භද්‍ර මයං ආවුසො අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙමා”ති. අථ බො ඡබ්බගතියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං¹ අවසිට්ඨං ගොති. දුතියමපි බො ඡබ්බගතියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං ගොති. තතියමපි බො ඡබ්බගතියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුනාති”ති.

2. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුනාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසාති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුලෙහ මොඝපුරිසා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසුනථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබ්‍යාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි විවරං වායාපෙසා, නිස්සගතියං පාවිතනිස්සනාති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙඨ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

සාමනාති සයං විඤ්ඤාපෙසා.

සුභතං තාම: ඡ සුභතාති: බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භබ්බං.

තනතවායෙහිති පෙසකාරෙහි වායාපෙති, පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සගතියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතො විවරං සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා තනතවායෙහි වායාපිතං නිස්සගතියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති. - දදෙය්‍යාති - දදෙය්‍යනාති - ආයසමතො දමමි”ති.

1. බහුං සුභතං ම.ජ.ස.

4. වායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤේ, නිසස්සග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ වෙමෙනිකො, නිසස්සග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤේ, නිසස්සග්ගියං පාවිතතියං.

5. අවායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤේ, ආපනති දුක්ඛචස්ස. අවායාපිනෙ වෙමෙනිකො, ආපනති දුක්ඛචස්ස. අවායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤේ, අනාපනති.

6. අනාපනති විවරං සිබ්බෙත්ථං, ආයොගෙ, කායබ්බිකෙන, අංසවට්ඨකෙ,¹ පන්නත්ථිකාය, පරිස්සාවතෙ, ඤානකාතං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අනතතො ධනෙන, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සුත්තවිඤ්ඤානතිසිකඛාපදං නිවර්තං.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාර සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො පවාසං ගවුජනො, පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛස්ස තනත්වායස්ස දෙති. විවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප. ආගතො අයං උපනන්දං විවරෙන අවුත්ථෙස්සාමි”ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤාතරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමානස්ස. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනන්දෙ සක්ඛපුත්තො හෙත්ථපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා, ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤෙසි නිං ආවුසො උපනන්ද, අමුක්ඛමිං මකාසෙ අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො පවාසං ගවුජනො, පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛස්ස තනත්වායස්ස දෙති. විවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප. ආගතො අයං උපනන්දං විවරෙන අවුත්ථෙස්සාමි”ති. “අත්ථාවුසො මං සො උපට්ඨාකො”ති. සොපි ඛො තනත්වායො ආයස්මන්තො උපනන්දස්ස සක්ඛපුත්තස්ස උපට්ඨාකො හොති.

2. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සක්ඛපුත්තො යෙන සො තනත්වායො හෙත්ථපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා තනත්වායං එතදවොච: “ඉදං ඛො ආවුසො විවරං මං උද්දිස්ස වියාති, ආයතඤ්ඤා කරොති, විත්ථනඤ්ඤා අපට්ඨනඤ්ඤා සුචිතඤ්ඤා සුප්පවාසිතඤ්ඤා සුචිලෙඛිතඤ්ඤා සුචිතච්ඡිතඤ්ඤා කරොති”ති. “එතෙ ඛො මෙ භනෙත සුත්තං ධාරයිත්වා අදංසු ඉමිනා සුත්තෙන විවරං විතාගීති. න භනෙත සක්ඛා ආයතං වා විත්ථනං වා අපට්ඨනං වා කාතුං, සක්ඛා ව ඛො භනෙත සුචිතඤ්ඤා සුප්පවාසිතඤ්ඤා සුචිලෙඛිතඤ්ඤා සුචිතච්ඡිතඤ්ඤා කාතුන්ති.” “ඉඛිස්ස නිං ආවුසො ආයතඤ්ඤා කරොති විත්ථනඤ්ඤා අපට්ඨනඤ්ඤා, න තෙ² සුත්තෙන පටිබ්බං භවිස්සති”ති.

1. අංසබ්බද්ධකෙ. ම.ජ.සං. 2. න තෙන සුත්තෙන. ම.ජ.සං.

3. අථ බො සො තනනවායො යථාභූතං සුතනං තනොන උපතෙනො
 යෙන සා ඉතී තෙනුපසඛකම්, උපසඛකමිත්වා තං ඉතීං එතදවොච: “සුතෙනන
 අයො අනො”ති. “තනු නිං අයො මයා වුතො: ඉමිනා සුතෙනන විවරං
 විනාති”ති, “සච්චාගං අයො තයා වුතො: ඉමිනා සුතෙනන විවරං විනාති”ති,
 අපිච මං අයො උපතනෙදු එවමාග: “ඉමිස නිං ආවුසො ආයතඤ්ච
 කරොති විඤ්චඤ්ච අපපිතඤ්ච, ත තෙ සුතෙනන පටිබ්බං භවිස්සතිති.”
 අථ බො සා ඉතී යතනකං යෙව සුතනං පඨමං අදුසි, තතනකං පච්ඡා අදුසි.

4. අයොසි බො ආයසමා උපතනෙදු සකාසුතො: “සො කිර පුරිසො
 පවාසනො ආගතොති.” අථ බො ආයසමා උපතනෙදු සකාසුතො යෙන තසා
 පුරිසස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤතො ආසනෙ නිසීදි.
 අථ බො සො පුරිසො යෙනායසමා උපතනෙදු සකාසුතො තෙනුපසඛකම්,
 උපසඛකමිත්වා ආයසමනං උපතනෙදු සකාසුතං අභිවාදෙත්වා එකමනං
 නිසීදි. එකමනං නිසීනො බො සො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච:-
 “තං වායාපිතං¹ විවරන්ති?” “ආමය වායාපිතං තං විවරන්ති”. “ආගර අයං
 උපතනෙදු විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අථ බො සා ඉතී තං විවරං නිගරිත්වා
 සාමිකස්ස දත්වා එතමන්ථ ආරොවෙසි. අථ බො සො පුරිසො ආයසමතො
 උපතනෙදුසා සකාසුතාස්ස විවරං දත්වා උඤ්ඤායති බ්බති විපාවෙති: “මභිච්ඡා
 ඉමෙ සමණා සකාසුතනියා අසනානුට්ඨා, තසිමෙ සුකරු විවරෙන අච්ඡාදෙතුං.
 කථං හි තාම අයො උපතනෙදු මයා පුබ්බෙ අපපවාරිතො තනනවායෙ
 උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

5. අයොසුං බො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උඤ්ඤායනස්ස බ්බනාස්ස
 විපාවෙනස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උඤ්ඤායනා බ්බනා විපාවෙනා:
 “කථං හි තාම ආයසමා උපතනෙදු සකාසුතො පුබ්බෙ අපපවාරිතො ගහපති-
 කස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අථ බො තෙ
 භික්ඛු ගගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසු. “සච්චං කිර නිං උපතනෙදු පුබ්බෙ අපප-
 වාරිතො ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජ”ති?
 “සච්චං ගගවා.” “ඤ්ඤතො තෙ උපතනෙදු අඤ්ඤතො”ති? “අඤ්ඤතො
 ගගවා”ති. “අඤ්ඤතො මොසපුරිස අඤ්ඤතකස්ස ත ජාතාති පතිරූපං වා
 අපපතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තන්ථ තාම නිං මොසපුරිස පුබ්බෙ
 අපපවාරිතො අඤ්ඤතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ
 විකප්පං ආපජ්ජස්සති. තෙනං මොසපුරිස අපපසනාතං වා පසාදය -පෙ-
 ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස අඤ්ඤතො ගහපති වා ගහපතාති
 වා තනනවායෙති විවරං වායාපෙය්‍ය, තනු වෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අපප-
 වාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය: ‘ඉදං
 බො ආවුසො විවරං මං උද්දිස්ස වියාති, ආයතඤ්ච කරොථ විඤ්චඤ්ච
 අපපිතඤ්ච සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච
 කරොථ, අපෙපවනාම මයමපි ආයසමනානං කිඤ්චිමනං අනුපදජ්ජෙ-
 ය්‍යාමා’ති, ඵවඤ්ච සො භික්ඛු චත්වා කිඤ්චිමනං අනුපදජ්ජෙය්‍ය
 අනාමසො පිණ්ඩපාතමනමපි, හිස්සගහිං පාවිතනියන්ති.”

1. විතං. සාප්ථි.

6. හික්ඛුං පනෙව උද්දිසාති හික්ඛුසුත්ථාය හික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා හික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤානකො නාම: මාතිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිනාමහසුගා අසම්බ්භො.

භගපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

භගපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

තත්තවායෙහිති පෙසකාරෙති.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරුතං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡිමං.

වායාපෙය්‍යාති විනාපෙති.

තඤ්ඤ වෙ සො හික්ඛුති යං හික්ඛුං උද්දිසා විවරං විය්‍යති සො හික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාටිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති: “කිදිසෙන තෙ භනෙන විවරෙන අත්ථො, කිදිසං තෙ විවරං වායාපෙමි”ති.

තත්තවායෙ උපසංඝිකම්මාති සරං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථි උපසංඝිකම්මා

විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍යාති “ඉදං ඛො ආවුසො විවරං මං උද්දිසා විය්‍යති, ආයතඤ්ඤ කරොථ, විත්ථතඤ්ඤ අප්පිතඤ්ඤ සුචිතඤ්ඤ සුප්පවාටිතඤ්ඤ සුචිලෙඛිතඤ්ඤ සුචිතච්ඡිතඤ්ඤ කරොථ.”

අප්පවනාම මයමපි ආයසමහිනානං කිඤ්චිමහනං අනුපදජ්ජෙය්‍යා-
මාති ඵවඤ්ඤ සො හික්ඛු වත්ථා කිඤ්චිමහනං අනුපදජ්ජෙය්‍ය අහිතමසො
පිණ්ඩපානමත්තමපිති. පිණ්ඩපාතො නාම: යාගුපි භත්තමපි බාදනීඤ්ඤ
වුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි අන්තමසො ධම්මමපි භණති.

7. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා කරොති, පයොගෙ
දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගිකං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සංඝස්ස වා
ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ
භනෙන විවරං පුබ්බෙ අප්පවාටිතො අඤ්ඤතකස්ස භගපතිකස්ස තත්තවායෙ
උපසංඝිකම්මා විවරෙ විකප්පං ආපන්නං නිස්සංගිකං. ඉමාහං සංඝස්ස
නිස්සජ්ජමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

8. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකස්ස තනතවායෙ උපසංඝමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමනිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකස්ස තනතවායෙ උපසංඝමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගතියං පාවිතතියං.

9. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛං. ඤාතකෙ වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛං. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා, අනාපනති.

10. අනාපනති ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සථාය, අනානො ධනෙන, මහග්ගං වායාපෙතුකාමස්ස අප්පග්ගං වායාපෙනි, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

මහාපෙශකාරසිකඛාපදං නිමිතං.

5. 3. 8.

අවේචකවිවරසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො මහා-මනෙතො පචාසං ගච්ඡන්තො භික්ඛූනං සන්තිකෙ දුතං පාගෙසී: “ආගච්ඡන්තු හදන්තො, වස්සාවාසිකං දස්සාමි”ති. භික්ඛූ වස්සං වුත්ථානං භගවතා වස්සා-වාසිකං අනුඤ්ඤාත”නති කුක්කුළවායන්තා නාගමංසු. අථ ඛො සො මහාමනෙතො උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: “කථං හි නාම හදන්තො මයා දුතෙ පභිතෙ තාගච්ඡස්සන්ති” “අහං හි සෙතාය ගච්ඡාමි, දුජ්ජානං ජීවිතං, දුජ්ජානං මරණ”නති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස මහාමනායස්ස උජ්ඣා-යන්තස්ස බියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමඤ්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛූ ආමනෙතසී: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ අවේචකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු”නති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ “භගවතා අනුඤ්ඤාතං අවේචක-විවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතුනති.” අවේචකවිවරාති පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතික්කාමෙනති. තාති විවරාති විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති තිට්ඨන්ති. අද්දසා¹ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙතාසතචාරිකං ආභිණ්ඩනෙතො තාති විවරාති විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති තිට්ඨන්තො, දිස්වා භික්ඛූ එතදවොච: “කස්සිමාති ආවුසො විවරාති විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති තිට්ඨන්ති”ති? “අමොකං ආවුසො අවේචකවිවරාති”ති. “කිව විරං පනාවුසො ඉමාති විවරාති නික්ඛින්නාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො ආනන්දස්ස යථානික්ඛින්නං ආරොවෙසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: “කථං හි නාම භික්ඛූ අවේචකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතික්කාමෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමඤ්ථං ආරොවෙසී.

1. අද්දස. මජ්ඣ.

3. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අවෙවකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙනාති”ති.¹ “සච්චං භගවා.” චිගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා අවෙවකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙසසන්ති”. තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දසෙය්‍යාථ:”

“දසාභානාගතං කතන්තිකතෙමාසිකපුණ්ණමං හික්ඛුනො පනොව අවෙවකච්චරං උපපජ්ජයා, අවෙවකං මඤ්ඤමානොන හික්ඛුනො පටිග්ගහෙත්වං, පටිග්ගහෙත්වා යාව චිවරකාලසමයං හික්ඛිපිතබ්බං, තතො වෙ උතනිං හික්ඛිපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතරියන්ති”.

4. දසාභානාගතන්ති දසාභානාගතාය පාවාරණාය.

කතන්තිකතෙමාසිකපුණ්ණමන්ති පවාරණං කතන්තිකා වුච්චති.

අවෙවකච්චරං නාම: සෙතාය වා ගනතුකාමො හොති, පවාසං වා ගනතුකාමො හොති, ගිලානො වා හොති, ගබ්භීනී වා හොති, අස්සභිස්ස වා සභිං උපපන්නා හොති, අපපසන්නස්ස වා පසාදෙ උපපන්නො හොති. සො වෙ භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පභිණෙය්‍ය: “ආගච්ඡන්තු භද්දන්තා, වස්සාවාසිකං දස්සාමිති” එතං අවෙවකච්චරං නාම.

අවෙවකං මඤ්ඤමානොන හික්ඛුනො පටිග්ගහෙත්වං, පටිග්ගහෙත්වා යාව චිවරකාලසමයං හික්ඛිපිතබ්බන්ති සඤ්ඤානං කතො නික්ඛිපිතබ්බං, අවෙවකච්චරන්ති.

චිවරකාලසමයො නාම: අනත්තෙන කථිතෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමො මාසො, අත්තෙන කථිතෙ පඤ්චමාසා.

තතො වෙ උතනිං හික්ඛිපෙය්‍යාති අනත්තෙන කථිතෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමං දිවසං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතරියං. අත්තෙන කථිතෙ කථිනුඤ්ඤාදිවසං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛ්ඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදංමෙභනොන අවෙවකච්චරං චිවරකාලසමයං අතික්කාමිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛ්ඤ්ඤා නිස්සජ්ඣමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයසමතො දමිති”ති.

5. අවෙවකච්චරෙ අවෙවකච්චරසඤ්ඤී චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවෙවකච්චරෙ චෙමතිකො චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවෙවකච්චරෙ අනවෙවකච්චරසඤ්ඤී චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අනට්ඨිතෙ අට්ඨිතසඤ්ඤී -පෙ- අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී, අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී, අනට්ඨිතෙ නට්ඨිතසඤ්ඤී, අවිතට්ඨිතෙ විතට්ඨිතසඤ්ඤී, අදබ්බිදබ්බිසඤ්ඤී, අවිලුභතෙ විලුභතසඤ්ඤී චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං.

1. නිස්සග්ගියං නොති ස්‍යා.

6. නිසංගතියං චිවරං අනිසංජිකා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනචෙවකචිවරෙ අචෙවකචිවරසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනචෙවක-චිවරෙ චෙමනිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනචෙවකචිවරෙ අනචෙවක-චිවරසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනෙතාසමයං¹ අධිට්ඨති විකප්පති විසංජ්ජති නස්සති විතස්සති ඛයනති, අවජ්ඣදිකා ගණගනති, විසංසං ගණගනති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

අචෙවකචිවරසිකඛාපදං නිමසිතං.

5. 3. 9.

සාසධකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවතෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වුත්ථවස්සා² ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්ති. කතතිකචොරකා “භික්ඛු ලභිලාභාති” පරිපාතෙන්නා. භගවතො එතමන්ථං ආරුමෙසු. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්තො නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛිපිතු”න්ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤතං ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්තො නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛිපිතුන්ති” තෙ නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛි-පිකා අතිරෙකඡාරතතං විප්පවසන්ති. තාති චිවරාති තස්සන්තිපි ඛයන්තිපි විතස්සන්තිපි උඤ්ඤරෙහිපි බජ්ජන්ති, භික්ඛු දුච්චොලා භොන්ති ලුබ්චිවරා. භික්ඛු එවමාහංසු: “නිසංසා භුමෙහ ආවුසො දුච්චොලා ලුබ්චිවරා”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරුමෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිවජ්, තෙ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛිපිකා අතිරෙකඡාරතතං විප්පව-සිසංසන්ති”ති.

3. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුමෙසු. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛිපිකා අතිරෙකඡාරතතං විප්පවසන්ති”ති? “සච්චං භගවා” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරඝරෙ නික්ඛිපිකා අතිරෙකඡාරතතං විප්පවසිස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

1. අනෙතාසමයෙ. ම.ජ.ස. 2. වුත්ථවස්සා ම.ජ.ස.

“උපවසං ඛො පන කතනිකපුණ්ණමං යානි ඛො පන තානි ආරඤ්ඤා කානි සෙත්තාසනානි සාසඛකසමමනානි සප්පට්ඨයානි, තථාරුපෙසු භික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරන්තො ආකඛබ්බාගො තිණ්ණං විවර්තං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍ය. සියා ච තස්ස භික්ඛුන්තො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විවරෙන විප්පවාසාය, ඡාරතතපරමං තෙන භික්ඛුනා තෙන විවරෙන විප්පවසිතබ්බං. තතො චෙ උත්තරිං විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්ථියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති.”

4. උපවසං ඛො පනාති වුත්ථවසානං.

කතනිකපුණ්ණමනති කතනිකවාතූමාසිති වුච්චති.

යානි ඛො පන තානි අරඤ්ඤකානි සෙත්තාසනානිති ආරඤ්ඤාකං නාම සෙත්තාසනං පඤ්චබ්‍රහ්මකං පවජ්ජමං.

සාසඛකං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරානං නිවිට්ඨොකාසො දිස්සති. භූතෙත්තාකාසො දිස්සති. සීතෙත්තාකාසො දිස්සති. නිසීතෙත්තාකාසො දිස්සති. නිපතෙත්තාකාසො දිස්සති.

සප්පට්ඨයං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරෙහි මනුස්සා භතා දිස්සන්ති. විලුත්තා දිස්සන්ති. ආකොට්ඨා දිස්සන්ති.

තථාරුපෙසු භික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරන්තො ඵවරුපෙසු භික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරන්තො.

ආකඛබ්බාගොති ඉච්ඡමාගො.

තිණ්ණං විවර්තං අඤ්ඤතරං විවරනති සඛ්ඤාපිං වා උත්තරුසඛ්ඤං වා අනතරවාසකං වා.

අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍යාති සමන්තා ගොවරගාමෙ නික්ඛිපෙය්‍ය

සියා ච තස්ස භික්ඛුන්තො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විවරෙන විප්පවාසායාති සියා පච්චයො සියා කරණීයං.

ඡාරතතපරමං තෙන භික්ඛුනා තෙන විවරෙන විප්පවසිතබ්බනති ඡාරතතපරමතා විප්පවසිතබ්බං.

අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්ථියාති යපෙත්ථා භික්ඛුසමුත්ථිං.

තතො චෙ උත්තරිං විප්පවසෙය්‍යාති සත්තමෙ අරුණ්ණගමනෙ නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛ්ඤස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතො විවරං අතිරෙක-ඡාරතතං විප්පවුත්ථං අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්ථියා නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛ්ඤස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති — දදෙය්‍යාති — දදෙය්‍යුනති — ආයසමතො දමමි”ති.

5. අතිරෙකඡාරතො අතිරෙකසඤ්ඤේ විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛු-සමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකඡාරතො වෙමතිකො විප්ප-වසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකඡාරතො උභතකසඤ්ඤේ විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අපච්චුඤ්ඤාටෙ පච්චුඤ්ඤාටසඤ්ඤේ -පෙ- අවිස්සජ්ජතෙ විස්සජ්ජතසඤ්ඤේ, අනට්ඨනට්ඨසඤ්ඤේ, අවිතට්ඨ විතට්ඨසඤ්ඤේ, අද්ධෙසි ද්ධසඤ්ඤේ, අවිලුතොති විලුතොතිසඤ්ඤේ විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

6. නිස්සග්ගියං විවරං අනිස්සජ්ජා පරිභුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. උභතකඡාරතො අතිරෙකසඤ්ඤේ, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. උභතකඡාරතො වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. උභතකඡාරතො උභතකසඤ්ඤේ, අනාපනති.

7. අනාපනති ඡාරතං විප්පවසති, උභතකඡාරතං විප්පවසති, ඡාරතං විප්පවසිතා පුත ගාමසීමං ඔක්කමිතා වසීතා පක්කමති, අනොඡාරතං පච්චුඤ්ඤති, විස්සජ්ජති තස්සති විතස්සති ධයාති, අවජ්ජිතා ගණනාති, විස්සාසං ගණනාති, භික්ඛුසමුත්තියා, උමමනාකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සාසඛකසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. 3. 10.

පරිණතසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන සාවභියං අඤ්ඤ-තරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤස්ස සම්මර්භතං පටියනං ගොති: “භොජේතා විවරෙන අවජාදෙස්සාමා”ති. අථ බො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු යෙන සො පුගො තෙත්‍රපසඛකමිංසු, උපසඛකමිතා තං පුගං එතදවොචු: “දෙථාච්චසො අමහාකං ඉමාති විවරාති”ති. “ත මයං භතො දස්සාම අමහාකං සඛ්ඤස්ස අනුචස්සං සම්මර්භිකඛා පඤ්ඤන්තා”ති, “බහු ආච්චසො සඛ්ඤස්ස දයකා, බහු සඛ්ඤස්ස භද්දා¹. මයං තුමො නිස්සාය තුමො සමපස්සන්තා ඉධ විහරාම. තුමො වෙ අමහාකං ත දස්සථ අථ කො වරහි අමහාකං දස්සති?” “දෙථාච්චසො අමහාකං ඉමාති විවරාති”ති. අථ බො සො පුගො ඡබ්බග්ගියෙහි භික්ඛුහි නිපජි-ත්‍රියමානො යථාපටියනං විවරං ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛුහං දතා සඛ්ඤං භතොන පරිවිසි. යෙ තෙ භික්ඛු ජානන්ති සඛ්ඤස්ස සම්මර්භතං පටියනං, ත ච ජානන්ති. ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛුහං දින්නන්ති, තෙ එවමාහංසු:

1. භන්තා ඉ. ජ. සං.

2. “ඔනොපේථාවුසො සඛස්ස චිවර”නි. “නත්ථි භතෙන යථාපරියතනං චිවරං අය්‍යා ඡබ්බග්ගියා අත්තනො පරිණාමෙසු”නි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සඛස්සං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සඛස්සං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙථා”ති? “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා ජානං සඛස්සං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංචදං උද්දිසෙය්‍යථ:”

“යො පන භික්ඛු ජානං සඛස්සං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං ආවිනති”යනති.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙථ අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ජානන්ති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙනති, සො වා ආරොචෙති.

සඛස්සං නාම: සඛස්ස දින්නං හොති පරිච්චතනං.

ලාභො නාම: චිවරපිණ්ඩපාතසෙතාසතගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරා, අත්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

පරිණතං නාම: දස්සාම කරස්සාමාති වාචා භින්නා හොති.

4. අත්තනො පරිණාමෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතෙන ජානං සඛස්සං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඛස්සං නිස්සජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති, -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

5. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි අත්තනො පරිණාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරිණතෙ චෙමතිකො අත්තනො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අත්තනො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. සඛස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසඛස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. චෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාචෙතියස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අතාපතති.

6. අනාපනති කන්ථ දෙමාති පුච්ඡිසමානෝ යන්ථ භූමනාකං දෙය්-
ධමමෝ පරිභොගං වා ලභෙය් පටිසංඛාරං වා ලභෙය් විරට්ඨිතිකෝ වා
අස්ස, යන්ථ වා පන භූමනාකං විතතං පසිද්ධි තන්ථ දෙමාති භණ්ති,
උම්මහතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පරිණිකයකට නිවසිතං.

පනතවගෙගා තතිගො.

නසස්සද්දනං:

ඥො ව පනතාති භෙසජ්ජං වසසිකාදනපඤ්චමං,
සාමං වායාපනචෙවකෝ සාසඛිකං සඛිසිකෙන වාති.

උද්දිට්ඨා බො ආයස්මනෙතො තිංසනිස්සගනියා පාවිතනියා ධමමා.
තන්ථායස්මනෙන පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? දුතියමපි පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා? තතියමපි පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? පරිසුද්ධෙත්ථායස්මනෙතො.
තස්මා භුණ්ති. එවමෙනං ධාරයාමිති.

[අතිරෙකෙකරතතඤ්ච අකාලපොරුණධොවනං,
පටිග්ගහඤ්ච තඤ්චොව විඤ්ඤාත් ව තතුතනරි,
ඥො අපපවාරිතා චෙව තිකඛිතතුං වොදනාය වාති.

මිස්සකං සුද්ධකඤ්චොව තුලඤ්ච අභූවස්සකං,
පුරුණස්ත්තඤ්චොව ලොමානං හරණෙන ව,
ධොවනං රුපියඤ්චොව ඥො ව තානපපකාරකාති.

අතිරෙකඤ්ච පනතඤ්ච උභතෙන බකිතෙන ව,
භෙසජ්ජං සාවකඤ්චොව කුපිතෙන අවජ්ඣකං,

ඥො තනතවායා චෙව අචෙවකච්චරෙන ව,
ජාරතතං විපපවාසෙන අනතතො පරිණාමකාති.]*

තිංසකං නිවසිතං.

පාරාජිකපාළි නිට්ඨිතා.

* ඉමා අතිරෙකයාමායො සිහල පොත්කෙසු යෙව දිස්සතෙක.